

Úradný vestník

Európskej únie

L 180

Slovenské vydanie

Právne predpisy

Zväzok 56

29. júna 2013

Obsah

I *Legislatívne akty*

NARIADENIA

- ★ Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 z 26. júna 2013 o zriadení systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov, a o žiadostiach orgánov členských štátov na presadzovanie práva a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, ktorým sa zriaďuje Európska agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti 1
- ★ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov 31

SMERNICE

- ★ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany 60
- ★ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu 96

Cena: 7 EUR

SK

Akty, ktoré sú vytlačené obyčajným písmom, sa týkajú každodennej organizácie poľnohospodárskych záležitostí a sú spravidla platné len obmedzený čas.

Názvy všetkých ostatných aktov sú vytlačené tučným písmom a je pred nimi hviezdička.

I

(Legislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 603/2013

z 26. júna 2013

o zriadení systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov, a o žiadostiach orgánov členských štátov na presadzovanie práva a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, ktorým sa zriaďuje Európska agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (prepracované znenie)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie Dublinského dohovoru⁽⁴⁾, je potrebné vykonať viacero zmien. Z dôvodu prehľadnosti je vhodné uvedené nariadenia prepracovať.

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie a najmä na jej článok 78 ods. 2 písm. e), článok 87 ods. 2 písm. a) a článok 88 ods. 2 písm. a),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

- (2) Spoločná politika v oblasti azylu, vrátane spoločného európskeho azylového systému, je základnou súčasťou cieľa Európskej únie, ktorým je postupné vytvorenie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti otvoreného pre tých, ktorí, donútení okolnosťami, hľadajú medzinárodnú ochranu v Únii.

so zreteľom na stanovisko Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov⁽¹⁾,

- (3) Európska rada na svojom zasadnutí 4. novembra 2004 prijala Haagsky program, v ktorom sa stanovujú ciele, ktoré sa majú realizovať v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v období rokov 2005 – 2010. V Európskom pakte o prisťahovalectve a azyle prijatom Európskou radou 15. – 16. októbra 2008 sa vyzýva na vytvorenie spoločného európskeho azylového systému prostredníctvom zavedenia jednotného postupu so spoločnými zárukami a jednotného postavenia utečencov a osôb oprávnených na doplnkovú ochranu.

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom⁽²⁾,

keďže:

- (1) V nariadení Rady (ES) č. 2725/2000 z 11. decembra 2000, ktoré sa týka zriadenia systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie Dublinského dohovoru⁽³⁾, a nariadení Rady (ES) č. 407/2002 z 28. februára 2002 ustanovujúce určité pravidlá na vykonávanie nariadenia (ES) č. 2725/2000, ktoré sa týka zriadenia systému Eurodac na porovnávanie

- (4) Na účely uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov⁽⁵⁾, je potrebné stanoviť totožnosť

(1) Ú. v. EÚ C 92, 10.4.2010, s. 1.

(2) Pozícia Európskeho parlamentu z 12. júna 2013 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 20. júna 2013.

(3) Ú. v. ES L 316, 15.12.2000, s. 1.

(4) Ú. v. ES L 62, 5.3.2002, s. 1.

(5) Pozri stranu 31 Ú. v. EÚ.

žiadateľov o medzinárodnú ochranu a osôb zadržaných v súvislosti s nezákonným prekračovaním vonkajších hraníc Únie. S cieľom účinného uplatňovania nariadenia (EÚ) č. 604/2013, a najmä článku 18 ods. 1 písm. b) a d), je taktiež žiaduce umožniť každému členskému štátu overiť, či štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, o ktorých sa zistí, že sa na jeho území nachádzajú neoprávnene, požiadali o medzinárodnú ochranu v inom členskom štáte.

- (5) Odtlačky prstov predstavujú pri stanovovaní presnej totožnosti takýchto osôb dôležitý prvok. Je potrebné zriadiť systém na porovnávanie ich údajov o odtlačkoch prstov.
- (6) Na tento účel je potrebné zriadiť systém známy ako „Eurodac“, pozostávajúci z centrálného systému, ktorý bude pracovať s centrálnou počítačovou databázou údajov o odtlačkoch prstov, ako aj z elektronických prostriedkov slúžiacich na prenos údajov medzi členskými štátmi a centrálnym systémom (ďalej len „komunikačná infraštruktúra“).
- (7) V Haagskom programe sa vyzýva na zlepšenie prístupu do existujúcich databáz Únie. Okrem toho sa v Štokholmskom programe vyzýva na lepšie zacielený zber údajov a rozvoj výmeny informácií a nástrojov na túto výmenu, a to na základe potrieb v oblasti presadzovania práva.
- (8) V boji proti teroristickým trestným činom a iným závažným trestným činom je pre orgány presadzovania práva nevyhnutné, aby pri výkone svojich úloh mali čo najúplnejšie a najaktuálnejšie informácie. Informácie, ktoré obsahuje systém Eurodac, sú potrebné na účely prevencie, odhaľovania alebo vyšetrovania teroristických trestných činov uvedených v rámcovom rozhodnutí Rady 2002/475/SVV z 13. júna 2002 o boji proti terorizmu⁽¹⁾ alebo iných závažných trestných činov uvedených v rámcovom rozhodnutí Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi⁽²⁾. Preto by údaje systému Eurodac mali byť podľa podmienok stanovených v tomto rozhodnutí dostupné pre určené orgány členských štátov a Európsky policajný úrad (ďalej len „Europol“) na účely porovnania.
- (9) Právomocami udelenými orgánom presadzovania práva na prístup do systému Eurodac by nemalo byť dotknuté právo žiadateľa o medzinárodnú ochranu na riadne vybavenie jeho žiadosti v súlade s príslušným zákonom. Toto právo by navyše nemalo byť dotknuté ani žiadnymi následnými opatreniami urobenými po zistení kladného výsledku v systéme Eurodac.
- (10) Komisia vo svojom oznámení Rade a Európskemu parlamentu z 24. novembra 2005 o zlepšení efektívnosti, posilňovaní interoperability a synergií medzi európskymi databázami v oblasti spravodlivosti a vnútorných záležitostí uviedla, že orgány zodpovedné za vnútornú bezpečnosť by mohli mať prístup do systému Eurodac v jasne vymedzených prípadoch, keď existuje opodstatnené podozrenie, že o medzinárodnú ochranu požiadal páchateľ teroristického alebo iného závažného trestného činu. Komisia v uvedenom oznámení ďalej zistila, že zásada proporcionality si vyžaduje, aby sa v systéme Eurodac vyhľadávalo na takéto účely iba vtedy, ak existuje nadradený záujem verejnej bezpečnosti, t. j. ak je čin spáchaný zločincom alebo teroristom s dosiaľ nezistenou totožnosťou natoľko trestuhodný, že sa vyhľadávanie v databáze evidujúcej osoby s čistým registrom trestov stáva opodstatneným, a dospela k záveru, že hranica pre vyhľadávanie v systéme Eurodac stanovená pre orgány zodpovedné za vnútornú bezpečnosť musí preto byť vždy významne vyššia ako hranica stanovená pre vyhľadávanie v trestných databázach.
- (11) Europol navyše plní rozhodujúcu úlohu v rámci spolupráce orgánov členských štátov v oblasti vyšetrovania cezhraničnej trestnej činnosti tým, že podporuje prevenciu, analýzy a vyšetrovanie trestnej činnosti v celej únii. Aj Europol by mal mať preto prístup do systému Eurodac v rámci plnenia svojich úloh a v súlade s rozhodnutím Rady 2009/371/SVV zo 6. apríla 2009 o zriadení Európskeho policajného úradu (Europol)⁽³⁾.
- (12) Žiadosti Europolu o porovnanie s údajmi systému Eurodac by mali byť povolené len v osobitných prípadoch, za konkrétnych okolností a za prísnych podmienok.
- (13) Keďže systém Eurodac bol pôvodne zriadený na uľahčenie uplatňovania Dublinského dohovoru, prístup do systému Eurodac na účely prevencie, odhaľovania alebo vyšetrovania teroristických trestných činov alebo iných závažných trestných činov predstavuje zmenu pôvodného účelu systému Eurodac, ktorá zasahuje do základného práva na rešpektovanie súkromného života jednotlivcov, ktorých osobné údaje sa spracúvajú v systéme Eurodac. Každý takýto zásah musí byť v súlade s právnymi predpismi, ktoré musia byť formulované s dostatočnou presnosťou, aby im jednotlivci mohli prispôbiť svoje správanie a musia chrániť jednotlivcov pred svojvoľou a dostatočne jasne vymedzovať rozsah právomoci voľného rozhodovania prenesenej na príslušné orgány a spôsob jej vykonávania. Každý zásah musí byť v demokratickej spoločnosti nevyhnutný na ochranu legitímneho a primeraného záujmu a musí byť primeraný legitímnemu cieľu, ktorý sa má dosiahnuť.
- (14) Aj keď pôvodný účel zriadenia systému Eurodac nevyžadoval možnosť požiadať o porovnanie údajov s databázou na základe daktyloskopických stôp, ktoré je možné nájsť

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 164, 22.6.2002, s. 3.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 190, 18.7.2002, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 121, 15.5.2009, s. 37.

na mieste trestného činu, takáto možnosť je podstatná v oblasti policajnej spolupráce. Možnosť porovnať daktyloskopické stopy s údajmi o odtlačkoch prstov uloženými v systéme Eurodac v prípadoch, keď existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že páchatel alebo obeť môže spadať do jednej z kategórií, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, poskytne určeným orgánom členských štátov veľmi cenný nástroj pri prevencii, odhaľovaní alebo vyšetrení teroristických trestných činov alebo iných závažných trestných činov, napríklad keď jediným dôkazom k dispozícii na mieste trestného činu sú daktyloskopické stopy.

- (15) Týmto nariadením sa taktiež stanovujú podmienky, za ktorých by sa mali povoliť žiadosti o porovnanie údajov o odtlačkoch prstov s údajmi systému Eurodac na účely prevencie, odhaľovania alebo vyšetrenia teroristických trestných činov alebo iných závažných trestných činov, a záruky potrebné na zabezpečenie ochrany základného práva na rešpektovanie súkromného života jednotlivcov, ktorých osobné údaje sa spracúvajú v systéme Eurodac. Prísnosť týchto podmienok odráža skutočnosť, že v databáze systému Eurodac sú zaznamenané údaje o odtlačkoch prstov osôb, u ktorých sa nepredpokladá, že spáchali teroristický trestný čin alebo iný závažný trestný čin.
- (16) S cieľom zaistiť rovnaké zaobchádzanie so všetkými žiadateľmi o medzinárodnú ochranu a s osobami požievajúcimi medzinárodnú ochranu, ako aj s cieľom zabezpečiť súlad s existujúcim *acquis* Únie v oblasti azylu, a to najmä so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany⁽¹⁾, a nariadením (EÚ) č. 604/2013, je vhodné rozšíriť rozsah pôsobnosti tohto nariadenia tak, aby sa vzťahovalo aj na žiadateľov o doplnkovú ochranu a osoby oprávnené na doplnkovú ochranu.
- (17) Je taktiež potrebné od každého členského štátu vyžadovať, aby bezodkladne odobral a odoslal údaje o odtlačkoch prstov každého žiadateľa o medzinárodnú ochranu a každého štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti zadržaných v súvislosti s nezákonným prekročením vonkajších hraníc ktoréhokolvek členského štátu, ak majú aspoň 14 rokov.
- (18) Je potrebné stanoviť presné pravidlá pre prenos takýchto údajov o odtlačkoch prstov do centrálného systému, uloženie takýchto údajov o odtlačkoch prstov a ostatných relevantných údajov do centrálného systému, ich uchovávanie, ich porovnávanie s inými údajmi o odtlačkoch prstov, prenos výsledkov takéhoto porovnávania a označovanie a výmaz uložených údajov. Takéto pravidlá sa môžu pre rozličné kategórie štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti odlišovať a mali

by sa špecificky prispôsobovať situácii rozličných kategórií štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti.

- (19) Členské štáty by mali zabezpečiť prenos údajov o odtlačkoch prstov v primeranej kvalite na účel porovnania prostredníctvom počítačového systému na rozpoznávanie odtlačkov prstov. Všetky orgány s právom na prístup do systému Eurodac by mali investovať do primeranej odbornej prípravy a nevyhnutného technologického vybavenia. Orgány s právom na prístup do systému Eurodac by mali informovať Európsku agentúru na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti zriadenú nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1077/2011⁽²⁾ (ďalej len „agentúra“) o konkrétnych ťažkostiach, ktoré zistia v súvislosti s kvalitou údajov, a to v záujme ich vyriešenia.
- (20) Ak je dočasne alebo trvalo nemožné odobrať a/alebo odoslať údaje o odtlačkoch prstov z takých dôvodov, ako je napríklad nedostatočná kvalita údajov na primerané porovnanie, technické problémy, dôvody súvisiace s ochranou zdravia alebo v dôsledku toho, že osoba, ktorej sa údaje týkajú, nie je pripravená na odobratie odtlačkov prstov alebo ho nie je schopná podstúpiť v dôsledku okolností, na ktoré nemá vplyv, nemalo by to mať negatívny vplyv na posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktorú podala táto osoba, alebo na rozhodnutie o takejto žiadosti.
- (21) Kladné výsledky získané zo systému Eurodac by mal overiť vyskolený expert daktyloskopie s cieľom zaistiť presné určenie zodpovednosti podľa nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ako aj presné zistenie totožnosti osoby podozrivej zo spáchania trestného činu alebo obeť trestného činu, ktorých údaje môžu byť uložené v systéme Eurodac.
- (22) Štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí požiadali o medzinárodnú ochranu v jednom členskom štáte, môžu mať mnoho rokov možnosť požiadať o medzinárodnú ochranu v inom členskom štáte. Maximálna doba, počas ktorej by centrálny systém mal uchovávať údaje o odtlačkoch prstov, by preto mala byť značne dlhá. Vzhľadom na to, že väčšine štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti, ktorí zostali v Únii niekoľko rokov, bol po tomto období udelený trvalý pobyt alebo dokonca občianstvo členského štátu, malo by sa obdobie desiatich rokov považovať za primerané obdobie na uchovávanie údajov o odtlačkoch prstov.
- (23) V niektorých osobitných situáciách, keď nie je potrebné údaje o odtlačkoch prstov uchovávať po takú dlhú dobu, by malo byť obdobie uchovávania údajov kratšie. Údaje o odtlačkoch prstov by mali byť vymazané okamžite po tom, čo štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti bolo udelené občianstvo niektorého z členských štátov.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 337, 20.12.2011, s. 9.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 286, 1.11.2011, s. 1.

- (24) Je vhodné uchovávať údaje týkajúce sa tých osôb, ktorých sa týkajú údaje a ktorých odtlačky prstov boli pôvodne uložené v systéme Eurodac v čase podania ich žiadosti o medzinárodnú ochranu a ktorým bola poskytnutá medzinárodná ochrana v členskom štáte, aby bolo možné porovnať tieto údaje s údajmi uloženými pri podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu.
- (25) Agentúre boli zverené úlohy Komisie súvisiace s prevádzkovým riadením systému Eurodac v súlade s týmto nariadením, ako aj určité úlohy súvisiace s komunikačnou infraštruktúrou, a to odo dňa, keď agentúra začala plniť svoje povinnosti, t. j. 1. decembra 2012. Agentúra by mala začať plniť úlohy, ktoré jej boli zverené týmto nariadením, a príslušné ustanovenia nariadenia (EÚ) č. 1077/2011 by sa mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť. Okrem toho by Europol mal mať status pozorovateľa na zasadnutiach správnej rady agentúry, keď je na programe otázka v súvislosti s uplatňovaním tohto nariadenia, ktorá sa týka sprístupnenia systému Eurodac na nahliadnutie určeným orgánom členských štátov a Europolu na účely prevencie, odhaľovania alebo vyšetrovania teroristických trestných činov alebo iných závažných trestných činov. Europol by mal mať možnosť vymenovať zástupcu do poradnej skupiny agentúry pre systém Eurodac.
- (26) Na všetkých zamestnancov pracujúcich v agentúre na záležitostiach týkajúcich sa tohto nariadenia by sa mal vzťahovať Služobný poriadok úradníkov Európskej únie („služobný poriadok úradníkov“) a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie („podmienky zamestnávania“), ktoré sú stanovené v nariadení Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 ⁽¹⁾ (spoločne ďalej len „služobný poriadok“).
- (27) Je potrebné jasne stanoviť príslušné povinnosti Komisie a agentúry vo vzťahu k centrálnemu systému a komunikačnej infraštruktúre a povinnosti členských štátov, pokiaľ ide o spracovanie údajov, bezpečnosť údajov, prístup k uloženým údajom a ich opravu.
- (28) Je potrebné určiť príslušné orgány členských štátov, ako aj národný prístupový bod, prostredníctvom ktorého sa podávajú žiadosti o porovnanie s údajmi systému Eurodac a viesť zoznam operačných jednotiek v rámci určených orgánov, ktoré sú oprávnené požiadať o takéto porovnanie na osobitné účely prevencie, odhaľovania alebo vyšetrovania teroristických trestných činov alebo iných závažných trestných činov.
- (29) Žiadosti o porovnanie s údajmi uloženými v centrálnom systéme by mali predkladať operačné jednotky v rámci určených orgánov národnému prístupovému bodu prostredníctvom overujúceho orgánu a mali by byť odôvodnené. Operačné jednotky v rámci určených orgánov, ktoré sú oprávnené požiadať o porovnanie s údajmi systému Eurodac, by nemali plniť úlohy overujúceho orgánu. Overujúce orgány by mali konať nezávisle od určených orgánov a mali by byť zodpovedné za to, že nezávislým spôsobom zabezpečia prísne dodržiavanie podmienok prístupu ustanovených v tomto nariadení. Overujúce orgány by následne mali postúpiť žiadosť, bez predloženia jej dôvodov, o porovnanie prostredníctvom národného prístupového bodu centrálnemu systému po overení toho, že všetky podmienky prístupu sú splnené. V mimoriadne naliehavých prípadoch, keď je včasný prístup nevyhnutný v záujme reakcie na konkrétnu a skutočnú hrozbu súvisiacu s teroristickými trestnými činmi alebo inými závažnými trestnými činmi, by mal overujúci orgán žiadosť spracovať ihneď a overenie vykonať až následne.
- (30) Určený orgán a overujúci orgán môžu byť súčasťou rovnakej organizácie, ak to povoľuje vnútroštátne právo, ale overujúci orgán by mal konať nezávisle pri plnení svojich úloh podľa tohto nariadenia.
- (31) Na účely ochrany osobných údajov a s cieľom vylúčiť systematické porovnávanie, ktoré by mali byť zakázané, by malo k spracovaniu údajov systému Eurodac dochádzať iba v osobitných prípadoch a len ak je to nevyhnutné na účely prevencie, odhaľovania alebo vyšetrovania teroristických trestných činov alebo iných závažných trestných činov. K osobitnému prípadu dochádza najmä vtedy, keď žiadosť o porovnanie súvisí s osobitnou konkrétnou situáciou alebo osobitným konkrétnym nebezpečenstvom spojeným s teroristickým trestným činom alebo iným závažným trestným činom alebo s osobitnými osobami, v prípade ktorých sa na základe vážnych dôvodov možno domnievať, že spáchajú alebo spáchali takýto čin. K osobitnému prípadu dochádza aj vtedy, keď žiadosť o porovnanie súvisí s osobou, ktorá je obeťou teroristického trestného činu alebo iného závažného trestného činu. Určené orgány a Europol by preto mali o porovnanie so systémom Eurodac žiadať iba vtedy, keď majú opodstatnené dôvody domnievať sa, že takéto porovnanie poskytne informácie, ktoré im podstatne pomôžu pri prevencii, odhaľovaní alebo vyšetrovaní teroristického trestného činu alebo iného závažného trestného činu.
- (32) Prístup by sa mal navyše povoliť iba za podmienky, že porovnanie s národnými databázami odtlačkov prstov členského štátu a s automatizovanými systémami identifikácie odtlačkov prstov všetkých ostatných členských štátov podľa rozhodnutia Rady 2008/615/SVV z 23. júna 2008 o zintenzívnení cezhraničnej spolupráce, najmä v boji proti terorizmu a cezhraničnej trestnej činnosti ⁽²⁾, nevedeli k určeniu totožnosti osoby, ktorej sa údaje týkajú. Táto podmienka si vyžaduje, aby žiadajúci členský štát vykonal porovnanie s automatizovanými systémami identifikácie odtlačkov prstov všetkých ostatných členských štátov podľa rozhodnutia 2008/615/SVV, ktoré sú technicky dostupné, pokiaľ tento členský štát neposkytne opodstatnené dôvody domnievať sa, že by to nevedelo k určeniu totožnosti osoby, ktorej sa údaje

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 210, 6.8.2008, s. 1.

- týkajú. Takéto opodstatnené dôvody existujú najmä vtedy, keď osobitný prípad nemá žiadnu operačnú alebo vyšetrovaciu súvislosť s daným členským štátom. Od žiadajúceho členského štátu si uvedená podmienka vyžaduje, aby už predtým vykonal právnu a technickú implementáciu rozhodnutia 2008/615/SVV v oblasti údajov o odtlačkoch prstov, pretože nahliadnutie do systému Eurodac na účely presadzovania práva by sa malo povoliť len v prípade, že sa už uskutočnili predchádzajúce uvedené kroky.
- (33) Pred vyhľadávaním v systéme Eurodac by určené orgány mali tiež, pokiaľ sú splnené podmienky na porovnanie, nahliadnuť do vízového informačného systému podľa rozhodnutia Rady 2008/633/SVV z 23. júna 2008 o sprístupnení vízového informačného systému (VIS) na nahliadnutie určeným orgánom členských štátov a Europolu na účely predchádzania teroristickým trestným činom a iným závažným trestným činom, ich odhaľovania a vyšetrovania ⁽¹⁾.
- (34) Na účel efektívneho porovnania a výmeny osobných údajov by členské štáty mali plne vykonávať a využívať existujúce medzinárodné dohody, ako aj už platné právne predpisy Únie o výmene osobných údajov, najmä rozhodnutie 2008/615/SVV.
- (35) Pri uplatňovaní tohto nariadenia by mali mať členské štáty na zreteli v prvom rade najlepší záujem dieťaťa. Ak žiadajúci členský štát zistí, že údaje systému Eurodac sa týkajú maloletej osoby, žiadajúci členský štát môže tieto údaje použiť na účely presadzovania práva len v súlade so svojimi právnymi predpismi týkajúcimi sa maloletých osôb a v súlade s povinnosťou v prvom rade zohľadňovať najlepší záujem dieťaťa.
- (36) Hoci mimozmluvné záväzky Únie v súvislosti s prevádzkovaním systému Eurodac budú upravovať príslušné ustanovenia Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), v súvislosti s prevádzkovaním tohto systému je potrebné stanoviť špecifické pravidlá pre mimozmluvné záväzky členských štátov.
- (37) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to vytvorenie systému na porovnávanie údajov o odtlačkoch prstov s cieľom podpory vykonávania azylovej politiky Únie, nie je vzhľadom na jeho podstatu možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, a možno ho teda lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (Zmluvy o EÚ). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (38) Na spracovávanie osobných údajov členskými štátmi, ktoré sa vykonáva v rámci uplatňovania tohto nariadenia, sa vzťahuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov ⁽²⁾, s výnimkou prípadov, keď takéto spracovávanie uskutočňujú určené alebo overujúce orgány členských štátov na účely prevencie, odhaľovania alebo vyšetrovania teroristických trestných činov alebo iných závažných trestných činov.
- (39) Spracovávanie osobných údajov orgánmi členských štátov na účely prevencie, odhaľovania alebo vyšetrovania teroristických trestných činov či iných závažných trestných činov v súlade s týmto nariadením by malo podliehať normám ochrany osobných údajov podľa ich vnútroštátneho práva, ktoré je v súlade s rámcovým rozhodnutím Rady 2008/977/SVV z 27. novembra 2008 o ochrane osobných údajov spracúvaných v rámci policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach ⁽³⁾.
- (40) Princípy stanovené v smernici 95/46/ES týkajúce sa ochrany práv a slobôd jednotlivcov, najmä ich práva na súkromie, by mali byť doplnené alebo upresnené vo vzťahu k spracovávaniu osobných údajov, najmä čo sa niektorých sektorov týka.
- (41) Prenos osobných údajov získaných členským štátom alebo Europolom podľa tohto nariadenia z centrálného systému do akejkoľvek tretej krajiny alebo medzinárodnej organizácie alebo súkromného subjektu so sídlom v Únii alebo mimo nej by mal byť zakázaný, aby sa zabezpečilo rešpektovanie práva na azyl a aby žiadatelia o medzinárodnú ochranu boli chránení pred poskytnutím ich údajov tretej krajine. Z toho vyplýva, že členské štáty by nemali prenášať informácie získané z centrálného systému týkajúce sa: členského(-ých) štátu(-ov) pôvodu; miesta a dátumu podania žiadosti o medzinárodnú ochranu; referenčného čísla používaného členským štátom pôvodu; dátumu odobratia odtlačkov prstov, ako aj dátumu, kedy členský(-é) štát(-y) odoslal(-i) údaje do systému Eurodac; identifikátora operátora; a akejkoľvek informácie o premiestnení osoby, ktorej sa týkajú údaje podľa nariadenia (EÚ) č. 604/2013. Týmto zákazom by nemalo byť dotknuté právo členských štátov prenášať takéto údaje do tretích krajín, v prípade ktorých sa uplatňuje nariadenie (EÚ) č. 604/2013, aby sa zabezpečila možnosť členských štátov spolupracovať s takýmito tretími krajinami na účely tohto nariadenia.

(1) Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 129.

(2) Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

(3) Ú. v. EÚ L 350, 30.12.2008, s. 60.

- (42) Vnútroštátne dozorné orgány by mali monitorovať zákonnosť spracovania osobných údajov členskými štátmi a dozorný orgán zriadený rozhodnutím 2009/371/SVV by mal monitorovať zákonnosť činností spracovania údajov, ktoré vykonáva Europol.
- (43) Na spracovávanie osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie, ktoré sa vykonáva v rámci uplatňovania tohto nariadenia, sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov⁽¹⁾, a najmä jeho články 21 a 22 o dôvernom charaktere a bezpečnosti spracovania. Mali by sa však objasniť niektoré body týkajúce sa zodpovednosti za spracovanie údajov a dohľadu nad ochranou údajov s ohľadom na skutočnosť, že ochrana údajov predstavuje kľúčový faktor pre úspešné fungovanie systému Eurodac a že bezpečnosť údajov, vysoká technická kvalita a zákonnosť nahliadania sú nevyhnutné na zabezpečenie hladkého a riadneho fungovania systému Eurodac, a aj na uľahčenie uplatňovania nariadenia (EÚ) č. 604/2013.
- (44) Osoba, ktorej sa týkajú údaje, by mala byť informovaná o tom, na aký účel budú údaje o nej spracované v systéme Eurodac, vrátane opisu cieľov nariadenia (EÚ) č. 604/2013 a použitia týchto údajov orgánmi presadzovania práva.
- (45) Je vhodné, aby vnútroštátne dozorné orgány monitorovali zákonnosť spracovania osobných údajov členskými štátmi, zatiaľ čo Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov uvedený v nariadení (ES) č. 45/2001 by mal monitorovať činnosť inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie v súvislosti so spracovávaním osobných údajov, ktoré sa vykonáva v rámci uplatňovania tohto nariadenia.
- (46) Členské štáty, Európsky parlament, Rada a Komisia by mali zabezpečiť, aby vnútroštátne a európske dozorné orgány mohli náležite dohliadať na využívanie údajov systému Eurodac a na prístup k nim.
- (47) Je vhodné v pravidelných intervaloch monitorovať a vyhodnocovať plnenie úloh systému Eurodac vrátane toho, či prístup na účely presadzovania práva viedol k nepriamej diskriminácii žiadateľov o medzinárodnú ochranu, na čo upozornila Komisia vo svojom hodnotení súladu tohto nariadenia s Chartou základných práv Európskej únie (ďalej len ako „charta“). Agentúra by mala predložiť Európskemu parlamentu a Rade výročnú správu o činnostiach centrálného systému.
- (48) Členské štáty by mali ustanoviť systém účinných, primeraných a odradzujúcich sankcií na trestanie spracovania údajov vložených do centrálného systému v rozpore s účelom systému Eurodac.
- (49) Je potrebné, aby boli členské štáty informované o stave konkrétnych konaní o azyle s cieľom uľahčiť riadne uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013.
- (50) Toto nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané predovšetkým v charte. Cieľom tohto nariadenia je predovšetkým zabezpečiť úplné rešpektovanie ochrany osobných údajov a práva žiadať o medzinárodnú ochranu a presadiť uplatňovanie článkov 8 a 18 charty. Toto nariadenie by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom uplatňovať.
- (51) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (52) V súlade s článkom 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, Spojené kráľovstvo oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia.
- (53) V súlade s článkom 1 a 2 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Írsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia a nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (54) Je vhodné obmedziť územnú pôsobnosť tohto nariadenia tak, aby zodpovedala územnej pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 604/2013,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Účel systému „Eurodac“

1. Zriaďuje sa týmto systém s názvom „Eurodac“, ktorého účelom je pomáhať pri určovaní, ktorý členský štát je podľa nariadenia (EÚ) č. 604/2013, zodpovedný za preskúmanie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej v členskom štáte štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti, a inak uľahčovať uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013 za podmienok stanovených v tomto nariadení.

2. Týmto nariadením sa taktiež stanovujú podmienky, za ktorých môžu určené orgány členských štátov a Európsky policajný úrad (Europol) požiadať o porovnanie údajov o odtlačkoch prstov s údajmi uloženými v centrálnom systéme na účely presadzovania práva.

3. Bez toho, aby bolo dotknuté spracovanie údajov určených pre systém Eurodac členskými štátom pôvodu v databázach zriadených v súlade s vnútroštátnym právom tohto členského štátu, sa údaje o odtlačkoch prstov a ostatné osobné údaje môžu v systéme Eurodac spracovávať výhradne na účely stanovené v tomto nariadení a v článku 34 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 604/2013.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia:

a) „žiadateľ o medzinárodnú ochranu“ je štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorí podali žiadosť o medzinárodnú ochranu v zmysle článku 2 písm. h) smernice 2011/95/EÚ, vo veci ktorej ešte nebolo prijaté konečné rozhodnutie;

b) „členský štát pôvodu“ je:

i) vo vzťahu k osobe uvedenej v článku 9 ods. 1 členského štátu, ktorý zasiela osobné údaje do centrálného systému a prijíma výsledky porovnávaní;

ii) vo vzťahu k osobe uvedenej v článku 14 ods. 1 členského štátu, ktorý zasiela osobné údaje do centrálného systému;

iii) vo vzťahu k osobe uvedenej v článku 17 ods. 1 členského štátu, ktorý zasiela osobné údaje do centrálného systému a prijíma výsledky porovnávaní;

c) „osoba požívajúca medzinárodnú ochranu“ je štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorým bola priznaná medzinárodná ochrana v zmysle článku 2 písm. a) smernice 2011/95/EÚ;

d) „kladný výsledok“ je zhoda alebo zhody zistené centrálnym systémom porovnávaním údajov o odtlačkoch prstov uložených v počítačovej centrálnej databáze s údajmi zaslanými zo strany členského štátu v súvislosti s akoukoľvek osobou bez toho, aby tým bola dotknutá požiadavka, že členské štáty musia bezodkladne skontrolovať výsledky porovnávaní podľa článku 25 ods. 4;

e) „národný prístupový bod“ je určený vnútroštátny systém, ktorý komunikuje s centrálnym systémom;

f) „agentúra“ je agentúra zriadená nariadením (EÚ) č. 1077/2011;

g) „Europol“ je Európsky policajný úrad zriadený rozhodnutím 2009/371/SVV;

h) „údaje systému Eurodac“ sú všetky údaje uložené v centrálnom systéme v súlade s článkom 11 a článkom 14 ods. 2;

i) „presadzovanie práva“ je prevencia, odhaľovanie alebo vyšetrovanie teroristických trestných činov alebo iných závažných trestných činov;

j) „teroristické trestné činy“ sú trestné činy podľa vnútroštátneho práva, ktoré zodpovedajú alebo sú rovnocenné trestným činom uvedeným v článkoch 1 až 4 rámcového rozhodnutia 2002/475/SVV;

k) „závažné trestné činy“ sú formy trestnej činnosti, ktoré zodpovedajú alebo sú rovnocenné trestným činom uvedeným v článku 2 ods. 2 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV, ak sa podľa vnútroštátneho práva trestajú trestom odňatia slobody alebo ochranným opatrením s hornou hranicou v trvaní najmenej troch rokov;

l) „údaje o odtlačkoch prstov“ sú daktyloskopické odtlačky všetkých prstov alebo aspoň ukazovákov, a ak nie sú k dispozícii odtlačky ukazovákov, tak odtlačky všetkých ostatných prstov osoby alebo daktyloskopické stopy.

2. Pojmy vymedzené v článku 2 smernice 95/46/ES majú v tomto nariadení rovnaký význam, ak osobné údaje spracúvajú orgány členských štátov na účely stanovené v článku 1 ods. 1 tohto nariadenia.

3. Pokiaľ nie je uvedené inak, majú pojmy vymedzené v článku 2 nariadenia (EÚ) č. 604/2013 v tomto nariadení rovnaký význam.

4. Pojmy vymedzené v článku 2 rámcového rozhodnutia 2008/977/SVV majú v tomto nariadení rovnaký význam, ak osobné údaje spracúvajú orgány členských štátov na účely stanovené v článku 1 ods. 2 tohto nariadenia.

Článok 3

Architektúra systému a základné zásady

1. Systém Eurodac sa skladá z:
 - a) počítačovej centrálnej databázy odtlačkov prstov (ďalej len „centrálny systém“), ktorú tvorí
 - i) centrálna jednotka,
 - ii) záložný systém a plán na zabezpečenie kontinuity činností;
 - b) komunikačnej infraštruktúry medzi centrálnym systémom a členskými štátmi, ktorá poskytuje šifrovanú virtuálnu sieť vyhradenú pre údaje systému Eurodac (ďalej len „komunikačná infraštruktúra“).
2. Každý členský štát má len jeden národný prístupový bod.
3. Údaje o osobách uvedených v článku 9 ods. 1, článku 14 ods. 1 a článku 17 ods. 1, ktoré sú spracúvané v centrálnom systéme, sa spracújú v mene členského štátu pôvodu za podmienok stanovených v tomto nariadení a oddelia sa vhodnými technickými prostriedkami.
4. Pravidlá vzťahujúce sa na systém Eurodac sa vzťahujú aj na operácie vykonávané členskými štátmi, a to od prenosu údajov do centrálného systému po využitie výsledkov porovnávania.
5. Postup na odobratie odtlačkov prstov sa určí a uplatní v súlade s národnými pracovnými postupmi príslušného členského štátu a v súlade so zárukami stanovenými v Charte

základných práv Európskej únie, Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Dohovore Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa.

Článok 4

Prevádzkové riadenie

1. Za prevádzkové riadenie systému Eurodac zodpovedá agentúra.

Prevádzkové riadenie systému Eurodac pozostáva zo všetkých úloh potrebných na to, aby systém Eurodac fungoval v súlade s týmto nariadením 24 hodín denne a 7 dní v týždni vrátane údržby a technického vývoja nevyhnutného na zabezpečenie toho, aby systém fungoval na uspokojivej úrovni prevádzkovej kvality, najmä pokiaľ ide o čas potrebný na zistenie informácií z centrálného systému. Záložný systém a plán na zabezpečenie kontinuity činností sa vypracuje s ohľadom na potreby údržby a neplánovaný výpadok systému vrátane dosahu opatrení na zabezpečenie kontinuity činností na ochranu a zabezpečenie údajov.

Agentúra v spolupráci s členskými štátmi zabezpečí, aby sa pre centrálny systém využívali najlepšie dostupné a najbezpečnejšie technológie a techniky určené na základe analýzy nákladov a prínosov.

2. Agentúra je zodpovedná za tieto úlohy súvisiace s komunikačnou infraštruktúrou:

- a) dohľad;
 - b) bezpečnosť;
 - c) koordinácia vzťahov medzi členskými štátmi a poskytovateľom.
3. Komisia je zodpovedná za všetky ostatné úlohy súvisiace s komunikačnou infraštruktúrou než sú úlohy uvedené v odseku 2, a to najmä za:

- a) plnenie rozpočtu;
- b) nadobúdanie a obnovovanie;
- c) zmluvné záležitosti.

4. Bez toho, aby bol dotknutý článok 17 služobného poriadku, agentúra uplatňuje voči všetkým svojim zamestnancom, od ktorých sa vyžaduje práca s údajmi systému Eurodac, náležité pravidlá týkajúce sa služobného tajomstva alebo ine rovnocenné povinnosti zachovania dôvernosti. Táto povinnosť sa uplatňuje aj po odchode týchto zamestnancov z úradu alebo zamestnania alebo po ukončení ich úloh.

Článok 5

Orgány členských štátov určené na účely presadzovania práva

1. Na účely stanovené v článku 1 ods. 2 členské štáty určia orgány, ktoré sú oprávnené požiadať o porovnanie s údajmi systému Eurodac podľa tohto nariadenia. Určené orgány sú orgány členských štátov zodpovedné za prevenciu, odhaľovanie alebo vyšetrovanie teroristických trestných činov alebo iných závažných trestných činov. Určené orgány nezahŕňajú agentúry ani jednotky výlučne zodpovedné za spravodajské informácie týkajúce sa národnej bezpečnosti.

2. Každý členský štát vedie zoznam určených orgánov.

3. Každý členský štát vedie zoznam operačných jednotiek v rámci určených orgánov, ktoré sú oprávnené požiadať o porovnanie s údajmi systému Eurodac prostredníctvom národného prístupového bodu.

Článok 6

Overujúce orgány členských štátov na účely presadzovania práva

1. Na účely stanovené v článku 1 ods. 2 každý členský štát určí jeden vnútroštátny orgán alebo jednotku takéhoto orgánu, ktorý bude konať ako jeho overujúci orgán. Overujúci orgán je orgán členského štátu zodpovedný za prevenciu, odhaľovanie alebo vyšetrovanie teroristických trestných činov alebo iných závažných trestných činov.

Určený orgán a overujúci orgán môžu byť súčasťou rovnakej organizácie, ak to povoľuje vnútroštátne právo, ale overujúci orgán musí konať nezávisle pri plnení svojich úloh podľa tohto nariadenia. Overujúci orgán je oddelený od operačných jednotiek uvedených v článku 5 ods. 3 a neprijíma od nich pokyny, pokiaľ ide o výsledok overenia.

Členské štáty môžu určiť viac ako jeden overujúci orgán, aby mohli v súlade so svojimi ústavnými alebo právnymi požiadavkami prihliadnuť na svoje organizačné a administratívne štruktúry.

2. Overujúci orgán zabezpečí, aby boli splnené podmienky na vyžiadanie porovnania odtlačkov prstov s údajmi systému Eurodac.

Na prijímanie a zasielanie žiadosti o prístup do systému Eurodac v súlade s článkom 19 sú oprávnení iba riadne splnomocnení zamestnanci overujúceho orgánu.

Iba overujúci orgán je oprávnený postúpiť žiadosti o porovnanie odtlačkov prstov národnému prístupovému bodu.

Článok 7

Europol

1. Na účely stanovené v článku 1 ods. 2 Europol určí špecializovanú jednotku s riadne splnomocnenými príslušníkmi Europolu, ktorá bude konať ako jeho overujúci orgán a ktorá pri plnení svojich úloh podľa tohto nariadenia bude konať nezávisle od určeného orgánu uvedeného v odseku 2 tohto článku a nebude prijímať od určeného orgánu pokyny, pokiaľ ide o výsledok overenia. Táto jednotka zabezpečí, aby boli splnené podmienky na vyžiadanie porovnania odtlačkov prstov s údajmi systému Eurodac. Europol po dohode s ktorýmkoľvek členským štátom určí národný prístupový bod tohto členského štátu, aby postupoval jeho žiadosti o porovnanie údajov o odtlačkoch prstov centrálnemu systému.

2. Na účely stanovené v článku 1 ods. 2 Europol určí operačnú jednotku oprávnenú predkladať žiadosti o porovnanie s údajmi systému Eurodac prostredníctvom svojho určeného národného prístupového bodu. Určený orgán je operačná jednotka Europolu, ktorá je oprávnená zbierať, uchovávať, spracúvať, analyzovať a vymieňať informácie na podporu a posilnenie opatrení členských štátov v oblasti prevencie, odhaľovania alebo vyšetrovania teroristických trestných činov alebo iných závažných trestných činov, ktoré patria do právomoci Europolu.

Článok 8

Štatistika

1. Agentúra každý štvrtrok vypracúva štatistiku o práci centrálnemu systému, ktorá obsahuje najmä:

- a) počet odoslaných súborov údajov o osobách uvedených v článku 9 ods. 1, článku 14 ods. 1 a článku 17 ods. 1;
- b) počet kladných výsledkov v prípade žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí podali žiadosť o medzinárodnú ochranu v inom členskom štáte;
- c) počet kladných výsledkov v prípade osôb uvedených v článku 14 ods. 1, ktoré následne podali žiadosť o medzinárodnú ochranu;

- d) počet kladných výsledkov v prípade osôb uvedených v článku 17 ods. 1, ktoré v minulosti podali žiadosť o medzinárodnú ochranu v inom členskom štáte;
- e) počet údajov o odtlačkoch prstov, ktoré si centrálny systém musel od členských štátov pôvodu vyžiadať viac než raz, pretože pôvodne odoslané údaje o odtlačkoch prstov neboli vhodné na porovnanie prostredníctvom počítačového systému na rozpoznávanie odtlačkov prstov;
- f) počet súborov údajov, ktoré boli označené, počet súborov údajov, ktorých označenie bolo zrušené, počet súborov údajov, ktoré boli blokované, a počet súborov údajov, ktoré boli odblokované v súlade s článkom 18 ods. 1 a 3;
- g) počet kladných výsledkov v prípade osôb uvedených v článku 18 ods. 1, pre ktoré boli zaznamenané kladné výsledky podľa písmen b) a d) tohto článku;
- h) počet žiadostí a kladných výsledkov uvedených v článku 20 ods. 1;
- i) počet žiadostí a kladných výsledkov uvedených v článku 21 ods. 1.

2. Na konci každého roka sa vypracujú štatistické údaje v podobe súhrnu štvrtročných štatistík za daný rok, ktoré budú okrem iného uvádzať aj počty osôb, v prípade ktorých boli zaznamenané kladné výsledky podľa písmen b), c) a d) odseku 1. Štatistika obsahuje rozdelenie údajov podľa jednotlivých členských štátov. Výsledky sa zverejnia.

KAPITOLA II

ŽIADATELIA O MEDZINÁRODNÚ OCHRANU

Článok 9

Zber, zasielanie a porovnávanie odtlačkov prstov

1. Každý členský štát bezodkladne odobere odtlačky všetkých prstov každého žiadateľa o medzinárodnú ochranu vo veku aspoň 14 rokov a čo najskôr, najneskôr však do 72 hodín od podania jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu podľa článku 20 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ich spolu s údajmi uvedenými v článku 11 písm. b) až g) tohto nariadenia odošle centrálnemu systému.

Nedodržanie 72 hodinovej lehoty nezavaruje členské štáty povinnosti odobrať odtlačky prstov a odoslať ich do centrálného systému. Ak stav končekov prstov neumožňuje odobrať odtlačky prstov v kvalite, ktorá umožní riadne porovnanie podľa článku 25, členský štát pôvodu opätovne odobere odtlačky prstov žiadateľa a odošle ich čo najskôr, najneskôr však do 48 hodín od ich úspešného opätovného odobratia.

2. Odchylne od odseku 1, ak nie je možné žiadateľovi o medzinárodnú ochranu odobrať odtlačky prstov z dôvodu opatrení prijatých na zabezpečenie ochrany jeho zdravia alebo

ochrany verejného zdravia, členské štáty odobru tieto odtlačky prstov a odošlú ich čo najskôr, najneskôr však do 48 hodín od pominutia týchto zdravotných dôvodov.

V prípade závažných technických problémov môžu členské štáty predĺžiť 72 hodinovú lehotu uvedenú v odseku 1 o ďalších najviac 48 hodín s cieľom vykonať svoje národné plány na zabezpečenie kontinuity činnosti.

3. Údaje o odtlačkoch prstov v zmysle článku 11 písm. a) odoslané ktorýmkoľvek členským štátom, s výnimkou údajov odoslaných v súlade s článkom 10 písm. b), sa automaticky porovnávajú s údajmi o odtlačkoch prstov odoslanými ostatnými členskými štátmi, ktoré už sú uložené v centrálnom systéme.

4. Centrálny systém na požiadanie členského štátu zabezpečí, aby sa porovnanie uvedené v odseku 3 vzťahovalo na údaje od ostatných členských štátov, ako aj na údaje o odtlačkoch prstov, ktoré boli v minulosti odoslané tým istým členským štátom.

5. Centrálny systém automaticky odosiela kladný alebo záporný výsledok porovnávania členskému štátu pôvodu. V prípade kladného výsledku odosiela pre všetky súbory údajov zodpovedajúce kladnému výsledku údaje uvedené v článku 11 písm. a) až k), v náležitých prípadoch spolu s označením uvedeným v článku 18 ods. 1.

Článok 10

Informácie o postavení osôb, ktorých sa údaje týkajú

Do centrálného systému sa odosielajú nasledujúce informácie s cieľom ich uloženia v súlade s článkom 12 na účely odoslania podľa článku 9 ods. 5:

- a) ak žiadateľ o medzinárodnú ochranu alebo iná osoba uvedená v článku 18 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) č. 604/2013 pricestuje do zodpovedného členského štátu v dôsledku odovzdania na základe rozhodnutia vyhovieť žiadosti o prijatie späť, ako je uvedené v článku 25 uvedeného nariadenia, zodpovedný členský štát aktualizuje svoj súbor údajov týkajúcich sa dotknutej osoby, ktoré sú uložené v súlade s článkom 11 tohto nariadenia, doplnením dátumu jej príchodu;
- b) ak žiadateľ o medzinárodnú ochranu pricestuje do zodpovedného členského štátu v dôsledku odovzdania na základe rozhodnutia vyhovieť žiadosti o jeho prevzatie, ako je uvedené v článku 22 nariadenia (EÚ) č. 604/2013, zodpovedný členský štát odošle súbor údajov týkajúcich sa dotknutej osoby, ktoré sú uložené v súlade s článkom 11 tohto nariadenia, pričom doplní dátum jej príchodu;

- c) len čo členský štát pôvodu preukáže, že dotknutá osoba, ktorej údaje boli uložené v systéme Eurodac v súlade s článkom 11 tohto nariadenia, opustila územie členských štátov, aktualizuje v záujme ľahšieho uplatňovania článku 19 ods. 2 a článku 20 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 604/2013 svoj súbor údajov týkajúcich sa dotknutej osoby, ktoré sú uložené v súlade s článkom 11 tohto nariadenia, doplnením dátumu, kedy táto osoba opustila dané územie;
- d) len čo členský štát pôvodu zabezpečí, aby dotknutá osoba, ktorej údaje boli uložené v systéme Eurodac v súlade s článkom 11 tohto nariadenia, opustila územie členských štátov v súlade s rozhodnutím o návrate alebo príkazom na odsun, ktoré vydal po späťvzatí alebo zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu, ako je stanovené v článku 19 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 604/2013, aktualizuje svoj súbor údajov týkajúcich sa dotknutej osoby, ktoré sú uložené v súlade s článkom 11 tohto nariadenia, doplnením dátumu odsunu tejto osoby alebo dátumu, kedy táto osoba opustila dané územie;
- e) členský štát, ktorý sa stane zodpovedným v súlade s článkom 17 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 604/2013, aktualizuje svoj súbor údajov týkajúcich sa žiadateľa o medzinárodnú ochranu, ktoré sú uložené v súlade s článkom 11 tohto nariadenia, doplnením dátumu prijatia rozhodnutia o posúdení žiadosti.

Článok 11

Ukladanie údajov

Do centrálného systému sa ukladajú výhradne tieto údaje:

- a) údaje o odtlačkoch prstov;
- b) členský štát pôvodu, miesto a dátum podania žiadosti o medzinárodnú ochranu; v prípadoch uvedených v článku 10 písm. b) zodpovedá dátum podania žiadosti dátumu uvedenému členským štátom, ktorý odovzdal žiadateľa;
- c) pohlavie;
- d) referenčné číslo používané členským štátom pôvodu;
- e) dátum odobratia odtlačkov prstov;
- f) dátum odoslania údajov do centrálného systému;
- g) identifikátor operátora;
- h) v náležitých prípadoch, v súlade s článkom 10 písm. a) alebo b) dátum príchodu dotknutej osoby po jej úspešnom odovzdaní;

- i) v náležitých prípadoch, v súlade s článkom 10 písm. c) dátum, kedy dotknutá osoba opustila územie členských štátov;
- j) v náležitých prípadoch, v súlade s článkom 10 písm. d) dátum, kedy dotknutá osoba opustila územie členských štátov alebo dátum jej odsunu z tohto územia;
- k) v náležitých prípadoch, v súlade s článkom 10 písm. e) dátum prijatia rozhodnutia o posúdení žiadosti.

Článok 12

Uchovávanie údajov

1. Každý súbor údajov, tak ako je uvedený v článku 11, sa uchováva v centrálnom systéme počas desiatich rokov odo dňa odobratia odtlačkov prstov.
2. Po uplynutí obdobia uvedeného v odseku 1 centrálny systém automaticky tieto údaje z centrálného systému vymaže.

Článok 13

Predčasný výmaz údajov

1. Údaje týkajúce sa osoby, ktorá nadobudla občianstvo ktoréhokoľvek z členských štátov pred uplynutím obdobia uvedeného v článku 12 ods. 1, sa v súlade s článkom 27 ods. 4 vymažú z centrálného systému ihneď, ako členský štát pôvodu zistí, že dotknutá osoba toto občianstvo nadobudla.
2. Centrálny systém čo najskôr, avšak najneskôr do 72 hodín, informuje všetky členské štáty pôvodu o výmaze údajov v súlade s odsekom 1 iným členským štátom pôvodu, ktorý zaznamenal kladný výsledok s údajmi, ktoré tieto štáty odoslali v súvislosti s osobami uvedenými v článku 9 ods. 1 alebo článku 14 ods. 1.

KAPITOLA III

ŠTÁTNI PRÍSLUŠNÍCI TRETÍCH KRAJÍN ALEBO OSOBY BEZ ŠTÁTNEJ PRÍSLUŠNOSTI ZADRŽANÍ V SÚVISLOSTI S NEZÁKONNÝM PREKROČENÍM VONKAJŠÍCH HRANÍC

Článok 14

Zber a zasielanie údajov o odtlačkoch prstov

1. Každý členský štát bezodkladne odoberie odtlačky všetkých prstov každého štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti vo veku aspoň 14 rokov zadržaných príslušnými kontrolnými orgánmi v súvislosti s nezákonným prekročením pozemných, vodných alebo vzdušných hraníc daného členského štátu a pochádzajúcich z tretej krajiny, ktorí neboli vrátení späť alebo ktorí zostali fyzicky na území členských štátov a ktorí neboli umiestnení do väzby, neboli zadržaní alebo zaistení počas celého obdobia medzi zadržaním a odsunom na základe rozhodnutia o ich vrátení.

2. Dotknutý členský štát v súvislosti s každým štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti tak, ako sú uvedení v odseku 1, ktorí neboli vrátení späť, čo najskôr, avšak najneskôr do 72 hodín od zadržania, odošle centrálnemu systému tieto údaje:

- a) údaje o odtlačkoch prstov;
- b) členský štát pôvodu, miesto a dátum zadržania;
- c) pohlavie;
- d) referenčné číslo používané členským štátom pôvodu;
- e) dátum odobratia odtlačkov prstov;
- f) dátum odoslania údajov do centrálného systému;
- g) identifikátor operátora.

3. Odchylné od odseku 2 sa údaje uvedené v odseku 2 a týkajúce sa zadržaných osôb, ako sú opísané v odseku 1, ktoré fyzicky zostávajú na území členských štátov, ale sa nachádzajú vo väzbe, sú zadržané alebo zaistené na obdobie dlhšie ako 72 hodín, odošlú pred ich prepustením z väzby, zadržania alebo zaistenia.

4. Nedodržanie 72 hodinovej lehoty uvedenej v odseku 2 tohto článku nezavaruje členské štáty povinnosti odobrať odtlačky prstov a odoslať ich do centrálného systému. Ak stav končekov prstov neumožňuje odobrať odtlačky prstov v kvalite, ktorá umožňuje riadne porovnanie podľa článku 25, členský štát pôvodu opätovne odoberie odtlačky prstov zadržaných osôb, ako sú opísané v odseku 1 tohto článku, a odošle ich opätovne čo najskôr, najneskôr však do 48 hodín od ich úspešného opätovného odobratia.

5. Odchylné od odseku 1, ak nie je možné zadržanej osobe odobrať odtlačky prstov z dôvodu opatrení prijatých na zabezpečenie ochrany jej zdravia alebo ochrany verejného zdravia, príslušný členský štát tieto odtlačky prstov odoberie a odošle čo najskôr, najneskôr však do 48 hodín od pominutia týchto zdravotných dôvodov.

V prípade závažných technických problémov môžu členské štáty predĺžiť 72 hodinovú lehotu uvedenú v odseku 2 o ďalších najviac 48 hodín s cieľom vykonať svoje národné plány na zabezpečenie kontinuity činností.

Článok 15

Ukladanie údajov

1. Údaje uvedené v článku 14 ods. 2 sa ukladajú do centrálného systému.

Bez toho, aby bol dotknutý článok 8, sa údaje odoslané do centrálného systému v súlade s článkom 14 ods. 2 ukladajú výhradne na účely porovnávania s údajmi o žiadateľoch o medzinárodnú ochranu následne odoslanými do centrálného systému a na účely stanovené v článku 1 ods. 2.

Centrálny systém neporovnáva údaje, ktoré mu boli odoslané v súlade s článkom 14 ods. 2 so žiadnymi údajmi, ktoré boli už predtým uložené v centrálnom systéme, ani s údajmi, ktoré boli do centrálného systému následne odoslané v súlade s článkom 14 ods. 2.

2. Pokiaľ ide o porovnávanie údajov o žiadateľoch o medzinárodnú ochranu následne odoslaných do centrálného systému s údajmi uvedenými v odseku 1, platia postupy stanovené v článku 9 ods. 3 a 5 a v článku 25 ods. 4.

Článok 16

Uchovávanie údajov

1. Každý súbor údajov týkajúci sa štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti uvedených v článku 14 ods. 1 sa uchováva v centrálnom systéme počas obdobia 18 mesiacov odo dňa odobratia odtlačkov prstov. Po uplynutí tohto obdobia centrálny systém automaticky takéto údaje vymaže.

2. V súlade s článkom 28 ods. 3 sa z centrálného systému vymažú údaje týkajúce sa štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti uvedených v článku 14 ods. 1, hneď ako členský štát pôvodu pred uplynutím obdobia 18 mesiacov uvedeného v odseku 1 tohto článku zistí jednu z nasledujúcich skutočností:

- a) štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti bolo vydané povolenie na pobyt;
- b) štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti opustili územie členských štátov;

c) štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti nadobudli občianstvo niektorého z členských štátov.

3. Centrálny systém čo najskôr, avšak najneskôr do 72 hodín, informuje všetky členské štáty pôvodu o výmaze údajov z dôvodov uvedených v odseku 2 písm. a) alebo b) tohto článku iným členským štátom pôvodu, ktorý zaznamenal kladný výsledok s údajmi, ktoré tieto členské štáty odoslali v súvislosti s osobami uvedenými v článku 14 ods. 1.

4. Centrálny systém čo najskôr, avšak najneskôr do 72 hodín, informuje všetky členské štáty pôvodu o výmaze údajov z dôvodov uvedených v odseku 2 písm. c) tohto článku iným členským štátom pôvodu, ktorý zaznamenal kladný výsledok s údajmi, ktoré tieto členské štáty odoslali v súvislosti s osobami uvedenými v článku 9 ods. 1 alebo článku 14 ods. 1.

KAPITOLA IV

ŠTÁTNI PRÍSLUŠNÍCI TRETÍCH KRAJÍN ALEBO OSOBY BEZ ŠTÁTNEJ PRÍSLUŠNOSTI S NEOPRÁVNENÝM POBYTOM V NIEKTOROM Z ČLENSKÝCH ŠTÁTOV

Článok 17

Porovnávanie údajov o odtlačkoch prstov

1. Na účely kontroly, či štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti s neoprávneným pobytom na jeho území podali v minulosti žiadosť o medzinárodnú ochranu v inom členskom štáte, môže členský štát odoslať do centrálnemu systému akékoľvek údaje o odtlačkoch prstov týkajúce sa odtlačkov prstov, ktoré mohol odobrať ktorémukoľvek takémuto štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti vo veku aspoň 14 rokov, spolu s referenčným číslom používaným daným členským štátom.

Vo všeobecnosti existujú dôvody kontrolovať, či štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti v minulosti podali žiadosť o medzinárodnú ochranu v inom členskom štáte, ak:

a) štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti vyhlásia, že podali žiadosť o medzinárodnú ochranu, avšak neuvedú členský štát, v ktorom žiadosť podali;

b) štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti nežiadajú o medzinárodnú ochranu, ale namietajú voči vráteniu späť do svojej krajiny pôvodu tvrdením, že by sa ocitli v nebezpečenstve, alebo

c) sa štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti inak snažia zabrániť svojmu odsunu tým, že odmietajú spolupracovať pri zisťovaní svojej totožnosti, najmä tým, že sa nepreukážu dokladmi totožnosti alebo sa preukážu sfaľovanými dokladmi totožnosti.

2. Ak sa členské štáty podieľajú na postupe uvedenom v odseku 1, zašlú centrálnemu systému údaje o odtlačkoch prstov týkajúce sa všetkých prstov alebo aspoň ukazovákov a, ak tieto chýbajú, odtlačky všetkých ostatných prstov štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti uvedených v odseku 1.

3. Údaje o odtlačkoch prstov štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti uvedených v odseku 1 sa odosielajú centrálnemu systému výhradne na účel ich porovnávania s údajmi o odtlačkoch prstov žiadateľov o medzinárodnú ochranu odoslanými ostatnými členskými štátmi, ktoré už sú uložené v centrálnom systéme.

Údaje o odtlačkoch prstov takýchto štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti sa neukladajú do centrálnemu systému, ani sa neporovnávajú s údajmi odoslanými do centrálnemu systému v súlade s článkom 14 ods. 2.

4. Keď boli výsledky porovnania údajov o odtlačkoch prstov odoslané členskému štátu pôvodu, záznam o vyhľadávaní uchováva centrálny systém iba na účely článku 28. Členské štáty ani centrálny systém nesmú uchovávať žiadne iné záznamy z vyhľadávania na iné, než tieto účely.

5. Pokiaľ ide o porovnávanie údajov o odtlačkoch prstov odoslaných podľa tohto článku s údajmi o odtlačkoch prstov žiadateľov o medzinárodnú ochranu odoslanými ostatnými členskými štátmi, ktoré už sú uchovávané v centrálnom systéme, platia postupy stanovené v článku 9 ods. 3 a 5 a v článku 25 ods. 4.

KAPITOLA V

OSOBY POŽÍVAJÚCE MEDZINÁRODNÚ OCHRANU

Článok 18

Označovanie údajov

1. Členský štát pôvodu, ktorý poskytol medzinárodnú ochranu žiadateľovi o medzinárodnú ochranu, ktorého údaje boli v minulosti uložené podľa článku 11 do centrálnemu systému, označí na účely stanovené v článku 1 ods. 1 príslušné údaje v súlade s požiadavkami na elektronickú komunikáciu s centrálnym systémom, ktoré stanoví agentúra. Toto označenie sa uloží do centrálnemu systému v súlade s článkom 12 na účely odoslania podľa článku 9 ods. 5. Centrálny systém informuje všetky členské štáty pôvodu o označení údajov iným členským štátom pôvodu, ktorý zaznamenal kladný výsledok s údajmi odoslanými členskými štátmi v súvislosti s osobami uvedenými v článku 9 ods. 1 alebo článku 14 ods. 1. Tieto členské štáty pôvodu tiež označia zodpovedajúce súbory údajov.

2. Údaje osôb požívajúcich medzinárodnú ochranu uchovávané v centrálnom systéme a označené podľa odseku 1 tohto článku sa sprístupnia na porovnanie na účely stanovené v článku 1 ods. 2 počas obdobia troch rokov odo dňa, keď bola medzinárodná ochrana poskytnutá osobe, ktorej sa údaje týkajú.

V prípade kladného výsledku centrálny systém odošle údaje uvedené v článku 11 písm. a) až k) v súvislosti so všetkými súbormi údajov zodpovedajúcimi kladnému výsledku. Centrálny systém neodosiela označenie uvedené v odseku 1 tohto článku. Po uplynutí obdobia troch rokov centrálny systém automaticky zablokuje odoslanie týchto údajov v prípade žiadosti o porovnanie na účely stanovené v článku 1 ods. 2, pričom tieto údaje ponechá sprístupnené na porovnanie na účely stanovené v článku 1 ods. 1, až kým sa nevymažú. Blokovanie údajov sa nesmú odosielať a centrálny systém vráti žiadajúcemu členskému štátu v prípade kladného výsledku záporný výsledok.

3. Členský štát pôvodu zruší označenie alebo blokovanie údajov týkajúcich sa štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktorých údaje boli predtým označené alebo blokovanie v súlade s odsekom 1 alebo 2 tohto článku, ak je postavenie tohto štátneho príslušníka tretej krajiny alebo tejto osoby bez štátnej príslušnosti zrušené alebo ukončené alebo je obnovenie jeho postavenia odmietnuté podľa článkov 14 alebo 19 smernice 2011/95/EÚ.

KAPITOLA VI

POSTUP PRE POROVNANIE A ODOSIELANIE ÚDAJOV NA ÚČELY PRESADZOVANIA PRÁVA

Článok 19

Postup porovnania údajov o odtlačkoch prstov s údajmi systému Eurodac

1. Na účely stanovené v článku 1 ods. 2 môžu určené orgány uvedené v článku 5 ods. 1 a v článku 7 ods. 2 overujúcemu orgánu predložiť odôvodnenú elektronickú žiadosť podľa článku 20 ods. 1 spoločne s referenčným číslom, ktoré používajú, o odoslanie údajov o odtlačkoch prstov na porovnanie do centrálného systému prostredníctvom národného prístupového bodu. Overujúci orgán po prijatí takejto žiadosti overí, či sú primerane splnené všetky podmienky žiadosti o porovnanie uvedené v článkoch 20 alebo 21.

2. Ak sú splnené všetky podmienky žiadosti o porovnanie uvedené v článkoch 20 alebo 21, overujúci orgán odošle žiadosť o porovnanie národnému prístupovému bodu, ktorý ju postúpi centrálnemu systému v súlade s článkom 9 ods. 3 a 5 na účel porovnania s údajmi odoslanými centrálnemu systému podľa článku 9 ods. 1 a článku 14 ods. 2.

3. V mimoriadne naliehavých prípadoch, keď je potrebné zamedziť bezprostrednému nebezpečenstvu súvisiacemu s teroristickým trestným činom alebo iným závažným trestným

činom, môže overujúci orgán odoslať údaje o odtlačkoch prstov národnému prístupovému bodu na porovnanie ihneď po prijatí žiadosti určeného orgánu a overiť až následne, či sú splnené všetky podmienky žiadosti o porovnanie uvedené v článku 20 alebo článku 21 a či mimoriadne naliehavý prípad skutočne vznikol. Následné overenie sa uskutoční bezodkladne po spracovaní žiadosti.

4. Ak sa následným overením zistí, že prístup k údajom systému Eurodac nebol odôvodnený, všetky orgány, ktoré mali prístup k takýmto údajom, vymažú informácie získané zo systému Eurodac a o tomto výmaze informujú overujúci orgán.

Článok 20

Podmienky prístupu určených orgánov do systému Eurodac

1. Na účely stanovené v článku 1 ods. 2 určené orgány môžu predložiť odôvodnenú elektronickú žiadosť o porovnanie údajov o odtlačkoch prstov s údajmi uchovávanými v centrálnom systéme v rámci svojich právomocí iba vtedy, ak porovnávanie s nasledujúcimi databázami nevedlo k zisteniu totožnosti osoby, ktorej sa údaje týkajú:

— vnútroštátne databázy odtlačkov prstov;

— automatizované systémy identifikácie odtlačkov prstov všetkých ostatných členských štátov podľa rozhodnutia 2008/615/SVV, ak sú porovnania technicky dostupné, pokiaľ neexistujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že by porovnanie s takými systémami nevedlo k zisteniu totožnosti osoby, ktorej sa údaje týkajú. Tieto opodstatnené dôvody sa zahrnú do odôvodnenej elektronickej žiadosti o porovnanie s údajmi systému Eurodac, ktorú odošle určený orgán overujúcemu orgánu; a

— vízový informačný systém za predpokladu, že sú splnené podmienky na takéto porovnanie stanovené v rozhodnutí 2008/633/SVV;

a ak sú splnené tieto kumulatívne podmienky:

a) porovnanie je nevyhnutné na účely prevencie, odhaľovania alebo vyšetrovania teroristických trestných činov alebo iných závažných trestných činov, čo znamená, že existuje nadradený záujem verejnej bezpečnosti, na základe ktorého je vyhľadávanie v databáze primerané;

b) porovnanie je nevyhnutné v osobitnom prípade (t.j. systematické porovnávanie sa nesmú uskutočňovať); a

c) existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že porovnanie podstatne prispeje k prevencii, odhaleniu alebo vyšetrovaniu predmetných trestných činov. Tieto opodstatnené dôvody existujú najmä vtedy, ak existuje dôvodné podozrenie, že osoba podozrivá zo spáchania teroristického trestného činu alebo iného závažného trestného činu, jeho páchatel' alebo obeť patria do niektorej kategórie, na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie.

2. Žiadosti o porovnanie s údajmi systému Eurodac sú obmedzené na vyhľadávanie s údajmi o odtlačkoch prstov.

Článok 21

Podmienky prístupu Europolu do systému Eurodac

1. Na účely stanovené v článku 1 ods. 2 môže určený orgán Europolu predložiť odôvodnenú elektronickú žiadosť o porovnanie údajov o odtlačkoch prstov s údajmi uchovávanými v centrálnom systéme v rámci právomocí Europolu a vtedy, ak sú nevyhnutné pre plnenie úloh Europolu, a to iba v prípade, že porovnanie s údajmi o odtlačkoch prstov uchovávanými v systémoch spracovania informácií, ktoré sú technicky a právne dostupné Europolu, nevedli k zisteniu totožnosti osoby, ktorej sa údaje týkajú, a keď sú splnené tieto kumulatívne podmienky:

a) porovnanie je nevyhnutné na podporu a posilnenie opatrení členských štátov v oblasti prevencie, odhaľovania alebo vyšetrovania teroristických trestných činov alebo iných závažných trestných činov, ktoré patria do právomoci Europolu, čo znamená, že existuje nadradený záujem verejnej bezpečnosti, na základe ktorého je vyhľadávanie v databáze primerané;

b) porovnanie je nevyhnutné v osobitnom prípade (t. j. systematické porovnávanie sa nesmú uskutočňovať); a

c) existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že porovnanie podstatne prispeje k prevencii, odhaleniu alebo vyšetrovaniu predmetných trestných činov. Tieto opodstatnené dôvody existujú najmä vtedy, ak existuje dôvodné podozrenie, že osoba podozrivá zo spáchania teroristického trestného činu alebo iného závažného trestného činu, jeho páchatel' alebo obeť patria do niektorej kategórie, na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie.

2. Žiadosti o porovnanie s údajmi systému Eurodac sú obmedzené na porovnanie údajov o odtlačkoch prstov.

3. Spracovanie informácií, ktoré Europol získa z porovnania s údajmi systému Eurodac, podlieha povoleniu členského štátu pôvodu. Toto povolenie sa získava prostredníctvom vnútroštátnej jednotky Europolu tohto členského štátu.

Článok 22

Komunikácia medzi určenými orgánmi, overujúcimi orgánmi a národnými prístupovými bodmi

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 26, musí byť komunikácia medzi určenými orgánmi, overujúcimi orgánmi a národnými prístupovými bodmi bezpečná a prebiehať elektronicky.

2. Na účely stanovené v článku 1 ods. 2 členské štáty spracúvajú odtlačky prstov digitálne a odosielajú ich vo formáte údajov uvedenom v prílohe I, aby sa zabezpečilo, že porovnanie bude možné vykonať počítačovým systémom na rozpoznávanie odtlačkov prstov.

KAPITOLA VII

SPRACOVÁVANIE ÚDAJOV, OCHRANA ÚDAJOV A ZODPOVEDNOSŤ

Článok 23

Zodpovednosť za spracovávanie údajov

1. Členský štát pôvodu je zodpovedný za zabezpečenie:

a) zákonného odobratia odtlačkov prstov;

b) zákonného odoslania údajov o odtlačkoch prstov a ostatných údajov uvedených v článku 11, článku 14 ods. 2 a článku 17 ods. 2 do centrálného systému;

c) presnosti a aktuálnosti údajov v čase ich odoslania do centrálného systému;

d) zákonného ukladania, uchovávanania, opravovania a vymazávania údajov z centrálného systému bez toho, aby boli dotknuté povinnosti agentúry;

e) zákonného spracovania výsledkov porovnávania údajov o odtlačkoch prstov odoslaných z centrálného systému.

2. Členský štát pôvodu v súlade s článkom 34 zabezpečí bezpečnosť údajov uvedených v odseku 1 pred odosielaním a počas ich odosielania do centrálného systému, ako aj bezpečnosť údajov, ktoré prijíma z centrálného systému.

3. Členský štát pôvodu je zodpovedný za konečnú identifikáciu údajov v súlade s článkom 25 ods. 4.

4. Agentúra zabezpečí, aby centrálny systém pracoval v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia. Agentúra najmä:

- a) prijíma opatrenia zabezpečujúce, aby osoby pracujúce s centrálnym systémom spracúvali údaje v ňom uložené výhradne v súlade s účelmi systému Eurodac tak, ako sú stanovené v článku 1;
- b) prijíma opatrenia potrebné na zabezpečenie bezpečnosti centrálného systému podľa článku 34;
- c) zabezpečuje, aby k centrálnemu systému mali prístup iba osoby oprávnené s ním pracovať bez toho, aby boli dotknuté právomoci európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov.

Agentúra informuje Európsky parlament a Radu, ako aj európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov, o opatreniach, ktoré prijme v súlade s prvým pododsekom.

Článok 24

Odosielanie

1. Odtlačky prstov sa digitálne spracujú a odošlú vo formáte údajov uvedenom v prílohe I. Pokiaľ to bude nevyhnutné pre efektívnu prevádzku centrálného systému, agentúra ustanoví technické požiadavky na odosielanie formátu údajov členskými štátmi do centrálného systému a naopak. Agentúra zabezpečí, aby údaje o odtlačkoch prstov odoslané členskými štátmi bolo možné porovnávať prostredníctvom počítačového systému na rozpoznávanie odtlačkov prstov.

2. Členské štáty odosielať údaje uvedené v článku 11, článku 14 ods. 2 a článku 17 ods. 2 elektronicky. Údaje uvedené v článku 11 a v článku 14 ods. 2 sa automaticky ukládajú do centrálného systému. Pokiaľ to bude nevyhnutné pre efektívnu prevádzku centrálného systému, agentúra stanoví technické požiadavky na zabezpečenie toho, aby sa údaje mohli riadne elektronicky odosielať z členských štátov do centrálného systému a naopak.

3. Referenčné číslo uvedené v článku 11 písm. d), článku 14 ods. 2 písm. d), článku 17 ods. 1 a článku 19 ods. 1 umožňuje dať údaje do jednoznačnej spojitosti s jednou konkrétnou osobou a s členským štátom, ktorý údaje odosiela. Okrem toho to umožní povedať, či sa tieto údaje vzťahujú na osobu uvedenú v článku 9 ods. 1, článku 14 ods. 1 alebo článku 17 ods. 1.

4. Referenčné číslo sa začína identifikačným písmenom alebo písmenami, podľa ktorých sa v súlade s normou uvedenou v prílohe I identifikuje členský štát odosielajúci údaje. Za identifikačným písmenom alebo písmenami nasleduje identifikácia kategórie osoby alebo žiadosti. „1“ sa vzťahuje na údaje týkajúce sa osôb uvedených v článku 9 ods. 1, „2“ na osoby uvedené v článku 14 ods. 1, „3“ na osoby uvedené v článku 17 ods. 1, „4“ na žiadosti uvedené v článku 20, „5“ na žiadosti uvedené v článku 21 a „9“ na žiadosti uvedené v článku 29.

5. Agentúra ustanoví technické postupy potrebné pre členské štáty na zabezpečenie toho, aby centrálny systém dostával jednoznačné údaje.

6. Centrálny systém čo najskôr potvrdí príjem odoslaných údajov. Na tento účel agentúra ustanoví potrebné technické požiadavky na zabezpečenie toho, že členské štáty dostanú potvrdenie o prijímaní, ak o to požiadajú.

Článok 25

Vykonávanie porovnávania a odoslanie výsledkov

1. Členské štáty zabezpečia odoslanie údajov o odtlačkoch prstov v primeranej kvalite na účel porovnania prostredníctvom počítačového systému na rozpoznávanie odtlačkov prstov. Keďže je potrebné zabezpečiť, aby boli výsledky porovnania centrálnym systémom na veľmi vysokej úrovni presnosti, agentúra určí zodpovedajúcu kvalitu odosielačných údajov o odtlačkoch prstov. Centrálny systém čo najskôr skontroluje kvalitu odoslaných údajov o odtlačkoch prstov. Ak údaje o odtlačkoch prstov nedovoľujú ich porovnanie za použitia počítačového systému na rozpoznávanie odtlačkov prstov, centrálny systém informuje dotknutý členský štát. Tento členský štát potom odošle údaje o odtlačkoch prstov zodpovedajúcej kvality, pričom použije to isté referenčné číslo, ktoré mal predchádzajúci súbor údajov o odtlačkoch prstov.

2. Centrálny systém vykoná porovnanie v poradí, v akom žiadosti prichádzajú. Každá žiadosť sa musí vybaviť do 24 hodín. Členský štát môže z dôvodov súvisiacich s vnútroštátnym právom požiadať o vykonanie mimoriadne naliehavého porovnania do jednej hodiny. Keď nie je možné dodržať tieto lehoty kvôli okolnostiam, ktoré sú mimo pôsobnosti agentúry, centrálny systém spracuje žiadosť ako prioritnú vec, hneď ako tieto okolnosti pominú. V takýchto prípadoch, pokiaľ to bude nevyhnutné pre efektívnu prevádzku centrálného systému, stanoví agentúra kritériá na prednostné vybavovanie žiadostí.

3. Pokiaľ to bude nevyhnutné pre efektívnu prevádzku centrálného systému, agentúra stanoví prevádzkové postupy pre spracovanie prijatých údajov a pre odoslanie výsledku porovnania.

4. V prijímajúcom členskom štáte výsledky porovnávania okamžite skontroluje expert daktyloskopie, ako je vymedzený v jeho vnútroštátnych predpisoch, ktorý je osobitne vyškolený v oblasti daktyloskopiekej identifikácie na účely stanovené v tomto nariadení. Na účely stanovené v článku 1 ods. 1 tohto nariadenia konečné stanovenie totožnosti vykoná členský štát pôvodu v spolupráci s ostatnými dotknutými členskými štátmi podľa článku 34 nariadenia (EÚ) č. 604/2013.

Informácie prijaté z centrálného systému týkajúce sa ostatných údajov, o ktorých sa zistí, že sú nespoľahlivé, sa vymažú okamžite po zistení ich nespoľahlivosti.

5. Ak z konečného stanovenia totožnosti v súlade s odsekom 4 vyplynie, že výsledok porovnania prijatý z centrálného systému nezodpovedá údajom o odtlačkoch prstov zaslaným na porovnanie, členské štáty ihneď vymažú výsledok porovnania a oznámia túto skutočnosť Komisii a agentúre čo najskôr, najneskôr však do troch pracovných dní.

Článok 26

Komunikácia medzi členskými štátmi a centrálnym systémom

Na odoslanie údajov z členských štátov do centrálného systému a naopak sa používa komunikačná infraštruktúra. Pokiaľ to bude potrebné pre efektívnu prevádzku centrálného systému, stanoví agentúra technické postupy potrebné pre používanie komunikačnej infraštruktúry.

Článok 27

Prístup k údajom uloženým v systéme Eurodac, ich oprava alebo výmaz

1. Členský štát pôvodu má prístup k údajom, ktoré odoslal a ktoré sú uložené v centrálnom systéme v súlade s týmto nariadením.

Žiadny členský štát nemôže vyhľadávať údaje odoslané iným členským štátom, ani takéto údaje prijímať, s výnimkou údajov vyplývajúcich z porovnávania uvedeného v článku 9 ods. 5.

2. Orgány členských štátov, ktoré majú v súlade s odsekom 1 tohto článku prístup k údajom uloženým v centrálnom systéme, sú orgány určené jednotlivými členskými štátmi na účely stanovené v článku 1 ods. 1. V rámci tohto určenia sa stanoví konkrétna jednotka zodpovedná za vykonávanie úloh súvisiacich s uplatňovaním tohto nariadenia. Každý členský štát bezodkladne oznámi Komisii a agentúre zoznam týchto jednotiek a akékoľvek zmeny tohto zoznamu. Agentúra uverejní konsolidovaný zoznam v *Úradnom vestníku Európskej únie*. V prípade zmien zoznamu agentúra raz ročne uverejní aktualizovaný konsolidovaný zoznam na internete.

3. Výhradne členský štát pôvodu má právo meniť údaje, ktoré odoslal do centrálného systému, a to tak, že ich opraví, doplní alebo vymaže bez toho, aby bol dotknutý výmaz vykonávaný v súlade s článkom 12 ods. 2 alebo článkom 16 ods. 1.

4. Ak má členský štát alebo agentúra dôkazy svedčiace o tom, že údaje uložené v centrálnom systéme sú fakticky nepresné, upovedomí o tom čo najskôr členský štát pôvodu.

Ak má ktorýkoľvek členský štát dôkazy svedčiace o tom, že údaje boli do centrálného systému uložené v rozpore s týmto nariadením, čo najskôr o tom upovedomí agentúru, Komisiu a členský štát pôvodu. Členský štát pôvodu skontroluje príslušné údaje, a ak je to potrebné, bezodkladne ich zmení alebo vymaže.

5. Agentúra nesmie údaje uložené v centrálnom systéme odoslať alebo sprístupniť orgánom akejkoľvek tretej krajiny. Tento zákaz sa nevzťahuje na odosielanie takých údajov do tretích krajín, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) č. 604/2013.

Článok 28

Vedenie záznamov

1. Agentúra vedie záznamy všetkých operácií spracovania údajov v centrálnom systéme. Takéto záznamy obsahujú účel, dátum a čas prístupu k údajom, odoslané údaje, údaje použité na prehľadávanie a názov jednotky, ktorá údaje vkladala alebo vyhľadávala, ako aj mená zodpovedných osôb.

2. Záznamy uvedené v odseku 1 tohto článku možno použiť výhradne na monitorovanie zákonnosti spracovania údajov vzhľadom na ochranu údajov, ako aj s cieľom zaistiť bezpečnosť údajov podľa článku 34. Záznamy musia byť primeranými opatreniami chránené voči neoprávnenému prístupu a vymazané po uplynutí jedného roka od uplynutia obdobia uchovávanía uvedeného v článku 12 ods. 1 a v článku 16 ods. 1, ak nie sú potrebné pre monitorovacie postupy, ktoré sa už začali.

3. Na účely stanovené v článku 1 ods. 1 každý členský štát prijme vo vzťahu k svojmu vnútroštátnemu systému opatrenia potrebné na dosiahnutie cieľov stanovených v odsekoch 1 a 2 tohto článku. Každý členský štát okrem toho vedie záznamy o zamestnancoch, ktorí sú riadne oprávnení na vkladanie alebo vyhľadávanie údajov.

Článok 29

Práva osôb, ktorých sa údaje týkajú

1. Členský štát pôvodu informuje osobu, na ktorú sa vzťahuje článok 9 ods. 1, článok 14 ods. 1 alebo článok 17 ods. 1, písomne a v prípade potreby ústne v jazyku, ktorému táto osoba rozumie alebo o ktorom sa dá odôvodnene predpokladať, že mu táto osoba rozumie, o:

- a) totožnosti kontrolóra v zmysle článku 2 písm. d) smernice 95/46/ES a jeho zástupcu, ak existuje;
- b) účele, na ktorý sa budú údaje o tejto osobe v systéme Eurodac spracúvať, vrátane opisu cieľov nariadenia (EÚ) č. 604/2013 v súlade s článkom 4 uvedeného nariadenia a vysvetlenia skutočnosti, že členské štáty a Europol môžu mať prístup do systému Eurodac na účely presadzovania práva, a to ľahko pochopiteľným spôsobom, s použitím jasného a jednoduchého jazyka;
- c) príjemcoch údajov;
- d) povinnosti nechať si odobrať odtlačky prstov, pokiaľ ide o osobu, na ktorú sa vzťahuje článok 9 ods. 1 alebo článok 14 ods. 1;
- e) práve na prístup k údajom, ktoré sa týkajú danej osoby, a práve žiadať opravu nesprávnych údajov, ktoré sa jej týkajú, alebo žiadať vymazanie údajov, ktoré sa jej týkajú a ktoré boli spracované v rozpore so zákonom, ako aj o práve na informácie o postupoch vykonávania týchto práv vrátane kontaktných údajov kontrolóra a vnútroštátnych dozorných orgánov uvedených v článku 30 ods. 1.

2. V prípade osoby, na ktorú sa vzťahuje článok 9 ods. 1 alebo článok 14 ods. 1, sa informácie uvedené v odseku 1 tohto článku poskytujú v čase odobratia jej odtlačkov prstov.

V prípade osoby, na ktorú sa vzťahuje článok 17 ods. 1, sa informácie uvedené v odseku 1 tohto článku poskytujú najneskôr v čase odoslania údajov týkajúcich sa takejto osoby do centrálného systému. Táto povinnosť neplatí v prípade, keď sa poskytnutie týchto informácií ukáže ako nemožné alebo by si vyžadovalo neprimerané úsilie.

Ak je osoba, na ktorú sa vzťahuje článok 9 ods. 1, článok 14 ods. 1 a článok 17 ods. 1 maloletou osobou, členské štáty jej poskytnú informácie spôsobom primeraným jej veku.

3. Spoločný informačný materiál, ktorého obsahom budú prinajmenšom informácie uvedené v odseku 1 tohto článku

a informácie uvedené v článku 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 604/2013, sa vypracuje v súlade s postupom uvedeným v článku 44 ods. 2 uvedeného nariadenia.

Tento informačný materiál je jasný a jednoduchý a napísaný v jazyku, ktorému daná osoba rozumie alebo o ktorom možno odôvodnene predpokladať, že mu rozumie.

Informačný materiál je vytvorený tak, aby ho členské štáty mohli doplniť o ďalšie informácie týkajúce sa konkrétneho členského štátu. Informácie týkajúce sa konkrétneho členského štátu zahŕňujú prinajmenšom informácie o právach osoby, ktorej sa údaje týkajú, o možnostiach pomoci vnútroštátnych dozorných orgánov, ako aj kontaktné údaje kontrolóra a vnútroštátnych dozorných orgánov.

4. Na účely stanovené v článku 1 ods. 1 tohto nariadenia v ktoromkoľvek členskom štáte môže ktorákoľvek osoba, ktorej sa údaje týkajú, v súlade so zákonmi, inými právnymi predpismi a postupmi daného štátu vykonávať práva stanovené v článku 12 smernice 95/46/ES.

Bez toho, aby bola dotknutá povinnosť poskytovať ostatné informácie v súlade s článkom 12 písm. a) smernice 95/46/ES, má osoba, ktorej sa údaje týkajú, právo získať informácie o údajoch, ktoré sa jej týkajú, a uložených v centrálnom systéme, a o členskom štáte, ktorý ich do centrálného systému odoslal. Takýto prístup k údajom môže udeliť výhradne členský štát.

5. Na účely stanovené v článku 1 ods. 1 v ktoromkoľvek členskom štáte môže ktorákoľvek osoba požiadať o opravu fakticky nepresných údajov alebo výmaz nezákonne uložených údajov. Opravu a výmaz vykoná bez zbytočného odkladu a v súlade so svojimi zákonmi, inými právnymi predpismi a postupmi členský štát, ktorý údaje odoslal.

6. Na účely stanovené v článku 1 ods. 1, ak sa práva na opravu a výmaz vykonávajú v inom členskom štáte než je členský štát alebo štáty, ktoré údaje odoslali, orgány takehoto členského štátu sa spoja s orgánmi členského štátu alebo štátov, ktoré údaje odoslali, aby tieto mohli skontrolovať presnosť údajov a zákonnosť ich odoslania a uloženia do centrálného systému.

7. Na účely stanovené v článku 1 ods. 1, ak sa ukáže, že údaje uložené v centrálnom systéme sú fakticky nepresné alebo boli uložené nezákonne, členský štát, ktorý ich odoslal, tieto údaje opraví alebo vymaže v súlade s článkom 27 ods. 3. Tento členský štát bez zbytočného odkladu písomne potvrdí osobe, ktorej sa tieto údaje týkajú, že prijal opatrenie na opravu alebo výmaz týchto údajov.

8. Na účely stanovené v článku 1 ods. 1, ak členský štát, ktorý údaje odoslal, nesúhlasí s tým, že údaje uložené v centrálnom systéme sú fakticky nesprávne alebo boli uložené nezákonne, bez zbytočného odkladu písomne vysvetlí osobe, ktorej sa údaje týkajú, prečo nie je pripravený údaje opraviť alebo vymazať.

Tento členský štát taktiež poskytne osobe, ktorej sa údaje týkajú, informácie vysvetľujúce kroky, ktoré môže táto osoba podniknúť, ak nesúhlasí s poskytnutým vysvetlením. Tieto informácie obsahujú taktiež informácie o tom, ako podať žalobu alebo, ak je to vhodné, sťažnosť príslušným orgánom alebo súdom daného členského štátu, a informácie o akejkoľvek finančnej alebo inej pomoci, ktorá je v súlade so zákonmi, inými právnymi predpismi a postupmi daného členského štátu k dispozícii.

9. Akákoľvek žiadosť podľa odsekov 4 a 5 musí obsahovať všetky náležitosti potrebné na určenie totožnosti osoby, ktorej sa údaje týkajú, vrátane odtlačkov prstov. Tieto údaje sa používajú výhradne na umožnenie vykonávania práv uvedených v odsekoch 4 a 5 a vymažú sa okamžite potom.

10. Príslušné orgány členských štátov aktívne spolupracujú s cieľom okamžitého presadzovania práv uvedených v odsekoch 5, 6 a 7.

11. Vždy, keď osoba požiada v súlade s odsekom 4 o údaje, ktoré sa jej týkajú, príslušný orgán uchová písomný záznam o tejto žiadosti, ako aj záznam o jej vybavení, a bezodkladne dá tento dokument k dispozícii vnútroštátnym dozorným orgánom.

12. Na účely stanovené v článku 1 ods. 1 tohto nariadenia, v každom členskom štáte pomáha v súlade s článkom 28 ods. 4 smernice 95/46/ES vnútroštátny dozorný orgán osobám, ktorých sa údaje týkajú, pri výkone ich práv na základe ich žiadosti.

13. Na účely stanovené v článku 1 ods. 1 tohto nariadenia, vnútroštátny dozorný orgán členského štátu, ktorý údaje odoslal, a vnútroštátny dozorný orgán členského štátu, v ktorom sa osoba, ktorej sa údaje týkajú, nachádza, pomáhajú, a ak sú požiadané i radia tejto osobe pri výkone jej práva na opravu alebo výmaz údajov. Na tento účel oba vnútroštátne dozorné orgány spolupracujú. Žiadosti o takúto pomoc možno podať národnému dozornému orgánu členského štátu, v ktorom sa osoba, ktorej sa údaje týkajú, nachádza, ktorý žiadosti odošle orgánu členského štátu, ktorý údaje odoslal.

14. Každá osoba, ktorej bolo odmietnuté právo na prístup ustanovené v odseku 4, môže v každom členskom štáte v súlade s jeho zákonmi, inými právnymi predpismi a postupmi podať

žalobu alebo, ak je to vhodné, sťažnosť príslušným orgánom alebo súdom tohto členského štátu.

15. Každá osoba môže s cieľom výkonu svojich práv podľa odseku 5 v súlade so zákonmi, inými právnymi predpismi a postupmi členského štátu, ktorý odoslal údaje, podať žalobu alebo, ak je to vhodné, sťažnosť príslušným orgánom alebo súdom daného členského štátu v súvislosti s údajmi, ktoré sa jej týkajú a ktoré sú uložené v centrálnom systéme. Povinnosť vnútroštátnych dozorných orgánov pomáhať a, ak sú o to požiadané i radia osobe, ktorej sa údaje týkajú, v súlade s odsekom 13 trvá počas celého konania.

Článok 30

Dozor vykonávaný vnútroštátnymi dozornými orgánmi

1. Na účely stanovené v článku 1 ods. 1 tohto nariadenia každý členský štát zabezpečí, aby vnútroštátny dozorný orgán alebo orgány určené v súlade s článkom 28 ods. 1 smernice 95/46/ES nezávisle monitorovali v súlade s príslušným vnútroštátnym právom zákonnosť spracovania osobných údajov príslušným členským štátom v súlade s týmto nariadením vrátane ich odoslania do centrálného systému.

2. Každý členský štát zabezpečí, aby jeho vnútroštátny dozorný orgán mal prístup k poradenstvu od osôb s dostatočnými vedomosťami o údajoch o odtlačkoch prstov.

Článok 31

Dozor vykonávaný európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov

1. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov zaistí, aby sa všetky činnosti spracúvania osobných údajov týkajúce sa systému Eurodac, a to najmä zo strany agentúry, vykonávali v súlade s nariadením (ES) č. 45/2001 a s týmto nariadením.

2. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov zabezpečí, aby sa v súlade s medzinárodnými audítorskými normami minimálne každé tri roky vykonával audit činností spracúvania osobných údajov, ktoré vykonáva agentúra. Správa o tomto audite sa zašle Európskemu parlamentu, Rade, Komisii, agentúre a vnútroštátnym dozorným orgánom. Agentúra môže k správe pred jej prijatím predložiť pripomienky.

Článok 32

Spolupráca medzi vnútroštátnymi dozornými orgánmi a európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov

1. Vnútroštátne dozorné orgány a európsky dozorný úradník pre ochranu údajov, z ktorých každý koná v rámci svojich príslušných právomocí, aktívne spolupracujú v rámci svojich povinností a zabezpečujú koordinovaný dozor nad systémom Eurodac.

2. Členské štáty zabezpečia, aby nezávislý orgán každoročne vykonal v súlade s článkom 33 ods. 2 audit spracúvania osobných údajov na účely stanovené v článku 1 ods. 2, a to vrátane analýzy vzorky odôvodnených elektronických žiadostí.

Audit sa pripojí k výročnej správe členských štátov uvedenej v článku 40 ods. 7.

3. Vnútroštátne dozorné orgány a európsky dozorný úradník pre ochranu údajov, z ktorých každý koná v rámci svojich príslušných právomocí, si vymieňajú dôležité informácie, vzájomne si pomáhajú pri vykonávaní auditov a inšpekcií, skúmajú ťažkosti pri výklade alebo uplatňovaní tohto nariadenia, analyzujú problémy súvisiace s vykonávaním nezávislého dozoru alebo s výkonom práv osôb, ktorých sa týkajú údaje, vypracúvajú zosúladené návrhy na spoločné riešenia akýchkoľvek problémov a v prípade potreby podporujú povedomie o právach súvisiacich s ochranou údajov.

4. Na účel stanovený v odseku 3 sa vnútroštátne dozorné orgány a európsky dozorný úradník pre ochranu údajov stretávajú aspoň dvakrát za rok. Náklady na tieto stretnutia uhrádza európsky dozorný úradník pre ochranu údajov, ktorý tieto stretnutia zároveň aj zabezpečuje. Na prvom stretnutí sa prijme rokovací poriadok. Ďalšie pracovné postupy sa vypracujú spoločne podľa potreby. Každé dva roky sa zašle Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a agentúre spoločná správa o činnosti.

Článok 33

Ochrana osobných údajov na účely presadzovania práva

1. Každý členský štát zabezpečí, aby ustanovenia prijaté v súlade s vnútroštátnym právom, ktorými sa vykonáva rámcové rozhodnutie 2008/977/SVV, boli tiež uplatniteľné na spracúvanie osobných údajov ich vnútroštátnymi orgánmi na účely stanovené v článku 1 ods. 2 tohto nariadenia.

2. Monitorovanie zákonnosti spracovania osobných údajov členskými štátmi podľa tohto nariadenia na účely stanovené v článku 1 ods. 2 tohto nariadenia vrátane ich odoslania do a zo systému Eurodac vykonávajú vnútroštátne dozorné orgány určené podľa rámcového rozhodnutia 2008/977/SVV.

3. Spracovanie osobných údajov Europolom podľa tohto nariadenia prebieha v súlade s rozhodnutím 2009/371/SVV a dozor nad ním vykonáva nezávislý externý dozorný úradník pre ochranu údajov. Články 30, 31 a 32 uvedeného rozhodnutia sa uplatňujú na spracúvanie osobných údajov Europolom podľa tohto nariadenia. Nezávislý externý dozorný úradník pre ochranu údajov zabezpečí, aby nedošlo k porušeniu práv jednotlivca.

4. Osobné údaje získané podľa tohto nariadenia zo systému Eurodac na účely stanovené v článku 1 ods. 2 sa spracúvajú iba

na účely prevencie, odhaľovania alebo vyšetrovania konkrétneho prípadu, pre ktorý členský štát alebo Europol podal žiadosť o údaje.

5. Záznamy o vyhľadávaniach uchovávajú centrálny systém, určené a overujúce orgány a Europol s cieľom umožniť vnútroštátnym orgánom na ochranu údajov a európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov monitorovať súlad spracúvania údajov s predpismi Únie o ochrane údajov, a to aj na účely vedenia záznamov s cieľom vypracovať výročné správy uvedené v článku 40 ods. 7. Osobné údaje, ako aj záznamy o vyhľadávaní, na iné než tieto účely sa vymažú zo všetkých vnútroštátnych súborov a súborov Europolu po uplynutí jedného mesiaca, ak tieto údaje nie sú potrebné na účely konkrétneho prebiehajúceho vyšetrovania trestného činu, pre ktorý boli vyžiadané členskými štátmi alebo Europolom.

Článok 34

Bezpečnosť údajov

1. Členský štát pôvodu zaistí bezpečnosť údajov pred ich odoslaním do centrálného systému a počas neho.

2. Každý členský štát prijme vo vzťahu ku všetkým údajom spracúvaným jeho príslušnými orgánmi podľa tohto nariadenia potrebné opatrenia vrátane bezpečnostného plánu s cieľom:

- a) fyzicky chrániť údaje, a to aj prostredníctvom vypracovania pohotovostných plánov na ochranu kritickej infraštruktúry;
- b) odmietnuť prístup neoprávnených osôb do vnútroštátnych zariadení, v ktorých členský štát vykonáva operácie v súlade s účelmi systému Eurodac (kontrola pri vstupe do zariadenia);
- c) zabrániť neoprávnenému čítaniu, kopírovaniu, pozmeňovaniu alebo odstraňovaniu nosičov údajov (kontrola nosičov údajov);
- d) zabrániť neoprávnenému vkladaniu údajov a neoprávnenému prezeraniu, pozmeňovaniu alebo vymazávaniu uchovávaných osobných údajov (kontrola uchovávaní);
- e) zabrániť neoprávnenému spracúvaniu údajov v systéme Eurodac a akémukoľvek neoprávnenému pozmeňovaniu alebo vymazávaniu údajov spracúvaných v systéme Eurodac (kontrola vkladania údajov);
- f) zabezpečiť, aby osoby oprávnené na prístup do systému Eurodac mali prístup výhradne k údajom, na ktoré sa vzťahuje ich povolenie na prístup, a to len prostredníctvom individuálnych a jedinečných identifikátorov užívateľa a dôverných režimov prístupu (kontrola prístupu k údajom);

- g) zabezpečiť, aby všetky orgány s právom na prístup do systému Eurodac vytvorili profily, ktoré opisujú funkcie a povinnosti osôb oprávnených na prístup, vkladanie, aktualizáciu, výmaz a vyhľadávanie údajov, a aby na základe žiadosti bezodkladne sprístupnili tieto profily, ako aj všetky ďalšie relevantné informácie, ktoré môžu tieto orgány vyžadovať na účely vykonávania dozoru, vnútroštátnym dozorným orgánom uvedeným v článku 28 smernice 95/46/ES a v článku 25 rámcovej smernice 2008/977/SVV (osobné profily);
- h) zabezpečiť, aby bolo možné overiť a určiť, ktorým orgánom sa môžu odosielať osobné údaje prostredníctvom zariadenia na prenos údajov (kontrola prenosu údajov);
- i) zabezpečiť, aby bolo možné overiť a určiť, ktoré údaje sa spracovali v systéme Eurodac, kedy, kým a na aký účel (kontrola zaznamenávania údajov);
- j) zabrániť neoprávnenému čítaniu, kopírovaniu, pozmeňovaniu alebo vymazávaniu osobných údajov počas odosielania osobných údajov do systému Eurodac alebo z tohto systému alebo počas prepravy nosiča údajov, a to najmä vhodnými technikami šifrovania (kontrola prepravy);
- k) monitorovať účinnosť bezpečnostných opatrení uvedených v tomto odseku a prijať nevyhnutné organizačné opatrenia týkajúce sa vnútorného monitorovania s cieľom zabezpečiť súlad s týmto nariadením (vnútorný audit) a automaticky do 24 hodín zistiť akékoľvek relevantné udalosti vyplývajúce z uplatňovania opatrení uvedených v písmenách b) až j), ktoré môžu poukazovať na výskyt bezpečnostného incidentu.

3. Členské štáty informujú agentúru o bezpečnostných incidentoch, ktoré vo svojich systémoch zistili. Agentúra informuje členské štáty, Europol a európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov o bezpečnostných incidentoch. Príslušné členské štáty, agentúra a Europol počas bezpečnostného incidentu spolupracujú.

4. Agentúra prijme opatrenia potrebné na dosiahnutie cieľov stanovených v odseku 2, pokiaľ ide o fungovanie systému Eurodac, vrátane prijatia bezpečnostného plánu.

Článok 35

Zákaz odosielania údajov tretím krajinám, medzinárodným orgánom alebo súkromným subjektom

1. Osobné údaje, ktoré získa členský štát alebo Europol podľa tohto nariadenia z centrálného systému, sa nesmú odoslať ani sprístupniť žiadnej tretej krajine, medzinárodnej organizácii

alebo súkromnému subjektu usadenému v Únii alebo mimo nej. Tento zákaz sa uplatňuje aj v prípade, keď sú tieto údaje ďalej spracúvané na vnútroštátnej úrovni alebo medzi členskými štátmi v zmysle článku 2 písm. b) rámcového rozhodnutia 2008/977/SVV.

2. Osobné údaje, ktoré pochádzajú z členského štátu a sú na účely stanovené v článku 1 ods. 2 vymieňané medzi členskými štátmi na základe získaného kladného výsledku, sa neodosielať tretím krajinám, ak hrozí vážne nebezpečenstvo, že v dôsledku tohto odoslania môže byť osoba, ktorej sa údaje týkajú, vystavená mučeniu, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu alebo môže čeliť akémukoľvek inému porušovaniu svojich základných práv.

3. Zákazmi uvedenými v odsekoch 1 a 2 nie je dotknuté právo členských štátov odoslať takéto údaje do tretích krajín, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) č. 604/2013.

Článok 36

Vedenie záznamov o operáciách a dokumentácia

1. Každý členský štát a Europol zabezpečia, aby sa všetky operácie spracúvania údajov vyplývajúce zo žiadostí o porovnanie s údajmi systému Eurodac na účely stanovené v článku 1 ods. 2 zaznamenali alebo zdokumentovali na účely kontroly prípustnosti žiadosti, monitorovania zákonnosti spracúvania údajov a integrity a bezpečnosti údajov a vnútorného monitorovania.

2. Záznam o operácii alebo dokumentácia musia v každom prípade obsahovať tieto údaje:

a) presný účel žiadosti o porovnanie vrátane príslušnej formy teroristického trestného činu alebo iného závažného trestného činu a v prípade Europolu presný účel žiadosti o porovnanie;

b) opodstatnené dôvody na to, aby sa nevykonali porovnania s inými členskými štátmi podľa rozhodnutia 2008/615/SVV, v súlade s článkom 20 ods. 1 tohto nariadenia;

c) odkaz na vnútroštátny súbor;

d) dátum a presný čas odoslania žiadosti o porovnanie do centrálného systému národným prístupovým bodom;

e) názov orgánu, ktorý si vyžiadal prístup na účel porovnania, a meno zodpovednej osoby, ktorá podala žiadosť a spracovávala údaje;

f) prípadné využitie postupu pre naliehavé prípady uvedeného v článku 19 ods. 3 a rozhodnutie prijaté so zreteľom na následné overenie;

g) údaje použité na porovnanie;

h) podľa vnútroštátnych predpisov alebo rozhodnutia 2009/371/SVV identifikačnú značku úradníka, ktorý vyhľadávanie vykonal, a úradníka, ktorý vyhľadávanie alebo poskytnutie nariadil.

3. Záznamy o operáciách a dokumentácia sa používajú iba na monitorovanie zákonnosti spracúvania údajov a zaistenie integrity a bezpečnosti údajov. Na monitorovanie a hodnotenie uvedené v článku 40 sa môžu použiť len záznamy o operáciách obsahujúce údaje, ktoré nemajú osobný charakter. Príslušné vnútroštátne dozorné orgány zodpovedné za kontrolu prípustnosti žiadosti a monitorovanie zákonnosti spracúvania údajov a integrity a bezpečnosti údajov majú na požiadanie prístup k týmto záznamom o operáciách na účely plnenia svojich povinností.

Článok 37

Zodpovednosť

1. Akákoľvek osoba alebo členský štát, ktorí v dôsledku nezákonnej operácie spracúvania údajov alebo akéhokoľvek konania v rozpore s týmto nariadením utrpia škodu, majú nárok na náhradu škody od členského štátu zodpovedného za spôsobenú škodu. Ak tento štát preukáže, že nie je zodpovedný za udalosť, ktorá mala za následok spôsobenie škody, čiastočne alebo úplne sa zbaví zodpovednosti.

2. Ak nedodržanie povinností podľa tohto nariadenia členským štátom spôsobí centrálnemu systému škodu, je za túto škodu zodpovedný tento členský štát okrem prípadov, keď agentúra alebo iný členský štát nepodnikli primerané kroky na zabránenie vzniku škody alebo na minimalizáciu jej dosahu.

3. Nároky na náhradu škody uvedenej v odsekoch 1 a 2 voči členskému štátu sa riadia ustanoveniami vnútroštátneho práva žalovaného členského štátu.

KAPITOLA VIII

ZMENY NARIADENIA (EÚ) č. 1077/2011

Článok 38

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 1077/2011

Nariadenie (EÚ) č. 1077/2011 sa mení takto:

1. Článok 5 sa nahrádza takto:

„Článok 5

Úlohy súvisiace so systémom Eurodac

Vo vzťahu k systému Eurodac agentúra vykonáva:

- a) úlohy jej zverené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 z 26 júna 2013 o zriadení systému „Eurodac“ na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov a o žiadostiach orgánov členských štátov na presadzovanie práva a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva (*); a
- b) úlohy súvisiace s odbornou prípravou na technické používanie systému Eurodac.;

(*) Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, s. 1.“;

2. Článok 12 ods. 1 sa mení takto:

a) písmená u) a v) sa nahrádzajú takto:

„u) prijíma výročnú správu o činnosti centrálnemu systému systému Eurodac podľa článku 40 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 603/2013;

v) predkladá pripomienky k správam európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov o auditoch podľa článku 45 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1987/2006, článku 42 ods. 2 nariadenia (ES) č. 767/2008 a článku 31 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 603/2013 a v nadväznosti na výsledky týchto auditov zabezpečuje prijatie vhodných následných opatrení;“;

b) písmeno x) sa nahrádza takto:

„x) zostavuje štatistiku o činnosti centrálnemu systému systému Eurodac podľa článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 603/2013;“;

c) písmeno z) sa nahrádza takto:

„z) zabezpečuje každoročné zverejňovanie zoznamu jednotiek podľa článku 27 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 603/2013;“;

3. V článku 15 sa odsek 4 nahrádza takto:

„4. Europol a Eurojust sa môžu zúčastňovať na zasadnutiach správnej rady ako pozorovatelia, keď je na programe otázka týkajúca sa SIS II v súvislosti s uplatňovaním rozhodnutia 2007/533/SVV. Europol sa tiež môže zúčastňovať na zasadnutiach správnej rady ako pozorovateľ, keď je na programe otázka týkajúca sa VIS v súvislosti s uplatňovaním rozhodnutia 2008/633/SVV alebo otázka týkajúca sa systému Eurodac v súvislosti s uplatňovaním nariadenia (EÚ) č. 603/2013.“;

4. Článok 17 sa mení takto:

a) v odseku 5 sa písmeno g) nahrádza takto:

„g) bez toho, aby bol dotknutý článok 17 služobného poriadku úradníkov, stanovuje požiadavky na dodržiavanie mlčanlivosti v súlade s článkom 17 nariadenia (ES) č. 1987/2006, článkom 17 rozhodnutia 2007/533/SVV, článkom 26 ods. 9 nariadenia (ES) č. 767/2008 a článkom 4 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 603/2013;“;

b) v odseku 6 sa písmeno i) nahrádza takto:

„i) správ o technickom fungovaní jednotlivých rozsiahlych informačných systémov uvedených v článku 12 ods. 1 písm. t) a výročnej správy o činnosti centrálnemu systému Eurodac, na ktorú sa odkazuje v článku 12 ods. 1 písm. u), a to na základe výsledkov monitorovania a hodnotenia;“

5. V článku 19 sa odsek 3 nahrádza takto:

„3. Europol a Eurojust môžu do poradnej skupiny pre SIS II vymenovať každý svojho zástupcu. Europol tiež môže vymenovať svojho zástupcu do poradnej skupiny pre VIS a poradnej skupiny pre systém Eurodac.“

KAPITOLA IX

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 39

Náklady

1. Náklady spojené so zriadením a prevádzkou centrálnemu systému a komunikačnej infraštruktúry sú hradené zo všeobecného rozpočtu Európskej únie.

2. Náklady národných prístupových bodov a náklady na ich spojenie s centrálnym systémom hradia jednotlivé členské štáty.

3. Každý členský štát a Europol na vlastné náklady vytvorí technickú infraštruktúru potrebnú na vykonávanie tohto nariadenia a zabezpečí jej údržbu a znáša náklady vyplývajúce zo žiadostí o porovnanie s údajmi systému Eurodac na účely stanovené v článku 1 ods. 2.

Článok 40

Výročná správa: monitorovanie a vyhodnocovanie

1. Agentúra predkladá Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov výročnú správu o činnostiach centrálnemu systému, ako aj o jeho technickom fungovaní a bezpečnosti. Výročná správa obsahuje informácie o riadení a výkone systému Eurodac v porovnaní s vopred stanovenými kvantitatívnymi ukazovateľmi pre ciele uvedené v odseku 2.

2. Agentúra zabezpečuje uplatňovanie postupov na monitorovanie fungovania centrálnemu systému vzhľadom na ciele, ktoré sa týkajú výstupov, efektívnosti nákladov a kvality služieb.

3. Agentúra má na účely technickej údržby, podávania správ a štatistiky prístup k potrebným informáciám, ktoré sa týkajú operácií spracúvania údajov v centrálnom systéme.

4. Komisia do 20 júla 2018 a potom každé štyri roky vypracuje celkové hodnotenie systému Eurodac, pričom preskúma dosiahnuté výsledky v porovnaní s cieľmi a vplyv na základné práva vrátane toho, či prístup k údajom na účely presadzovania práva nevedol k nepriamej diskriminácii osôb, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, a posúdi, či naďalej pretrváva odôvodnenosť systému, ako aj akékoľvek dôsledky na prevádzku v budúcnosti a vypracuje nevyhnutné odporúčania. Komisia predloží toto hodnotenie Európskemu parlamentu a Rade.

5. Členské štáty poskytnú agentúre a Komisii informácie potrebné na vypracovanie výročnej správy uvedenej v odseku 1.

6. Agentúra, členské štáty a Europol poskytnú Komisii informácie potrebné na prípravu celkového hodnotenia uvedeného v odseku 4. Tieto informácie nesmú ohroziť pracovné metódy ani zahŕňať informácie, ktoré odhaľujú zdroje, pracovníkov alebo vyšetrovania určených orgánov.

7. Každý členský štát a Europol pri dodržaní ustanovení vnútroštátneho práva o zverejňovaní citlivých informácií vypracujú výročnú správu o účinnosti porovnávania údajov o odtlačkoch prstov s údajmi systému Eurodac na účely presadzovania práva, ktoré budú obsahovať informácie a štatistické údaje o:

— presnom účele porovnania vrátane druhu teroristického trestného činu alebo závažného trestného činu,

— odôvodnení dôvodného podozrenia,

— primeraných dôvodoch na to, aby sa nevykonalo porovnanie s inými členskými štátmi podľa rozhodnutia 2008/615/SVV v súlade s článkom 20 ods. 1 tohto nariadenia,

— počte žiadostí o porovnanie,

— počte a druhu prípadov, ktorých výsledkom bola úspešná identifikácia, a

— potrebe a využití postupu pre mimoriadne naliehavé prípady vrátane prípadov, ktorých naliehavosť nebola následným overením, ktoré vykonal overujúci orgán, potvrdená.

Členské štáty a Europol zašlú výročnú správu Komisii do 30. júna nasledujúceho roka.

8. Komisia na základe výročných správ členských štátov a Europolu stanovených v odseku 7 vypracuje okrem celkového hodnotenia uvedeného v odseku 4 výročnú správu o prístupe do systému Eurodac na účely presadzovania práva a zašle ju Európskemu parlamentu, Rade a európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov.

Článok 41

Sankcie

Členské štáty prijímajú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby sa každé spracovanie údajov vložených do centrálného systému v rozpore s účelmi systému Eurodac stanovenými

v článku 1, postihovalo účinnými, primeranými a odrádzajúcimi sankciami vrátane správnych a/alebo trestnoprávnych sankcií v súlade s vnútroštátnym právom.

Článok 42

Územná pôsobnosť

Ustanovenia tohto nariadenia nemožno uplatňovať na území, na ktoré sa nevzťahuje nariadenie (EÚ) č. 604/2013.

Článok 43

Oznámenie určených orgánov a overujúcich orgánov

1. Do 20. októbra 2013 každý členský štát oznámi Komisii svoje určené orgány, operačné jednotky uvedené v článku 5 ods. 3 a svoj overujúci orgán a bezodkladne oznámi akúkoľvek ich zmenu.

2. Do 20. októbra 2013 Europol oznámi Komisii svoj určený orgán, overujúci orgán a národný prístupový bod, ktorý určil, a bezodkladne oznámi akúkoľvek ich zmenu.

3. Komisia každoročne uverejní informácie uvedené v odsekoch 1 a 2 v *Úradnom vestníku Európskej únie* a formou elektronickej publikácie prístupnej na internete a bezodkladne aktualizovanej.

Článok 44

Prechodné ustanovenie

Údaje zablokované v centrálnom systéme v súlade s článkom 12 nariadenia (ES) č. 2725/2000 sa odblokujú a označia v súlade s článkom 18 ods. 1 tohto nariadenia 20. júla 2015.

Článok 45

Zrušenie

Nariadenie (ES) č. 2725/2000 a nariadenie (ES) č. 407/2002 sa zrušujú s účinnosťou od 20. júla 2015.

Odkazy na zrušené nariadenia sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe III.

Článok 46

Nadobudnutie účinnosti a uplatniteľnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie sa uplatňuje od 20 júla 2015

Členské štáty ihneď informujú Komisiu a agentúru o vykonaní technických opatrení na odosielanie údajov do centrálného systému, najneskôr však do 20 júla 2015.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli 26. júna 2013

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predseda
A. SHATTER

*PRÍLOHA I***Formát údajov a formulár odtlačkov prstov**

Formát údajov na výmenu údajov o odtlačkoch prstov

Na výmenu údajov o odtlačkoch prstov je stanovený tento formát:

ANSI/NIST-ITL 1a-1997, ver. 3, jún 2001 (INT-1) a akékoľvek ďalšie budúce verzie tohto štandardu.

Norma pre identifikačné písmená členských štátov

Použije sa táto norma ISO: ISO 3166 – dvojpísmenový kód.

Eurodac – Formulár odtlačkov prstov

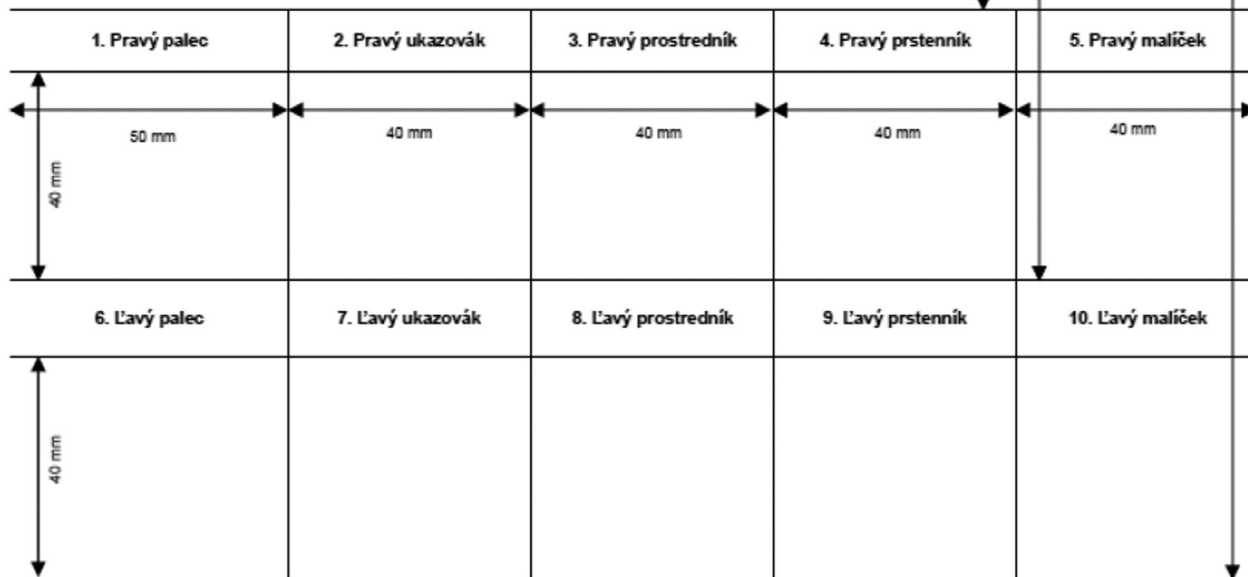
1.	Referenčné číslo			
2.	Miesto podania žiadosti o medzinárodnú ochranu alebo miesto, kde bol štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti zadržaný/-a			
3.	Dátum podania žiadosti o medzinárodnú ochranu alebo dátum, kedy bol štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti zadržaný/-a			
4.	Pohlavie			
5.	Dátum odobratia odtlačkov prstov			
6.	Dátum odoslania údajov do centrálného systému			

105 mm od horného o
formuláru

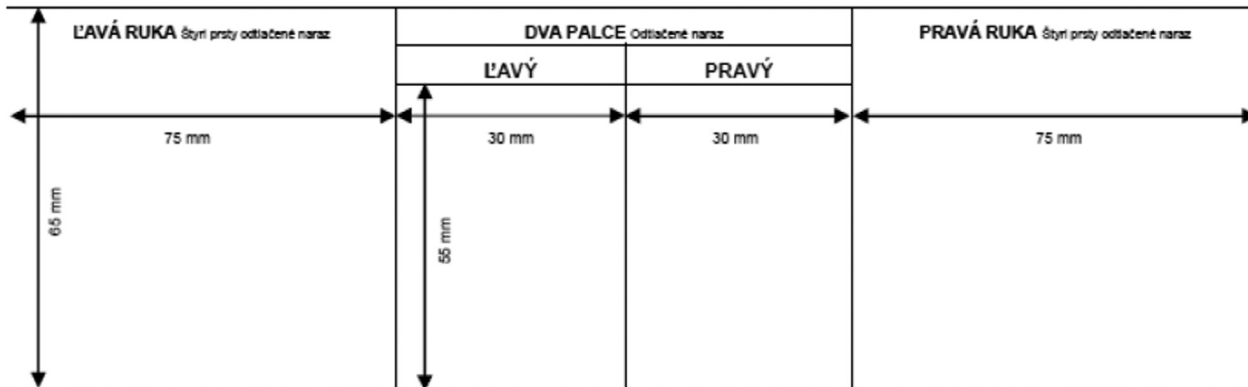
155 mm od horného o
formuláru

205 mm od horného o
formuláru

ODTLAČKY VALIVÝM POHYBOM

ODTLAČKY ODTLAČENÍM

PRÍLOHA II

Zrušené nariadenia (v zmysle článku 45)

Nariadenie Rady (ES) č. 2725/2000

(Ú. v. ES L 316, 15.12.2000, s. 1.)

Nariadenie Rady (ES) č. 407/2002

(Ú. v. ES L 62, 5.3.2002, s. 1.)

PRÍLOHA III

Tabuľka zhody

Nariadenie (ES) č. 2725/2000	Toto nariadenie
Článok 1 ods. 1	Článok 1 ods. 1
článok 1 ods. 2 prvý pododsek, písm. a) a b)	Článok 3 ods. 1 písm. a)
článok 1 ods. 2 prvý pododsek, písm. c)	—
článok 1 ods. 2 druhý pododsek	Článok 3 ods. 4
Článok 1 ods. 3	Článok 1 ods. 3
Článok 2 ods. 1 písm. a)	—
Článok 2 ods. 1 písm. b) až e)	Článok 2 ods. 1 písm. a) až d)
—	Článok 2 ods. 1 písm. e) až j)
Článok 3 ods. 1	—
Článok 3 ods. 2	Článok 3 ods. 3
Článok 3 ods. 3 písm. a) až e)	Článok 8 ods. 1 písm. a) až e)
—	Článok 8 ods. 1 písm. f) až i)
Článok 3 ods. 4	—
Článok 4 ods. 1	Článok 9 ods. 1 a článok 3 ods. 5
Článok 4 ods. 2	—
Článok 4 ods. 3	Článok 9 ods. 3
Článok 4 ods. 4	Článok 9 ods. 4
Článok 4 ods. 5	Článok 9 ods. 5
Článok 4 ods. 6	Článok 25 ods. 4
Článok 5 ods. 1 písm. a) až f)	Článok 11 písm. a) až f)
—	Článok 11 písm. g) až k)
Článok 5 ods. 1 písm. g) a h)	—
Článok 6	Článok 12
Článok 7	Článok 13
Článok 8	Článok 14
Článok 9	Článok 15
Článok 10	Článok 16
Článok 11 ods. 1 až 3	Článok 17 ods. 1 až 3
Článok 11 ods. 4	Článok 17 ods. 5
Článok 11 ods. 5	Článok 17 ods. 4
Článok 12	Článok 18
Článok 13	Článok 23
Článok 14	—

Nariadenie (ES) č. 2725/2000	Toto nariadenie
Článok 15	Článok 27
Článok 16	Článok 28 ods. 1 a 2
—	Článok 28 ods. 3
Článok 17	Článok 37
Článok 18	Článok 29 ods. 1, 2, 4 až 10 a 12 až 15
—	Článok 29 ods. 3 a 11
Článok 19	Článok 30
—	Články 31 až 36
Článok 20	—
Článok 21	Článok 39 ods. 1 a 2
Článok 22	—
Článok 23	—
Článok 24 ods. 1 a 2	Článok 40 ods. 1 a 2
—	Článok 40 ods. 3 až 8
Článok 25	Článok 41
Článok 26	Článok 42
—	Články 43 až 45
Článok 27	Článok 46

Nariadenie (ES) č. 407/2002	Toto nariadenie
Článok 2	Článok 24
Článok 3	Článok 25 ods. 1 až 3
—	Článok 25 ods. 4 a 5
Článok 4	Článok 26
Článok 5 ods. 1	Článok 3 ods. 3
Príloha I	Príloha I
Príloha II	—

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 604/2013

z 26. júna 2013,

ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (prepracované znenie)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 78 ods. 2 písm. e),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Nariadenie Rady (ES) č. 343/2003 z 18. februára 2003 ustanovujúce kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov ⁽⁴⁾ by sa malo podstatným spôsobom zmeniť a doplniť. Z dôvodu prehľadnosti by sa malo uvedené nariadenie prepracovať.
- (2) Spoločná azylová politika vrátane spoločného európskeho azylového systému predstavuje základnú časť cieľa Európskej únie, ktorým je postupné vytváranie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti otvoreného pre tých, ktorých okolnosti oprávnené donútili hľadať ochranu v Únii.
- (3) Ú. v. EÚ C 317, 23.12.2009, s. 115.
- (4) Ú. v. EÚ C 79, 27.3.2010, s. 58.
- (5) Pozícia Európskeho parlamentu zo 7. mája 2009 (Ú. v. EÚ C 212 E, 5.8.2010, s. 370) a pozícia Rady v prvom čítaní zo 6. júna 2013 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku). Pozícia Európskeho parlamentu z 10. júna 2013 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku).
- (6) Ú. v. EÚ L 50, 25.2.2003, s. 1.
- (3) Európska rada na svojom mimoriadnom zasadnutí v Tampere v dňoch 15. a 16. októbra 1999 súhlasila, že bude pracovať na vytvorení spoločného európskeho azylového systému založeného na úplnom a rozsiahlom uplatňovaní Ženevského dohovoru o právnom postavení utečencov z 28. júla 1951, ktorý bol doplnený Newyorským protokolom z 31. januára 1967 (ďalej len „Ženevský dohovor“), čím sa zabezpečí, že nikto nebude vrátený, aby bol prenasledovaný, t. j. dodrží sa zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia. Z tohto hľadiska a bez toho, aby boli dotknuté kritériá zodpovednosti stanovené v tomto nariadení, sa členské štáty, z ktorých každý rešpektuje zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia, považujú za bezpečné krajiny pre štátnych príslušníkov tretích krajín.
- (4) V záveroch z Tampere sa takisto konštatuje, že spoločný európsky azylový systém by mal zahŕňať z krátkodobého hľadiska jasnú a uplatniteľnú metódu na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl.
- (5) Takáto metóda by mala byť založená na objektívnych a spravodlivých kritériách ako pre členské štáty, tak aj pre dotknuté osoby. Mala by umožniť najmä rýchle určenie zodpovedného členského štátu, aby bol zaručený efektívny prístup k postupom na udelenie medzinárodnej ochrany a aby nebolo ohrozené rýchle vybavovanie žiadostí o medzinárodnú ochranu.
- (6) Prvá etapa vytvárania spoločného európskeho azylového systému, ktorý by v dlhšom časovom rámci mohol viesť k spoločnému postupu a jednotnému, v celej Únii platnému, postaveniu pre osoby, ktorým bola udelená medzinárodná ochrana, bola teraz ukončená. Európska rada 4. novembra 2004 prijala Haagsky program, v ktorom sa stanovujú ciele, ktoré sa majú realizovať v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v období rokov 2005 až 2010. V tejto súvislosti bola Európska komisia v Haagskom programe vyzvaná, aby ukončila hodnotenie právnych nástrojov prvej etapy a aby predložila Európskemu parlamentu a Rade nástroje a opatrenia druhej etapy s cieľom prijať ich pred rokom 2010.
- (7) V Štokholmskom programe potvrdila Európska rada svoj záväzok dosiahnuť cieľ, ktorým je v súlade s článkom 78 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) vytvorenie spoločného priestoru ochrany a solidarity pre

všetky osoby, ktorým sa udelila medzinárodná ochrana, najneskôr do roku 2012. Okrem toho zdôraznila, že dublinský systém zostáva základným kameňom budovania spoločného európskeho azylového systému, keďže sa na jeho základe jasne rozdeľuje zodpovednosť medzi členskými štátmi za posúdenie žiadostí o medzinárodnú ochranu.

- (8) Zdroje Európskeho podporného úradu pre azyl (EASO) zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 439/2010⁽¹⁾ by sa mali sprístupniť na poskytovanie primeranej podpory príslušným útvarom členských štátov zodpovedných za vykonávanie tohto nariadenia. Konkrétne by mal EASO poskytnúť solidárne opatrenia, ako napríklad rezervnú skupinu v oblasti azylu a podporné azylové tímy, na pomoc tým členským štátom, ktoré sú vystavené mimoriadnemu tlaku a v ktorých sa na žiadateľov o medzinárodnú ochranu (ďalej len „žiadatelia“) neuplatňujú primerané normy, najmä pokiaľ ide o prijímanie a ochranu.
- (9) Vzhľadom na výsledky uskutočneného hodnotenia implementácie nástrojov prvej etapy je v tejto fáze vhodné potvrdiť zásady, z ktorých vychádza nariadenie (ES) č. 343/2003, a zároveň vzhľadom na nadobudnuté skúsenosti uskutočniť nevyhnutné vylepšenia, aby sa zvýšila účinnosť dublinského systému a posilnila ochrana poskytovaná žiadateľom v rámci tohto systému. Vzhľadom na to, že pre spoločný európsky azylový systém je potrebné, aby riadne fungoval dublinský systém, jeho zásady a fungovanie by sa mali preskúmať pri budovaní ostatných zložiek spoločného európskeho azylového systému a nástrojov solidarity Únie. Mala by sa naplánovať komplexná kontrola účelnosti prostredníctvom preskúmania na základe dôkazov so zameraním na právne, hospodárske a sociálne dôsledky dublinského systému vrátane jeho dôsledkov na základné práva.
- (10) V záujme zabezpečenia rovnakého zaobchádzania so všetkými žiadateľmi o medzinárodnú ochranu a osobami požívajúcimi medzinárodnú ochranu a zaručenia súladu so súčasným *acquis* Únie v oblasti azylu, konkrétne so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany⁽²⁾, rozsah pôsobnosti tohto nariadenia zahŕňa aj žiadateľov o doplnkovú ochranu a osoby oprávnené na doplnkovú ochranu.
- (11) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijí-

manie žiadateľov o medzinárodnú ochranu⁽³⁾, by sa mala uplatňovať na postup určovania zodpovedného členského štátu, ktorý sa upravuje v tomto nariadení, s výhradou obmedzení uplatňovania uvedenej smernice.

- (12) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany⁽⁴⁾ by sa mala uplatňovať popri ustanoveniach týkajúcich sa procesných záruk upravených v tomto nariadení a bez toho, aby ňou boli dotknuté, a to s výhradou obmedzení uplatňovania uvedenej smernice.
- (13) V súlade s Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z roku 1989 a Chartou základných práv Európskej únie by členské štáty pri uplatňovaní tohto nariadenia mali predovšetkým zvažovať najlepšie záujmy dieťaťa. Pri posudzovaní najlepších záujmov dieťaťa by mali členské štáty náležite zohľadniť najmä blaho a sociálny rozvoj, bezpečnosť a ochranu a názory maloletej osoby s ohľadom na jej vek a vyspelosť vrátane jej osobnej situácie. Okrem toho by sa z dôvodu mimoriadnej zraniteľnosti maloletých osôb bez sprievodu mali pre ne stanoviť osobitné procesné záruky.
- (14) V súlade s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Chartou základných práv Európskej únie by členské štáty pri uplatňovaní tohto nariadenia mali predovšetkým zvažovať rešpektovanie rodinného života.
- (15) Súčasné vybavenie žiadostí o medzinárodnú ochranu členov jednej rodiny jedným členským štátom umožní zabezpečiť, aby boli tieto žiadosti dôkladne posúdené, aby rozhodnutia prijaté vo vzťahu k nim boli zhodné a aby členovia jednej rodiny neboli odlúčení.
- (16) V záujme zabezpečenia úplného dodržiavania zásady jednoty rodiny a najlepších záujmov dieťaťa by sa mala existencia závislého vzťahu medzi žiadateľom a jeho dieťaťom, súrodencom alebo rodičom z dôvodov tehotenstva alebo materstva žiadateľky, zdravotného stavu alebo vysokého veku stať záväzným kritériom zodpovednosti. Keď je žiadateľom maloletá osoba bez sprievodu, malo by sa záväzným kritériom zodpovednosti stať aj to, že rodinný príslušník alebo príbuzný, ktorý sa o ňu môže postarať, sa nachádza na území iného členského štátu.

(1) Ú. v. EÚ L 132, 29.5.2010, s. 11.

(2) Ú. v. EÚ L 337, 20.12.2011, s. 9.

(3) Pozri stranu 96 tohto úradného vestníka.

(4) Pozri stranu 60 tohto úradného vestníka.

- (17) Každý členský štát by mal mať možnosť odchyliť sa od kritérií zodpovednosti, a to najmä z humanitárnych dôvodov a dôvodov súcitu, aby sa umožnilo zlúčenie rodinných príslušníkov, príbuzných alebo iných osôb blízkych rodine, a posúdiť žiadosť o medzinárodnú ochranu podanú v tomto alebo v inom členskom štáte, aj keď za takúto posúdenie nie je zodpovedný podľa záväzných kritérií stanovených v tomto nariadení.
- (18) V záujme uľahčenia určenia členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu by sa mal zorganizovať osobný pohovor so žiadateľom. Žiadateľ by preto mal byť čo najskôr po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu informovaný o uplatňovaní tohto nariadenia a o tom, že v rámci pohovoru má možnosť poskytnúť informácie o prítomnosti rodinných príslušníkov, príbuzných alebo iných osôb blízkych rodine v členských štátoch s cieľom uľahčiť proces určenia zodpovedného členského štátu.
- (19) S cieľom zaručiť účinnú ochranu práv dotknutých osôb by sa mali v súvislosti s rozhodnutiami o odovzdaní do zodpovedného členského štátu stanoviť právne záruky a právo na účinný prostriedok nápravy predovšetkým v súlade s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie. S cieľom zabezpečiť dodržanie medzinárodného práva by mal účinný prostriedok nápravy voči takýmto rozhodnutiam zahŕňať preskúmanie uplatňovania tohto nariadenia, ako aj právnej a faktickej situácie v členskom štáte, do ktorého sa žiadateľ odovzdáva.
- (20) Zaistenie žiadateľov by sa malo uplatňovať v súlade s hlavnou zásadou, podľa ktorej osobu nie je možné zaistiť len z toho dôvodu, že žiada o medzinárodnú ochranu. Zaistenie by malo byť na čo najkratšiu dobu a mala by sa naň vzťahovať zásada nevyhnutnosti a proporcionality. Zaistenie žiadateľov musí byť predovšetkým v súlade s článkom 31 Ženevského dohovoru. Konania stanovené na základe tohto nariadenia, ktoré sa týkajú zaistenej osoby, by sa mali viesť ako prioritné a v rámci čo najkratších lehôt. Pokiaľ ide o všeobecné záruky vzťahujúce sa na zaistenie, ako aj podmienky zaistenia, mali by členské štáty podľa potreby uplatňovať ustanovenia smernice 2013/33/EÚ aj na osoby zaistené na základe tohto nariadenia.
- (21) Nedostatky alebo zlyhania azylových systémov, ktoré sú často zhoršené osobitnými tlakmi na ne alebo ku ktorým tieto tlaky prispievajú, môžu narušiť riadne fungovanie systému zavedeného na základe tohto nariadenia, čo by mohlo spôsobiť riziko porušenia práv žiadateľov vyplývajúce z *acquis* Únie v oblasti azylu, Charty základných práv Európskej únie, iných medzinárodných ľudských práv a práv utečencov.
- (22) Na predchádzanie zhoršeniam alebo zlyhaniu azylových systémov by sa mal zaviesť postup včasného varovania, pripravenosti a krízového riadenia pre oblasť azylu, pričom EASO by mal zohrávať kľúčovú úlohu a využívať svoje právomoci podľa nariadenia (EÚ) č. 439/2010, aby sa zabezpečila spoľahlivá spolupráca na základe tohto nariadenia a aby sa medzi členskými štátmi vytvorila vzájomná dôvera v oblasti azylovej politiky. Takýmto postupom by sa malo zaistiť, že Únia bude čo najskôr upozornená na situácie, keď vzniknú obavy, že je ohrozené riadne fungovanie systému zavedeného týmto nariadením v dôsledku osobitného tlaku a/alebo nedostatkov azylových systémov jedného alebo viacerých členských štátov. Takýto postup by Únii umožnil podporovať preventívne opatrenia v skorom štádiu a venovať takýmto situáciám primeranú politickú pozornosť. Solidaritu, ktorá je v spoločnom európskom azylovom systéme kľúčovým prvkom, má sprevádzať vzájomná dôvera. Posilnením tejto dôvery by postup včasného varovania, pripravenosti a krízového riadenia pre oblasť azylu mohol zlepšiť nasmerovanie konkrétnych opatrení skutočnej a praktickej solidarity do členských štátov s cieľom pomôcť vo všeobecnej rovine dotknutým členským štátom a konkrétne žiadateľom. V súlade s článkom 80 ZFEÚ by akty Únie mali vždy, keď je to potrebné, obsahovať vhodné opatrenia na uplatnenie zásady solidarity a tento postup by mali sprevádzať takéto opatrenia. Závery o spoločnom rámci pre skutočnú a praktickú solidaritu s členskými štátmi, ktoré čelia osobitnému tlaku na ich azylové systémy spôsobenému aj zmiešanými migračnými tokmi, prijaté Radou 8. marca 2012 stanovujú súbor nástrojov, ktorý sa skladá z existujúcich aj z možných nových opatrení, a ktorý by sa mal zohľadniť v kontexte systému včasného varovania, pripravenosti a krízového riadenia.
- (23) Členské štáty by mali spolupracovať s EASO pri zhromažďovaní informácií o ich spôsobilosti riadiť konkrétne tlaky na ich azylové systémy a systémy prijímania, konkrétne v súvislosti s uplatňovaním tohto nariadenia. EASO by mal o zhromaždených informáciách pravidelne poskytovať správu v súlade s nariadením (EÚ) č. 439/2010.
- (24) V súlade s nariadením Komisie (ES) č. 1560/2003 ⁽¹⁾ sa odovzdania do členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu môžu uskutočňovať na dobrovoľnom základe, odchodom pod dozorom alebo eskortovaním. Členské štáty by mali poskytovaním vhodných informácií žiadateľom podporovať dobrovoľné odovzdania a mali by zabezpečiť, aby sa odovzdania pod dozorom a odovzdania eskortovaním uskutočňovali ľudským spôsobom, pri úplnom dodržaní základných práv a rešpektovaní ľudskej dôstojnosti, ako aj v najlepšom záujme dieťaťa a s maximálnym

(1) Ú. v. EÚ L 222, 5.9.2003, s. 3.

ohľadom na vývoj príslušnej judikatúry týkajúcej sa najmä odovzdania z humanitárnych dôvodov.

- (25) Pokračujúce vytváranie oblasti bez vnútorných hraníc, v rámci ktorého je zaručený voľný pohyb osôb v súlade so ZFEÚ a stanovenie politik Únie, ktoré sa týkajú podmienok vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín, vrátane spoločného úsilia zameraného na riadenie vonkajších hraníc, umožňuje dosiahnutie rovnováhy medzi kritériami zodpovednosti a duchom solidarity.
- (26) Na spracovanie osobných údajov, ktoré uskutočňujú členské štáty podľa tohto nariadenia, sa vzťahuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov ⁽¹⁾.
- (27) Výmenou osobných údajov žiadateľa vrátane citlivých údajov o jeho zdravotnom stave pred uskutočnením odovzdania sa zabezpečí, že príslušné azylové orgány budú schopné poskytnúť žiadateľovi primeranú pomoc a zabezpečiť kontinuitu, pokiaľ ide o ochranu a práva, ktoré mu boli poskytnuté. Mali by sa prijať osobitné ustanovenia, aby sa zabezpečila ochrana údajov o žiadateľoch, ktorí sa nachádzajú v tejto situácii, v súlade so smernicou 95/46/ES.
- (28) Uplatňovanie tohto nariadenia je možné uľahčiť a jeho účinnosť zvýšiť prostredníctvom dvojstranných dojednaní medzi členskými štátmi na zlepšenie komunikácie medzi príslušnými zložkami, skrátenie lehôt konaní alebo zjednodušenie vybavovania dožiadaní o prevzatie alebo prijatie späť, alebo stanovenie postupov pre výkon odovzdania.
- (29) Mala by sa zabezpečiť kontinuita medzi systémom pre určovanie zodpovedného členského štátu, ktorý ustanovilo nariadenie (ES) č. 343/2003, a systémom stanoveným týmto nariadením. Podobne by sa mal zabezpečiť súlad medzi týmto nariadením a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 z 26. júna 2013 o zriadení systému „Eurodac“ na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov a o žiadostiach orgánov členských štátov na presadzovanie

práva a Eurodolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva ⁽²⁾.

- (30) Prevádzka systému Eurodac stanoveného nariadením (EÚ) č. 603/2013 by mala uľahčiť uplatňovanie tohto nariadenia.
- (31) Uplatňovanie tohto nariadenia by malo byť uľahčené prevádzkou vízového informačného systému vytvoreného na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 z 9. júla 2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízách medzi členskými štátmi ⁽³⁾, a najmä prostredníctvom vykonania jeho článkov 21 a 22.
- (32) Pokiaľ ide o zaobchádzanie s osobami, na ktoré sa vzťahuje rozsah pôsobnosti tohto nariadenia, členské štáty sú viazané svojimi povinnosťami vyplývajúcimi z nástrojov medzinárodného práva, ako aj z príslušnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva.
- (33) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie ⁽⁴⁾.
- (34) Postup preskúmania by sa mal uplatniť na prijatie spoločného informačného materiálu o systéme Dublin/Eurodac, ako aj osobitného informačného materiálu pre maloleté osoby bez sprievodu, na prijatie štandardného tlačiva na výmenu príslušných informácií o maloletých osobách bez sprievodu, na stanovenie jednotných podmienok pre konzultácie a výmenu informácií o maloletých a závislých osobách, na stanovenie jednotných podmienok na vypracovanie a predkladanie dožiadaní o prevzatie alebo prijatie späť, na vypracovanie a pravidelné revízie oboch zoznamov s dôkazmi alebo indíciami, na prijatie vzoru *laissez passer* (pripustka), na stanovenie jednotných podmienok pre konzultácie a výmenu informácií týkajúcich sa odovzdania, na prijatie štandardného tlačiva na výmenu údajov uskutočňovaných pred odovzdaním, na prijatie vzoru spoločného osvedčenia o zdravotnom stave, na stanovenie jednotných podmienok a praktických opatrení v súvislosti s výmenou údajov o zdravotnom stave osoby pred odovzdaním a na zriadenie zabezpečených elektronických prenosových kanálov pre zasielanie žiadostí.

⁽²⁾ Pozri stranu 1 tohto úradného vestníka.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 60.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

- (35) S cieľom stanoviť dodatočné pravidlá by sa mala Komisia udeliť právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pokiaľ ide o identifikáciu rodinných príslušníkov, súrodencov alebo príbuzných maloletej osoby bez sprievodu, kritériá, na základe ktorých sa stanoví, či existujú preukázané rodinné vzťahy, kritériá na posúdenie spôsobilosti príbuzného starať sa o maloletú osobu bez sprievodu vrátane prípadov, keď rodinní príslušníci, súrodenci alebo príbuzní maloletej osoby bez sprievodu majú pobyt vo viac než jednom členskom štáte, skutočnosti, ktoré treba zohľadniť na účely posúdenia vzťahu závislosti, kritériá na posúdenie schopností osoby postarať sa o závislú osobu, a skutočnosti, ktoré je potrebné zohľadniť na účely posúdenia neschopnosti dlhší čas cestovať. Komisia pri výkone svojej právomoci prijímať delegované akty nesmie prekročiť rámec najlepšieho záujmu dieťaťa, ako je stanovený v článku 6 ods. 3 tohto nariadenia. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila vhodné konzultácie, a to aj na expertnej úrovni. Pri príprave a vypracovávaní delegovaných aktov by mala Komisia zabezpečiť súčasné, včasné a vhodné postúpenie príslušných dokumentov Európskemu parlamentu a Rade.
- (36) Komisia by pri uplatňovaní tohto nariadenia vrátane vypracovania delegovaných aktov mala viesť konzultácie aj s odborníkmi všetkých relevantných vnútroštátnych orgánov.
- (37) Podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia (ES) č. 343/2003 boli stanovené nariadením (ES) č. 1560/2003. Niektoré ustanovenia nariadenia (ES) č. 1560/2003 by sa mali z dôvodu prehľadnosti alebo preto, že môžu slúžiť všeobecnému cieľu, začleniť do tohto nariadenia. Predovšetkým je pre členské štáty, ako aj pre dotknutých žiadateľov, dôležité, aby existoval všeobecný mechanizmus na hľadanie riešenia v prípadoch, keď sa členské štáty rozchádzajú v názoroch na uplatňovanie niektorého ustanovenia tohto nariadenia. Z tohto dôvodu je namieste, aby sa do tohto nariadenia začlenil mechanizmus, ktorý je v nariadení (ES) č. 1560/2003 stanovený na účely riešenia sporov o humanitárnej doložke a aby sa jeho rozsah pôsobnosti rozšíril na celé toto nariadenie.
- (38) Účinné monitorovanie uplatňovania tohto nariadenia si vyžaduje jeho hodnotenie v pravidelných intervaloch.
- (39) Toto nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady, ktoré sú uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie. Toto nariadenie sa usiluje najmä zabezpečiť úplné dodržiavanie práva na azyl zaručeného článkom 18 Charty, ako aj práv uznaných podľa jej článkov 1, 4, 7, 24 a 47. Toto nariadenie by sa preto malo uplatňovať zodpovedajúcim spôsobom.
- (40) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to stanovenie kritérií a mechanizmov na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej v jednom z členských štátov štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale s ohľadom na rozsah a účinky tohto nariadenia ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (41) V súlade s článkom 3 a článkom 4a ods. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, tieto členské štáty oznámili želanie zúčastniť sa na prijímaní a uplatňovaní tohto nariadenia.
- (42) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijímaní tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

PREDMET ÚPRAVY A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

Predmet úpravy

Toto nariadenie stanovuje kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanú v jednom z členských štátov štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti (ďalej len „zodpovedný členský štát“).

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia:

- a) „štátny príslušník tretej krajiny“ je akákoľvek osoba, ktorá nie je občanom Únie v zmysle článku 20 ods. 1 ZFEÚ, a ktorá nie je štátnym príslušníkom štátu, ktorý sa zúčastňuje na tomto nariadení na základe dohody s Európskou uniou;

- b) „žiadosť o medzinárodnú ochranu“ je žiadosť o medzinárodnú ochranu v zmysle článku 2 písm. h) smernice 2011/95/EÚ;
- c) „žiadateľ“ je štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorí podali žiadosť o medzinárodnú ochranu, v súvislosti s ktorou ešte nebolo prijaté konečné rozhodnutie;
- d) „posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu“ je akékoľvek posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, alebo rozhodnutie alebo rozsudok o žiadosti o medzinárodnú ochranu uskutočnené alebo prijaté príslušnými orgánmi v súlade so smernicou 2013/32/EÚ a smernicou 2011/95/EÚ, s výnimkou postupov na určenie zodpovedného členského štátu podľa tohto nariadenia;
- e) „spätvzatie žiadosti o medzinárodnú ochranu“ sú úkony, ktorými žiadateľ skončí v súlade so smernicou 2013/32/EÚ postupy začaté podaním jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu, a to buď výslovné, alebo konkludentné;
- f) „osoba požívajúca medzinárodnú ochranu“ je štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorým bola udelená medzinárodná ochrana v zmysle článku 2 písm. a) smernice 2011/95/EÚ;
- g) „rodinní príslušníci“ sú, ak rodina už existovala v krajine pôvodu, títo členovia rodiny žiadateľa, ktorí sa nachádzajú na území členských štátov:
- manžel žiadateľa alebo jeho partner, s ktorým žije v stálom zväzku a s ktorým nie je zosobášený, ak sa podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu hľadá podľa jeho zákona týkajúceho sa štátnych príslušníkov tretích krajín na nezosobášené páry ako na manželské páry,
 - maloleté deti párov uvedených v prvej zarážke alebo žiadateľa pod podmienkou, že sú slobodné, a bez ohľadu na to, či sa narodili v manželskom zväzku alebo mimo neho, alebo boli osvojené v zmysle vnútroštátneho práva,
 - otec, matka alebo iná dospelá osoba zodpovedná za žiadateľa buď podľa práva alebo praxe členského štátu, v ktorom sa táto dospelá osoba zdržiava, ak je týmto žiadateľom maloletá nezosobášená osoba,
 - otec, matka alebo iná dospelá osoba zodpovedná za osobu požívajúcu medzinárodnú ochranu buď podľa práva alebo praxe členského štátu, v ktorom sa osoba požívajúca medzinárodnú ochranu zdržiava, ak je osoba požívajúca medzinárodnú ochranu maloletou nezosobášenou osobou;
- h) „príbuzný“ je dospelá teta alebo dospelý strýko žiadateľa alebo starý rodič žiadateľa, ktorí sa zdržiavajú na území členského štátu bez ohľadu na to, či sa žiadateľ narodil v manželskom zväzku alebo mimo neho, alebo či bol osvojený podľa vnútroštátneho práva;
- i) „maloletá osoba“ je osoba mladšia ako 18 rokov, ktorá je štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti;
- j) „maloletá osoba bez sprievodu“ je maloletá osoba, ktorá prichádza na územie členských štátov bez sprievodu dospelaj osoby, ktorá je za ňu zodpovedná či už podľa práva alebo praxe príslušného členského štátu, pokiaľ sa skutočne nenachádza v opatere takejto dospelaj osoby; patrí sem aj maloletá osoba, ktorá je ponechaná bez sprievodu po tom, ako vstúpila na územie členských štátov;
- k) „zástupca“ je osoba alebo organizácia, ktorá bola príslušnými orgánmi ustanovená, aby pomáhala maloletej osobe bez sprievodu a zastupovala ju v konaniach stanovených v tomto nariadení s cieľom zabezpečiť najlepšie záujmy dieťaťa, a v prípade potreby robiť za maloletú osobu právne úkony. Ak je za zástupcu ustanovená organizácia, určí osobu zodpovednú za vykonávanie jej úloh vo vzťahu k maloletej osobe v súlade s týmto nariadením;
- l) „povolenie na pobyt“ je akékoľvek povolenie vydané orgánmi členského štátu povolujujúceho štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti zdržiavať sa na jeho území, ako aj doklady potvrdzujúce povolenie zostať na území v rámci dojednaní dočasnej ochrany alebo dovedty, kým pominú okolnosti, ktoré bránia vo vykonaní príkazu na vystáhovanie, s výnimkou víz a povolení na pobyt vydaných počas obdobia potrebného na určenie zodpovedného členského štátu, ako je stanovené v tomto nariadení, alebo počas posudzovania žiadosti o medzinárodnú ochranu alebo žiadosti o povolenie na pobyt;
- m) „vízum“ je povolenie alebo rozhodnutie členského štátu, ktoré sa vyžaduje pre tranzit alebo vstup s cieľom zamýšľaného pobytu v členskom štáte alebo v niekoľkých členských štátoch. Charakter víza sa určí v súlade s týmito pojmami:
- „dlhodobé vízum“ je povolenie alebo rozhodnutie vydané jedným z členských štátov podľa jeho vnútroštátneho práva alebo podľa práva Únie, ktoré sa vyžaduje pre vstup s cieľom zamýšľaného pobytu v tomto členskom štáte na obdobie viac ako tri mesiace,

- „krátkodobé vízum“ je povolenie alebo rozhodnutie členského štátu na účely tranzitu cez územie jedného, viacerých alebo všetkých členských štátov alebo na zamýšľaný pobyt na ňom na obdobie, ktorého dĺžka nepresiahne tri mesiace počas šesťmesačného obdobia odo dňa prvého vstupu na územie členských štátov,
 - „letiskové tranzitné vízum“ je vízum platné pre tranzit cez medzinárodné tranzitné priestory jedného alebo viacerých letísk členských štátov;
- n) „riziko úteku“ je existencia dôvodov v konkrétnom prípade, ktoré sa zakladajú na objektívnych kritériách vymedzených právom, pre ktoré sa možno domnievať, že žiadateľ alebo štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, na ktorých sa vzťahuje konanie o odovzdaní, môžu utiecť.

KAPITOLA II

VŠEOBECNÉ ZÁSADY A ZÁRUKY

Článok 3

Prístup k postupu posudzovania žiadosti o medzinárodnú ochranu

1. Členské štáty posúdia každú žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorú podá štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti na území ktoréhokoľvek z nich, ako aj na hranici alebo v tranzitnom priestore. Žiadosť posúdi jeden členský štát, a to ten, ktorý je podľa kritérií stanovených v kapitole III označený ako zodpovedný.

2. Keď nie je možné určiť žiaden zodpovedný členský štát na základe kritérií uvedených v tomto nariadení, je za jej posúdenie zodpovedný prvý členský štát, v ktorom bola žiadosť o medzinárodnú ochranu podaná.

Ak nie je možné odovzdať žiadateľa do členského štátu, ktorý je primárne určený za zodpovedný, pretože sa zo závažných dôvodov možno domnievať, že v konaní o azyle a podmienkach prijímania žiadateľov existujú v danom členskom štáte systémové chyby, na základe ktorých hrozí žiadateľom neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie v zmysle článku 4 Charty základných práv Európskej únie, členský štát uskutočňujúci proces určovania zodpovedného členského štátu pokračuje v posudzovaní kritérií stanovených v kapitole III s cieľom zistiť, či iný členský štát nemôže byť určený ako zodpovedný.

Ak nemožno vykonať odovzdať podľa tohto odseku do žiadneho členského štátu určeného na základe kritérií stanovených v kapitole III alebo do prvého členského štátu, v ktorom bola podaná žiadosť, stane sa zodpovedným členským štátom členský štát, ktorý uskutočňuje proces určovania zodpovedného členského štátu.

3. Každý členský štát si ponechá právo poslať žiadateľa do bezpečnej tretej krajiny pri dodržaní pravidiel a záruk stanovených v smernici 2013/32/EÚ.

Článok 4

Právo na informácie

1. Po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu v zmysle článku 20 ods. 2 v členskom štáte jeho príslušné orgány informujú žiadateľa o uplatňovaní tohto nariadenia, a to najmä o:

- a) cieľoch tohto nariadenia a dôsledkoch podania ďalšej žiadosti v inom členskom štáte, ako aj o dôsledkoch pohybu z jedného členského štátu do iného členského štátu počas obdobia, keď sa určuje zodpovedný členský štát podľa tohto nariadenia a keď sa posudzuje žiadosť o medzinárodnú ochranu;
- b) kritériách, na základe ktorých sa určuje zodpovedný členský štát, o hierarchii týchto kritérií v jednotlivých štádiách konania a ich trvaní, ako aj o tom, že podanie žiadosti o medzinárodnú ochranu v jednom členskom štáte môže viesť k tomu, že podľa tohto nariadenia sa stane zodpovedným iný členský štát, hoci takáto zodpovednosť nevyplýva z týchto kritérií;
- c) osobnom pohovore podľa článku 5 a o možnosti predloženia informácií týkajúcich sa prítomnosti rodinných príslušníkov, príbuzných alebo iných osôb blízkych rodine v členských štátoch vrátane spôsobov, ktorými môže žiadateľ tieto informácie predložiť;
- d) možnosti napadnúť rozhodnutie o odovzdaní, a prípadne o možnosti požiadať o odloženie odovzdania;
- e) skutočnosti, že príslušné orgány členských štátov si môžu o ňom vymeniť údaje výhradne na účel vykonania ich povinností vyplývajúcich z tohto nariadenia;
- f) práve na prístup k údajom, ktoré sa ho týkajú, a o práve požadovať opravu takýchto údajov, ak sú nesprávne, alebo vymazanie, ak boli spracované v rozpore so zákonom, ako aj o postupoch vykonávania týchto práv vrátane kontaktných údajov orgánov uvedených v článku 35 a vnútroštátnych orgánov na ochranu údajov, ktoré sú zodpovedné za vybavovanie sťažností súvisiacich s ochranou osobných údajov.

2. Informácie uvedené v odseku 1 sa poskytnú písomne v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu žiadateľ rozumie. Členské štáty na tento účel použijú spoločný informačný materiál vypracovaný v súlade s odsekom 3.

Ak je to potrebné pre riadne porozumenie zo strany žiadateľa, informácie sa poskytnú aj ústne, napríklad v súvislosti s osobným pohovorom uvedeným v článku 5.

3. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov vypracuje spoločný informačný materiál, ako aj osobitný informačný materiál pre maloleté osoby bez sprievodu, ktorého obsahom budú prinajmenšom informácie uvedené v odseku 1 tohto článku. Tento spoločný informačný materiál tiež obsahuje informácie o uplatňovaní nariadenia (EÚ) č. 603/2013 a najmä o účele, na ktorý údaje o žiadateľovi môžu byť v rámci systému Eurodac spracované. Spoločný informačný materiál musí byť vypracovaný tak, aby sa členským štátom umožnilo doplniť doň dodatočné informácie týkajúce sa konkrétneho členského štátu. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 44 ods. 2 tohto nariadenia.

Článok 5

Osobný pohovor

1. Na uľahčenie procesu určovania zodpovedného členského štátu, členský štát, ktorý uskutočňuje tento proces, vykoná osobný pohovor so žiadateľom. Tento osobný pohovor má zároveň žiadateľovi umožniť správne pochopiť informácie, ktoré sa mu poskytli podľa článku 4.

2. Od osobného pohovoru možno upustiť, ak:

a) je žiadateľ na úteku alebo

b) potom ako sa mu poskytli informácie uvedené v článku 4, žiadateľ už iným spôsobom poskytol informácie dôležité pre určenie zodpovedného členského štátu. Členský štát, ktorý upustí od osobného pohovoru, umožní žiadateľovi predložiť všetky ďalšie informácie potrebné na riadne určenie zodpovedného členského štátu pred prijatím rozhodnutia o odovzdaní žiadateľa zodpovednému členskému štátu podľa článku 26 ods. 1.

3. Osobný pohovor sa uskutoční včas, vždy však pred prijatím rozhodnutia o odovzdaní žiadateľa do zodpovedného členského štátu podľa článku 26 ods. 1.

4. Osobný pohovor sa vedie v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie, a v ktorom je schopný komunikovať. V prípade potreby musia mať členské štáty k dispozícii tlmočníka, ktorý je schopný zabezpečiť náležitú komunikáciu medzi žiadateľom a osobou, ktorá vedie osobný pohovor.

5. Osobný pohovor sa uskutoční za podmienok, ktoré zabezpečia primeranú dôvernosť informácií. Vedie ho osoba, ktorá je na to kvalifikovaná podľa vnútroštátneho práva.

6. Členský štát, ktorý vykonáva osobný pohovor, vypracuje jeho písomné zhrnutie, ktoré obsahuje aspoň hlavné informácie, ktoré žiadateľ poskytol počas pohovoru. Toto zhrnutie môže mať formu správy alebo štandardného tlačiva. Členské štáty

zabezpečia, aby mal žiadateľ a/alebo právny poradca alebo iný poradca, ktorý žiadateľa zastupuje, k zhrnutiu včas prístup.

Článok 6

Záruky pre maloleté osoby

1. Členské štáty pri všetkých postupoch ustanovených v tomto nariadení zvažujú predovšetkým najlepšie záujmy dieťaťa.

2. Členské štáty zabezpečia, aby vo všetkých postupoch stanovených týmto nariadením maloletú osobu bez sprievodu zastupoval a/alebo jej poskytoval pomoc zástupca. Zástupca musí mať kvalifikáciu a znalosti na zabezpečenie toho, aby sa počas konaní uskutočňovaných podľa tohto nariadenia zohľadnili najlepšie záujmy maloletej osoby. Takýto zástupca má prístup k obsahu príslušných dokumentov v spise o žiadateľovi vrátane osobitného informačného materiálu pre maloleté osoby bez sprievodu.

Týmto odsekom nie sú dotknuté príslušné ustanovenia článku 25 smernice 2013/32/EÚ.

3. Pri posudzovaní najlepších záujmov dieťaťa členské štáty medzi sebou úzko spolupracujú a najmä náležite zohľadňujú tieto faktory:

a) možnosti zlúčenia rodiny;

b) blaho a sociálny rozvoj maloletej osoby;

c) bezpečnosť a ochrana, najmä ak existuje riziko, že maloletá osoba by mohla byť obeťou obchodovania s ľuďmi;

d) názory maloletej osoby s prihliadnutím na jej vek a vyspelosť.

4. Na účely uplatňovania článku 8 členský štát, v ktorom maloletá osoba bez sprievodu podala žiadosť o medzinárodnú ochranu, čo najskôr prijme náležité opatrenia na identifikáciu rodinných príslušníkov, súrodencov alebo príbuzných maloletej osoby bez sprievodu, nachádzajúcich sa na území členských štátov, pričom zároveň chráni najlepšie záujmy dieťaťa.

Na tento účel môže uvedený členský štát požiadať o pomoc medzinárodné alebo iné príslušné organizácie, a môže uľahčiť prístup maloletej osoby k pátracím službám takýchto organizácií.

Zamestnanci príslušných orgánov uvedených v článku 35, ktorý vybavujú žiadosti týkajúce sa maloletých osôb bez sprievodu, musia absolvovať príslušnú odbornú prípravu s ohľadom na osobitné potreby maloletých osôb a v tejto odbornej príprave pokračovať.

5. S cieľom uľahčiť vhodné opatrenia podľa odseku 4 tohto článku na identifikáciu rodinných príslušníkov, súrodencov alebo príbuzných maloletej osoby bez sprievodu, ktorí žijú na území iného členského štátu, Komisia prijme vykonávacie akty vrátane štandardného tlačiva na výmenu príslušných informácií medzi členskými štátmi. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 44 ods. 2.

KAPITOLA III

KRITÉRIÁ NA URČENIE ZODPOVEDNÉHO ČLENSKÉHO ŠTÁTU

Článok 7

Hierarchia kritérií

1. Kritériá na určenie zodpovedného členského štátu sa použijú v takom poradí, v akom sú stanovené v tejto kapitole.

2. Členský štát zodpovedný podľa kritérií stanovených v tejto kapitole sa určí na základe situácie existujúcej vtedy, keď žiadateľ po prvýkrát podal svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu v členskom štáte.

3. Na účely uplatnenia kritérií uvedených v článkoch 8, 10 a 16 zohľadnia členské štáty všetky dostupné dôkazy týkajúce sa prítomnosti rodinných príslušníkov, príbuzných alebo iných osôb blízkych rodine žiadateľa na území členského štátu, pokiaľ sa takéto dôkazy predložia predtým, než iný členský štát akceptuje dožiadanie o prevzatie alebo prijatie dotknutej osoby späť podľa článku 22 alebo 25 a pokiaľ predchádzajúce žiadosti žiadateľa o medzinárodnú ochranu ešte neboli predmetom prvého rozhodnutia vo veci samej.

Článok 8

Maloleté osoby

1. Ak je žiadateľom maloletá osoba bez sprievodu, zodpovedným členským štátom je ten, v ktorom sa oprávnené zdržiava rodinný príslušník alebo súrodenec maloletej osoby bez sprievodu, za predpokladu, že je to v najlepšom záujme maloletej osoby. Ak je žiadateľom zosobášená maloletá osoba, ktorej manžel sa nezdržiava oprávnené na území členských štátov, zodpovedným členským štátom je ten členský štát, v ktorom sa oprávnené zdržiava otec, matka alebo iná dospelá osoba, ktorá je za maloletú osobu zodpovedná podľa práva alebo praxe daného členského štátu, alebo súrodenec.

2. Ak je žiadateľom maloletá osoba bez sprievodu, ktorá má príbuzného, ktorý sa oprávnené zdržiava v inom členskom štáte, a na základe individuálneho posúdenia sa zistilo, že sa o ňu tento príbuzný môže starať, tento členský štát zlúči maloletú osobu s jej príbuzným a je zodpovedným členským štátom, za predpokladu, že je to v najlepšom záujme maloletej osoby.

3. Ak sa rodinní príslušníci, súrodenci alebo príbuzní uvedení v odsekoch 1 alebo 2 zdržiavajú vo viac než jednom členskom štáte, o zodpovednom členskom štáte sa rozhodne na základe toho, čo je v najlepšom záujme maloletej osoby bez sprievodu.

4. Ak neexistuje rodinný príslušník, súrodenec alebo príbuzný uvedený v odsekoch 1 a 2, zodpovedným členským štátom je ten, v ktorom maloletá osoba bez sprievodu podala svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu, za predpokladu, že je to v najlepšom záujme maloletej osoby.

5. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 45 prijať delegované akty týkajúce sa identifikácie rodinných príslušníkov, súrodencov alebo príbuzných maloletej osoby bez sprievodu, kritérií na stanovenie toho, či existujú preukázané rodinné vzťahy, kritérií na posúdenie spôsobilosť príbuzného starať sa o maloletú osobu bez sprievodu vrátane prípadov, keď rodinní príslušníci, súrodenci alebo príbuzní maloletej osoby bez sprievodu majú pobyt vo viac než jednom členskom štáte. Pri vykonávaní svojej právomoci prijímať delegované akty Komisia neprekročí rozsah najlepšieho záujmu dieťaťa podľa článku 6 ods. 3.

6. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví jednotné podmienky pre konzultácie a výmenu informácií medzi členskými štátmi. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 44 ods. 2.

Článok 9

Rodinní príslušníci, ktorí požívajú medzinárodnú ochranu

Keď má žiadateľ rodinného príslušníka, bez ohľadu na to, či bola rodina predtým založená v krajine pôvodu, ktorému bolo povolené zdržiavať sa ako osobe požívajúcej medzinárodnú ochranu v niektorom členskom štáte, je tento členský štát zodpovedný za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu pod podmienkou, že dotknuté osoby vyjadrili svoje želanie písomne.

Článok 10

Rodinní príslušníci, ktorí sú žiadateľmi o medzinárodnú ochranu

Ak má žiadateľ v členskom štáte rodinného príslušníka, ktorého žiadosť o medzinárodnú ochranu v tomto členskom štáte ešte nebola predmetom prvého rozhodnutia vo veci samej, je tento členský štát zodpovedný za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu pod podmienkou, že dotknuté osoby vyjadrili svoje želanie písomne.

Článok 11

Postup v prípade rodiny

Keď niekoľko rodinní príslušníci a/alebo maloletí slobodní súrodenci podajú žiadosť o medzinárodnú ochranu súčasne v tom istom členskom štáte alebo v dátumoch, ktoré sú dostatočne k sebe blízko na to, aby sa procesy určenia zodpovedného členského štátu mohli uskutočňovať spoločne, a ak by uplatnenie kritérií stanovených v tomto nariadení viedlo k ich oddeleniu, zodpovedný členský štát sa určí na základe týchto ustanovení:

- a) zodpovednosť za posúdenie žiadostí o medzinárodnú ochranu všetkých rodinných príslušníkov a/alebo maloletých slobodných súrodencov pripadne tomu členskému štátu, ktorý označia kritériá ako zodpovedný za prevzatie najväčšieho počtu z nich;
- b) ak sa toto neuplatní, zodpovednosť pripadne tomu členskému štátu, ktorý označia kritériá ako zodpovedný za posúdenie žiadosti najstaršieho z nich.

Článok 12

Vydávanie povolení na pobyt alebo víz

1. Ak je žiadateľ držiteľom platného povolenia na pobyt, je za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu zodpovedný ten členský štát, ktorý vydal toto povolenie.

2. Ak je žiadateľ držiteľom platného víza, je za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu zodpovedný ten členský štát, ktorý vydal toto vízum, pokiaľ nebolo toto vízum vydané v mene iného členského štátu na základe dohody o zastúpení podľa článku 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva⁽¹⁾. V takomto prípade je za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu zodpovedný zastúpený členský štát.

3. Ak je žiadateľ držiteľom viac než jedného platného povolenia na pobyt alebo víza vydaného rôznymi členskými štátmi, zodpovednosť za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu prevzmu členské štáty v tomto poradí:

- a) členský štát, ktorý vydal povolenie na pobyt, ktoré udeľuje právo na najdlhšiu dobu pobytu, alebo keď sú doby platnosti rovnaké, členský štát, ktorý vydal povolenie na pobyt s najneskorším dátumom skončenia platnosti;
- b) členský štát, ktorý vydal vízum s najneskorším dátumom skončenia platnosti, keď sú jednotlivé víza rovnakého typu;

c) keď sú víza rôznych typov, členský štát, ktorý vydal vízum s najdlhšou dobou platnosti, alebo ak sú doby platnosti rovnaké, členský štát, ktorý vydal vízum s najneskorším dátumom skončenia platnosti.

4. Ak je žiadateľ držiteľom iba jedného alebo niekoľkých povolení na pobyt, ktorých platnosť sa skončila pred menej ako dvoma rokmi, alebo jedného alebo niekoľkých víz, ktorých platnosť sa skončila pred menej ako šiestimi mesiacmi a ktoré mu skutočne umožnili vstup na územie členského štátu, uplatňujú sa odseky 1, 2 a 3 dovedy, kým žiadateľ neopustí územia členských štátov.

Ak je žiadateľ držiteľom jedného alebo niekoľkých povolení na pobyt, ktorých platnosť sa skončila pred viac ako dvoma rokmi, alebo jedného alebo niekoľkých víz, ktorých platnosť sa skončila pred viac ako šiestimi mesiacmi a ktoré mu skutočne umožnili vstup na územie členského štátu, a ak neopustil územia členských štátov, je zodpovedný ten členský štát, v ktorom je podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu.

5. Skutočnosť, že povolenie na pobyt alebo vízum boli vydané na základe falošnej alebo predstieranej totožnosti alebo po predložení sfalšovaných, falošných alebo neplatných dokladov, nebráni tomu, aby bola zodpovednosť pridelená členskému štátu, ktorý ho vydal. Členský štát vydávajúci povolenie na pobyt alebo vízum však nie je zodpovedný, ak môže dokázať, že podvod bol spáchaný po tom, ako bolo vydané toto povolenie alebo vízum.

Článok 13

Vstup a/alebo pobyt

1. Keď sa zistí na základe dôkazu alebo indicie, ako sú opísané v dvoch zoznamoch uvedených v článku 22 ods. 3 tohto nariadenia, vrátane údajov uvedených v nariadení (EÚ) č. 603/2013, že žiadateľ protiprávne prekročil hranicu do členského štátu po súši, mori alebo letecky po príchode z tretej krajiny, za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu je zodpovedný členský štát, do ktorého takto vstúpil. Uvedená povinnosť skončí 12 mesiacov odo dňa, kedy sa uskutočnilo takéto protiprávne prečinenie hranice.

2. Ak členský štát nemôže, alebo už ďalej nemôže byť zodpovedný podľa odseku 1 tohto článku a keď sa zistí na základe dôkazu alebo indicie, ako sú opísané v dvoch zoznamoch uvedených v článku 22 ods. 3, že žiadateľ – ktorý vstúpil na územia členských štátov protiprávne, alebo okolnosti vstupu ktorého nie je možné zistiť – pred podaním žiadosti o medzinárodnú ochranu nepretržite žil po dobu najmenej piatich mesiacov v niektorom členskom štáte, za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu je zodpovedný tento členský štát.

Ak žiadateľ žil počas obdobia najmenej piatich mesiacov v niekoľkých členských štátoch, za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu je zodpovedný ten členský štát, na území ktorého žil naposledy.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 243, 15.9.2009, s. 1.

Článok 14

Vstup v prípade zrušenej vízovej povinnosti

1. Ak štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti vstúpi na územie členského štátu, v ktorom sa vo vzťahu k nemu alebo k nej zrušila vízová povinnosť, tento členský štát je zodpovedný za posúdenie jeho/jej žiadosti o medzinárodnú ochranu.

2. Zásada ustanovená v odseku 1 sa neuplatní, ak štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti podá svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu v inom členskom štáte, v ktorom sa vo vzťahu k nemu alebo k nej takisto zrušila vízová povinnosť pre vstup na dané územie. V tomto prípade je tento iný členský štát zodpovedný za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu.

Článok 15

Žiadosť v medzinárodnom tranzitnom priestore letiska

Keď štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti podala žiadosť o medzinárodnú ochranu v medzinárodnom tranzitnom priestore letiska členského štátu, je tento členský štát zodpovedný za posúdenie žiadosti.

KAPITOLA IV

ZÁVISLÉ OSOBY A USTANOVENIA O PRÁVE VLASTNÉHO UVÁŽENIA

Článok 16

Závislé osoby

1. Ak je žiadateľ z dôvodu tehotenstva, novonarodeného dieťaťa, závažného ochorenia, ťažkého zdravotného postihnutia alebo vysokého veku závislý od pomoci svojho dieťaťa, súrodca alebo rodiča, ktorí sa oprávnene zdržiavajú v niektorom z členských štátov, alebo ak je jeho dieťa, súrodenec alebo rodič oprávnene sa zdržiavajúci v niektorom z členských štátov závislý od pomoci žiadateľa, členské štáty spravidla ponechajú žiadateľa spolu s týmto dieťaťom, súrodencom alebo rodičom, alebo ich zlúčia, ak rodinné putá existovali už v krajine pôvodu, ak dieťa, súrodenec alebo rodič alebo žiadateľ sú schopní starať sa o túto závislú osobu a ak dotknuté osoby vyjadrili svoje želanie písomne.

2. Ak sa dieťa, súrodenec alebo rodič uvedení v odseku 1 oprávnene zdržiavajú v inom členskom štáte ako v členskom štáte, v ktorom sa nachádza žiadateľ, zodpovedným členským štátom je ten členský štát, v ktorom sa dieťa, súrodenec alebo rodič oprávnene zdržiava, pokiaľ žiadateľovi jeho zdravotný stav počas značnej doby nebráni v tom, aby do uvedeného členského štátu cestoval. V takomto prípade je zodpovedným členským štátom ten, v ktorom sa žiadateľ nachádza. Na tento členský štát sa nevzťahuje povinnosť zabezpečiť príchod dieťaťa, súrodca alebo rodiča žiadateľa na svoje územie.

3. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 45 prijať delegované akty týkajúce sa skutočností, ktoré je potrebné zohľadniť pri posudzovaní vzťahu závislosti, kritérií, na základe ktorých sa stanoví, či existujú preukázané rodinné vzťahy, kritérií, na základe ktorých sa posúdi spôsobilosť dotknutej osoby starať sa o závislú osobu, a skutočností, ktoré je potrebné zohľadniť pri posudzovaní nespôsobilosti cestovať počas značnej doby.

4. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví jednotné podmienky pre konzultácie a výmenu informácií medzi členskými štátmi. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 44 ods. 2.

Článok 17

Ustanovenia o práve vlastného uváženia

1. Odchylné od článku 3 ods. 1 môže každý členský štát rozhodnúť, že posúdi žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorú mu podal štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, dokonca aj keď mu podľa kritérií stanovených v tomto nariadení neprislúcha zodpovednosť za takéto posúdenie.

Členský štát, ktorý sa rozhodne posúdiť žiadosť o medzinárodnú ochranu podľa tohto odseku, sa stane zodpovedným členským štátom a prevezme záväzky súvisiace s takouto zodpovednosťou. V príslušných prípadoch informuje prostredníctvom elektronickej komunikačnej siete „DubliNet“ vytvorenej na základe článku 18 nariadenia (ES) č. 1560/2003 členský štát, ktorý bol predtým zodpovedný, členský štát, ktorý uskutočňuje proces určenia zodpovedného členského štátu alebo členský štát, ktorý bol dožiadaný, aby prevzal žiadateľa, alebo ho prijal späť.

Členský štát, ktorý sa v súlade s týmto odsekom stáva zodpovedným, túto skutočnosť bezodkladne uvedie v systéme Eurodac v súlade s nariadením (EÚ) č. 603/2013 doplnením dátumu, kedy bolo prijaté rozhodnutie posúdiť žiadosť.

2. Členský štát, v ktorom bola podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu a ktorý uskutočňuje proces určovania zodpovedného členského štátu, alebo zodpovedný členský štát môže kedykoľvek pred prijatím prvého rozhodnutia vo veci samej požiadať iný členský štát o prevzatie žiadateľa s cieľom zlúčiť akékoľvek osoby blízke rodine z humanitárnych dôvodov založených najmä na rodinných alebo kultúrnych aspektoch, a to aj keď tento iný členský štát nie je zodpovedným podľa kritérií stanovených v článkoch 8 až 11 a článku 16. Dotknuté osoby musia svoj súhlas vyjadríť písomne.

Dožiadanie o prevzatie obsahuje všetky podklady, ktoré má žiadajúci členský štát, aby mohol dožiadovaný členský štát posúdiť situáciu.

Dožiadovaný členský štát vykoná všetky kontroly, ktoré sú potrebné na posúdenie uvedených humanitárnych dôvodov a odpovie žiadajúcemu členskému štátu do dvoch mesiacov od prijatia žiadosti, pričom použije elektronickú komunikačnú sieť „DubliNet“ zriadenú na základe článku 18 nariadenia (ES) č. 1560/2003. V odpovedi zamietajúcej dožiadanie sa uvedú dôvody, na ktorých sa toto zamietnutie zakladá.

Ak dožiadovaný členský štát akceptuje dožiadanie, presunie sa naň zodpovednosť za posúdenie žiadosti.

KAPITOLA V

POVINNOSTI ZODPOVEDNÉHO ČLENSKÉHO ŠTÁTU

Článok 18

Povinnosti zodpovedného členského štátu

1. Členský štát zodpovedný podľa tohto nariadenia je povinný:

- a) za podmienok stanovených v článkoch 21, 22 a 29 prevziať žiadateľa, ktorý podal žiadosť v inom členskom štáte;
- b) za podmienok stanovených v článkoch 23, 24, 25 a 29 prijať späť žiadateľa, ktorého žiadosť je v procese posudzovania a ktorý podal žiadosť v inom členskom štáte alebo ktorý sa nachádza na území iného členského štátu bez povolenia na pobyt;
- c) za podmienok stanovených v článkoch 23, 24, 25 a 29 prijať späť štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osobu bez štátnej príslušnosti, ktorí vzali posudzovanú žiadosť späť a podali žiadosť v inom členskom štáte, alebo ktorí sa nachádzajú na území iného členského štátu bez povolenia na pobyt;
- d) za podmienok stanovených v článkoch 23, 24, 25 a 29 prijať späť štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osobu bez štátnej príslušnosti, ktorých žiadosti boli zamietnuté a ktorí podali žiadosť v inom členskom štáte alebo ktorí sa nachádzajú na území iného členského štátu bez povolenia na pobyt.

2. V prípadoch spadajúcich do rozsahu pôsobnosti odseku 1 písm. a) a b) zodpovedný členský štát posúdi alebo ukončí posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej žiadateľom.

V prípadoch spadajúcich do rozsahu pôsobnosti odseku 1 písm. c), keď zodpovedný členský štát prerušil posudzovanie žiadosti na základe jej späťvzatia žiadateľom pred prijatím rozhodnutia

vo veci samej v prvom stupni, uvedený členský štát zabezpečí, aby mal žiadateľ právo požiadať o dokončenie posúdenia jeho žiadosti alebo podať novú žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorá sa nebude považovať za následnú žiadosť v zmysle smernice 2013/32/EÚ. V takých prípadoch členské štáty zabezpečia, že sa posúdenie žiadosti dokončí.

V prípadoch spadajúcich do rozsahu pôsobnosti odseku 1 písm. d), keď sa žiadosť zamietla len v prvostupňovom konaní, zodpovedný členský štát zabezpečí, aby sa dotknutej osobe umožnilo podať účinný opravný prostriedok podľa článku 46 smernice 2013/32/EÚ.

Článok 19

Zánik povinností

1. Keď členský štát vydá povolenie na pobyt žiadateľovi, prenesú sa na tento členský štát povinnosti uvedené v článku 18 ods. 1.

2. Povinnosti uvedené v článku 18 ods. 1 zaniknú, ak môže zodpovedný členský štát preukázať pri dožiadaní, aby prevzal alebo prijal späť žiadateľa alebo inú osobu uvedenú v článku 18 ods. 1 písm. c) alebo d), že dotknutá osoba opustila územie členských štátov najmenej na tri mesiace, s výnimkou prípadov, keď je dotknutá osoba držiteľom platného povolenia na pobyt vydaného zodpovedným členským štátom.

Žiadosť podaná po dobe neprítomnosti uvedenej v prvom pododseku sa považuje za novú žiadosť, ktorá vedie k začatiu nového procesu určenia zodpovedného členského štátu.

3. Povinnosti uvedené v článku 18 ods. 1 písm. c) a d) zaniknú, ak môže zodpovedný členský štát preukázať pri dožiadaní, aby prijal späť žiadateľa alebo inú osobu uvedenú v článku 18 ods. 1 písm. c) alebo d), že dotknutá osoba opustila územie členských štátov v súlade s rozhodnutím o návrate alebo príkazom na vyhostenie, ktoré bolo vydané po tom, ako bola daná žiadosť vzatá späť alebo zamietnutá.

Žiadosť podaná po uskutočnení vyhostenia sa považuje za novú žiadosť, ktorá vedie k začatiu nového procesu určovania zodpovedného členského štátu.

KAPITOLA VI

POSTUPY NA PREVZATIE A PRIJATIE SPÄŤ

ODDIEL I

Začatie postupu

Článok 20

Začatie postupu

1. Proces určovania zodpovedného členského štátu sa začne čo najskôr po tom, ako je členskému štátu prvýkrát podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu.

2. Žiadosť o medzinárodnú ochranu sa považuje za podanú, keď je príslušným orgánom dotknutého členského štátu doručené tlačivo podané žiadateľom alebo správou, ktorú vypracovali orgány. Ak žiadosť nie je podaná písomne, čas, ktorý uplynie medzi vyhlásením úmyslu a prípravou správy, by mal byť čo najkratší.

3. Na účely tohto nariadenia je postavenie maloletej osoby, ktorá sprevádza žiadateľa a ktorá splňa definíciu rodinného príslušníka, neoddeliteľné od postavenia jeho rodinného príslušníka a zaoberá sa ním členský štát zodpovedný za posúdenie žiadosti uvedeného rodinného príslušníka o medzinárodnú ochranu, aj keď táto maloletá osoba nie je samostatným žiadateľom, za predpokladu, že je to v najlepšom záujme maloletej osoby. Rovnaký postup sa vzťahuje na deti narodené po tom, ako žiadateľ pricestoval na územie členských štátov, bez toho, aby bolo potrebné začať nový postup vo veci ich prevzatia.

4. Ak žiadosť o medzinárodnú ochranu podal príslušným orgánom členského štátu žiadateľ, ktorý sa nachádza na území iného členského štátu, určenie zodpovedného členského štátu uskutoční ten členský štát, na území ktorého sa žiadateľ nachádza. Druhý zmienený členský štát je bezodkladne informovaný členským štátom, ktorý dostal žiadosť, a na účely tohto nariadenia sa potom považuje za členský štát, ktorému bola podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu.

Žiadateľ je písomne informovaný o tejto zmene ohľadom členského štátu, ktorý uskutočňuje proces určovania zodpovedného členského štátu a o dátume jej uskutočnenia.

5. Žiadateľa, ktorý sa nachádza v inom členskom štáte bez povolenia na pobyt alebo ktorý tam podá žiadosť o medzinárodnú ochranu po tom, ako vzal späť svoju prvú žiadosť podanú v inom členskom štáte počas procesu určovania zodpovedného členského štátu, prijme späť za podmienok stanovených v článkoch 23, 24, 25 a 29 členský štát, v ktorom bola podaná prvá žiadosť o medzinárodnú ochranu s cieľom ukončiť proces určovania zodpovedného členského štátu.

Uvedená povinnosť zanikne, ak môže členský štát, ktorý bol požiadaný o ukončenie procesu určovania zodpovedného členského štátu, preukázať, že žiadateľ medzitým opustil územie členských štátov na obdobie najmenej troch mesiacov, alebo získal povolenie na pobyt od iného členského štátu.

Žiadosť podaná po dobe neprítomnosti uvedenej v druhom pododseku sa považuje za novú žiadosť, ktorá vedie k začatiu nového procesu určovania zodpovedného členského štátu.

ODDIEL II

Postupy pre dožiadania o prevzatie

Článok 21

Predloženie dožiadania o prevzatie

1. Ak členský štát, ktorému bola podaná žiadosť o medzinárodnú ochranu, považuje iný členský štát za zodpovedný za posúdenie tejto žiadosti, môže čo najrýchlejšie a v každom prípade do troch mesiacov odo dňa podania žiadosti v zmysle článku 20 ods. 2 dožiadať tento iný členský štát, aby prevzal žiadateľa.

Bez ohľadu na prvý pododsek, v prípade kladného výsledku porovnávania údajov v systéme Eurodac s údajmi zaznamenanými podľa článku 14 nariadenia (EÚ) č. 603/2013, sa dožiadanie zašle do dvoch mesiacov od získania uvedeného kladného výsledku podľa článku 15 ods. 2 uvedeného nariadenia.

Ak dožiadanie o prevzatie žiadateľa nie je podané v lehotách stanovených v prvom a druhom pododseku, zodpovednosť za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu prípadne tomu členskému štátu, v ktorom bola žiadosť podaná.

2. Žiadajúci členský štát môže požiadať o naliehavú odpoveď v prípadoch, keď bola žiadosť o medzinárodnú ochranu podaná potom, ako bolo zamietnuté povolenie na vstup alebo pobyt, po zatknutí za neoprávnený pobyt alebo po doručení alebo výkone príkazu na vyhostenie.

V dožiadaní sa uvedie odôvodnenie takejto naliehavej odpovede a lehota, v rámci ktorej sa odpoveď očakáva. Uvedená lehota je najmenej jeden týždeň.

3. V prípadoch uvedených v odsekoch 1 a 2 sa dožiadanie o prevzatie iným členským štátom podá na štandardnom tlačive a obsahuje dôkazy alebo indície, ktoré sú opísané v dvoch zoznamoch uvedených v článku 22 ods. 3, a/alebo relevantné časti z vyhlásenia žiadateľa, ktoré orgánom dožiadateľného členského štátu umožnia overiť, či je zodpovedný na základe kritérií stanovených v tomto nariadení.

Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijme jednotné podmienky vyhotovovania a predkladania dožiadaní o prevzatie. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 44 ods. 2.

Článok 22

Odpoveď na dožiadanie o prevzatie

1. Dožiadateľný členský štát vykoná potrebné kontroly a vydá rozhodnutie o dožiadaní o prevzatie žiadateľa do dvoch mesiacov odo dňa doručenia dožiadania.

2. V postupe na určenie zodpovedného členského štátu sa použijú dôkazné prostriedky a indície.

3. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov zostaví a pravidelne reviduje dva zoznamy uvádzajúce príslušné dôkazné prostriedky a indície podľa kritérií uvedených v písmenách a) a b) tohto odseku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 44 ods. 2.

a) Dôkaz:

- i) vzťahuje sa na formálny dôkaz, ktorý určuje zodpovednosť podľa tohto nariadenia, pokiaľ ho nevyvráti dôkaz o opak;
- ii) členské štáty poskytnú výboru ustanovenému v článku 44 vzory rôznych typov administratívnych dokumentov podľa typológie ustanovenej v zozname formálnych dôkazov;

b) Indícia:

- i) vzťahuje sa na indikatívne prvky, ktoré, hoci sú vyvrátiateľné, v určitých prípadoch môžu byť dostatočné podľa dôkaznej hodnoty, ktorá sa im pripísala;
- ii) ich dôkazná hodnota vo vzťahu k zodpovednosti za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu sa ohodnotí osobitne v každom konkrétnom prípade.

4. Požadavka dôkazu by nemala prekročiť rámec toho, čo je potrebné pre náležité uplatňovanie tohto nariadenia.

5. Ak neexistuje žiaden formálny dôkaz, dožiadaný členský štát uzná svoju zodpovednosť, ak sú indície logické, overiteľné a dostatočne podrobné na ustanovenie zodpovednosti.

6. Ak žiadajúci členský štát žiada o bezodkladné vybavenie v súlade s článkom 21 ods. 2, dožiadaný členský štát vynaloží všetko úsilie na to, aby dodržal požadovanú lehotu. Vo výnimočných prípadoch, keď je možné preukázať, že posúdenie dožiadania o prevzatie žiadateľa je mimoriadne zložité, môže dožiadaný členský štát dať svoju odpoveď po požadovanej lehote, v každom prípade však do jedného mesiaca. V takýchto situáciách musí dožiadaný členský štát oznámiť svoje rozhodnutie o odložení odpovede žiadajúcemu členskému štátu v pôvodne požadovanej lehote.

7. Nekonanie v dvojmesačnej lehote uvedenej v odseku 1 a v jednomesačnej lehote uvedenej v odseku 6 sa považuje za akceptovanie dožiadania a ukladá povinnosť prevziať danú osobu, ako aj povinnosť zabezpečiť náležité opatrenia pre jej príchod.

ODDIEL III

Postupy pre dožiadania o prijatie späť

Článok 23

Predloženie dožiadania o prijatie späť, keď sa v žiadajúcom členskom štáte podala nová žiadosť

1. Ak členský štát, v ktorom osoba uvedená v článku 18 ods. 1 písm. b), c) alebo d) podala novú žiadosť o medzinárodnú

ochranu, považuje za zodpovedný iný členský štát v súlade s článkom 20 ods. 5 a článkom 18 ods. 1 písm. b), c) alebo d), môže tento iný členský štát požiadať, aby prijal späť túto osobu.

2. Dožiadanie o prijatie späť sa podá čo najskôr a v každom prípade do dvoch mesiacov od získania kladného výsledku porovnávania zo systému Eurodac podľa článku 9 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 603/2013.

Ak sa dožiadanie o prijatie späť zakladá na inom dôkaze než na údajoch získaných zo systému Eurodac, zašle sa dožiadanému členskému štátu do troch mesiacov od dátumu podania žiadosti o medzinárodnú ochranu v zmysle článku 20 ods. 2.

3. Ak sa dožiadanie o prijatie späť nepodá v lehotách stanovených v odseku 2, za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu je zodpovedný členský štát, v ktorom sa podala nová žiadosť.

4. Dožiadanie o prijatie späť sa podáva na štandardnom tlačíve a obsahuje dôkazy alebo indície opísané v dvoch zoznamoch uvedených v článku 22 ods. 3 a/alebo relevantné časti z vyhlásení dotknutej osoby, ktoré orgánom dožiadaného členského štátu umožnia overiť, či je zodpovedný na základe kritérií stanovených v tomto nariadení.

Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijme jednotné podmienky vyhotovovania a predkladania dožiadaní o prijatie späť. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 44 ods. 2.

Článok 24

Predloženie dožiadania o prijatie späť, keď sa v žiadajúcom členskom štáte nepodala nová žiadosť

1. Ak členský štát, na území ktorého sa osoba uvedená v článku 18 ods. 1 písm. b), c) alebo d) zdržiava bez povolenia na pobyt a ktorému sa nepodala žiadna nová žiadosť o medzinárodnú ochranu, považuje za zodpovedný iný členský štát v súlade s článkom 20 ods. 5 a článkom 18 ods. 1 písm. b), c) alebo d), môže tento iný členský štát požiadať, aby prijal uvedenú osobu späť.

2. Odchylné od článku 6 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene

zdržiavajú na ich území⁽¹⁾, ak sa členský štát, na území ktorého sa osoba zdržiava bez povolenia na pobyt, rozhodne vyhľadávať v systéme Eurodac v súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) č. 603/2013, dožiadanie o prijatie späť osoby uvedenej v článku 18 ods. 1 písm. b) alebo c) tohto nariadenia alebo osoby uvedenej v jeho článku 18 ods. 1 písm. d), ktorej žiadosť o medzinárodnú ochranu nebola zamietnutá konečným rozhodnutím, sa podá čo najskôr a v každom prípade do dvoch mesiacov od získania kladného výsledku porovnávania zo systému Eurodac podľa článku 17 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 603/2013.

Ak sa dožiadanie o prijatie späť zakladá na inom dôkaze než na údajoch získaných zo systému Eurodac, zašle sa dožiadateľmu členskému štátu do troch mesiacov odo dňa, kedy žiadajúci členský štát získal vedomosť o tom, že v prípade dotknutej osoby môže byť zodpovedným iný členský štát.

3. Ak sa dožiadanie o prijatie späť nepodá v lehotách stanovených v odseku 2, členský štát, na území ktorého sa dotknutá osoba zdržiava bez povolenia na pobyt, umožní uvedenej osobe podať novú žiadosť.

4. Ak sa osoba uvedená v článku 18 ods. 1 písm. d) tohto nariadenia, ktorej žiadosť o medzinárodnú ochranu bola v jednom členskom štáte zamietnutá konečným rozhodnutím, zdržiava na území iného členského štátu bez povolenia na pobyt, tento iný členský štát môže buď dožiadať prvý členský štát, aby prijal dotknutú osobu späť, alebo uskutočniť konanie o návrate v súlade so smernicou 2008/115/ES.

Keď sa tento iný členský štát rozhodne dožiadať prvý členský štát, aby prijal dotknutú osobu späť, neuplatňujú sa pravidlá ustanovené v smernici 2008/115/ES.

5. Dožiadanie o prijatie osoby uvedenej v článku 18 ods. 1 písm. b), c) alebo d) späť sa podáva na štandardnom tlačíve a obsahuje dôkazy alebo indície opísané v dvoch zoznamoch uvedených v článku 22 ods. 3 a/alebo relevantné časti z vyhlásení dotknutej osoby, ktoré orgánom dožiadateľného členského štátu umožnia overiť, či je zodpovedný na základe kritérií stanovených v tomto nariadení.

Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov zostaví a pravidelne reviduje dva zoznamy uvádzajúce príslušné dôkazné prostriedky a indície podľa kritérií uvedených v článku 22 ods. 3 písm. a) a b) a prijme jednotné podmienky vyhotovovania a predkladania dožiadaní o prijatie späť. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 44 ods. 2.

Článok 25

Odpoveď na dožiadanie o prijatie späť

1. Dožiadateľ členský štát vykoná potrebné kontroly a rozhodne o dožiadaní o prijatie dotknutej osoby späť čo najskôr a v každom prípade najneskôr do jedného mesiaca odo dňa doručenia dožiadania. Ak sa dožiadanie zakladá na

údajoch získaných zo systému Eurodac, uvedená lehota sa skrúti na dva týždne.

2. Nekonanie v lehote jedného mesiaca alebo dvoch týždňov uvedených v odseku 1 sa považuje za akceptovanie dožiadania a ukladá povinnosť prijať späť dotknutú osobu, ako aj povinnosť zabezpečiť náležité opatrenia pre jej príchod.

ODDIEL IV

Procesné záruky

Článok 26

Oznámenie rozhodnutia o odovzdaní

1. Keď dožiadateľ členský štát akceptuje, že má prevziať alebo prijať späť žiadateľa alebo inú osobu uvedenú v článku 18 ods. 1 písm. c) alebo d), žiadajúci členský štát oznámi dotknutej osobe rozhodnutie o jej odovzdaní do zodpovedného členského štátu a v príslušných prípadoch aj rozhodnutie neposudzovať jej žiadosť o medzinárodnú ochranu. Ak dotknutú osobu zastupuje právny zástupca alebo iný poradca, môže členský štát rozhodnúť, že rozhodnutie oznámi tomuto právnikovi alebo poradcovi a nie dotknutej osobe, a prípadne ju o rozhodnutí upovedomí.

2. V rozhodnutí uvedenom v odseku 1 sa uvedú informácie o dostupných opravných prostriedkoch vrátane prípadného práva požiadať o odkladný účinok a o lehotách, v ktorých sa tieto prostriedky uplatňujú a na uskutočnenie odovzdania, a ak to je potrebné, uvedú sa informácie o mieste a čase, kedy sa má dotknutá osoba dostaviť, ak cestuje do zodpovedného členského štátu vlastnými prostriedkami.

Členské štáty zabezpečia, aby sa dotknutej osobe spolu s rozhodnutím uvedeným v odseku 1 poskytli informácie o osobách alebo subjektoch, ktoré môžu danej osobe poskytnúť právnu pomoc, ak neboli tieto informácie poskytnuté už skôr.

3. Ak dotknutej osobe nepomáha ani ju nezastupuje právny zástupca alebo iný poradca, členské štáty ju informujú o hlavných častiach rozhodnutia, pričom vždy uvedú informácie o dostupných právnych opravných prostriedkoch a lehotách, v ktorých sa tieto prostriedky uplatňujú, a to v jazyku, ktorému dotknutá osoba rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie.

Článok 27

Opravné prostriedky

1. Žiadateľ alebo iná osoba uvedená v článku 18 ods. 1 písm. c) alebo d) má právo na účinný opravný prostriedok vo forme odvolania proti rozhodnutiu o odovzdaní alebo vo forme vecného alebo právneho preskúmania tohto rozhodnutia, a to na súde.

2. Členské štáty stanovujú primeranú lehotu, v rámci ktorej môže dotknutá osoba uplatniť svoje právo na účinný opravný prostriedok podľa odseku 1.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98.

3. Na účely odvolania proti rozhodnutiu o odovzdaní alebo jeho preskúmania členské štáty vo svojom vnútroštátnom práve stanovía, že:

- a) na základe odvolania alebo preskúmania získava dotknutá osoba právo zotrvať na území daného členského štátu až do prijatia rozhodnutia vo veci odvolania alebo preskúmania, alebo
- b) odovzdanie sa automaticky odkladá a tento odklad zanikne po určitom primeranom období, počas ktorého má súd po podrobnom a prísnom preskúmaní rozhodnúť o tom, či má odvolanie alebo preskúmanie odkladný účinok, alebo
- c) dotknutá osoba môže v primeranej lehote požiadať súd o odklad výkonu rozhodnutia o odovzdaní do prijatia rozhodnutia vo veci jej odvolania alebo preskúmania. Členské štáty zabezpečia, aby bol k dispozícii účinný opravný prostriedok, a to odkladom odovzdania do prijatia rozhodnutia o prvej žiadosti o odklad. Každé rozhodnutie o tom, či sa výkon rozhodnutia o odovzdaní odloží, sa prijme v primeranej lehote, ktorá zároveň umožní podrobné a prísne preskúmanie žiadosti o odklad. V rozhodnutí o tom, že výkon rozhodnutia o odovzdaní sa neodloží, sa uvedú dôvody, na ktorých sa zakladá.

4. Členské štáty môžu stanoviť, že príslušné orgány môžu bez návrhu rozhodnúť, že výkon rozhodnutia o odovzdaní sa odloží do prijatia rozhodnutia o odvolaní alebo preskúmaní.

5. Členské štáty zabezpečia, aby mala dotknutá osoba prístup k právnej pomoci a v prípade potreby aj k jazykovej pomoci.

6. Členské štáty zabezpečia na požiadanie bezplatné poskytnutie právnej pomoci, ak dotknutá osoba nie je schopná hradiť s tým spojené náklady. Členské štáty môžu stanoviť, že pokiaľ ide o poplatky a iné náklady, so žiadateľmi sa nezaobchádza priaznivejšie ako sa v otázkach právnej pomoci spravídla zaobchádza s ich štátnymi príslušníkmi.

Bez toho, aby svojvoľne obmedzovali prístup k právnej pomoci, môžu členské štáty stanoviť, že bezplatná právna pomoc a zastupovanie sa neprizná v prípadoch, keď sa príslušný orgán alebo súd domnieva, že odvolanie alebo preskúmanie nemá reálnu šancu na úspech.

Keď rozhodnutie o neposkytnutí bezplatnej právnej pomoci a zastupovania podľa tohto odseku prijíma iný orgán než súd, členské štáty stanovía právo podať na súde účinný opravný prostriedok proti uvedenému rozhodnutiu.

Pri splnení požiadaviek stanovených v tomto odseku členské štáty zabezpečia, aby sa právna pomoc a zastupovanie svoj-

voľne neobmedzovali a žiadateľovi sa nebránilo v účinnom prístupe k spravodlivosti.

Právna pomoc zahŕňa aspoň prípravu požadovaných procesných písomností a zastupovanie pred súdom a môže sa obmedziť na právnych zástupcov alebo poradcov osobitne určených vnútroštátnym právom na poskytovanie právnej pomoci a zastupovanie.

Postupy na prístup k právnej pomoci sa stanovía vo vnútroštátnom práve.

ODDIEL V

Zaistenie na účely odovzdania

Článok 28

Zaistenie

1. Členské štáty nezaistia osobu len z toho dôvodu, že v súvislosti s ňou prebieha konanie podľa tohto nariadenia.

2. Ak existuje značné riziko úteku, členské štáty môžu dotknutú osobu zaistiť na účely zabezpečenia konania o odovzdaní v súlade s týmto nariadením, a to na základe individuálneho posúdenia a len vtedy, ak je zaistenie primeraným opatrením a nie je možné účinne uplatniť iné, miernejšie alternatívne donucovacie opatrenia.

3. Zaistenie musí byť čo najkratšie a nesmie trvať dlhšie, než je opodstatnene nevyhnutné na riadne vykonanie požadovaných administratívnych postupov až do uskutočnenia odovzdania podľa tohto nariadenia.

Ak je osoba zaistená podľa tohto článku, lehota na podanie dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť nesmie presiahnuť jeden mesiac od podania žiadosti. Členský štát, ktorý vedie konanie podľa tohto nariadenia, požiada v takom prípade o urýchlenú odpoveď. Táto odpoveď musí byť poskytnutá do dvoch týždňov od prijatia dožiadania. Ak nedôjde k poskytnutiu odpovedi v tejto dvojtýždňovej lehote, považuje sa to za akceptovanie dožiadania a má za dôsledok povinnosť prevziať alebo prijať späť osobu, ako aj povinnosť zabezpečiť potrebné opatrenia na jej príchod.

Ak je osoba zaistená podľa tohto článku, jej odovzdanie zo žiadajúceho členského štátu do zodpovedného členského štátu sa vykoná ihneď, ako je to možné, najneskôr však do šiestich týždňov od implicitného alebo výslovného akceptovania dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť dotknutej osoby iným členským štátom alebo odvtedy, keď zanikol odkladný účinok odvolania alebo preskúmania podľa článku 27 ods. 3.

Ak žiadajúci členský štát nedodrží lehoty na podanie dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť, alebo ak sa odovzdanie nevykoná v šesťtyždňovej lehote uvedenej v treťom pododseku, osoba nesmie byť dlhšie zaistená. Články 21, 23, 24 a 29 sa naďalej zodpovedajúcim spôsobom uplatňujú.

4. Pokiaľ ide o podmienky zaistenia osôb a záruky vzťahujúce sa na zaistené osoby, na zabezpečenie postupov odovzdania do zodpovedného členského štátu sa uplatňujú články 9, 10 a 11 smernice 2013/33/EÚ.

ODDIEL VI

Odovzдания

Článok 29

Modalita a lehoty

1. Odovzdanie žiadateľa alebo inej osoby uvedenej v článku 18 ods. 1 písm. c) alebo d) zo žiadajúceho členského štátu do zodpovedného členského štátu sa uskutoční v súlade s vnútroštátnym právom žiadajúceho členského štátu, po porade medzi dotknutými členskými štátmi, akonáhle to je prakticky možné a najneskôr do šiestich mesiacov od akceptovania dožiadania iným členským štátom o prevzatie alebo prijatie späť dotknutej osoby alebo konečného rozhodnutia o odvolaní alebo preskúmaní, ak majú v súlade s článkom 27 ods. 3 odkladný účinok.

Ak sa odovzдания do zodpovedného členského štátu vykonávajú odchodom s dozorom alebo eskortovaním, členské štáty zabezpečia, aby sa vykonávali ľudským spôsobom a aby sa pritom v plnej miere dodržiavali základné práva a ľudská dôstojnosť.

Ak to je potrebné, žiadajúci členský štát vydá žiadateľovi *laissez passer* (priepustku). Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví vzor *laissez passer* (priepustky). Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 44 ods. 2.

Zodpovedný členský štát podľa potreby informuje žiadajúci členský štát o bezpečnom príchode dotknutej osoby alebo o skutočnosti, že sa nedostavila v stanovenej lehote.

2. Ak sa odovzdanie neuskutoční v lehote šiestich mesiacov, zodpovedný členský štát bude zbavený svojej povinnosti prevziať alebo prijať späť dotknutú osobu a táto zodpovednosť sa presunie na žiadajúci členský štát. Táto lehota sa môže predĺžiť najviac na jeden rok, ak sa odovzdanie nemohlo uskutočniť kvôli uväzneniu dotknutej osoby, alebo najviac na osemnásť mesiacov, ak je dotknutá osoba na úteku.

3. Ak bola osoba odovzdaná chybné, alebo ak bolo rozhodnutie o odovzdaní na základe odvolania alebo preskúmania

zrušené po tom, ako sa uskutočnilo odovzdanie, členský štát, ktorý uskutočnil odovzdanie, bezodkladne prijme túto osobu späť.

4. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví jednotné podmienky pre konzultácie a výmenu informácií medzi členskými štátmi, najmä v prípadoch odložených alebo oneskorených odovzdaní, odovzdaní po povinnom akceptovaní, alebo v prípadoch odovzдания maloletých či závislých osôb, ako aj v prípadoch odovzdaní pod dozorom. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 44 ods. 2.

Článok 30

Náklady odovzдания

1. Náklady, ktoré je potrebné vynaložiť na odovzdanie žiadateľa alebo inej osoby uvedenej v článku 18 ods. 1 písm. c) alebo d) do zodpovedného členského štátu, nesie odovzdávajúci členský štát.

2. Ak sa má dotknutá osoba odovzdať späť do členského štátu v dôsledku chybného odovzдания alebo rozhodnutia o odovzdaní, ktoré bolo na základe odvolania alebo preskúmania zrušené po tom, ako sa uskutočnilo odovzdanie, je za náklady spojené s odovzdaním dotknutej osoby naspäť na jeho územie zodpovedný ten členský štát, ktorý uskutočnil pôvodné odovzdanie.

3. Úhrada nákladov takéhoto odovzдания sa nesmie žiadať od osôb, ktoré sa majú odovzdať podľa tohto nariadenia.

Článok 31

Výmena relevantných informácií pred uskutočnením odovzdaní

1. Členský štát uskutočňujúci odovzdanie žiadateľa alebo inej osoby uvedenej v článku 18 ods. 1 písm. c) alebo d) oznámi zodpovednému členskému štátu tie osobné údaje o odovzdávanej osobe, ktoré sú náležité, relevantné a primerané na výlučný účel, ktorým je zabezpečiť, aby orgány príslušné podľa vnútroštátneho práva zodpovedného členského štátu boli schopné poskytnúť tejto osobe primeranú pomoc vrátane bezprostrednej zdravotnej starostlivosti potrebnej na ochranu jej životne dôležitých záujmov a zabezpečiť kontinuitu, pokiaľ ide o ochranu a práva poskytované týmto nariadením a inými príslušnými právnymi nástrojmi v oblasti azylu. Tieto údaje sa zodpovednému členskému štátu oznámia s dostatočným predstihom pred uskutočnením odovzдания s cieľom zabezpečiť, aby orgány príslušné podľa vnútroštátneho práva mali dostatok času na prijatie potrebných opatrení.

2. Pokiaľ sú tieto informácie dostupné orgánom príslušným podľa vnútroštátneho práva, odovzdávajúci členský štát zašle zodpovednému členskému štátu všetky informácie, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie práv a bezprostredných osobitných potrieb odovzdávanej osoby, najmä:

- a) všetky okamžité opatrenia, ktoré je zodpovedný členský štát povinný vykonať na primerané zabezpečenie osobitných potrieb odovzdávanej osoby vrátane bezprostrednej zdravotnej pomoci, ktorá môže byť požadovaná;
- b) v príslušných prípadoch kontaktné údaje rodinných príslušníkov, príbuzných alebo iných osôb blízkych rodine v prijímacom členskom štáte;
- c) v prípade maloletých osôb informácie týkajúce sa ich vzdelania;
- d) posudzovanie veku žiadateľa.

3. Výmena informácií podľa tohto článku sa uskutočňuje len medzi orgánmi, ktoré boli Komisii oznámené v súlade s článkom 35 tohto nariadenia prostredníctvom elektronickej komunikačnej siete „DubliNet“ zriadenej podľa článku 18 nariadenia (ES) č. 1560/2003. Informácie poskytnuté v rámci výmeny informácií sa využijú len na účely uvedené v odseku 1 tohto článku a ďalej sa nespracúvajú.

4. V záujme uľahčenia výmeny informácií medzi členskými štátmi Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov vypracuje vzor štandardného tlačiva na zasielanie údajov požadovaných podľa tohto článku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 44 ods. 2.

5. Na výmenu informácií podľa tohto článku sa vzťahujú pravidlá ustanovené v článku 34 ods. 8 až 12.

Článok 32

Výmena údajov o zdravotnom stave pred uskutočnením odovzdania

1. Pokiaľ sú dostupné orgánu príslušnému podľa vnútroštátneho práva, odovzdávajúci členský štát poskytne zodpovednému členskému štátu informácie o všetkých osobitných potrebách odovzdávanej osoby, pričom tieto môžu v osobitných prípadoch zahŕňať informácie o fyzickom a duševnom zdraví odovzdávanej osoby, a to výhradne na účel poskytovania zdravotnej starostlivosti alebo liečby, a to najmä pokiaľ ide o osoby so zdravotným postihnutím, starších ľudí, tehotné ženy, maloleté osoby a osoby, ktoré boli mučené, znásilnené alebo vystavené iným závažným formám psychického, fyzického a sexuálneho násillia. Informácie sa poskytujú na spoločnom osvedčení o zdravotnom stave, ku ktorému sa pripoja potrebné dokumenty. Zodpovedný členský štát zabezpečí, aby sa tieto osobitné potreby zodpovedajúcim spôsobom naplnili, a to najmä pokiaľ ide o nevyhnutnú zdravotnú starostlivosť, ktorá môže byť potrebná.

Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov vypracuje vzor spoločného osvedčenia o zdravotnom stave. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 44 ods. 2.

2. Odovzdávajúci členský štát poskytne zodpovednému členskému štátu informácie uvedené v odseku 1, len ak získal výslovný súhlas žiadateľa a/alebo jeho zástupcu, alebo ak žiadateľ nie je fyzicky alebo právne spôsobilý na udelenie súhlasu a takéto poskytnutie informácií je nevyhnutné na ochranu životne dôležitých záujmov žiadateľa alebo inej osoby. Chýbajúci súhlas vrátane odmietnutia udelenia súhlasu nebráni uskutočneniu odovzdania.

3. Spracovanie osobných zdravotných údajov uvedených v odseku 1 vykonáva len odborný zdravotnícky pracovník, ktorý je podľa vnútroštátneho práva alebo pravidiel ustanovených príslušnými vnútroštátnymi orgánmi povinný zachovávať služobné tajomstvo, alebo inou osobou, ktorá podlieha rovnocennej povinnosti služobného tajomstva.

4. Výmena informácií podľa tohto článku sa uskutočňuje len medzi odbornými zdravotníckymi pracovníkmi alebo inými osobami uvedenými v odseku 3. Informácie poskytnuté v rámci výmeny informácií sa môžu použiť len na účely uvedené v odseku 1 a ďalej sa nespracúvajú.

5. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijme jednotné podmienky a praktické opatrenia na výmenu informácií podľa odseku 1 tohto článku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 44 ods. 2.

6. Na výmenu informácií podľa tohto článku sa uplatňujú pravidlá stanovené v článku 34 ods. 8 až 12.

Článok 33

Mechanizmus včasného varovania, pripravenosti a krízového riadenia

1. Keď Komisia najmä na základe informácií zhromaždených EASO podľa nariadenia (EÚ) č. 439/2010 zistí, že uplatňovanie tohto nariadenia môže byť ohrozené na základe opodstatnenej hrozby osobitného tlaku na azylový systém členského štátu a/alebo v dôsledku problémov s fungovaním azylového systému niektorého členského štátu, v spolupráci s EASO v odporúčaní daný členský štát vyzve, aby vypracoval preventívny akčný plán.

Dotknutý členský štát informuje Radu a Komisiu o tom, či má v úmysle predložiť preventívny akčný plán na zvládnutie tlaku a/alebo problémov s fungovaním svojho azylového systému, pričom zabezpečí ochranu základných práv žiadateľov o medzinárodnú ochranu.

Členský štát môže z vlastného podnetu vypracovať preventívny akčný plán a jeho následné revízie. Pri vypracúvaní preventívneho akčného plánu môže členský štát požiadať o pomoc Komisiu, iné členské štáty, EASO a iné relevantné agentúry Únie.

2. Ak sa vypracuje preventívny akčný plán, dotknutý členský štát ho predloží a podáva pravidelné správy o jeho vykonávaní Rade a Komisii. Komisia následne informuje Európsky parlament o kľúčových prvkoch preventívneho akčného plánu. Komisia predkladá správy o jeho vykonávaní Rade a zasiela ich Európskemu parlamentu.

Dotknutý členský štát prijme všetky vhodné opatrenia na riešenie osobitného tlaku na svoj azylový systém alebo na zabezpečenie odstránenia zistených nedostatkov predtým, ako sa situácia zhorší. Ak preventívny akčný plán zahŕňa opatrenia na riešenie osobitného tlaku na azylový systém členského štátu, ktorým by mohlo byť ohrozené uplatňovanie tohto nariadenia, Komisia sa pred podaním správy Európskemu parlamentu a Rade poradí s EASO.

3. Ak Komisia na základe analýzy EASO zistí, že vykonávaním preventívneho akčného plánu sa neodstránili zistené nedostatky, alebo ak existuje vážne riziko, že situácia v oblasti azylu v dotknutom členskom štáte prerastie do krízy, ktorú pravdepodobne nebude možné riešiť preventívnym akčným plánom, môže Komisia, prípadne v spolupráci s EASO, požiadať dotknutý členský štát, aby vypracoval akčný plán krízového riadenia a v prípade potreby aj jeho revízie. Akčným plánom krízového riadenia sa počas celého procesu zabezpečí dodržiavanie *acquis* Únie v oblasti azylu, najmä základných práv žiadateľov o medzinárodnú ochranu.

Dotknutý členský štát po požiadaní, aby vypracoval akčný plán krízového riadenia, ho v spolupráci s Komisiou a EASO urýchlene vypracuje, najneskôr však do troch mesiacov odo dňa, kedy bol požiadaný.

Dotknutý členský štát predloží svoj akčný plán krízového riadenia a aspoň raz za tri mesiace podá správu o jeho vykonávaní Komisii a v prípade potreby iným príslušným zainteresovaným stranám, napríklad EASO.

Komisia informuje Európsky parlament a Radu o akčnom pláne krízového riadenia, jeho prípadných revíziách a ich vykonávaní. V týchto správach uvedie dotknutý členský štát údaje na účely monitorovania dodržiavania akčného plánu krízového riadenia, napríklad údaje o dĺžke konania, podmienkach zaistenia a prijímačnej kapacite v súvislosti s prílevom žiadateľov.

4. Rada počas celého procesu včasného varovania, pripravenosti a krízového riadenia stanoveného v tomto článku

podrobne sleduje situáciu a môže požiadať o ďalšie informácie a poskytnúť politické usmernenia, najmä pokiaľ ide o naliehavosť a závažnosť situácie, a teda potrebu, aby členský štát vypracoval buď preventívny akčný plán alebo v prípade potreby akčný plán krízového riadenia. Európsky parlament a Rada môžu počas celého procesu rokovať a poskytovať usmernenia týkajúce sa akýchkoľvek opatrení solidarity, ktoré považujú za vhodné.

KAPITOLA VII

ADMINISTRATÍVNA SPOLUPRÁCA

Článok 34

Zdieľanie informácií

1. Každý členský štát oznámi ktorémukoľvek členskému štátu, ktorý o to požiada, také osobné údaje týkajúce sa žiadateľa, ktoré sú primerané, relevantné a nie sú nadbytočné na:

- a) určenie zodpovedného členského štátu;
- b) posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu;
- c) plnenie akéhokoľvek záväzku vyplývajúceho z tohto nariadenia.

2. Informácie uvedené v odseku 1 sa môžu vzťahovať iba na:

- a) osobné údaje žiadateľa, a ak je to potrebné, jeho rodinných príslušníkov, príbuzných alebo iných osôb blízkych rodine (celé meno a podľa potreby predchádzajúce meno, prezývky alebo pseudonymy; štátnu príslušnosť, súčasnú a predchádzajúcu; dátum a miesto narodenia);
- b) osobné a cestovné doklady (číslo, platnosť, dátum vydania, vydávajúci orgán, miesto vydania atď.);
- c) iné informácie potrebné na zistenie totožnosti žiadateľa vrátane odtlačkov prstov spracovaných v súlade s nariadením (EÚ) č. 603/2013;

- d) miesta pobytu a precestované trasy;
- e) povolenia na pobyt alebo víza vydané členskými štátmi;
- f) miesto podania žiadosti;
- g) dátum podania akejkoľvek predchádzajúcej žiadosti o medzinárodnú ochranu, dátum podania súčasnej žiadosti, dosiahnuté štádium v konaní a rozhodnutie, ak bolo prijaté.

3. Okrem toho, ak je to potrebné na posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, zodpovedný členský štát môže požiadať iný členský štát, aby ho informoval, na akých dôvodoch zakladá žiadateľ svoju žiadosť, a ak je to vhodné, aké boli dôvody akýchkoľvek prijatých rozhodnutí týkajúcich sa žiadateľa. Tento iný členský štát môže odmietnuť odpovedať na dožiadanie, ktorá mu bolo predložené, ak by oznámenie takýchto informácií pravdepodobne poškodilo jeho základné záujmy alebo ochranu slobôd a základných práv dotknutej osoby alebo iných. V každom prípade podlieha požadované oznámenie informácií písomnému súhlasu žiadateľa o medzinárodnú ochranu, pričom získanie takéhoto súhlasu prislúcha žiadajúcemu členskému štátu. V tomto prípade musí žiadateľ vedieť, k akej konkrétnej informácii vyjadruje svoj súhlas.

4. Každé dožiadanie o informácie sa posielajú len v súvislosti s jednotlivou žiadosťou o medzinárodnú ochranu. Musia sa v ňom uviesť dôvody, na ktorých sa zakladá, a ak má za cieľ overiť, či existuje kritérium, na základe ktorého by pravdepodobne pripadla zodpovednosť dožiadateľnému členskému štátu, uvedie, na základe akého dôkazu, a tiež príslušné informácie zo spoľahlivých zdrojov o spôsoboch a prostriedkoch, akými žiadateľ vstúpil na územia členských štátov, alebo na akej špecifickej a overiteľnej časti vyhlásenia žiadateľa je založené. Toto znamená, že takéto príslušné informácie zo spoľahlivých zdrojov samy osebe nie sú dostatočné na určenie zodpovednosti a právomoci členského štátu podľa tohto nariadenia, avšak môžu prispieť k hodnoteniu iných ukazovateľov, ktoré sa týkajú konkrétneho žiadateľa.

5. Dožiadateľ členský štát je povinný odpovedať do piatich týždňov. Akékoľvek oneskorenie s odpoveďou musí byť riadne zdôvodnené. Nedodržanie päťtýždňovej lehoty nezbavuje dožiadateľ členský štát povinnosti odpovedať. Ak sa v rámci zisťovania uskutočňovaného dožiadateľným členskými štátmi, ktorý nedodržiaval maximálnu lehotu, zatají informácia, ktorá preukazuje, že je zodpovedným štátom, nemôže sa tento členský štát dovoliavať uplynutia lehôt stanovených v článkoch 21, 23 a 24 ako dôvodu, na základe ktorého odmieta vyhovieť dožiadaniu o prevzatie alebo prijatie späť. V takom prípade sa lehoty na predloženie dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť stanovené v článkoch 21, 23 a 24 predlžujú o dobu, ktorá zodpovedá oneskoreniu odpovede dožiadateľného členského štátu.

6. Výmena informácií sa uskutoční na dožiadanie členského štátu a môže sa uskutočniť iba medzi orgánmi, ktorých vymenovanie každým členským štátom bolo oznámené Komisii v súlade s článkom 35 ods. 1.

7. Vymieňané informácie sa môžu použiť iba na účely ustanovené v odseku 1. V každom členskom štáte sa takéto informácie môžu oznamovať, v závislosti od typu a právomocí prijímajúceho orgánu, iba orgánom a súdom, ktoré sú poverené:

- a) určením zodpovedného členského štátu;
- b) posúdením žiadosti o medzinárodnú ochranu;
- c) plnením akéhokoľvek záväzku vyplývajúceho z tohto nariadenia.

8. Členský štát, ktorý odosiela informácie, zabezpečí, aby boli presné a aktuálne. Ak vyjde najavo, že odoslal informácie, ktoré sú nepresné, alebo ktoré sa nemali odoslať, prijímajúce členské štáty sú o tom ihneď informované. Tieto sú povinné opraviť takéto informácie alebo ich vymazať.

9. Žiadateľ má právo byť na základe žiadosti informovaný o akýchkoľvek spracovaných údajoch, ktoré sa ho týkajú.

Ak žiadateľ zistí, že pri spracovaní údajov bolo porušené toto nariadenie alebo smernica 95/46/ES, najmä preto, že sú neúplné alebo nepresné, má právo na to, aby boli opravené alebo vymazané.

Orgán, ktorý opravuje alebo vymazáva údaje, podľa potreby informuje členský štát, ktorý odoslal alebo prijal tieto informácie.

Žiadateľ má právo podať žalobu alebo sťažnosť príslušným orgánom alebo súdom členského štátu, ktorý mu odoprel právo na prístup alebo právo na opravu alebo vymazanie údajov, ktoré sa ho týkajú.

10. V každom dotknutom členskom štáte sa vedie evidencia o odoslaní a prijatí vymieňaných informácií v samostatnej zložke pre dotknutú osobu a/alebo v registri.

11. Vymieňané údaje sa uchovávajú počas doby, ktorá neprekračuje dobu potrebnú na účely, na ktoré sa vymenili.

12. Ak údaje nie sú spracúvané automaticky, alebo nie sú obsiahnuté v súbore, alebo sa nepočíta s ich zaradením do súboru, každý členský štát prijme príslušné opatrenia na zabezpečenie súladu s týmto článkom prostredníctvom účinných kontrol.

Článok 35

Príslušné orgány a zdroje

1. Každý členský štát Komisii bezodkladne oznámi konkrétne orgány zodpovedné za plnenie záväzkov vyplývajúcich z tohto nariadenia a ich akékoľvek zmeny a doplnenia. Členské štáty zabezpečia, aby mali tieto orgány potrebné zdroje na plnenie svojich úloh, a najmä na odpovedanie v stanovených lehotách na dožiadania o informácie, dožiadania o prevzatie a dožiadania o prijatie späť žiadateľov.

2. Komisia uverejní konsolidovaný zoznam orgánov uvedených v odseku 1 v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Ak v tomto zozname nastanú zmeny, Komisia uverejní raz do roka aktualizovaný konsolidovaný zoznam.

3. Orgánom uvedeným v odseku 1 sa poskytne potrebná odborná príprava zameraná na uplatňovanie tohto nariadenia.

4. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov vytvorí bezpečné elektronické prenosové kanály medzi orgánmi uvedenými v odseku 1 na zasielanie dožiadaní, odpovedí a všetkej písomnej korešpondencie a na zabezpečenie toho, aby odosielatelia automaticky dostávali elektronické potvrdenie o doručení. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 44 ods. 2.

Článok 36

Administratívne dojednania

1. Členské štáty si môžu na bilaterálnom základe upraviť medzi sebou administratívne dojednania, ktoré sa týkajú praktických aspektov vykonávania tohto nariadenia s cieľom uľahčiť jeho uplatňovanie a zvýšiť jeho účinnosť. Takéto dojednania sa môžu vzťahovať na:

- a) výmeny styčných dôstojníkov;
- b) zjednodušenie postupov a skrátenie lehôt vzťahujúcich sa na zasielanie a posúdenie dožiadaní o prevzatie žiadateľov alebo o ich prijatie späť.

2. Členské štáty môžu tiež ponechať v platnosti administratívne dojednania dohodnuté podľa nariadenia (ES) č. 343/2003. Pokiaľ nie sú takéto dojednania v súlade s týmto nariadením, dotknuté členské štáty ich zmenia a doplnia tak, aby odstránili akýkoľvek zistený nesúlad.

3. Pred uzavretím alebo zmenou a doplnením akéhokoľvek dojednania uvedeného v odseku 1 písm. b) sa dotknuté členské štáty poradia s Komisiou o súlade dojednania s týmto nariadením.

4. Ak sa Komisia domnieva, že dojednania uvedené v odseku 1 písm. b) nie sú v súlade s týmto nariadením, v primeranej lehote o tom informuje dotknuté členské štáty. Členské štáty prijímajú vhodné kroky na zmenu a doplnenie dotknutého dojednania v primeranej lehote tak, aby odstránili akýkoľvek zistený nesúlad.

5. Členské štáty oznámia Komisii všetky dojednania uvedené v odseku 1, ich vypovedanie alebo zmenu a doplnenie.

KAPITOLA VIII

ZMIEROVACÍ POSTUP

Článok 37

Zmierovací postup

1. Ak členské štáty nemôžu vyriešiť spor o akejkoľvek záležitosti, ktorá sa týka uplatňovania tohto nariadenia, môžu použiť zmierovací postup ustanovený v odseku 2.

2. Zmierovací postup sa začína na žiadosť jedného zo sporiacich sa členských štátov, ktorá je adresovaná predsedovi výboru zriadeného článkom 44. Vyjadrením súhlasu s použitím zmierovacieho postupu sa dotknuté členské štáty zaväzujú, že v maximálnej možnej miere zohľadnia navrhnuté riešenie.

Predseda výboru vymenuje troch členov výboru zastupujúcich tri členské štáty, ktorých sa netýka daná záležitosť. Títo členovia dostanú písomné alebo ústne vyjadrenia strán a po porade navrhnú do jedného mesiaca, v prípade potreby na základe hlasovania, riešenie.

Rozprave predsedá buď predseda výboru, alebo jeho zástupca. Môže vyjadriť svoje stanovisko, ale nemá hlasovacie právo.

Navrhnuté riešenie, či už ho strany prijímajú, alebo zamietnu, je konečné a neodvolateľné.

KAPITOLA IX

PRECHODNÉ USTANOVENIA A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 38

Bezpečnosť údajov a ochrana údajov

Členské štáty prijímú všetky potrebné opatrenia, aby sa zaistila bezpečnosť prenášaných osobných údajov, a najmä aby sa zabránilo protiprávnemu alebo neoprávnenému prístupu k spracúvaným osobným údajom alebo ich zverejneniu, pozmeňovaniu alebo strate.

Každý členský štát ustanoví, že vnútroštátny dozorný orgán alebo orgány určené podľa článku 28 ods. 1 smernice 95/46/ES nezávisle a v súlade so svojím vnútroštátnym právom monitorujú zákonnosť spracúvania osobných údajov dotknutým členským štátom podľa tohto nariadenia.

Článok 39

Dôvernosť informácií

Členské štáty zabezpečia, aby orgány uvedené v článku 35 boli vo vzťahu k informáciám, ktoré získajú v rámci svojej činnosti, viazané pravidlami dôvernosti stanovenými vo vnútroštátnom práve.

Článok 40

Sankcie

Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby každé zneužitie údajov spracúvaných podľa tohto nariadenia podliehalo účinným, primeraným a odrádzajúcim sankciám vrátane správnych a/alebo trestnoprávnych sankcií v súlade s vnútroštátnym právom.

Článok 41

Prechodné opatrenia

Keď bola žiadosť podaná po dátume uvedenom v článku 49 druhom odseku, zohľadnia sa udalosti, na základe ktorých pravdepodobne vyplynie zodpovednosť členskému štátu podľa tohto nariadenia, aj keď nastali pred týmto dátumom, s výnimkou udalostí uvedených v článku 13 ods. 2.

Článok 42

Počítanie lehôt

Každá lehota stanovená v tomto nariadení sa vypočíta takto:

- ak sa lehota vyjadrená v dňoch, týždňoch alebo mesiacoch má počítať od momentu, v ktorom nastane udalosť alebo sa uskutoční konanie, deň, počas ktorého táto udalosť nastane, alebo sa uskutoční konanie, sa nezapočíta do príslušnej lehoty;
- lehota vyjadrená v týždňoch alebo mesiacoch sa skončí uplynutím ktoréhokoľvek dňa v poslednom týždni alebo mesiaci,

ktorý je tým istým dňom tohto týždňa alebo prípadne na ten istý deň ako deň, počas ktorého nastala udalosť alebo sa uskutočnilo konanie, od ktorého sa má počítať lehota. Ak pri lehote vyjadrenej v mesiacoch deň, v ktorý sa má skončiť, sa nevyskytuje v poslednom mesiaci, lehota sa skončí uplynutím posledného dňa tohto mesiaca;

- do lehoty sa započítavajú soboty, nedele a štátne sviatky v ktoromkoľvek dotknutom členskom štáte.

Článok 43

Územná pôsobnosť

Pokiaľ ide o Francúzsku republiku, toto nariadenie sa vzťahuje iba na jej európske územie.

Článok 44

Výbor

- Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
- Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Ak výbor nevydá žiadne stanovisko, Komisia návrh vykonávacieho aktu neprijme a uplatní sa článok 5 ods. 4 tretí pododsek nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 45

Vykonávanie delegovania právomoci

- Právomoc prijímať delegované akty sa Komisii udeľuje za podmienok stanovených v tomto článku.
- Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 8 ods. 5 a článku 16 ods. 3 sa Komisii udeľuje na obdobie 5 rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Komisia predloží správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto 5-ročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje na rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
- Delegovanie právomoci uvedené v článku 8 ods. 5 a článku 16 ods. 3 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci v ňom uvedenej. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia oznamuje delegovaný akt Európskemu parlamentu a Rade súčasne, a to hneď po jeho prijatí.

5. Delegovaný akt prijatý podľa článku 8 ods. 5 a článku 16 ods. 3 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote štyroch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade, alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 46

Monitorovanie a hodnotenie

Do 21. júla 2016 podá Komisia správu Európskemu parlamentu a Rade o uplatňovaní tohto nariadenia a podľa potreby navrhne potrebné zmeny a doplnenia. Členské štáty zašlú Komisii všetky informácie potrebné na prípravu tejto správy najneskôr šesť mesiacov pred uplynutím tejto lehoty.

Po predložení tejto správy podá Komisia správu Európskemu parlamentu a Rade o uplatňovaní tohto nariadenia v tom istom čase, ako podáva správy o vykonávaní systému Eurodac podľa článku 40 nariadenia (EÚ) č. 603/2013.

Článok 47

Štatistiky

Členské štáty v súlade s článkom 4 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007 z 11. júla 2007 o štatistike Spoločenstva o migrácii a medzinárodnej ochrane⁽¹⁾ poskytujú Komisii (Eurostatu) štatistiky o uplatňovaní tohto nariadenia a nariadenia (ES) č. 1560/2003.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli 26. júna 2013

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predseda
A. SHATTER

Článok 48

Zrušovacie ustanovenie

Nariadenie (ES) č. 343/2003 sa zrušuje.

Článok 11 ods. 1 a články 13, 14 a 17 nariadenia (ES) č. 1560/2003 sa zrušujú.

Odkazy na zrušené nariadenie alebo články sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II.

Článok 49

Nadobudnutie účinnosti a uplatniteľnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Vzťahuje sa na žiadosti o medzinárodnú ochranu podané v čase od prvého dňa šiesteho mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí jeho účinnosti a od tohto dňa sa bude vzťahovať na každé dožiadanie o prevzatie alebo prijatie späť žiadateľov bez ohľadu na dátum, kedy bola žiadosť podaná. Členský štát zodpovedný za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktorá bola podaná pred týmto dňom, sa určí podľa kritérií stanovených v nariadení (ES) č. 343/2003.

Odkazy v tomto nariadení na nariadenie (EÚ) č. 603/2013, smernicu 2013/32/EÚ a smernicu 2013/33/EÚ sa do dátumov ich uplatňovania považujú za príslušné odkazy na nariadenie (ES) č. 2725/2000⁽²⁾, smernicu 2003/9/ES⁽³⁾ a smernicu 2005/85/ES⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 199, 31.7.2007, s. 23.

⁽²⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 2725/2000 z 11. decembra 2000, ktoré sa týka zriadenia systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie Dublinského dohovoru (Ú. v. ES L 316, 15.12.2000, s. 1).

⁽³⁾ Smernica Rady 2003/9/ES z 27. januára 2003, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl (Ú. v. EÚ L 31, 6.2.2003, s. 18).

⁽⁴⁾ Smernica Rady 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odňímaní postavenia utečenca (Ú. v. EÚ L 326, 13.12.2005, s. 13).

PRÍLOHA I

Zrušené nariadenia (v zmysle článku 48)

Nariadenie Rady (ES) č. 343/2003

(Ú. v. EÚ L 50, 25.2.2003, s. 1).

Nariadenie Komisie (ES) č. 1560/2003 – iba článok 11 ods. 1 a články 13, 14 a 17

(Ú. v. EÚ L 222, 5.9.2003, s. 3).

PRÍLOHA II

Tabuľka zhody

Nariadenie (ES) č. 343/2003	Toto nariadenie
článok 1	článok 1
článok 2 písm. a)	článok 2 písm. a)
článok 2 písm. b)	—
článok 2 písm. c)	článok 2 písm. b)
článok 2 písm. d)	článok 2 písm. c)
článok 2 písm. e)	článok 2 písm. d)
článok 2 písm. f)	článok 2 písm. e)
článok 2 písm. g)	článok 2 písm. f)
—	článok 2 písm. h)
—	článok 2 písm. i)
článok 2 písm. h)	článok 2 písm. j)
článok 2 písm. i)	článok 2 písm. g)
—	článok 2 písm. k)
článok 2 písm. j) a k)	článok 2 písm. l) a m)
—	článok 2 písm. n)
článok 3 ods. 1	článok 3 ods. 1
článok 3 ods. 2	článok 17 ods. 1
článok 3 ods. 3	článok 3 ods. 3
článok 3 ods. 4	článok 4 ods. 1, úvodná časť
—	článok 4 ods. 1 písm. a) až f)
—	článok 4 ods. 2 a 3
článok 4 ods. 1 až 5	článok 20 ods. 1 až 5
—	článok 20 ods. 5 tretí pododsek
—	článok 5
—	článok 6
článok 5 ods. 1	článok 7 ods. 1
článok 5 ods. 2	článok 7 ods. 2
—	článok 7 ods. 3
článok 6 prvý odsek	článok 8 ods. 1
—	článok 8 ods. 3
článok 6 druhý odsek	článok 8 ods. 4
článok 7	článok 9

Nariadenie (ES) č. 343/2003	Toto nariadenie
článok 8	článok 10
článok 9	článok 12
článok 10	článok 13
článok 11	článok 14
článok 12	článok 15
—	článok 16
článok 13	článok 3 ods. 2
článok 14	článok 11
článok 15 ods. 1	článok 17 ods. 2 prvý pododsek
článok 15 ods. 2	článok 16 ods. 1
článok 15 ods. 3	článok 8 ods. 2
článok 15 ods. 4	článok 17 ods. 2 štvrtý pododsek
článok 15 ods. 5	článok 8 ods. 5 a 6 a článok 16 ods. 2
článok 16 ods. 1 písm. a)	článok 18 ods. 1 písm. a)
článok 16 ods. 1 písm. b)	článok 18 ods. 2
článok 16 ods. 1 písm. c)	článok 18 ods. 1 písm. b)
článok 16 ods. 1 písm. d)	článok 18 ods. 1 písm. c)
článok 16 ods. 1 písm. e)	článok 18 ods. 1 písm. d)
článok 16 ods. 2	článok 19 ods. 1
článok 16 ods. 3	článok 19 ods. 2 prvý pododsek
—	článok 19 ods. 2 druhý pododsek
článok 16 ods. 4	článok 19 ods. 3
—	článok 19 ods. 3 druhý pododsek
článok 17	článok 21
článok 18	článok 22
článok 19 ods. 1	článok 26 ods. 1
článok 19 ods. 2	článok 26 ods. 2 a článok 27 ods. 1
—	článok 27 ods. 2 až 6
článok 19 ods. 3	článok 29 ods. 1
článok 19 ods. 4	článok 29 ods. 2
—	článok 29 ods. 3
článok 19 ods. 5	článok 29 ods. 4
článok 20 ods. 1, úvodná časť	článok 23 ods. 1
—	článok 23 ods. 2
—	článok 23 ods. 3

Nariadenie (ES) č. 343/2003	Toto nariadenie
—	článok 23 ods. 4
článok 20 ods. 1 písm. a)	článok 23 ods. 5 prvý pododsek
—	článok 24
článok 20 ods. 1 písm. b)	článok 25 ods. 1
článok 20 ods. 1 písm. c)	článok 25 ods. 2
článok 20 ods. 1 písm. d)	článok 29 ods. 1 prvý pododsek
článok 20 ods. 1 písm. e)	článok 26 ods. 1 a 2, článok 27 ods. 1, článok 29 ods. 1 druhý a tretí pododsek
článok 20 ods. 2	článok 29 ods. 2
článok 20 ods. 3	článok 23 ods. 5 druhý pododsek
článok 20 ods. 4	článok 29 ods. 4
—	článok 28
—	článok 30
—	článok 31
—	článok 32
—	článok 33
článok 21 ods. 1 až 9	článok 34 ods. 1 až 9 prvý až tretí pododsek
—	článok 34 ods. 9 štvrtý pododsek
článok 21 ods. 10 až 12	článok 34 ods. 10 až 12
článok 22 ods. 1	článok 35 ods. 1
—	článok 35 ods. 2
—	článok 35 ods. 3
článok 22 ods. 2	článok 35 ods. 4
článok 23	článok 36
—	článok 37
—	článok 40
článok 24 ods. 1	—
článok 24 ods. 2	článok 41
článok 24 ods. 3	—
článok 25 ods. 1	článok 42
článok 25 ods. 2	—
článok 26	článok 43

Nariadenie (ES) č. 343/2003	Toto nariadenie
článok 27 ods. 1 a 2	článok 44 ods. 1 a 2
článok 27 ods. 3	—
—	článok 45
článok 28	článok 46
—	článok 47
—	článok 48
článok 29	článok 49

Nariadenie (ES) č. 1560/2003	Toto nariadenie
článok 11 ods. 1	—
článok 13 ods. 1	článok 17 ods. 2 prvý pododsek
článok 13 ods. 2	článok 17 ods. 2 druhý pododsek
článok 13 ods. 3	článok 17 ods. 2 tretí pododsek
článok 13 ods. 4	článok 17 ods. 2 prvý pododsek
článok 14	článok 37
článok 17 ods. 1	články 9 a 10, článok 17 ods. 2 prvý pododsek
článok 17 ods. 2	článok 34 ods. 3

VYHLÁSENIE RADY, EURÓPSKEHO PARLAMENTU A KOMISIE

Rada a Európsky parlament vyzývajú Komisiu, aby – bez toho, aby bolo dotknuté jej právo iniciatívy – zväžila revíziu článku 8 ods. 4 prepracovaného znenia dublinského nariadenia, keď Súdny dvor rozhodne vo veci C-648/11 MA a i./Secretary of State for the Home Department, najneskôr však keď uplynú lehoty stanovené v článku 46 dublinského nariadenia. Európsky parlament a Rada potom vykonajú svoje legislatívne právomoci, pričom zohľadnia najlepší záujem dieťaťa.

Komisia v duchu kompromisu a s cieľom zaistiť bezodkladné prijatie návrhu akceptuje, že túto výzvu zväží, pričom má za to, že táto výzva sa vzťahuje iba na dané konkrétne okolnosti a nevytvára precedens.

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2013/32/EÚ

z 26. júna 2013

o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (prepracované znenie)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 78 ods. 2 písm. d),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) V smernici Rady 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca ⁽³⁾ je potrebné vykonať viacero zmien. Z dôvodu prehľadnosti je vhodné uvedení smernicu prepracovať.
- (2) Spoločná azylová politika vrátane spoločného európskeho azylového systému je neoddeliteľnou súčasťou cieľa Európskej únie postupne vytvoriť priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti otvorený pre tých, ktorí sú okolnosťami prinútení oprávnenne hľadať ochranu v Únii. Takáto politika by sa mala riadiť zásadou solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti medzi členskými štátmi vrátane finančných dôsledkov.

(3) Európska rada na svojom osobitnom zasadnutí v Tampere 15. a 16. októbra 1999 súhlasila s prácou vedúcou k vytvoreniu spoločného európskeho azylového systému založenom na plnom a všestrannom uplatňovaní Ženevského dohovoru o právnom postavení utečencov z 28. júla 1951, ktorý bol zmenený Newyorským protokolom z 31. januára 1967 (ďalej len „Ženevský dohovor“), potvrdzujúc tak zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia a zabezpečujúc, že nikto nebude vrátený tam, kde bol vystavený prenasledovaniu.

(4) Zo záverov v Tampere vyplýva, že spoločný európsky azylový systém by mal zahŕňať v krátkodobom horizonte spoločné normy pre spravodlivé a účinné konania o azyle v členských štátoch a v dlhodobom horizonte pravidlá Únie vedúce k spoločnému konaniu o azyle v Únii.

(5) Prvá etapa spoločného európskeho azylového systému bola dosiahnutá prijatím príslušných právnych nástrojov stanovených v zmluvách vrátane smernice 2005/85/ES, ktorá bola prvým opatrením týkajúcim sa konaní o azyle.

(6) Európska rada na svojom zasadnutí 4. novembra 2004 prijala Haagsky program, v ktorom sa stanovujú ciele, ktoré sa majú realizovať v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v období rokov 2005 až 2010. V tejto súvislosti bola Komisia v Haagskom programe vyzvaná, aby ukončila hodnotenie právnych nástrojov prvej etapy a aby predložila Európskemu parlamentu a Rade nástroje a opatrenia druhej etapy. V súlade s Haagskym programom je zavedenie spoločného konania o azyle a jednotného štatútu platného v celej Únii cieľom, ktorý sa má sledovať v rámci vytvárania spoločného európskeho azylového systému.

(7) Európska rada v Európskom pakte o prisťahovalectve a azyle, ktorý bol prijatý 16. októbra 2008, poukázala na skutočnosť, že medzi členskými štátmi pretrvávajú výrazné rozdiely v poskytovaní ochrany a vyzvala na prijatie nových iniciatív vrátane návrhu na zavedenie jednotného konania o azyle so spoločnými zárukami s cieľom zavŕšiť budovanie spoločného európskeho azylového systému stanoveného v Haagskom programe.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 24, 28.1.2012, s. 79.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 6. apríla 2011 (Ú. v. EÚ C 296 E, 2.10.2012, s. 184) a pozícia Rady v prvom čítaní zo 6. júna 2013 (zatiaľ neuvěřená v úradnom vestníku). Pozícia Európskeho parlamentu z 10. júna 2013 (zatiaľ neuvěřená v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 326, 13.12.2005, s. 13.

- (8) Európska rada na svojom zasadnutí 10. a 11. decembra 2009 prijala Štokholmský program, v ktorom zopakovala záväzok k cieľu vytvoriť do roku 2012 spoločný priestor ochrany a solidarity založený na spoločnom konaní o azyle a jednotnom postavení pre všetky osoby, ktorým sa udelila medzinárodná ochrana, vychádzajúc z noriem vysokej ochrany a spravodlivých a účinných postupov. Štokholmský program potvrdil, že ľuďom, ktorí potrebujú medzinárodnú ochranu, sa musí zabezpečiť prístup k právne bezpečným a účinným konaniam o azyle. V súlade so Štokholmským programom by sa bez ohľadu na členský štát, v ktorom si osoba podala žiadosť o medzinárodnú ochranu, malo takejto osobe poskytnúť rovnocenné zaobchádzanie, pokiaľ ide o procesné pravidlá a určenie postavenia. Cieľom je, aby sa s podobnými prípadmi zaobchádzalo podobne a s rovnakým výsledkom.
- (9) Mali by sa mobilizovať zdroje Európskeho fondu pre utečencov a Európskeho podporného úradu pre azyl (ďalej len „EASO“) s cieľom poskytnúť primeranú podporu členským štátom pri ich úsilí o implementáciu noriem stanovených v druhej etape spoločného európskeho azylového systému, a to najmä tým členským štátom, ktorých azylové systémy sú predovšetkým v dôsledku ich geografických alebo demografických podmienok vystavené osobitnému a neúmernému tlaku.
- (10) Pri vykonávaní tejto smernice by mali členské štáty zohľadniť príslušné usmernenia, ktoré vypracoval EASO.
- (11) S cieľom zaistiť komplexné a efektívne posúdenie potrieb medzinárodnej ochrany žiadateľov v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany⁽¹⁾, by mal rámec Únie týkajúci sa konaní o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany vychádzať z koncepcie jednotného konania.
- (12) Hlavným cieľom tejto smernice je stanoviť ďalšie normy pre konania v členských štátoch o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany s cieľom zaviesť v Únii spoločné konanie o azyle.
- (13) Aproximácia procesných pravidiel pre poskytovanie a odnímanie medzinárodnej ochrany by mala pomôcť obmedziť sekundárne pohyby žiadateľov o medzinárodnú ochranu medzi členskými štátmi, kde by boli takéto pohyby zapríčinené rozdielmi v právnych rámcoch, a vytvoriť rovnaké podmienky na uplatňovanie smernice 2011/95/EÚ v členských štátoch.
- (14) Členské štáty by mali mať právomoc zaviesť alebo si ponechať priaznivejšie ustanovenia pre štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktoré žiadajú členský štát o medzinárodnú ochranu, ak sa takáto žiadosť chápe tak, že dotknutá osoba potrebuje medzinárodnú ochranu v zmysle smernice 2011/95/EÚ.
- (15) Pri zaobchádzaní s osobami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, sú členské štáty viazané záväzkami vyplývajúcimi z nástrojov medzinárodného práva, ktorých sú zmluvnou stranou.
- (16) Je nevyhnutné, aby rozhodnutia o všetkých žiadostiach o medzinárodnú ochranu boli prijímané na základe faktov a predovšetkým orgánmi, ktorých pracovníci majú primerané vedomosti alebo absolvovali potrebnú odbornú prípravu v oblasti medzinárodnej ochrany.
- (17) V záujme zabezpečenia, aby sa žiadosti o medzinárodnú ochranu posudzovali a rozhodnutia o medzinárodnej ochrane prijímali objektívne a nestranne, je potrebné, aby pracovníci činní v konaniach stanovených v tejto smernici pri vykonávaní svojich činností náležite dodržiavali príslušné etické zásady.
- (18) Je v záujme členských štátov aj žiadateľov o medzinárodnú ochranu, aby sa o žiadosti o medzinárodnú ochranu rozhodlo čo najskôr bez toho, aby bolo dotknuté vykonanie primeraného a úplného posúdenia.
- (19) V záujme skrátenia celkovej dĺžky trvania konania v niektorých prípadoch by mali mať členské štáty možnosť dať v súlade so svojimi vnútroštátnymi potrebami prednosť posúdeniu ktorejkoľvek žiadosti pred posúdením iných, skôr podaných žiadostí bez toho, aby sa pritom odchýlili od inak platných procesných lehôt, zásad a záruk.
- (20) Za riadne vymedzených okolností, keď je žiadosť pravdepodobne neopodstatnená alebo existujú závažné obavy o národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok, by členské štáty mali mať možnosť skrátiť konanie o posúdení žiadosti, najmä zavedením kratších, ale primeraných lehôt pre určité procesné úkony bez toho, aby tým bolo dotknuté vykonanie primeraného a úplného posúdenia žiadosti a účinný prístup žiadateľa k základným zásadám a zárukám stanoveným v tejto smernici.

(¹) Ú. v. EÚ L 337, 20.12.2011, s. 9.

- (21) Pokiaľ môže žiadateľ preukázať závažný dôvod, nedostatok dokumentov pri vstupe alebo použitie falšovaných či pozmenených dokladov by samo osebe nemali automaticky viesť k začatiu konania na hraniciach alebo skráteného konania.
- (22) Je takisto v záujme členských štátov aj žiadateľov zabezpečiť, aby potreba medzinárodnej ochrany bola správne uznaná už na prvom stupni. S týmto cieľom by sa žiadateľom mali poskytnúť na prvom stupni bezplatne právne a procesné informácie, ktoré by zohľadňovali ich konkrétnu situáciu. Poskytnutie takýchto informácií by okrem iného malo umožniť žiadateľom lepšie porozumieť konaniu, a tým im uľahčiť splnenie príslušných povinností. Bolo by neprimerané žiadať od členských štátov, aby takéto informácie poskytovali iba prostredníctvom služieb kvalifikovaných právnikov. Členské štáty by preto mali mať možnosť použiť najvhodnejší spôsob poskytovania takýchto informácií, napríklad prostredníctvom mimovládnych organizácií alebo pracovníkov vládnych orgánov alebo špecializovaných štátnych služieb.
- (23) Za určitých podmienok by sa žiadateľom mala v rámci konaní o opravnom prostriedku poskytovať bezplatná právna pomoc a zastúpenie zo strany osôb, ktoré sú na ich poskytovanie podľa vnútroštátneho práva oprávnené. Okrem toho by žiadatelia mali mať vo všetkých fázach konania právo poradiť sa na svoje vlastné náklady s právnymi zástupcami alebo poradcami, ktorých ako takých pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo.
- (24) Pojem verejný poriadok môže okrem iného zahŕňať odsúdenie za spáchanie závažného trestného činu.
- (25) V záujme správneho uznania tých osôb, ktoré potrebujú ochranu ako utečenci v zmysle článku 1 Ženevského dohovoru alebo ako osoby oprávnené na doplnkovú ochranu, by mal mať každý žiadateľ účinný prístup ku konaniu, možnosti spolupráce a riadnej komunikácii s príslušnými orgánmi, aby mohol predložiť relevantné dôkazy týkajúce sa jeho prípadu, a dostatočným procesným zárukám vo všetkých štádiách konania. Konanie, v rámci ktorého prebieha posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, by navyše za bežných okolností malo žiadateľovi o azyl poskytnúť aspoň: právo zostať v členskom štáte do vydania rozhodnutia rozhodujúcim orgánom; prístup k tlmočnickej službe pri predkladaní svojho prípadu v prípade pohovoru s úradmi; možnosť komunikovať so zástupcom Úradu vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (ďalej len „UNHCR“) a s organizáciami poskytujúcimi poradenstvo alebo konzultácie žiadateľom o medzinárodnú ochranu; právo na primerané oznámenie rozhodnutia a skutkové a právne dôvody uvedeného rozhodnutia; možnosť konzultácie s právnym zástupcom alebo iným poradcom; právo byť v rozhodujúcich okamihoch v priebehu procesu informovaný o svojom právnom postavení v jazyku, ktorému rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie; a právo na účinný opravný prostriedok pred súdom v prípade zamietavého rozhodnutia.
- (26) S cieľom zaistiť účinný prístup ku konaniu o posúdení žiadosti by sa úradníkom, ktorí ako prví prichádzajú do styku s osobami žiadajúcimi o medzinárodnú ochranu, a to najmä úradníkom, ktorí vykonávajú hraničný dozor na pozemných alebo námorných hraniciach alebo hraničné kontroly, mali poskytnúť príslušné informácie a potrebná odborná príprava týkajúca sa spôsobu uznávania a vybavovania žiadostí o medzinárodnú ochranu, ktoré okrem iného náležite zohľadňujú príslušné usmernenia, ktoré vypracoval EASO. Mali by byť schopní poskytnúť štátnym príslušníkom tretích krajín alebo osobám bez štátnej príslušnosti, ktorí sa nachádzajú na území, a to aj na hraniciach, v teritoriálnych vodách alebo v tranzitných priestoroch členských štátov, a žiadajú o medzinárodnú ochranu, príslušné informácie o tom, kde a akým spôsobom je možné podať žiadosť o medzinárodnú ochranu. V prípade, keď sa uvedené osoby nachádzajú v teritoriálnych vodách členského štátu, mali by byť prepravené na pevninu a ich žiadosti by sa mali posúdiť v súlade s touto smernicou.
- (27) Vzhľadom na to, že štátni príslušníci tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí vyjadrili pranie uchádzať sa o medzinárodnú ochranu, sú žiadatelia o medzinárodnú ochranu, mali by si plniť povinnosti a využívať práva podľa tejto smernice a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu⁽¹⁾. Na tento účel by členské štáty mali čo najskôr zaregistrovať skutočnosť, že tieto osoby sú žiadateľmi o medzinárodnú ochranu.
- (28) S cieľom uľahčiť prístup ku konaniu o posúdení žiadosti na hraničných priechodoch a v útvaroch zaistenia, by mali byť prístupné informácie o možnosti požiadať o medzinárodnú ochranu. Základná komunikácia potrebná na to, aby príslušné orgány boli schopné porozumieť, či si osoby želajú požiadať o medzinárodnú ochranu, by sa mala zabezpečiť prostredníctvom tlmočenia.
- (29) Niektorí žiadatelia môžu okrem iného z dôvodu svojho veku, rodového aspektu, sexuálnej orientácie, rodovej identity, zdravotného postihnutia, vážnej choroby, duševnej poruchy alebo v dôsledku mučenia, znásilnenia

⁽¹⁾ Pozri stranu 96 tohto úradného vestníka.

- alebo iných závažných foriem psychického, fyzického alebo sexuálneho násilia potrebovať osobitné procesné záruky. Členské štáty by sa mali usilovať identifikovať žiadateľov, ktorí potrebujú osobitné procesné záruky, pred prijatím rozhodnutia v konaní na prvom stupni. Takýmto žiadateľom by sa mala poskytnúť primeraná podpora a dostatok času, aby sa vytvorili potrebné podmienky na ich účinný prístup ku konaniam a na predloženie skutočností nevyhnutných na zdôvodnenie ich žiadosti o medzinárodnú ochranu.
- (30) Ak žiadateľovi, ktorý potrebuje osobitné procesné záruky, nemožno poskytnúť primeranú podporu v rámci skráteného konania alebo konania na hraniciach, takýto žiadateľ by mal byť z uvedených konaní vyňatý. Potreba osobitných procesných záruk, ktorých povaha by mohla brániť využitiu skráteného konania alebo konania na hraniciach, by tiež mali znamenať, že žiadateľovi sa poskytnú dodatočné záruky, ak jeho odvolanie nemá automaticky odkladný účinok, aby bol opravný prostriedok účinný v jeho konkrétnom prípade.
- (31) Vnútroštátne opatrenia týkajúce sa zisťovania a dokumentácie symptómov a príznakov mučenia alebo iných závažných aktov fyzického alebo psychického násilia vrátane aktov sexuálneho násilia v rámci konaní, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, môžu okrem iného vychádzať z Manuálu o účinnom vyšetrovaní a dokumentácii mučenia a iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (Istanbulský protokol).
- (32) S cieľom zaistiť skutočnú rovnosť medzi žiadateľmi ženského a mužského pohlavia by konanie o posúdení žiadosti malo zohľadňovať rodový aspekt. Najmä osobné pohovory by sa mali organizovať takým spôsobom, aby umožňovali žiadateľom ženského aj mužského pohlavia hovoriť o svojich skúsenostiach z minulosti v prípadoch prenasledovania na základe pohlavia. Zložitost konania o posúdení žiadosti v súvislosti s rodovým aspektom by sa mala náležite zohľadniť v rámci konaní založených na koncepcii bezpečnej tretej krajiny, koncepcii bezpečnej krajiny pôvodu alebo koncepcii následných žiadostí.
- (33) V súlade s Chartou základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z roku 1989 by pri uplatňovaní tejto smernice mal byť pre členské štáty prvoradá najlepší záujem dieťaťa. Pri posudzovaní najlepšieho záujmu dieťaťa by mali členské štáty najmä náležite zohľadniť blaho a sociálny rozvoj maloletej osoby vrátane jej minulosti.
- (34) Konania o posúdení potrieb medzinárodnej ochrany by mali byť také, aby príslušným orgánom umožňovali dôkladne posúdiť žiadosti o medzinárodnú ochranu.
- (35) Ak je žiadateľ v rámci vybavovania žiadosti podrobovaný osobnej prehliadke, mala by ju vykonať osoba rovnakého pohlavia. Tým by nemali byť dotknuté osobné prehliadky z bezpečnostných dôvodov, ktoré sa vykonávajú na základe vnútroštátneho práva.
- (36) V prípade, že žiadateľ podá následnú žiadosť bez predloženia nového dôkazu alebo argumentu, bolo by neprimerané žiadať od členských štátov, aby vykonali nové konanie o posúdení žiadosti v plnom rozsahu. V takýchto prípadoch by mali mať členské štáty možnosť odmietnuť žiadosť ako neprípustnú v súlade so zásadou *res iudicata*.
- (37) Pokiaľ ide o účasť pracovníkov iného orgánu ako rozhodujúceho orgánu na včasnom vedení pohovorov o vecnej stránke žiadosti, pojem „včas“ by sa mal posudzovať na základe lehôt stanovených v článku 31.
- (38) Veľa žiadostí o medzinárodnú ochranu sa podáva na hraniciach alebo v tranzitnom priestore členského štátu pred rozhodnutím o vstupe žiadateľa. Členským štátom by malo byť umožnené stanoviť konania na určenie prípustnosti a/alebo na vecné posúdenie, ktoré by umožňovali rozhodnúť o takýchto žiadostiach na týchto miestach za presne stanovených podmienok.
- (39) Pri posudzovaní, či je situácia v krajine pôvodu žiadateľa neistá, členské štáty by si mali zabezpečiť presné a aktuálne informácie z relevantných zdrojov, ako sú EASO, UNHCR, Rada Európy a iné relevantné medzinárodné organizácie. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa pri akomkoľvek odložení ukončenia konania v plnej miere dodržali ich záväzky podľa smernice 2011/95/EÚ a článku 41 charty, a to bez toho, aby tým bola dotknutá efektívnosť a spravodlivosť konaní podľa tejto smernice.
- (40) Kľúčovým faktorom pri posudzovaní odôvodnenosti žiadosti o medzinárodnú ochranu je bezpečnosť žiadateľa v jeho krajine pôvodu. Ak sa tretia krajina môže považovať za bezpečnú krajinu pôvodu, členské štáty by mali mať možnosť označiť ju za bezpečnú a predpokladať jej bezpečnosť pre konkrétneho žiadateľa, pokiaľ tento nepredloží údaje svedčiace o opaku.

- (41) Podľa úrovne dosiahnutej harmonizácie pre kvalifikovanie štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti ako osôb požívajúcich medzinárodnú ochranu by sa mali stanoviť spoločné kritériá pre určovanie tretích krajín ako bezpečných krajín pôvodu.
- (42) Určenie tretej krajiny ako bezpečnej krajiny pôvodu na účely tejto smernice nemôže zakladať absolútnu záruku bezpečnosti pre štátnych príslušníkov tejto krajiny. Hodnotenie, o ktoré sa opiera určenie, môže samozrejme brať do úvahy len všeobecné občianske, právne a politické podmienky v tejto krajine a to, či pôvodcovia prenasledovania, mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania podliehajú v praxi trestom v prípade, ak sa v tejto krajine preukáže, že za to nesú zodpovednosť. Z tohto dôvodu je dôležité, že ak žiadateľ preukáže, že existujú oprávnené dôvody nepovažovať krajinu za bezpečnú v jeho konkrétnom prípade, určenie krajiny ako bezpečnej sa pre neho už nepovažuje za relevantné.
- (43) Členské štáty by mali posúdiť všetky žiadosti z vecnej stránky, t. j. posúdiť, či je daný žiadateľ oprávnený na medzinárodnú ochranu v súlade so smernicou 2011/95/EÚ, pokiaľ táto smernica neustanovuje inak, najmä tam, kde možno odôvodnene predpokladať, že by iná krajina vykonala posúdenie alebo poskytla dostatočnú ochranu. Členské štáty by najmä nemali byť povinné posúdiť vecnú stránku žiadosti o medzinárodnú ochranu, ak prvá krajina azylu priznala žiadateľovi postavenie utečenca alebo inú dostatočnú ochranu a žiadateľ bude prijatý späť do uvedenej krajiny.
- (44) Členské štáty by nemali byť povinné posúdiť vecnú stránku žiadosti o medzinárodnú ochranu, ak na základe dostatočnej väzby medzi žiadateľom a treťou krajinou, ako ju definuje vnútroštátne právo, možno odôvodnene predpokladať, že žiadateľ bude žiadať o ochranu v tejto tretej krajine a existujú dôvody domnievať sa, že žiadateľ bude do tejto krajiny prijatý alebo prijatý späť. Členské štáty by mali postupovať na tomto základe, len ak by tento konkrétny žiadateľ bol v bezpečí v tejto dotknutej tretej krajine. S cieľom zabrániť sekundárnemu pohybu žiadateľov by sa mali stanoviť spoločné zásady, na základe ktorých budú členské štáty posudzovať alebo označovať tretie krajiny ako bezpečné.
- (45) Navyše s ohľadom na určité európske tretie krajiny, ktoré dodržiavajú osobitne vysoké normy v oblasti ľudských práv a ochrany utečencov, by členské štáty mali mať možnosť nevykonať alebo nevykonať v plnom rozsahu posúdenie žiadostí o medzinárodnú ochranu týkajúcich sa žiadateľov, ktorí na ich územie vstúpili z takýchto európskych tretích krajín.
- (46) Ak členské štáty uplatňujú koncepcie bezpečnej krajiny individuálne pre každý prípad alebo určujú krajiny za bezpečné prijatím zoznamov na tento účel, mali by okrem iného zohľadniť usmernenia, prevádzkové príručky a informácie o krajinách pôvodu a činnostiach, vrátane metodiky EASO pre správy obsahujúce informácie o krajinách pôvodu, uvedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 439/2010 z 19. mája 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky podporný úrad pre azyl⁽¹⁾, ako aj príslušné usmernenia UNHCR.
- (47) S cieľom uľahčiť pravidelnú výmenu informácií o uplatňovaní koncepcií bezpečnej krajiny pôvodu, bezpečnej tretej krajiny a európskej bezpečnej tretej krajiny v jednotlivých členských štátoch, ako aj pravidelné hodnotenie používania týchto koncepcií členskými štátmi zo strany Komisie a pripraviť prípadnú ďalšiu budúcu harmonizáciu by členské štáty mali Komisii oznámiť tretie krajiny, na ktoré sa tieto koncepcie vzťahujú, alebo ju o nich pravidelne informovať. Komisia by mala pravidelne informovať Európsky parlament o výsledkoch svojho hodnotenia.
- (48) S cieľom zabezpečiť, aby sa správne uplatňovali koncepcie bezpečnej krajiny na základe aktuálnych informácií, by mali členské štáty pravidelne skúmať situáciu v týchto krajinách na základe celého spektra informačných zdrojov, a to aj vrátane informácií od iných členských štátov, EASO, UNHCR, Rady Európy a iných relevantných medzinárodných organizácií. Ak členské štáty zistia, že sa situácia v oblasti ľudských práv podstatne zmenila v krajine, ktorú určili za bezpečnú, mali by zaisťiť, aby sa táto situácia posúdila čo najskôr a aby sa v prípade potreby prehodnotilo určenie danej krajiny za bezpečnú.
- (49) V súvislosti s odňatím postavenia utečenca alebo postavenia osoby s doplnkovou ochranou by mali členské štáty zabezpečiť, aby osoby, ktoré požívajú medzinárodnú ochranu, boli náležitým spôsobom informované o možnom prehodnotení ich postavenia a mali možnosť predložiť svoje stanovisko pred tým, ako orgány prijmú svoje odôvodnené rozhodnutie o odňatí ich postavenia.
- (50) To, že prijaté rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu, rozhodnutia o odmietnutí znovu otvoriť posúdenie žiadosti po jeho prerušení a rozhodnutia o odňatí postavenia utečenca alebo postavenia osoby s doplnkovou ochranou podliehajú účinným opravným prostriedkom pred súdom, odráža základnú zásadu práva Únie.

(1) Ú. v. EÚ L 132, 29.5.2010, s. 11.

- (51) V súlade s článkom 72 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) sa táto smernica nedotýka výkonu zodpovedností členských štátov za udržanie verejného poriadku a zabezpečenie vnútornej bezpečnosti.
- (52) Na spracúvanie osobných údajov, ktoré uskutočňujú členské štáty podľa tejto smernice, sa vzťahuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov ⁽¹⁾.
- (53) Táto smernica sa nevzťahuje na konania medzi členskými štátmi, ktoré upravuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov ⁽²⁾.
- (54) Táto smernica by sa mala vzťahovať na žiadateľov, na ktorých sa vzťahuje nariadenie (EÚ) č. 604/2013, a to popri ňom a bez toho, aby boli dotknuté jeho ustanovenia.
- (55) Vykonávanie tejto smernice by sa malo hodnotiť v pravidelných intervaloch.
- (56) Keďže cieľ tejto smernice, a to stanoviť spoločné konania o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a účinkov tejto smernice ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (57) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 o vysvetľujúcich dokumentoch ⁽³⁾ sa členské štáty zaviazali, že v odôvodnených prípadoch k svojim oznámeniam o transpozíčných opatreniach pripoja jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozíčných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarca domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené.
- (58) V súlade s článkami 1 a 2 a článkom 4a ods. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom
- na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a k ZFEÚ, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Spojené kráľovstvo a Írsko nezúčastňujú na prijatí tejto smernice a nie sú ňou viazané ani nepodliehajú jej uplatňovaniu.
- (59) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a k ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tejto smernice, nie je ňou viazané ani nepodlieha jej uplatňovaniu.
- (60) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané chartou. Táto smernica sa najmä snaží zabezpečiť úplné rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a podporovať uplatňovanie článkov 1, 4, 18, 19, 21, 23, 24 a 47 charty a musí sa zodpovedajúcim spôsobom vykonávať.
- (61) Povinnosť transponovať túto smernicu do vnútroštátneho práva by sa mala obmedziť na tie ustanovenia, ktoré predstavujú podstatnú zmenu v porovnaní so smernicou 2005/85/ES. Povinnosť transponovať ustanovenia, ktoré sa nezmenili, vyplýva z uvedenej smernice.
- (62) Táto smernica by sa mala uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté záväzky členských štátov týkajúce sa lehoty na transpozíciu smernice 2005/85/ES stanovenej v prílohe II časti B do vnútroštátneho práva,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Účel

Účelom tejto smernice je stanoviť spoločné konania o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany podľa smernice 2011/95/EÚ.

Článok 2

Vymedzenia pojmov

Na účely tejto smernice:

- a) „Ženevský dohovor“ znamená dohovor z 28. júla 1951 o právnom postavení utečencov, zmenený Newyorským protokolom z 31. januára 1967;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ Pozri stranu 31 tohto úradného vestníka.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

- b) „žiadosť o medzinárodnú ochranu“ alebo „žiadosť“ znamená žiadosť o ochranu od členského štátu podanú štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti, o ktorých je možné predpokladať, že žiadajú o priznanie postavenia utečenca alebo postavenia osoby s doplnkovou ochranou, a ktorí výslovne nežiadajú o iný druh ochrany mimo rozsahu pôsobnosti smernice 2011/95/EÚ, o ktorú je možné požiadať samostatne;
- c) „žiadateľ“ znamená štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osobu bez štátnej príslušnosti, ktorí podali žiadosť o medzinárodnú ochranu, v súvislosti s ktorou ešte nebolo prijaté konečné rozhodnutie;
- d) „žiadateľ, ktorý potrebuje osobitné procesné záruky“ znamená žiadateľa, ktorého spôsobilosť užívať práva a plniť povinnosti stanovené v tejto smernici je v dôsledku okolností jeho konkrétneho prípadu obmedzená;
- e) „konečné rozhodnutie“ znamená rozhodnutie o tom, či sa štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti prizná postavenie utečenca alebo postavenie osoby s doplnkovou ochranou na základe smernice 2011/95/EÚ a ktoré už nepodlieha opravnému prostriedku v rámci kapitoly V tejto smernice bez ohľadu na to, či má tento opravný prostriedok účinok, ktorý umožňuje žiadateľom zostať v dotknutých členských štátoch až dovtedy, kým nebude známy jeho výsledok;
- f) „rozhodujúci orgán“ znamená akýkoľvek kvázi súdny alebo správny orgán v členskom štáte zodpovedný za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu s právomocou prijímať rozhodnutia v prvom stupni o takýchto prípadoch;
- g) „utečenec“ znamená štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osobu bez štátnej príslušnosti, ktorí spĺňajú podmienky článku 2 písm. d) smernice 2011/95/EÚ;
- h) „osoba oprávnená na doplnkovú ochranu“ znamená štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osobu bez štátnej príslušnosti, ktorí spĺňajú požiadavky článku 2 písm. f) smernice 2011/95/EÚ;
- i) „medzinárodná ochrana“ znamená postavenie utečenca a postavenie osoby s doplnkovou ochranou, ako sú vymedzené v písmenách j) a k);
- j) „postavenie utečenca“ znamená uznanie štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti členským štátom za utečenca;
- k) „postavenie osoby s doplnkovou ochranou“ znamená uznanie štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti členským štátom za osobu oprávnenú na doplnkovú ochranu;
- l) „maloletá osoba“ znamená osobu mladšiu ako 18 rokov, ktorá je štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti;
- m) „maloletá osoba bez sprievodu“ znamená maloletú osobu bez sprievodu, ako je vymedzená v článku 2 písm. l) smernice 2011/95/EÚ;
- n) „zástupca“ znamená osobu alebo organizáciu, ktorá bola príslušným orgánom ustanovená, aby pomáhala maloletej osobe bez sprievodu a zastupovala ju v konaniach stanovených v tejto smernici s cieľom zabezpečiť najlepšie záujmy dieťaťa, a v prípade potreby robiť za maloletú osobu právne úkony. Ak je za zástupcu ustanovená organizácia, táto určí osobu zodpovednú za vykonávanie úloh zástupcu vo vzťahu k maloletej osobe bez sprievodu v súlade s touto smernicou;
- o) „odňatie medzinárodnej ochrany“ znamená rozhodnutie príslušného orgánu zrušiť, ukončiť alebo odmietnuť obnovenie postavenia utečenca alebo postavenia osoby s doplnkovou ochranou osobe v súlade so smernicou 2011/95/EÚ;
- p) „zostať v členskom štáte“ znamená zostať na území členského štátu, v ktorom sa podala žiadosť o medzinárodnú ochranu alebo v ktorom sa táto žiadosť posudzuje, vrátane hraníc alebo tranzitných priestorov;
- q) „následná žiadosť“ znamená ďalšiu žiadosť o medzinárodnú ochranu podanú po prijatí konečného rozhodnutia o predchádzajúcej žiadosti, a to vrátane prípadov, keď žiadateľ svoju žiadosť výslovne vzal späť a prípadov, keď rozhodujúci orgán po konkludentnom späťvzatí žiadosti túto žiadosť zamietol v súlade s článkom 28 ods. 1

Článok 3

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa uplatňuje na všetky žiadosti o medzinárodnú ochranu podané na území členských štátov vrátane hraníc, teritoriálnych vôd a tranzitných priestorov, a na odňatie medzinárodnej ochrany.
2. Táto smernica sa neuplatňuje na žiadosti o diplomatický alebo územný azyl predložené zastupiteľstvám členských štátov.
3. Členské štáty môžu rozhodnúť uplatňovať túto smernicu v konaniach pri rozhodovaní o žiadostiach o akýkoľvek druh ochrany, ktorá nepatrí do rozsahu pôsobnosti smernice 2011/95/EÚ.

Článok 4

Zodpovedné orgány

1. Členské štáty určia pre všetky konania rozhodujúci orgán, ktorý bude zodpovedný za náležité posúdenie žiadostí v súlade s touto smernicou. Členské štáty zabezpečia, aby mal tento orgán k dispozícii primerané prostriedky vrátane dostatočného počtu spôsobilých pracovníkov na vykonávanie svojich úloh v súlade s touto smernicou.

2. Členské štáty môžu stanoviť, že iný orgán, než orgán uvedený v odseku 1, je zodpovedný za:

a) konanie v prípadoch podľa nariadenia (EÚ) č. 604/2013 a

b) udelenie alebo zamietnutie povolenia vstupu v rámci konania stanoveného v článku 43 podľa podmienok stanovených v uvedenom článku a na základe odôvodneného stanoviska rozhodujúceho orgánu.

3. Členské štáty zabezpečia, aby pracovníci rozhodujúceho orgánu uvedení v odseku 1 boli riadne vyškolení. Na tento účel členské štáty poskytujú príslušnú odbornú prípravu, ktorá zahŕňa prvky uvedené v článku 6 ods. 4 písm. a) až e) nariadenia (EÚ) č. 439/2010. Členské štáty takisto zohľadňujú príslušnú odbornú prípravu, ktorú zabezpečuje a rozvíja Európsky podporný úrad pre azyl (ďalej len „EASO“). Osoby, ktoré vedú pohovory so žiadateľmi podľa tejto smernice, musia mať tiež všeobecné znalosti o problémoch, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na spôsobilosť žiadateľa zúčastniť sa na pohovore, ako napríklad známky toho, že žiadateľ mohol byť v minulosti mučený.

4. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že bol podľa odseku 2 určený orgán, mali pracovníci tohto orgánu primerané vedomosti alebo aby absolvovali potrebnú odbornú prípravu, aby mohli pri vykonávaní tejto smernice plniť svoje povinnosti.

5. Žiadosti o medzinárodnú ochranu podané v členskom štáte orgánom iného členského štátu, ktoré v tomto členskom štáte vykonávajú hraničné alebo imigračné kontroly, vybavuje členský štát, na území ktorého bola žiadosť podaná.

Článok 5

Priaznivejšie ustanovenia

Členské štáty môžu zaviesť alebo si ponechať priaznivejšie normy pre konania o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany, ak sú tieto normy zlučiteľné s touto smernicou.

KAPITOLA II

ZÁKLADNÉ ZÁSADY A ZÁRUKY

Článok 6

Prístup ku konaniu

1. Ak osoba podá žiadosť o medzinárodnú ochranu orgánu, ktorý je podľa vnútroštátneho práva príslušný pre registrovanie takýchto žiadostí, registrácia sa uskutoční najneskôr do troch pracovných dní od podania žiadosti.

Ak sa žiadosť o medzinárodnú ochranu podá iným orgánom, ktorým by takéto žiadosti mohli byť adresované, ale ktoré podľa vnútroštátneho práva nie sú príslušné pre ich registráciu, členské štáty zabezpečia, aby sa registrácia uskutočnila najneskôr do šiestich pracovných dní od podania žiadosti.

Členské štáty zabezpečia, aby tieto iné orgány, ktorým by žiadosti o medzinárodnú ochranu mohli byť adresované, napríklad polícia, pohraničná stráž, imigračné úrady a pracovníci zariadení určených na zaistenie, mali príslušné informácie a aby ich pracovníci absolvovali odbornú prípravu na potrebnej úrovni primeranej ich úlohám a povinnostiam a dostali pokyny informovať žiadateľov o tom, kde a ako možno podať žiadosť o medzinárodnú ochranu.

2. Členské štáty zabezpečia, aby osoba, ktorá požiadala o medzinárodnú ochranu, mala skutočnú možnosť podať žiadosť čo najskôr. Ak žiadateľ nepodá svoju žiadosť, členské štáty môžu zodpovedajúcim spôsobom uplatniť článok 28.

3. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, členské štáty môžu požadovať, aby sa žiadosti o medzinárodnú ochranu podávali osobne a/alebo na určenom mieste.

4. Bez ohľadu na odsek 3, žiadosť o medzinárodnú ochranu sa považuje za podanú predložením tlačiva žiadateľom, alebo, ak tak vyžaduje vnútroštátne právo, okamihom, keď príslušné orgány dotknutého členského štátu dostanú úradnú správu.

5. Ak je v dôsledku súčasného podania žiadostí o medzinárodnú ochranu veľkým počtom štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátnej príslušnosti veľmi ťažké v praxi dodržať lehotu stanovenú v odseku 1, členské štáty môžu stanoviť predĺženie tejto lehoty na 10 pracovných dní.

Článok 7

Žiadosti podané v mene závislých alebo maloletých osôb

1. Členské štáty zabezpečia, aby každá dospelá osoba spôsobilá na právne úkony mala právo podať vo svojom vlastnom mene žiadosť o medzinárodnú ochranu.

2. Členské štáty môžu ustanoviť, že žiadateľ môže podať žiadosť v mene osôb, ktoré sú na ňom závislé. V takom prípade členské štáty zabezpečia súhlas dospelých závislých osôb so žiadosťou podanou v ich mene, pričom ak tento súhlas odmietnu, budú mať príležitosť podať žiadosť vo svojom vlastnom mene.

Súhlas sa vyžaduje v čase podania žiadosti alebo najneskôr pri osobnom pohovore s touto dospelou závislou osobou. Pred vyžiadanim súhlasu je každá dospelá závislá osoba osobitne informovaná o príslušných procesných dôsledkoch podania žiadosti v jej mene a o jej práve podať samostatnú žiadosť o medzinárodnú ochranu.

3. Členské štáty zabezpečia, aby mala maloletá osoba právo podať žiadosť o medzinárodnú ochranu buď vo svojom vlastnom mene, pokiaľ je spôsobilá vykonávať právne úkony v rámci konaní v súlade s právom dotknutého členského štátu, alebo prostredníctvom svojich rodičov alebo iných dospelých rodinných príslušníkov, alebo dospelých osôb, ktoré sú za ňu zodpovedné, či už podľa zákona alebo praxe dotknutého členského štátu, alebo prostredníctvom zástupcu.

4. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány uvedené v článku 10 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území⁽¹⁾, mali právo podať žiadosť o medzinárodnú ochranu v mene maloletej osoby bez sprievodu, ak sa tieto orgány na základe individuálneho posúdenia jej osobnej situácie domnievajú, že maloletá osoba môže potrebovať ochranu podľa smernice 2011/95/EÚ.

5. Členské štáty môžu vo vnútroštátnych právnych predpisoch určiť:

- a) v ktorých prípadoch smie maloletá osoba podať žiadosť vo svojom vlastnom mene;
- b) v ktorých prípadoch je potrebné, aby žiadosť maloletej osoby bez sprievodu podal zástupca, ako je stanovené v článku 25 ods. 1 písm. a);
- c) v ktorých prípadoch sa podanie žiadosti o medzinárodnú ochranu považuje aj za podanie žiadosti o medzinárodnú ochranu za každú nezobášanú maloletú osobu.

Článok 8

Poskytovanie informácií a poradenstvo v zariadeniach určených na zaistenie a na hraničných priechodoch

1. Ak okolnosti naznačujú, že štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí sú zadržívaní alebo ktoré sú zadržívané v zariadeniach určených na zaistenie, alebo prítomní alebo prítomné na hraničných priechodoch vrátane tranzitných priestorov na vonkajších hraniciach, by mohli chcieť podať žiadosť o medzinárodnú ochranu, členské štáty im poskytnú informácie o takejto možnosti. Členské štáty v týchto zariadeniach určených na zaistenie a hraničných priechodoch zabezpečia tlmočenie v rozsahu, ktorý je potrebný na uľahčenie prístupu ku konaniu o azyle.

2. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie a osoby poskytujúce žiadateľom poradenstvo a konzultácie mali účinný prístup k žiadateľom nachádzajúcim sa na hraničných priechodoch vrátane tranzitných priestorov na vonkajších hraniciach. Členské štáty môžu stanoviť pravidlá upravujúce prítomnosť týchto organizácií a osôb na uvedených hraničných priechodoch, a najmä stanoviť, že prístup je podmienený dohodou s príslušnými orgánmi členských štátov. Tento prístup možno obmedziť, len ak je to na základe vnútroštátneho práva objektívne nevyhnutné z dôvodov bezpečnosti, verejného poriadku alebo správy dotknutých hraničných priechodov, pokiaľ sa tým tento prístup výrazne neobmedzí alebo neznemožní.

Článok 9

Právo zostať v členskom štáte počas posudzovania žiadosti

1. Žiadateľom musí byť umožnené zostať v členskom štáte výlučne na účely konania dovtedy, kým rozhodujúci orgán neprijme rozhodnutie v súlade s konaním na prvom stupni stanoveným v kapitole III. Uvedené právo zostať na danom území nezakladá nárok na povolenie na pobyt.

2. Členské štáty môžu urobiť výnimku len v prípade, ak osoba podá následnú žiadosť podľa článku 41, alebo ak príslušnú osobu podľa situácie odovzdajú alebo vydajú buď inému členskému štátu, ako sú povinné na základe európskeho zatykacieho rozkazu⁽²⁾ alebo inak, alebo tretej krajine alebo medzinárodným trestným súdom.

3. Členský štát môže vydať žiadateľa do tretej krajiny podľa odseku 2 len vtedy, keď sú príslušné orgány presvedčené, že výsledkom rozhodnutia o vydaní nebude priame alebo nepriame vyhostenie alebo vrátenie v rozpore so záväzkami tohto členského štátu podľa medzinárodného práva a práva Únie.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98.

⁽²⁾ Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 18.7.2002, s. 1).

Článok 10

Požiadavky na posúdenie žiadostí

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa žiadosť o medzinárodnú ochranu nezamietla ani nevyúlčila z posúdenia výlučne z toho dôvodu, že sa nepodala v najskoršom možnom termíne.

2. Pri posudzovaní žiadostí o medzinárodnú ochranu rozhodujúci orgán najprv určí, či žiadatelia spĺňajú podmienky na priznanie postavenia utečenca, a ak tomu tak nie je, určí, či sú žiadatelia oprávnení na doplnkovú ochranu.

3. Členské štáty zabezpečia, aby rozhodujúci orgán prijal rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu po primeranom posúdení. Na tento účel členské štáty zabezpečia:

- a) aby sa žiadosti posudzovali a rozhodnutia prijímali individuálne, objektívne a nestranne;
- b) aby sa získavali presné a aktuálne informácie z rôznych zdrojov, ako sú EASO a UNHCR a relevantné medzinárodné organizácie pre ľudské práva, týkajúce sa všeobecnej situácie panujúcej v krajinách pôvodu žiadateľov a v prípade potreby aj v krajinách, cez ktoré prechádzali, a aby sa takéto informácie sprístupnili pracovníkom zodpovedným za posudzovanie žiadostí a prijímanie rozhodnutí;
- c) aby pracovníci posudzujúci žiadosti a prijímajúci rozhodnutia mali vedomosti o príslušných normách uplatniteľných v oblasti azylového a utečeneckého práva;
- d) aby pracovníci posudzujúci žiadosti a prijímajúci rozhodnutia mali v prípade potreby možnosť poradiť sa s odborníkmi o osobitných otázkach, ako sú otázky týkajúce sa zdravia, kultúrne otázky, otázky náboženstva, problematika detí alebo otázky rodovej rovnosti.

4. Orgány uvedené v kapitole V majú prostredníctvom rozhodujúceho orgánu alebo prostredníctvom žiadateľa alebo inak prístup ku všeobecným informáciám uvedeným v odseku 3 písm. b) potrebným na plnenie svojich úloh.

5. Členské štáty stanovia pravidlá o preklade dokumentov potrebných na posúdenie žiadosti.

Článok 11

Požiadavky na rozhodnutie rozhodujúceho orgánu

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa rozhodnutia o žiadostiach o medzinárodnú ochranu vydávali písomne.

2. Členské štáty tiež zabezpečia, aby sa v prípade zamietnutia žiadosti, pokiaľ ide o postavenie utečenca a/alebo postavenie osoby s doplnkovou ochranou, v rozhodnutí písomne uviedli skutkové a právne dôvody a informácie o tom, ako možno napadnúť zamietavé rozhodnutie.

Členské štáty nie sú povinné písomne poskytnúť informácie o tom, ako napadnúť zamietavé rozhodnutie, pokiaľ boli žiadateľovi poskytnuté takéto informácie už v skoršom štádiu buď písomne, alebo elektronickými prostriedkami dostupnými žiadateľovi.

3. Na účely článku 7 ods. 2, a kedykoľvek sa žiadosť opiera o tie isté dôvody, môže členský štát prijať jedno rozhodnutie týkajúce sa všetkých závislých osôb, pokiaľ to nevedie k sprístupneniu informácií o osobitnej situácii žiadateľa, ktoré by mohlo ohroziť jeho záujmy, a to najmä v prípadoch prenasledovania z dôvodu rodového aspektu, sexuálnej orientácie, rodovej identity a/alebo veku. V takých prípadoch sa vydá samostatné rozhodnutie vo vzťahu k dotknutej osobe.

Článok 12

Záruky pre žiadateľov

1. Pokiaľ ide o konania stanovené v kapitole III, členské štáty zabezpečia, aby všetci žiadatelia mali tieto záruky:

- a) sú informovaní v jazyku, ktorému rozumejú alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumejú, o konaní, ktoré bude nasledovať, o ich právach a povinnostiach počas tohto konania a o možných dôsledkoch neplnenia ich povinností a nespolupráce s orgánmi. Musia byť informovaní o časovom rámci, o prostriedkoch, ktoré majú k dispozícii na splnenie povinnosti predložiť údaje uvedené v článku 4 smernice 2011/95/EÚ, ako aj o dôsledkoch výslovného alebo konkludentného späťvzatia žiadosti. Uvedené informácie sa poskytujú včas, aby si mohli uplatniť práva, ktoré im zaručuje táto smernica, a aby mohli splniť povinnosti opísané v článku 13;
- b) vždy, keď je to potrebné, im musia byť poskytnuté služby tlmočníka, aby mohli predložiť svoj prípad príslušným orgánom. Členské štáty považujú za potrebné poskytnúť tieto služby prinajmenšom vtedy, keď sa má uskutočniť pohovor so žiadateľom, ako je uvedené v článkoch 14 až 17 a článku 34, a bez týchto služieb nie je možné zabezpečiť primeranú komunikáciu. V takomto prípade a v iných prípadoch, keď príslušné orgány predvolajú žiadateľa, sa tieto služby budú platiť z verejných finančných prostriedkov;
- c) nesmie sa im odmietnuť príležitosť komunikovať s UNHCR alebo s akoukoľvek inou organizáciou poskytujúcou právne poradenstvo alebo iné konzultácie žiadateľom v súlade s právom dotknutého členského štátu;

- d) žiadatelia a prípadne ich právni zástupcovia alebo iní poradcovia v súlade s článkom 23 ods. 1 musia mať prístup k informáciám uvedeným v článku 10 ods. 3 písm. b) a k informáciám poskytnutým odborníkmi podľa článku 10 ods. 3 písm. d), ak rozhodujúci orgán tieto informácie zohľadnil pri prijímaní rozhodnutia o ich žiadosti;
- e) v primeranom čase je im oznámené rozhodnutie rozhodujúceho orgánu o ich žiadosti. Ak žiadateľa právne zastupuje právny zástupca alebo iný poradca, členský štát sa môže rozhodnúť, že oznámi rozhodnutie tomuto zástupcovi či poradcovi namiesto žiadateľovi;
- f) sú informovaní o rozhodnutí rozhodujúceho orgánu v jazyku, ktorému rozumejú alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumejú, ak im nepomáha ani ich nezastupuje právny zástupca alebo iný poradca. Súčasťou poskytnutej informácie bude informácia o tom, ako napadnúť zamietavé rozhodnutie podľa ustanovení článku 11 ods. 2.

2. Pokiaľ ide o konania stanovené v kapitole V, členské štáty zabezpečia, aby všetci žiadatelia mali záruky, ktoré sú rovnocenné zárukám uvedeným v odseku 1 písm. b) až e).

Článok 13

Povinnosti žiadateľov

1. Členské štáty uložia žiadateľom povinnosť spolupracovať s príslušnými orgánmi na účely stanovenia ich totožnosti a iných údajov uvedených v článku 4 ods. 2 smernice 2011/95/EÚ. Členské štáty môžu žiadateľom uložiť ďalšie povinnosti týkajúce sa spolupráce s príslušnými orgánmi, pokiaľ sú také povinnosti potrebné na spracovanie žiadosti.
2. Členské štáty môžu stanoviť najmä, že:
 - a) žiadatelia sa musia hlásiť príslušným orgánom alebo sa pred ne osobne dostaviť, buď bezodkladne alebo v určený čas;
 - b) žiadatelia sú povinní predložiť dokumenty, ktoré vlastnia a ktoré súvisia s posúdením žiadosti, ako napríklad svoj pas;
 - c) žiadatelia sú povinní čo najskôr informovať príslušné orgány o svojom súčasnom mieste pobytu alebo adrese a o ich zmene. Členské štáty môžu stanoviť, že žiadateľ je povinný prijať akékoľvek oznámenie na poslednom mieste pobytu alebo na poslednej adrese, ktorú uviedol;

- d) príslušné orgány môžu prehľadať žiadateľa i veci, ktoré má so sebou. Bez toho, aby bola dotknutá prehliadka z dôvodu bezpečnosti, osobnú prehliadku žiadateľa podľa tejto smernice vykonáva osoba rovnakého pohlavia a v plnej miere sa pri nej dodržia zásady ľudskej dôstojnosti a fyzickej a psychickej integrity;
- e) príslušné orgány môžu žiadateľa odfotografovať a
- f) príslušné orgány môžu zaznamenať ústne výpovede žiadateľa za predpokladu, že bol o tom vopred informovaný.

Článok 14

Osobný pohovor

1. Skôr než rozhodujúci orgán prijme rozhodnutie, žiadateľ dostane príležitosť na osobný pohovor o jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu s osobou, ktorá je podľa vnútroštátneho práva príslušná uskutočňovať takéto pohovory. Osobné pohovory týkajúce sa vecnej stránky žiadosti o medzinárodnú ochranu vykonávajú pracovníci rozhodujúceho orgánu. Týmto pododsekom nie je dotknutý článok 42 ods. 2 písm. b).

Ak súčasne podané žiadosti o medzinárodnú ochranu veľkého počtu štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti prakticky znemožnia, aby rozhodujúci orgán včas uskutočnil pohovory týkajúce sa vecnej stránky každej žiadosti, členské štáty môžu stanoviť, že sa do uskutočnenia týchto pohovorov dočasne zapoja pracovníci iného orgánu. V takých prípadoch sa pracovníkom takéhoto iného orgánu vopred poskytne príslušná odborná príprava, ktorá zahŕňa prvky uvedené v článku 6 ods. 4 písm. a) až e) nariadenia (EÚ) č. 439/2010. Osoby, ktoré vedú osobné pohovory so žiadateľmi podľa tejto smernice, musia mať všeobecné znalosti o problémoch, ktoré by mohli mať nepriaznivý vplyv na spôsobilosť žiadateľa zúčastniť sa na pohovore, ako napríklad známky toho, že žiadateľ mohol byť v minulosti mučený.

V prípade, keď osoba podala žiadosť o medzinárodnú ochranu v mene osôb, ktoré sú na nej závislé, musí sa každej dospelej závislej osobe poskytnúť príležitosť na osobný pohovor.

Členské štáty môžu vo vnútroštátnych právnych predpisoch určiť, v ktorých prípadoch sa maloletej osobe poskytne príležitosť na osobný pohovor.

2. Osobný pohovor týkajúci sa vecnej stránky žiadosti sa nemusí uskutočniť, ak:

- a) rozhodujúci orgán môže prijať kladné rozhodnutie, pokiaľ ide o priznanie postavenia utečenca, na základe dôkazov, ktoré sú k dispozícii, alebo
- b) je rozhodujúci orgán toho názoru, že žiadateľ nie je na pohovor pripravený alebo ho nie je schopný absolvovať v dôsledku pretrvávajúcich okolností, na ktoré nemá žiadateľ vplyv. V prípade pochybností sa rozhodujúci orgán poradí so zdravotníkom s cieľom určiť, či stav spôsobujúci, že žiadateľ nie je na pohovor pripravený alebo ho nie je schopný absolvovať, je dočasný alebo trvalý.

Ak sa osobný pohovor neuskutoční podľa písmena b), alebo, kde to prichádza do úvahy, sa neuskutoční so závislou osobou, je potrebné vyvinúť primerané úsilie, aby sa tomuto žiadateľovi alebo tejto závislej osobe umožnilo predložiť ďalšie informácie.

3. Neuskutočnenie osobného pohovoru podľa tohto článku nebráni rozhodujúcemu orgánu prijať rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu.

4. Neuskutočnenie osobného pohovoru podľa odseku 2 písm. b) nemá nepriaznivý vplyv na rozhodnutie rozhodujúceho orgánu.

5. Bez ohľadu na článok 28 ods. 1 môže členský štát pri rozhodovaní o žiadosti o medzinárodnú ochranu vziať do úvahy skutočnosť, že žiadateľ sa bez vážnych dôvodov nedostavil na osobný pohovor.

Článok 15

Požiadavky na osobný pohovor

- Osobný pohovor sa za normálnych okolností uskutoční bez prítomnosti rodinných príslušníkov, pokiaľ rozhodujúci orgán nepovažuje prítomnosť ostatných rodinných príslušníkov za potrebnú kvôli náležitému posúdeniu.
- Osobný pohovor sa uskutoční za takých podmienok, aby bola zabezpečená primeraná dôvernosc informácií.
- Členské štáty prijímajú primerané kroky na zabezpečenie toho, aby sa osobné pohovory uskutočňovali za takých podmienok, ktoré umožňujú žiadateľom predložiť dôvody svojej žiadosti vyčerpávajúcim spôsobom. Na tento účel členské štáty zabezpečia, aby:

- a) osoba, ktorá vedie pohovor, bola spôsobilá brať do úvahy osobné a všeobecné okolnosti súvisiace so žiadosťou vrátane kultúrneho pôvodu žiadateľa, jeho rodového aspektu, sexuálnej orientácie, rodovej identity alebo zraniteľnosti;

- b) vždy, keď je to možné, pohovor so žiadateľom viedla osoba rovnakého pohlavia, ak o to žiadateľ požiada, pokiaľ rozhodujúci orgán nemá dôvod sa domnievať, že takáto žiadosť sa zakladá na dôvodoch, ktoré nesúvisia s ťažkosťami žiadateľa pri predkladaní dôvodov svojej žiadosti vyčerpávajúcim spôsobom;

- c) bol vybraný tlmočník, ktorý je schopný zabezpečiť primeranú komunikáciu medzi žiadateľom a osobou, ktorá vedie pohovor. Komunikácia prebieha v jazyku, ktorému dáva prednosť žiadateľ, ak neexistuje iný jazyk, ktorému žiadateľ rozumie a v ktorom je schopný jasne komunikovať. Vždy, keď je to možné, členské štáty zabezpečia tlmočníka rovnakého pohlavia, ak o to žiadateľ požiada, pokiaľ rozhodujúci orgán nemá dôvod sa domnievať, že takáto žiadosť sa zakladá na dôvodoch, ktoré nesúvisia s ťažkosťami žiadateľa pri predkladaní dôvodov svojej žiadosti vyčerpávajúcim spôsobom;

- d) osoba, ktorá vedie pohovor týkajúci sa vecnej stránky žiadosti o medzinárodnú ochranu, nemala oblečenú vojenskú uniformu alebo policajnú uniformu;

- e) pohovory s maloletými osobami sa viedli formou prispôbenou deťom.

4. Členské štáty môžu stanoviť pravidlá o prítomnosti tretích osôb na osobnom pohovore.

Článok 16

Obsah osobného pohovoru

Pri vedení osobného pohovoru týkajúceho sa vecnej stránky žiadosti o medzinárodnú ochranu rozhodujúci orgán zabezpečí, aby mal žiadateľ primeranú príležitosť predložiť v čo najúplnejšej forme údaje potrebné na zdôvodnenie žiadosti v súlade s článkom 4 smernice 2011/95/EÚ. To zahŕňa aj príležitosť podať vysvetlenie týkajúce sa údajov, ktoré môžu chybať, a/alebo akýchkoľvek nezrovnalostí či rozporov vo vyhláseniach žiadateľa.

Článok 17

Správa z osobných pohovorov a ich záznam

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa z každého osobného pohovoru vyhotovila buď podrobná a vecná správa obsahujúca všetky podstatné údaje alebo prepis.

2. Členské štáty môžu stanoviť, že sa z osobného pohovoru vyhotoví zvukový alebo audiovizuálny záznam. V prípade, že sa takýto záznam vyhotovuje, členské štáty zabezpečia, aby bol záznam alebo prepis osobného pohovoru dostupný spolu so žiadateľovým spisom.

3. Členské štáty zabezpečia, aby mal žiadateľ na konci osobného pohovoru alebo v stanovenej lehote predtým, než rozhodujúci orgán prijme rozhodnutie, príležitosť ústne a/alebo písomne sa vyjadriť a/alebo poskytnúť vysvetlenie k akýmkoľvek chybám v preklade alebo prípadom nesprávneho pochopenia, ktoré sa nachádzajú v správe alebo prepise. Na tento účel členské štáty zabezpečia, aby bol žiadateľ v plnej miere informovaný o obsahu správy alebo podstatných údajoch z prepisu, v prípade potreby za pomoci tlmočníka. Členské štáty potom žiadateľa požiadajú, aby potvrdil, že obsah správy alebo prepis presne zodpovedá pohovoru.

V prípade, že bol osobný pohovor zaznamenaný v súlade s odsekom 2 a záznam je prípustný ako dôkaz v konaní o opravnom prostriedku uvedenom v kapitole V, členské štáty nemusia žiadať, aby žiadateľ potvrdil, že obsah správy alebo prepis presne zodpovedajú pohovoru. Bez toho, aby bol dotknutý článok 16, ak členské štáty stanovujú vyhotovenie prepisu aj záznamu osobného pohovoru, členské štáty nemusia žiadateľovi umožniť vyjadriť sa a/alebo poskytnúť vysvetlenie k prepisu.

4. Ak žiadateľ odmietne potvrdiť, že obsah správy alebo prepis presne zodpovedá osobnému pohovoru, dôvody jeho odmietnutia sa zaznamenajú v žiadateľovom spise.

Toto odmietnutie nebráni rozhodujúcemu orgánu prijať rozhodnutie o žiadosti.

5. Do prijatia rozhodnutia rozhodujúcim orgánom musia mať žiadatelia a ich právni zástupcovia alebo iní poradcovia v zmysle článku 23 prístup k správe alebo prepisu a prípadne k záznamu.

Ak členské štáty stanovujú, že sa vyhotovuje z osobného pohovoru prepis aj záznam, nemusia členské štáty poskytnúť prístup k záznamu v konaní na prvom stupni uvedenom v kapitole III. V takom prípade však poskytnú prístup k záznamu v konaní o opravnom prostriedku uvedenom v kapitole V.

Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3 tohto článku, ak sa žiadosť posudzuje podľa článku 31 ods. 8, môžu členské štáty stanoviť, že prístup k správe alebo prepisu, prípadne záznamu sa udelí v čase prijatia rozhodnutia.

Článok 18

Lekárska prehliadka

1. Ak to rozhodujúci orgán považuje za potrebné na posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu v súlade s článkom 4

smernice 2011/95/EÚ, členský štát pod podmienkou súhlasu žiadateľa zabezpečí jeho lekársku prehliadku ohľadom príznakov prenasledovania alebo vážneho bezprávia v minulosti. Alternatívne môžu členské štáty stanoviť, že takúto lekársku prehliadku si zabezpečí žiadateľ.

Lekárske prehliadky uvedené v prvom pododseku vykonávajú kvalifikovaní zdravotníci a ich výsledok sa predkladá rozhodujúcemu orgánu bezodkladne. Členské štáty môžu určiť zdravotníkov, ktorí môžu vykonávať takéto lekárske prehliadky. Odmietnutie žiadateľa podrobiť sa takejto lekárskej prehliadke nebráni rozhodujúcemu orgánu prijať rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu.

Lekárske prehliadky vykonávané podľa tohto odseku sa uhrádzajú z verejných finančných prostriedkov.

2. Ak sa nevykoná lekárska prehliadka podľa odseku 1, členské štáty informujú žiadateľov, že si môžu z vlastného podnetu a na vlastné náklady zabezpečiť lekársku prehliadku ohľadom príznakov prenasledovania alebo vážneho bezprávia v minulosti.

3. Výsledky lekárskeho prehliadok uvedených v odsekoch 1 a 2 posúdi rozhodujúci orgán spolu s ostatnými údajmi žiadosti.

Článok 19

Bezplatné poskytovanie právnych a procesných informácií v konaniach na prvom stupni

1. Členské štáty v rámci konaní na prvom stupni uvedených v kapitole III zabezpečia, aby sa žiadateľom na požiadanie bezplatne poskytovali právne a procesné informácie zahŕňajúce aspoň informácie o konaní vzhľadom na konkrétnu situáciu žiadateľa. V prípade zamietavého rozhodnutia o žiadosti na prvom stupni poskytnú tiež členské štáty žiadateľom na požiadanie okrem informácií poskytovaných podľa článku 11 ods. 2 a článku 12 ods. 1 písm. f) aj informácie o dôvodoch takeého rozhodnutia a poučenie o tom, ako ho možno napadnúť.

2. Bezplatné poskytovanie právnych a procesných informácií podlieha podmienkam stanoveným v článku 21.

Článok 20

Bezplatná právna pomoc a zastúpenie v konaniach o opravnom prostriedku

1. Členské štáty na požiadanie zabezpečia bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie v konaniach o opravnom prostriedku stanovených v kapitole V. Jej súčasťou je aspoň vypracovanie požadovaných procesných dokumentov a účasť na pojednávaní pred súdom prvého stupňa v mene žiadateľa.

2. Členské štáty môžu takisto poskytovať bezplatnú právnu pomoc a/alebo zastúpenie v konaniach na prvom stupni stanovených v kapitole III. V takých prípadoch sa článok 19 neuplatňuje.

3. Členské štáty môžu stanoviť, že bezplatná právna pomoc a zastúpenie sa neposkytnú, ak sa súd alebo iný príslušný orgán domnieva, že je nepravdepodobné, že žiadateľ bude mať v konaní o opravnom prostriedku úspech.

Ak o neposkytnutí bezplatnej právnej pomoci a zastúpenia podľa tohto odseku rozhodol iný orgán ako súd, členské štáty zabezpečia, aby žiadateľ mal právo na účinný opravný prostriedok pred súdom proti takémuto rozhodnutiu.

Pri uplatňovaní tohto odseku členské štáty zabezpečia, aby sa právna pomoc a zastúpenie svojvoľne neobmedzovali a aby sa neobmedzoval účinný prístup žiadateľa k spravodlivosti.

4. Bezplatná právna pomoc a zastúpenie podlieha podmienkam stanoveným v článku 21.

Článok 21

Podmienky bezplatného poskytovania právnych a procesných informácií a bezplatnej právnej pomoci a zastúpenia

1. Členské štáty môžu stanoviť, že bezplatné právne a procesné informácie uvedené v článku 19 poskytujú mimo-vládne organizácie, pracovníci vládnych orgánov alebo špecializovaných štátnych služieb.

Bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie uvedené v článku 20 poskytujú osoby, ktoré sú na to oprávnené podľa vnútroštátneho práva alebo ktorým to vnútroštátne právo povoľuje.

2. Členské štáty môžu stanoviť bezplatné poskytnutie právnych a procesných informácií uvedené v článku 19 a bezplatné poskytnutie právnej pomoci a zastúpenia uvedené v článku 20:

- a) len pre tých, ktorí nemajú dostatok prostriedkov a/alebo
- b) len prostredníctvom služieb poskytovaných právnymi zástupcami alebo inými poradcami osobitne určenými

vnútroštátnym právom na to, aby pomáhali žiadateľom a zastupovali ich.

Členské štáty môžu stanoviť, že bezplatná právna pomoc a zastúpenie uvedené v článku 20 sa poskytnú len na konania o opravnom prostriedku podľa kapitoly V pred súdom prvého stupňa, neposkytne sa však na žiadne ďalšie konania o opravnom prostriedku alebo preskúmania podľa vnútroštátneho práva vrátane opätovného prejednávania alebo preskúmania opravného prostriedku.

Členské štáty môžu tiež stanoviť, že bezplatná právna pomoc a zastúpenie uvedené v článku 20 sa neposkytne žiadateľom, ktorí sa už nezdržiavajú na ich území na základe uplatnenia článku 41 ods. 2 písm. c).

3. Členské štáty môžu stanoviť pravidlá o postupe pri podávaní a spracovaní žiadostí o bezplatné právne a procesné informácie podľa článku 19 a bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie podľa článku 20.

4. Členské štáty môžu tiež:

a) zaviesť peňažné a/alebo časové obmedzenia poskytovania bezplatných právnych a procesných informácií uvedeného v článku 19 a poskytovania bezplatnej právnej pomoci a zastúpenia uvedeného v článku 20 za predpokladu, že tieto obmedzenia nebudú predstavovať svojvoľné obmedzenia prístupu k poskytnutiu právnych a procesných informácií a právnej pomoci a zastúpenia;

b) stanoviť, že pokiaľ ide o poplatky a iné náklady, nebude zaobchádzanie so žiadateľmi vo veciach týkajúcich sa právnej pomoci priaznivejšie ako všeobecne zavedené zaobchádzanie s vlastnými štátnymi príslušníkmi.

5. Členské štáty môžu požadovať preplatenie akýchkoľvek uhradených nákladov, a to v plnej výške alebo čiastočne, ak a keď sa finančná situácia žiadateľa výrazne zlepší, alebo ak sa rozhodnutie o úhrade takýchto nákladov prijalo na základe nepravdivých informácií, ktoré žiadateľ poskytol.

Článok 22

Právo na právnu pomoc a zastúpenie vo všetkých fázach konania

1. Žiadateľom sa poskytne možnosť poradiť sa na ich vlastné náklady vo všetkých fázach konania, a to aj po vydaní zamietavého rozhodnutia, účinným spôsobom o veciach súvisiacich s ich žiadosťou o medzinárodnú ochranu s právnym zástupcom alebo iným poradcom, ktorého ako takého pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo.

2. Členské štáty môžu povoliť, aby právnu pomoc a/alebo zastúpenie žiadateľom v konaniach stanovených v kapitole III a kapitole V poskytovali v súlade s vnútroštátnym právom mimovládne organizácie.

Článok 23

Rozsah právnej pomoci a zastúpenia

1. Členské štáty zabezpečia právnenému zástupcovi alebo inému poradcovi, ktorého ako takého pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo a ktorý pomáha žiadateľovi alebo ho zastupuje podľa ustanovení vnútroštátneho práva, prístup k informáciám v žiadateľovom spise, na základe ktorých je alebo bude prijaté rozhodnutie.

Členské štáty môžu urobiť výnimku v prípade, ak by sprístupnením informácií alebo zdrojov ohrozili národnú bezpečnosť, bezpečnosť organizácií alebo osôb, ktoré tieto informácie poskytnú, alebo bezpečnosť osôb, ktorých sa tieto informácie týkajú, alebo ak by sa tým ohrozili záujmy na vyšetrení týkajúce sa posúdenia žiadostí o medzinárodnú ochranu príslušnými orgánmi členských štátov alebo medzinárodné vzťahy členských štátov. V týchto prípadoch členské štáty:

- a) umožnia prístup k takýmto informáciám alebo zdrojom orgánom uvedeným v kapitole V a
- b) stanovia vo vnútroštátnom práve postupy, ktorými sa zaručí dodržiavanie práv žiadateľa na obhajobu.

V súvislosti s písmenom b) môžu členské štáty najmä umožniť prístup k takýmto informáciám alebo zdrojom právnenému zástupcovi alebo inému poradcovi, ktorí podstúpili bezpečnostnú previerku, pokiaľ sú informácie dôležité pre posúdenie žiadosti alebo prijatie rozhodnutia o odňatí medzinárodnej ochrany.

2. Členské štáty zabezpečia, aby právny zástupca alebo iný poradca, ktorý pomáha žiadateľovi alebo ho zastupuje, mal prístup do uzavretých priestorov, ako sú zariadenia určené na zaistenie a tranzitné priestory, na účely konzultácie s týmto žiadateľom v súlade s článkom 10 ods. 4 a článkom 18 ods. 2 písm. b) a c) smernice 2013/33/EÚ.

3. Členské štáty umožnia žiadateľovi, aby si na osobný pohovor prizval právneho zástupcu alebo iného poradcu, ktorý je ako taký prípustný alebo povolený podľa vnútroštátneho práva.

Členské štáty môžu stanoviť, že účasť právneho zástupcu alebo iného poradcu je možná až na konci osobného pohovoru.

4. Bez toho, aby bol dotknutý tento článok alebo článok 25 ods. 1 písm. b), členské štáty môžu stanoviť pravidlá upravujúce prítomnosť právnych zástupcov alebo iných poradcov pri všetkých pohovoroch v rámci konania.

Členské štáty môžu vyžadovať prítomnosť žiadateľa na osobnom pohovore aj v prípade, ak ho podľa podmienok vnútroštátneho práva zastupuje právny zástupca alebo poradca, a môžu vyžadovať, aby žiadateľ odpovedal na položené otázky osobne.

Bez toho, aby bol dotknutý článok 25 ods. 1 písm. b), neprítomnosť právneho zástupcu alebo iného poradcu nebráni príslušnému orgánu uskutočniť osobný pohovor so žiadateľom.

Článok 24

Žiadatelia, ktorí potrebujú osobitné procesné záruky

1. Členské štáty v primeranej lehote od podania žiadosti o medzinárodnú ochranu posúdia, či žiadateľ potrebuje osobitné procesné záruky.

2. Posúdenie uvedené v odseku 1 sa môže začleniť do existujúcich vnútroštátnych konaní a/alebo do posúdenia uvedeného v článku 22 smernice 2013/33/EÚ a nemusí mať formu správneho konania.

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa žiadateľom v prípade, keď sa zistí, že sa jedná o žiadateľov, ktorí potrebujú osobitné procesné záruky, poskytla primeraná podpora, aby mohli využívať práva a plniť povinnosti vyplývajúce z tejto smernice počas trvania celého konania o azyle.

Ak sa takáto primeraná podpora nemôže poskytnúť v rámci konaní uvedených v článku 31 ods. 8 a článku 43, najmä ak sa členské štáty domnievajú, že žiadateľ potrebuje osobitné procesné záruky v dôsledku mučenia, znásilnenia alebo iných závažných foriem psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia, členské štáty neuplatnia alebo prestanú uplatňovať článok 31 ods. 8 a článok 43. Ak členské štáty na žiadateľov, na ktorých sa podľa tohto pododseku nemôže uplatniť článok 31 ods. 8 a článok 43, uplatňujú článok 46 ods. 6, poskytnú aspoň záruky stanovené v článku 46 ods. 7.

4. Členské štáty zabezpečia, aby sa v súlade s touto smernicou zohľadnila potreba osobitných procesných záruk aj v prípade, ak sa takáto potreba vyskytne v neskoršom štádiu konania, bez toho, aby sa konanie začínalo odznova.

Článok 25

Záruky pre maloleté osoby bez sprievodu

1. S ohľadom na všetky konania stanovené v tejto smernici a bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článkov 14 až 17, členské štáty:

a) čo najskôr prijímú opatrenia na zabezpečenie toho, aby maloletú osobu bez sprievodu zastupoval zástupca a pomáhal jej, aby mohla využiť svoje práva a dodržať povinnosti stanovené v tejto smernici. Vymenovanie zástupcu sa bezodkladne oznámi maloletej osobe bez sprievodu. Zástupca vykonáva svoje povinnosti v súlade so zásadou najlepších záujmov dieťaťa a musí mať na tento účel potrebné odborné znalosti. Osoba, ktorá koná ako zástupca, sa vymení, len ak je to nevyhnutné. Organizácie alebo jednotlivci, ktorých záujmy sú alebo by mohli byť v rozpore so záujmami maloletej osoby bez sprievodu, sa nemôžu stať zástupcami. Zástupca môže byť zároveň zástupcom uvedeným v smernici 2013/33/EÚ;

b) zabezpečia, aby mal zástupca príležitosť informovať maloletú osobu bez sprievodu o význame a možných dôsledkoch osobného pohovoru, a ak je to vhodné, o tom, ako sa na osobný pohovor pripraviť. Členské štáty zabezpečia, aby zástupca a/alebo právny zástupca alebo iný poradca, ktorých ako takých pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo, boli pri tomto pohovore prítomní a aby mali príležitosť klásť otázky alebo uvádzať pripomienky v rámci, ktorý stanoví osoba, ktorá pohovor vedie.

Členské štáty môžu vyžadovať osobnú prítomnosť maloletej osoby bez sprievodu na osobnom pohovore, i keď je zástupca prítomný.

2. Členské štáty nemusia menovať zástupcu v prípade, ak maloletá osoba bez sprievodu s najväčšou pravdepodobnosťou dosiahne vek 18 rokov pred prijatím rozhodnutia na prvom stupni.

3. Členské štáty zabezpečia, aby:

a) osobný pohovor s maloletou osobou bez sprievodu o jej žiadosti o medzinárodnú ochranu, ako je uvedené v článkoch 14 až 17 a článku 34, viedla osoba, ktorá má potrebné znalosti o osobitných potrebách maloletých;

b) rozhodnutie rozhodujúceho orgánu o žiadosti maloletej osoby bez sprievodu pripravil úradník s potrebnými znalosťami o osobitných potrebách maloletých osôb.

4. Maloletým osobám bez sprievodu a ich zástupcom sa bezplatne poskytujú právne a procesné informácie, ako sa

uvádza v článku 19, aj v konaniach o odňatí medzinárodnej ochrany stanovených v kapitole IV.

5. Členské štáty môžu na určenie veku maloletej osoby bez sprievodu vykonať v rámci posúdenia žiadosti o medzinárodnú ochranu lekársku prehliadku v prípade, že po všeobecných vyhláseniach alebo iných príslušných informáciách majú členské štáty pochybnosti o veku žiadateľa. Ak budú mať členské štáty aj potom pochybnosti o veku žiadateľa, budú predpokladať, že žiadateľ je maloletý.

Každá lekárska prehliadka sa uskutoční tak, aby bola plne rešpektovaná dôstojnosť jednotlivca, aby bola čo najmenej invazívna, a vykonajú ju kvalifikovaní zdravotníci a podľa možností umožní dosiahnuť spoľahlivý výsledok.

V prípade, že sa použijú lekárske prehliadky, členské štáty zabezpečia:

a) aby bola maloletá osoba bez sprievodu pred posúdením jej žiadosti o medzinárodnú ochranu informovaná v jazyku, ktorému rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie, o možnosti určenia jej veku lekárskou prehliadkou. Súčasťou tejto informácie bude aj informácia o metóde prehliadky a o možných dôsledkoch výsledku lekárskej prehliadky na posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, ako aj o dôsledkoch toho, keď sa maloletá osoba bez sprievodu odmietne podrobiť lekárskej prehliadke;

b) súhlas maloletej osoby bez sprievodu a/alebo jej zástupcu s vykonaním lekárskej prehliadky na určenie veku dotknutej maloletej osoby a

c) aby sa rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o medzinárodnú ochranu maloletej osoby bez sprievodu, ktorá sa odmietla podrobiť lekárskej prehliadke, nezakladalo výlučne na tomto odmietnutí.

Skutočnosť, že sa maloletá osoba bez sprievodu odmietla podrobiť lekárskej prehliadke, nebráni rozhodujúcemu orgánu prijať rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu.

6. Pri vykonávaní tejto smernice budú mať členské štáty na zreteli v prvom rade najlepšie záujmy dieťaťa.

Ak členské štáty počas konania o azyle zistia, že ide o maloletú osobu bez sprievodu, môžu:

a) uplatňovať alebo pokračovať v uplatňovaní článku 31 ods. 8, len ak:

i) žiadateľ prichádza z krajiny, ktorá spĺňa kritériá bezpečnej krajiny pôvodu v zmysle tejto smernice, alebo

- ii) žiadateľ podal následnú žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorá nie je neprípustná podľa článku 40 ods. 5, alebo
- iii) žiadateľa možno z vážnych dôvodov považovať za ohrozenie národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku členského štátu, alebo bol na základe vnútroštátneho práva nútené vyhostený z vážnych príčin súvisiacich s verejnou bezpečnosťou alebo verejným poriadkom;
- b) v súlade s článkami 8 až 11 smernice 2013/33/EÚ uplatňovať alebo pokračovať v uplatňovaní článku 43, len ak:
- i) žiadateľ prichádza z krajiny, ktorá spĺňa kritériá bezpečnej krajiny pôvodu v zmysle tejto smernice, alebo
- ii) žiadateľ podal následnú žiadosť, alebo
- iii) žiadateľa možno z vážnych dôvodov považovať za ohrozenie národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku členského štátu, alebo bol na základe vnútroštátneho práva nútené vyhostený z vážnych príčin súvisiacich s verejnou bezpečnosťou alebo verejným poriadkom, alebo
- iv) možno krajinu, ktorá nie je členským štátom, vo vzťahu k žiadateľovi odôvodnene považovať za bezpečnú tretiu krajinu podľa článku 38, alebo
- v) žiadateľ orgány zavádzal predložením falšovaných alebo pozmenených dokladov, alebo
- vi) žiadateľ nedobromyseľne zničil doklad totožnosti alebo cestovný doklad, ktorý by mohol pomôcť zistiť jeho totožnosť alebo štátnu príslušnosť, alebo sa tohto dokladu zbavil.
- Členské štáty môžu uplatniť body v) a vi) len v jednotlivých prípadoch, ak sa možno opodstatnene domnievať, že žiadateľ sa snaží zatajovať relevantné skutočnosti, ktoré by pravdepodobne viedli k zamietavému rozhodnutiu, a ak sa žiadateľovi pri zohľadnení osobitných procesných potrieb maloletých osôb bez sprievodu v plnej miere umožnilo preukázať závažný dôvod pre konanie uvedené v bodoch v) a vi) vrátane porady s jeho zástupcom;
- c) považovať žiadosť za neprípustnú podľa článku 33 ods. 2 písm. c), ak sa krajina, ktorá nie je členským štátom, považuje vo vzťahu k žiadateľovi za bezpečnú tretiu krajinu podľa článku 38 za podmienky, že je to v najlepšom záujme maloletej osoby;
- d) postupovať podľa článku 20 ods. 3, ak má zástupca maloletej osoby právnu kvalifikáciu podľa vnútroštátneho práva.

Bez toho, aby bol dotknutý článok 41, poskytnú členské štáty pri uplatňovaní článku 46 ods. 6 vo vzťahu k maloletým osobám bez sprievodu vo všetkých prípadoch aspoň záruky stanovené v článku 46 ods. 7.

Článok 26

Zaistenie

1. Členské štáty nezaistia žiadnu osobu výlučne preto, že je žiadateľom. Dôvody a podmienky zaistenia a záruky poskytované zaisteným žiadateľom musia byť v súlade so smernicou 2013/33/EÚ.

2. Ak je žiadateľ zaistený, členské štáty zabezpečia, aby mal možnosť rýchleho súdneho preskúmania v súlade so smernicou 2013/33/EÚ.

Článok 27

Konanie v prípade späťvzatia žiadosti

1. Pokiaľ členské štáty stanovujú možnosť výslovného späťvzatia žiadosti podľa vnútroštátneho práva, ak žiadateľ výslovne vzal späť svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu, členské štáty zabezpečia, aby rozhodujúci orgán prijal rozhodnutie buď o zastavení posudzovania, alebo o zamietnutí žiadosti.

2. Členské štáty môžu tiež rozhodnúť, že rozhodujúci orgán môže rozhodnúť o zastavení posudzovania bez prijatia rozhodnutia. V takom prípade členské štáty zabezpečia, aby rozhodujúci orgán o tom urobil poznámku do žiadateľovho spisu.

Článok 28

Konanie v prípade konkludentného späťvzatia alebo odstúpenia od žiadosti

1. Ak existuje opodstatnený dôvod domnievať sa, že žiadateľ svoju žiadosť konkludentne vzal späť alebo od nej odstúpil, členský štát zabezpečí, aby rozhodujúci orgán prijal rozhodnutie buď o zastavení posudzovania, alebo, ak rozhodujúci orgán považuje žiadosť za neopodstatnenú na základe primeraného posúdenia jej vecnej stránky v súlade s článkom 4 smernice 2011/95/EÚ, o jej zamietnutí.

Členské štáty môžu predpokladať, že žiadateľ konkludentne vzal späť svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu alebo od nej odstúpil, najmä, ak sa preukázalo, že:

- a) nereagoval na požiadavky o poskytnutie podstatných informácií ku svojej žiadosti v zmysle článku 4 smernice 2011/95/EÚ alebo sa nedostavil na osobný pohovor, ako je uvedené v článkoch 14 až 17 tejto smernice, pokiaľ žiadateľ v primeranej lehote nepreukáže, že sa nedostavil v dôsledku okolností, ktoré nemohol ovplyvniť;

b) utiekol z miesta, kde býval, alebo z miesta, kde bol držaný, alebo toto miesto bez povolenia opustil bez toho, aby sa v primeranom čase obrátil na príslušný orgán, alebo v primeranom čase nesplnil svoju povinnosť hlásiť sa alebo inú oznamovaciu povinnosť, pokiaľ žiadateľ nepreukáže, že sa tak stalo v dôsledku okolností, ktoré nemohol ovplyvniť.

Na účely vykonania týchto ustanovení môže členský štát stanoviť lehoty alebo usmernenia.

2. Členské štáty zabezpečia, aby žiadateľ, ktorý sa po prijatí rozhodnutia o zastavení posudzovania žiadosti podľa odseku 1 tohto článku opäť prihlásil príslušnému orgánu, mal právo požadovať opätovné otvorenie svojho prípadu alebo podať novú žiadosť nepodliehajúcu postupu uvedenému v článkoch 40 a 41.

Členské štáty môžu stanoviť lehotu v dĺžke minimálne deviatich mesiacov, po uplynutí ktorej už žiadateľov prípad nemožno opätovne otvoriť alebo sa nová žiadosť môže považovať za následnú žiadosť podliehajúcu postupu uvedenému v článkoch 40 a 41. Členské štáty môžu stanoviť, že žiadateľov prípad možno opätovne otvoriť len raz.

Členské štáty zabezpečia, aby sa takáto osoba neodsunula v rozpore so zásadou zákazu vyhodenia alebo vrátenia.

Členské štáty môžu povoliť, aby rozhodujúci orgán pokračoval v posudzovaní žiadosti v štádiu, v ktorom bolo posudzovanie zastavené.

3. Týmto článkom nie je dotknuté nariadenie (EÚ) č. 604/2013.

Článok 29

Úloha UNHCR

1. Členské štáty umožnia UNHCR:

- prístup ku žiadateľom vrátane tých, ktorí sú zaistení, na hraniciach a v tranzitnom priestore;
- prístup k informáciám o jednotlivých žiadostiach o medzinárodnú ochranu, o priebehu konania a o prijatých rozhodnutiach, ak s tým žiadateľ súhlasí;
- pri výkone svojej dozornej úlohy podľa článku 35 Ženevského dohovoru predkladať ktorémukoľvek príslušnému orgánu svoje názory k jednotlivým žiadostiam o medzinárodnú ochranu v ktoromkoľvek štádiu konania.

2. Odsek 1 sa uplatňuje aj na organizáciu, ktorá pracuje na území dotknutého členského štátu v mene UNHCR na základe dohody s týmto členským štátom.

Článok 30

Zhromažďovanie informácií o jednotlivých prípadoch

Členské štáty nesmú na účely posúdenia jednotlivých prípadov:

- sprístupniť údajnému(ným) pôvodcovi(om) prenasledovania alebo vážneho bezprávia informácie týkajúce sa jednotlivých žiadostí o medzinárodnú ochranu ani informácie o skutočnosti, že bola žiadosť podaná;
- získavať od údajného(ných) pôvodcu(ov) prenasledovania alebo vážneho bezprávia žiadne informácie takým spôsobom, ktorý by mal za následok, že takíto pôvodcovia by boli priamo informovaní o skutočnosti, že daný žiadateľ podal žiadosť, a ktorý by ohrozil fyzickú integritu žiadateľa alebo na ňom závislých osôb alebo slobodu a bezpečnosť jeho rodinných príslušníkov, ktorí stále žijú v krajine pôvodu.

KAPITOLA III

KONANIE V PRVOM STUPNI

ODDIEL I

Článok 31

Konanie o posúdení žiadosti

1. Členské štáty spracujú žiadosti o medzinárodnú ochranu v konaní o posúdení žiadosti podľa základných zásad a záruk kapitoly II.

2. Členské štáty zabezpečia, aby sa konanie o posúdení žiadosti skončilo čo najskôr bez toho, aby bolo dotknuté primerané a úplné posúdenie.

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa konanie o posúdení žiadosti skončilo do šiestich mesiacov od podania žiadosti.

Ak sa o žiadosti rozhoduje v rámci konania stanoveného v nariadení (EÚ) č. 604/2013, šesťmesačná lehota začína plynúť od okamihu, keď sa v súlade s uvedeným nariadením určí členský štát zodpovedný za jej posúdenie, žiadateľ sa zdržiava na území daného členského štátu a v jeho veci začal konať príslušný orgán.

Členské štáty môžu šesťmesačnú lehotu stanovenú v tomto odseku predĺžiť o obdobie, ktoré nepresiahne ďalších deväť mesiacov, ak:

- konanie zahŕňa zložité skutkové a/alebo právne otázky;

b) veľký počet štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti žiada o medzinárodnú ochranu súčasne, v dôsledku čoho je v praxi veľmi ťažké skončiť konanie v šesťmesačnej lehote;

c) možno prieťahy jasne pripísať tomu, že žiadateľ nedodrжал svoje povinnosti podľa článku 13.

Výnimočne môžu členské štáty v riadne odôvodnených prípadoch prekročiť lehotu stanovenú v tomto odseku o najviac tri mesiace, ak je to nevyhnutné na to, aby sa zabezpečilo primerané a úplné posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu.

4. Bez toho, aby boli dotknuté články 13 a 18 smernice 2011/95/EÚ, môžu členské štáty odložiť skončenie konania o posúdení žiadosti, ak vzhľadom na neistú situáciu v krajine pôvodu, ktorá je považovaná za dočasnú, nemožno odôvodnene očakávať, že rozhodujúci orgán rozhodne v lehote stanovenej v odseku 3. V takom prípade členské štáty:

a) posúdia situáciu v danej krajine pôvodu najmenej raz za šesť mesiacov;

b) v primeranej lehote informujú dotknutých žiadateľov o dôvodoch odkladu;

c) v primeranej lehote informujú Komisiu o odložení konania v súvislosti s danou krajinou pôvodu.

5. Členské štáty skončia konanie o posúdení žiadosti vždy najneskôr v lehote 21 mesiacov od podania žiadosti.

6. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, keď sa do šiestich mesiacov nemôže prijať rozhodnutie, bol dotknutý žiadateľ:

a) informovaný o predĺžení lehoty a

b) na požiadanie dostal informáciu o dôvodoch predĺženia lehoty a časovom rámci, v ktorom možno očakávať rozhodnutie o jeho žiadosti.

7. Členské štáty môžu dávať prednosť posúdeniu žiadosti o medzinárodnú ochranu v súlade so základnými zásadami a zárukami kapitoly II, najmä:

a) ak je pravdepodobné, že žiadosť je opodstatnená;

b) ak je žiadateľ zraniteľný v zmysle článku 22 smernice 2013/33/EÚ alebo potrebuje osobitné procesné záruky, najmä pokiaľ ide o maloleté osoby bez sprievodu.

8. Členské štáty môžu stanoviť, že sa konanie o posúdení žiadosti v súlade so základnými zásadami a zárukami kapitoly II skráti a/alebo uskutoční na hraniciach alebo v tranzitných priestoroch v súlade s článkom 43, ak:

a) žiadateľ pri predkladaní svojej žiadosti a uvádzaní faktov predložil len veci, ktoré nie sú významné pre posúdenie toho, či spĺňa požiadavky na uznanie za osobu požívajúcu medzinárodnú ochranu v zmysle smernice 2011/95/EÚ, alebo

b) žiadateľ je z bezpečnej krajiny pôvodu v zmysle tejto smernice, alebo

c) žiadateľ zavádzal orgány predkladaním nepravdivých informácií alebo falošných dokumentov alebo zadržiavaním relevantných informácií alebo dokumentov, pokiaľ ide o jeho totožnosť a/alebo štátnu príslušnosť, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na rozhodnutie, alebo

d) je pravdepodobné, že žiadateľ nedobromyseľne zničil doklad totožnosti alebo cestovný doklad, ktoré by pomohli určiť jeho totožnosť či štátnu príslušnosť, alebo sa ich zbavil, alebo

e) žiadateľ poskytol zjavne nekonzistentné a protirečivé, jasne nepravdivé alebo očividne nepravdepodobné vyhlásenia, ktoré protirečia dostatočne overeným informáciám z krajiny pôvodu, čím sa jeho tvrdenie stáva zreteľne nedôveryhodným v súvislosti s tým, či spĺňa podmienky na uznanie za osobu požívajúcu medzinárodnú ochranu podľa smernice 2011/95/EÚ, alebo

f) žiadateľ podal následnú žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorá nie je neprípustná podľa článku 40 ods. 5, alebo

g) žiadateľ predkladá žiadosť výlučne s cieľom odloženia alebo marenia výkonu skoršieho alebo blížiaceho sa rozhodnutia, ktoré by malo za následok jeho odsun, alebo

h) žiadateľ vstúpil na územie členského štátu neoprávnene alebo neoprávnene predĺžil svoj pobyt a bez závažného dôvodu sa neprihlásil orgánom ani nepodal žiadosť o medzinárodnú ochranu čo najskôr vzhľadom na okolnosti svojho vstupu, alebo

- i) žiadateľ odmieta splniť svoju povinnosť podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 603/2013 z 26. júna 2013 o zriadení systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadostí o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov a o žiadostiach orgánov členských štátov na presadzovanie práva a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva ⁽¹⁾, nechať si vziať odtlačky prstov, alebo
- j) žiadateľ môže byť z vážnych dôvodov považovaný za ohrozenie národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku členského štátu, alebo bol na základe vnútroštátneho práva nútené vyhostený z vážnych príčin súvisiacich s verejnou bezpečnosťou alebo verejným poriadkom.

9. Členské štáty stanovujú lehoty na prijatie rozhodnutia v konaní na prvom stupni podľa odseku 8. Tieto lehoty musia byť primerané.

Bez toho, aby boli dotknuté odseky 3 až 5, môžu členské štáty tieto lehoty prekročiť, ak je to nevyhnutné na to, aby sa zabezpečilo primerané a úplné posúdenie žiadostí o medzinárodnú ochranu.

Článok 32

Neopodstatnené žiadosti

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 27, členské štáty môžu považovať žiadosť za neopodstatnenú len vtedy, keď rozhodujúci orgán skonštatoval, že žiadateľ nespĺňa požiadavky na priznanie medzinárodnej ochrany podľa smernice 2011/95/EÚ.

2. V prípadoch neopodstatnených žiadostí, na ktoré sa vzťahujú niektoré z okolností uvedených v článku 31 ods. 8, členské štáty môžu považovať žiadosť za zjavne neopodstatnenú aj vtedy, ak je to tak definované vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

ODDIEL II

Článok 33

Neprípustné žiadosti

1. Okrem prípadov, v ktorých sa žiadosť neposudzuje v súlade s nariadením (EÚ) č. 604/2013, od členských štátov sa nevyžaduje, aby posudzovali, či žiadateľ spĺňa požiadavky na priznanie medzinárodnej ochrany podľa smernice 2011/95/EÚ v prípade, že sa žiadosť považuje za neprípustnú podľa tohto článku.

2. Členské štáty môžu považovať žiadosť o medzinárodnú ochranu za neprípustnú, iba ak:

- a) iný členský štát poskytol medzinárodnú ochranu;
- b) krajina, ktorá nie je členským štátom, sa považuje za prvú krajinu azylu pre žiadateľa podľa článku 35;
- c) krajina, ktorá nie je členským štátom, sa podľa článku 38 považuje za bezpečnú tretiu krajinu pre žiadateľa;
- d) žiadosť predstavuje následnú žiadosť, pričom sa neobjavili ani neboli žiadateľom predložené nové skutočnosti alebo zistenia súvisiace s posúdením, či žiadateľ spĺňa požiadavku na uznanie za osobu požítavajúcu medzinárodnú ochranu v zmysle smernice 2011/95/EÚ, alebo
- e) žiadosť podáva osoba závislá na žiadateľovi po tom, ako podľa článku 7 ods. 2 súhlasila s tým, že jej prípad bude súčasťou žiadosti podanej v jej mene, a neexistujú nijaké skutočnosti týkajúce sa situácie tejto závislej osoby, ktoré by odôvodňovali osobitnú žiadosť.

Článok 34

Osobitné pravidlá týkajúce sa pohovoru o prípustnosti

1. Pred tým, ako rozhodujúci orgán rozhodne o prípustnosti žiadosti o medzinárodnú ochranu, členské štáty umožnia žiadateľom vyjadriť ich názor na uplatnenie dôvodov pre žiadosť uvedených v článku 33 na ich osobitnú situáciu. Na tento účel členské štáty vykonajú osobný pohovor o prípustnosti žiadosti. Členské štáty môžu urobiť výnimku len v súlade s článkom 42 v prípade následnej žiadosti.

Týmto odsekom nie je dotknutý článok 4 ods. 2 písm. a) tejto smernice a článok 5 nariadenia (EÚ) č. 604/2013.

2. Členské štáty môžu stanoviť, že osobný pohovor o prípustnosti žiadosti o medzinárodnú ochranu vedú pracovníci iných orgánov, než rozhodujúceho orgánu. V takýchto prípadoch členské štáty zabezpečia, aby takíto pracovníci vopred absolvovali potrebnú základnú odbornú prípravu, najmä pokiaľ ide o medzinárodné právo v oblasti ľudských práv, *acquis* Únie v oblasti azylu a metódy vedenia pohovoru.

ODDIEL III

Článok 35

Koncepcia prvej krajiny azylu

Krajinu možno považovať za prvú krajinu azylu konkrétneho žiadateľa, ak:

⁽¹⁾ Pozri stranu 1 tohto úradného vestníka.

a) bol v tejto krajine uznaný za utečenca a stále môže využívať túto ochranu, alebo

b) využíva inú dostatočnú ochranu v tejto krajine vrátane uplatnenia zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia,

za predpokladu, že bude do tejto krajiny prijatý späť.

Pri uplatňovaní koncepcie prvej krajiny azylu na osobitnú situáciu žiadateľa môžu členské štáty vziať do úvahy článok 38 ods. 1 Žiadateľ má možnosť vzniesť námietku voči uplatneniu koncepcie prvej krajiny azylu na jeho konkrétnu situáciu.

Článok 36

Koncepcia bezpečnej krajiny pôvodu

1. Tretiu krajinu, ktorá bola v súlade s touto smernicou označená ako bezpečná krajina pôvodu, možno po individuálnom posúdení žiadosti považovať za bezpečnú krajinu pôvodu pre konkrétneho žiadateľa, iba ak:

a) je štátnym príslušníkom tejto krajiny, alebo

b) je osobou bez štátnej príslušnosti a predtým sa v tejto krajine zvyčajne zdržiaval,

a nepredložil žiadne závažné dôvody, aby sa táto krajina nepovažovala za bezpečnú krajinu pôvodu v jeho konkrétnej situácii a v zmysle splnenia požiadavky na uznanie za osobu požívajúcu medzinárodnú ochranu podľa smernice 2011/95EÚ.

2. Členské štáty stanovujú vo vnútroštátnych právnych predpisoch ďalšie pravidlá a postupy uplatňovania koncepcie bezpečnej krajiny pôvodu.

Článok 37

Vnútroštátne určenie tretích krajín za bezpečné krajiny pôvodu

1. Členské štáty môžu ponechať v platnosti alebo môžu zaviesť právne predpisy, ktoré pripúšťajú v súlade s prílohou I vnútroštátne určenie bezpečných krajín pôvodu na účely posúdenia žiadostí o medzinárodnú ochranu.

2. Členské štáty pravidelne posudzujú situácie v tretích krajinách, ktoré boli v súlade s týmto článkom určené za bezpečné krajiny pôvodu.

3. Posúdenie, či je krajina bezpečnou krajinou pôvodu podľa tohto článku, sa zakladá na celom spektre informačných zdrojov najmä vrátane informácií od iných členských štátov, EASO, UNHCR, Rady Európy a iných relevantných medzinárodných organizácií.

4. Členské štáty oznámia Komisii krajiny, ktoré určili podľa tohto článku za bezpečné krajiny pôvodu.

Článok 38

Koncepcia bezpečnej tretej krajiny

1. Členské štáty môžu uplatňovať koncepciu bezpečnej tretej krajiny, len ak sú príslušné orgány presvedčené, že so žiadateľom o medzinárodnú ochranu sa v dotknutej tretej krajine bude zaobchádzať podľa nasledujúcich zásad:

a) nebude ohrozený jeho život ani sloboda z dôvodu rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania politického názoru;

b) neexistuje žiadne riziko vážneho bezprávia, ako sa vymedzuje v smernici 2011/95/EÚ;

c) rešpektuje sa zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia podľa Ženevského dohovoru;

d) rešpektuje sa zákaz odsunu, ktorý by bol v rozpore so zákazom mučenia a krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania, ako je uvedené v medzinárodnom práve a

e) existuje možnosť žiadať o postavenie utečenca a v prípade jeho priznania požívať ochranu podľa Ženevského dohovoru.

2. Uplatňovanie koncepcie bezpečnej tretej krajiny podlieha pravidlám stanoveným vo vnútroštátnom práve vrátane:

a) pravidiel vyžadujúcich existenciu spojenia medzi žiadateľom a dotknutou treťou krajinou, na základe ktorého by bolo odôvodnené, aby táto osoba odišla do tejto krajiny;

b) pravidiel o metodike, akou sa príslušné orgány ubezpečia, že v prípade konkrétnej krajiny alebo konkrétneho žiadateľa možno uplatniť koncepciu bezpečnej tretej krajiny. Súčasťou tejto metodiky bude posúdenie bezpečnosti krajiny pre konkrétneho žiadateľa v každom jednotlivom prípade a/alebo vnútroštátne určenie krajín, ktoré sa považujú za všeobecne bezpečné;

c) pravidiel, ktoré v súlade s medzinárodným právom umožňujú individuálne posúdenie toho, či dotknutá tretia krajina je pre konkrétneho žiadateľa bezpečná, ktoré prinajmenšom umožnia žiadateľovi napadnúť uplatňovanie koncepcie bezpečnej tretej krajiny z dôvodu, že tretia krajina nie je v jeho konkrétnej situácii bezpečná. Žiadateľovi sa tiež umožní namietať proti existencii spojenia medzi ním a treťou krajinou podľa písmena a).

3. Ak sa vykoná rozhodnutie výlučne na základe tohto článku, členský štát:

- a) o tom informuje žiadateľa a
- b) poskytne žiadateľovi dokument, ktorým informuje orgány tejto tretej krajiny v jazyku tejto krajiny, že žiadosť nebola vecne posudzovaná.

4. Ak tretia krajina neumožní žiadateľovi vstup na jej územie, členský štát zabezpečí prístup ku konaniu v súlade so základnými zásadami a zárukami kapitoly II.

5. Členské štáty pravidelne informujú Komisiu o krajinách, na ktoré uplatňujú túto koncepciu podľa ustanovení tohto článku.

Článok 39

Koncepcia európskej bezpečnej tretej krajiny

1. Členské štáty môžu stanoviť, že v prípade, ak príslušný orgán na základe skutočností zistil, že žiadateľ chce neoprávnené vstúpiť na územie tohto štátu z bezpečnej tretej krajiny podľa odseku 2, alebo už na jeho územie z takejto krajiny neoprávnené vstúpil, sa posúdenie jeho žiadosti o medzinárodnú obranu a posúdenie bezpečnosti tohto žiadateľa v jeho konkrétnej situácii, ako je uvedené v kapitole II, neuskutoční alebo sa neskutoční v plnom rozsahu.

2. Tretiu krajinu možno považovať za bezpečnú tretiu krajinu na účely odseku 1 len vtedy, ak:

- a) ratifikovala Ženevský dohovor a dodržiava jeho ustanovenia bez akýchkoľvek zemepisných obmedzení;
- b) má zákonom stanovené konanie o azyle a
- c) ratifikovala Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a dodržiava jeho ustanovenia vrátane noriem týkajúcich sa účinných opravných prostriedkov.

3. Žiadateľovi sa umožní namietať proti uplatneniu koncepcie európskej bezpečnej tretej krajiny z dôvodu, že dotknutá tretia krajina nie je bezpečná v jeho konkrétnej situácii.

4. Dotknuté členské štáty stanovia vo svojom vnútroštátnom práve postupy vykonávania ustanovení odseku 1 a dôsledkov rozhodnutí podľa týchto ustanovení v súlade so zásadou zákazu vyhodenia alebo vrátenia vrátane ustanovení o výnimkách z uplatňovania tohto článku z humanitárnych alebo politických dôvodov alebo z dôvodov medzinárodného práva verejného.

5. Ak sa vykoná rozhodnutie výlučne na základe tohto článku, dotknuté členské štáty:

a) o tom informujú žiadateľa a

b) poskytnú žiadateľovi dokument, ktorým informuje orgány tejto tretej krajiny v jazyku tejto krajiny, že sa žiadosť vecne neposudzovala.

6. Ak táto bezpečná tretia krajina neprijme žiadateľa späť, členské štáty zabezpečia prístup ku konaniu v súlade so základnými zásadami a zárukami kapitoly II.

7. Členské štáty pravidelne informujú Komisiu o krajinách, na ktoré uplatňujú túto koncepciu podľa tohto článku.

ODDIEL IV

Článok 40

Následná žiadosť

1. Ak osoba, ktorá požiadala v členskom štáte o medzinárodnú ochranu, urobí ďalšie vyhlásenia alebo podá následnú žiadosť v tom istom členskom štáte, tento členský štát posúdi tieto ďalšie vyhlásenia alebo údaje následnej žiadosti v rámci posúdenia predchádzajúcej žiadosti alebo v rámci preskúmania rozhodnutia, proti ktorému bol podaný opravný prostriedok, pokiaľ môžu príslušné orgány v tomto rámci vziať do úvahy a zvážiť všetky údaje, o ktoré sa opierali tieto ďalšie vyhlásenia alebo následná žiadosť.

2. Na účely prijatia rozhodnutia o prípustnosti žiadosti o medzinárodnú ochranu podľa článku 33 ods. 2) písm. d) následná žiadosť o medzinárodnú ochranu najprv podlieha predbežnému posúdeniu, či sa objavili alebo boli žiadateľom predložené nové skutočnosti alebo zistenia týkajúce sa posúdenia, či žiadateľ spĺňa podmienky na uznanie za osobu požívajúcu medzinárodnú ochranu podľa smernice 2011/95/EÚ.

3. Ak sa v predbežnom posúdení uvedenom v odseku 2 konštatuje, že sa objavili alebo boli žiadateľom predložené nové skutočnosti alebo zistenia, ktoré významne zvyšujú pravdepodobnosť, že žiadateľ spĺňa požiadavky na uznanie za osobu požívajúcu medzinárodnú ochranu podľa smernice 2011/95/EÚ, žiadosť sa bude ďalej posudzovať podľa kapitoly II. Členské štáty môžu stanoviť aj iné dôvody na to, aby sa následná žiadosť ďalej posudzovala.

4. Členské štáty môžu stanoviť, že žiadosť sa bude ďalej posudzovať, len ak nebol dotknutý žiadateľ bez vlastného zavinenia schopný preukázať situáciu uvedenú v odsekoch 2 a 3 tohto článku už v predchádzajúcom konaní, najmä uplatnením svojho práva na účinný opravný prostriedok podľa článku 46.

5. Ak sa následná žiadosť ďalej neposudzuje podľa tohto článku, považuje sa za neprípustnú v súlade s článkom 33 ods. 2 písm. d).

6. Konanie uvedené v tomto článku môže byť uplatniteľné aj v prípade:

- a) závislej osoby, ktorá podala žiadosť po tom, ako podľa článku 7 ods. 2 súhlasila s tým, aby bol jej prípad súčasťou žiadosti podanej v jej mene, a/alebo
- b) nezobášenej maloletej osoby, ktorá podala žiadosť po tom, ako bola podaná žiadosť v jej mene podľa článku 7 ods. 5 písm. c).

V takých prípadoch bude predbežné posúdenie uvedené v odseku 2 pozostávať z posúdenia, či existujú skutočnosti súvisiace so situáciou závislej osoby alebo nezobášenej maloletej osoby, ktoré odôvodňujú podanie osobitnej žiadosti.

7. Ak osoba, vo vzťahu ku ktorej sa má vykonať rozhodnutie o odovzdaní podľa nariadenia (EÚ) č. 604/2013, urobí ďalšie vyhlásenia alebo podá následnú žiadosť v odovzdávajúcom členskom štáte, zodpovedný členský štát, ako je vymedzený v uvedenom nariadení, tieto vyhlásenia alebo následné žiadosti posúdi v súlade s touto smernicou.

Článok 41

Výnimky z práva zostať na území v prípade následných žiadostí

1. Členské štáty môžu urobiť výnimku z práva zostať na území, ak osoba:

- a) podala prvú následnú žiadosť, ktorá sa v súlade s článkom 40 ods. 5 ďalej neposudzuje, výlučne s cieľom odloženia alebo marenia výkonu rozhodnutia, ktoré by malo za následok jej okamžitý odsun z tohto členského štátu, alebo
- b) podá ďalšiu následnú žiadosť v tom istom členskom štáte po konečnom rozhodnutí, podľa ktorého sa prvá následná žiadosť považuje za neprípustnú podľa článku 40 ods. 5, alebo po konečnom rozhodnutí o zamietnutí tejto žiadosti ako neopodstatnenej.

Členské štáty môžu stanoviť takúto výnimku, len ak sa rozhodujúci orgán domnieva, že rozhodnutie o návrate nepovedie k priamemu alebo nepriamemu vráteniu alebo vyhosteniu v rozpore so záväzkami tohto členského štátu vyplývajúcimi z medzinárodného práva alebo práva Únie.

2. V prípadoch uvedených v odseku 1 sa členské štáty môžu tiež:

- a) odchyliť od lehôt, ktoré sa bežne uplatňujú v skrátených konaniach v súlade s vnútroštátnym právom, ak je konanie o posúdení žiadosti skrátené podľa článku 31 ods. 8 písm. g);
- b) odchyliť od lehôt, ktoré sa bežne uplatňujú na konania o prípustnosti stanovené v článkoch 33 a 34 v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo
- c) odchyliť od článku 46 ods. 8.

Článok 42

Procesné pravidlá

1. Členské štáty zabezpečia, aby žiadatelia, ktorých žiadosť podlieha predbežnému posúdeniu podľa článku 40, požívali záruky stanovené v článku 12 ods. 1.

2. Členské štáty môžu vo svojom vnútroštátnom práve stanoviť pravidlá o predbežnom posúdení podľa článku 40. Tieto pravidlá môžu okrem iného:

- a) zaviazat' dotknutého žiadateľa, aby uviedol skutočnosti a doložil dôkazy, ktoré odôvodňujú nové konanie;
- b) povoliť vykonanie predbežného posúdenia výlučne na základe písomného podania bez osobného pohovoru s výnimkou prípadov uvedených v článku 40 ods. 6.

Tieto pravidlá neznemožnia prístup žiadateľov k novému konaniu, ani nebudú mať za následok praktické zrušenie ani vážne obmedzenie tohto prístupu.

3. Členské štáty zabezpečia, aby bol žiadateľ vhodným spôsobom informovaný o výsledku predbežného posúdenia a v prípade, že sa jeho žiadosť nebude ďalej posudzovať, o dôvodoch a možnostiach podania opravného prostriedku alebo preskúmania tohto rozhodnutia.

ODDIEL V

Článok 43

Konania na hraniciach

1. Členské štáty môžu v súlade so základnými zásadami a zárukami kapitoly II zaviesť konania, na základe ktorých sa na hraniciach alebo v tranzitných priestoroch členského štátu rozhodne o:

- a) prípustnosti žiadosti podanej na takýchto miestach podľa článku 33 a/alebo

b) vecnej stránke žiadosti v konaní podľa článku 31 ods. 8.

2. Členské štáty zabezpečia, aby sa rozhodnutie v rámci konaní uvedených v odseku 1 prijalo v primeranom čase. Ak sa neprijme rozhodnutie do štyroch týždňov, žiadateľovi sa povolí vstup na územie členského štátu s cieľom vybavenia jeho žiadosti podľa ostatných ustanovení tejto smernice.

3. V prípade príchodu veľkého počtu štátnych príslušníkov tretích krajín alebo bez štátnej príslušnosti, ktorí podali na hranici alebo v tranzitnom priestore žiadosť o medzinárodnú ochranu, keď je prakticky nemožné uplatňovať ustanovenia odseku 1, možno tieto konania uplatňovať aj tam, kde sú títo štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti zvyčajne ubytovaní v blízkosti hraníc alebo tranzitného priestoru, a to dovtedy, kým sú tam ubytovaní.

KAPITOLA IV

KONANIE O ODŇATÍ MEDZINÁRODNEJ OCHRANY

Článok 44

Odňatie medzinárodnej ochrany

Členské štáty zabezpečia, aby sa mohlo začať posúdenie s cieľom odňať medzinárodnú ochranu určitej osobe v prípade, že sa objavili nové skutočnosti alebo zistenia, ktoré naznačujú existenciu dôvodov na opätovné zváženie platnosti jej medzinárodnej ochrany.

Článok 45

Procesné pravidlá

1. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, keď príslušný orgán posudzuje odňatie medzinárodnej ochrany štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti podľa článku 14 alebo 19 smernice 2011/95/EÚ, mala dotknutá osoba tieto záruky:

- a) je písomne informovaná o tom, že príslušný orgán opätovne posudzuje, či spĺňa požiadavky na uznanie za osobu požívajúcu medzinárodnú ochranu, a o dôvodoch tohto opätovného posudzovania a
- b) má príležitosť v osobnom pohovore podľa článku 12 ods. 1 písm. b) a podľa článkov 14 až 17 alebo v písomnom vyhlásení predložiť dôvody, prečo by sa jej medzinárodná ochrana nemala odňať.

2. Okrem toho členské štáty zabezpečia, aby v rámci konania stanoveného v odseku 1:

- a) mohol príslušný orgán dostať presné a aktuálne informácie z rôznych zdrojov, ako sú v prípade potreby informácie

o všeobecnej situácii v krajinách pôvodu dotknutých osôb, ktoré poskytuje EASO a UNHCR a

- b) v prípade, ak sa na účely opätovného posúdenia priznania medzinárodnej ochrany zbierajú informácie o jednotlivom prípade, sa tieto informácie nezískali od pôvodcu(ov) prenasledovania alebo vážneho bezprávia takým spôsobom, ktorý by mal za následok, že títo pôvodcovia by boli priamo informovaní o skutočnosti, že dotknutá osoba, ktorej postavenie sa opätovne posudzuje, je osobou požívajúcou medzinárodnú ochranu, alebo ktorý by ohrozil fyzickú integritu tejto osoby alebo na nej závislých osôb alebo slobodu a bezpečnosť jej rodinných príslušníkov, ktorí stále žijú v krajine pôvodu.

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa rozhodnutie príslušného orgánu o odňatí medzinárodnej ochrany vydalo písomne. V tomto rozhodnutí sa písomne uvedú skutkové a právne dôvody, ako aj informácie, ako napadnúť toto rozhodnutie.

4. Keď príslušný orgán prijme rozhodnutie o odňatí medzinárodnej ochrany, rovnako sa uplatňuje aj článok 20, článok 22, článok 23 ods. 1 a článok 29.

5. Odchylné od odsekov 1 až 4 tohto článku sa členské štáty môžu rozhodnúť, že medzinárodná ochrana zanikne zo zákona, ak sa osoba požívajúca medzinárodnú ochranu jednoznačne svojho uznania vzdala. Členský štát môže takisto stanoviť, že medzinárodná ochrana zaniká zo zákona, ak sa osoba požívajúca medzinárodnú ochranu stane štátnym príslušníkom uvedeného členského štátu.

KAPITOLA V

KONANIA O OPRAVNÝCH PROSTRIEDKOCH

Článok 46

Právo na účinný opravný prostriedok

1. Členské štáty zabezpečia, aby žiadatelia mali právo na účinný opravný prostriedok pred súdom proti:

- a) rozhodnutiu o ich žiadosti o medzinárodnú ochranu vrátane rozhodnutia:

- i) považovať žiadosť za neopodstatnenú v súvislosti s postavením utečenca a/alebo postavením osoby s doplnkovou ochranou;

- ii) považovať žiadosť za neprípustnú podľa článku 33 ods. 2;

- iii) prijatého na hranici alebo v tranzitnom priestore členského štátu, ako je to uvedené v článku 43 ods. 1;

- iv) neuskutočniť posúdenie podľa článku 39;
- b) odmietnutiu znovu otvoriť posudzovanie žiadosti po jeho prerušení podľa článkov 27 a 28;
- c) rozhodnutiu o odňatí medzinárodnej ochrany podľa článku 45.

2. Členské štáty zabezpečia, aby osoby uznané rozhodujúcim orgánom za oprávnené na doplnkovú ochranu mali právo na účinný opravný prostriedok podľa odseku 1 proti rozhodnutiu považovať žiadosť za neopodstatnenú, pokiaľ ide o postavenie utečenca.

Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1 písm. c), v prípade, keď doplnková ochrana poskytnutá členským štátom zabezpečuje tie isté práva a výhody ako postavenie utečenca podľa práva Únie a vnútroštátneho práva, môže tento členský štát považovať opravný prostriedok proti rozhodnutiu považujúcej žiadosť za neopodstatnenú, pokiaľ ide o postavenie utečenca, za neprípustný z dôvodu nedostatočného záujmu zo strany žiadateľa na pokračovaní v konaní.

3. V záujme dosiahnutia súladu s odsekom 1 členské štáty zabezpečia, aby účinný opravný prostriedok zahŕňal posúdenie skutkových aj právnych otázok v plnom rozsahu *ex nunc* vrátane prípadného posúdenia potrieb medzinárodnej ochrany podľa smernice 2011/95/EÚ, a to aspoň v rámci konania o opravnom prostriedku pred súdom prvého stupňa.

4. Členské štáty stanovujú primerané lehoty a iné potrebné pravidlá, podľa ktorých môže žiadateľ uplatňovať svoje právo na účinný opravný prostriedok podľa odseku 1. Tieto lehoty nesmú znemožňovať alebo neprímerane sťažovať uplatnenie tohto práva.

Členské štáty môžu tiež stanoviť preskúvanie rozhodnutí prijatých podľa článku 43 z úradnej moci.

5. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 6, umožnia členské štáty žiadateľom zostať na území dovtedy, kým neuplynú lehoty na uplatnenie ich práva na účinný opravný prostriedok, a ak sa takéto právo uplatnilo, dovtedy, kým sa o opravnom prostriedku nerozhodne.

6. V prípade rozhodnutia:

- a) považujúcej žiadosti za zjavne neopodstatnenú podľa článku 32 ods. 2 alebo za neopodstatnenú po posúdení podľa článku 31 ods. 8, s výnimkou prípadov, keď sa tieto rozhodnutia zakladajú na okolnostiach uvedených v článku 31 ods. 8 písm. h);

- b) považujúcej žiadosti za neprípustnú podľa článku 33 ods. 2 písm. a), b) alebo d);

- c) zamietajúcej opätovné otvorenie prípadu žiadateľa po jeho zastavení podľa článku 28, alebo

- d) nepreskúmať alebo nepreskúmať v plnom rozsahu žiadosti podľa článku 39;

má súd právomoc rozhodnúť, či žiadateľ môže alebo nemôže zostať na území členského štátu, a to buď na žiadosť žiadateľa alebo z úradnej moci, ak takéto rozhodnutie zrušuje právo žiadateľa zostať v členskom štáte a ak v takýchto prípadoch nie je vo vnútroštátnom práve stanovené právo zostať v členskom štáte dovtedy, kým nebude rozhodnuté o opravnom prostriedku.

7. Odsek 6 sa vzťahuje len na konania uvedené v článku 43, ak:

- a) má žiadateľ k dispozícii potrebné tlmočenie, právnu pomoc a najmenej jeden týždeň na prípravu žiadosti a predloženie argumentov súdu v prospech priznania práva zostať na území dovtedy, kým nebude rozhodnuté o opravnom prostriedku a
- b) v rámci posudzovania žiadosti podľa odseku 6 skúma súd zamietavé rozhodnutie rozhodujúceho orgánu zo skutkového a právneho hľadiska.

Ak nie sú splnené podmienky uvedené v písmenách a) a b), uplatní sa odsek 5.

8. Členské štáty umožnia žiadateľovi zostať na území dovtedy, kým nebude známy výsledok konania, v ktorom sa rozhodne, či žiadateľ môže alebo nemôže zostať na území podľa odsekov 6 a 7.

9. Odsekmi 5, 6 a 7 nie je dotknutý článok 26 nariadenia (EÚ) č. 604/2013.

10. Členské štáty môžu stanoviť lehoty, v ktorých musí súd podľa odseku 1 preskúmať rozhodnutie rozhodujúceho orgánu.

11. Členské štáty tiež môžu vo vnútroštátnych právnych predpisoch stanoviť podmienky, za ktorých možno predpokladať, že žiadateľ svoj opravný prostriedok podľa odseku 1 vzal konkludentne späť alebo od neho odstúpil, spolu s pravidlami konania, ktoré sa majú dodržiavať.

KAPITOLA VI

VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 47

Napadnutie verejnými orgánmi

Táto smernica neovplyvňuje možnosť verejných orgánov napadnúť správne a/alebo súdne rozhodnutia spôsobom uvedeným vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

Článok 48

Mlčanlivosť

Členské štáty zabezpečia, aby boli orgány vykonávajúce túto smernicu viazané zásadou mlčanlivosti, ako je stanovené vo vnútroštátnom práve v súvislosti s akýmkoľvek informáciami, ktoré pri svojej práci získajú.

Článok 49

Spolupráca

Každý členský štát určí národné kontaktné miesto a oznámi jeho adresu Komisii. Komisia oznámi tieto informácie ostatným členským štátom.

Členské štáty prijímú v súčinnosti s Komisiou všetky potrebné opatrenia na zavedenie priamej spolupráce a výmeny informácií medzi príslušnými orgánmi.

Ak členské štáty uplatnia opatrenia uvedené v článku 6 ods. 5, článku 14 ods. 1 druhom pododseku a v článku 31 ods. 3 písm. b), informujú Komisiu čo najskôr po tom, ako dôvody pre uplatnenie týchto mimoriadnych opatrení pominuli, najmenej však raz ročne. Tieto informácie podľa možnosti zahŕňajú údaje o percentuálnom pomere žiadostí, pri ktorých sa uplatnili výnimky, k celkovému počtu žiadostí vybavených za dané obdobie.

Článok 50

Správa

Komisia najneskôr 20. júla 2017 podá Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tejto smernice v členských štátoch a navrhne potrebné zmeny. Členské štáty zašlú Komisii všetky informácie potrebné na vypracovanie jej správy. Po predložení tejto správy Komisia najmenej raz za päť rokov podá Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tejto smernice v členských štátoch.

Súčasťou prvej správy je správa Komisie o uplatňovaní článku 17 a jednotlivých nástrojov používaných v súvislosti s podávaním správ o osobnom pohovore.

Článok 51

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia, potrebné na dosiahnutie súladu s člán-

kami 1 až 30, článkom 31 ods. 1, 2 a 6 až 9, článkami 32 až 46, článkami 49 a 50 a prílohou I najneskôr do 20. júla 2015. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto opatrení.

2. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkom 31 ods. 3, 4 a 5 do 20. júla 2018. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto opatrení.

3. Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach uvedených v odsekoch 1 a 2 alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Takisto uvedú vyhlásenie, že odkazy v platných zákonoch, iných právnych predpisoch a správnych opatreniach na smernicu zrušenú touto smernicou sa považujú za odkazy na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze a vyhlásení a jeho znenie upravujú členské štáty.

4. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 52

Prechodné ustanovenia

Členské štáty uplatňujú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia uvedené v článku 51 ods. 1 na žiadosti o medzinárodnú ochranu podané po 20. júli 2015, prípadne skôr, a na konania o odňatí medzinárodnej ochrany, ktoré začali po uvedenom dátume, prípadne skôr. Žiadosti podané pred 20. júlom 2015 a konania o odňatí postavenia utečenca, ktoré začali pred uvedeným dátumom, sa budú riadiť zákonmi, inými právnymi predpismi a správными opatreniami prijatými podľa smernice 2005/85/ES.

Členské štáty uplatňujú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia uvedené v článku 51 ods. 2 na žiadosti o medzinárodnú ochranu podané po 20. júli 2018, prípadne skôr. Žiadosti podané pred uvedeným dátumom sa budú riadiť zákonmi, inými právnymi predpismi a správными opatreniami v súlade so smernicou 2005/85/ES.

Článok 53

Zrušenie

Smernica 2005/85/ES sa zrušuje pre členské štáty viazané touto smernicou s účinnosťou od 21. júla 2015 bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt uvedených v prílohe II časti B na transpozíciu smernice do vnútroštátneho práva.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe III.

Článok 54

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Články 47 a 48 sa uplatňujú od 21. júla 2015.

Článok 55

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom v súlade so zmluvami.

V Bruseli 26. júna 2013

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predseda
A. SHATTER

PRÍLOHA I

Určenie bezpečných krajín pôvodu na účely článku 37 ods. 1

Krajina sa považuje za bezpečnú krajinu pôvodu, ak na základe právneho stavu, uplatňovania práva v rámci demokratického systému a všeobecných politických okolností možno preukázať, že v nej vo všeobecnosti a sústavne neexistuje prenasledovanie, ako je vymedzené v článku 9 smernice 2011/95/EÚ, mučenie ani neludzské či ponižujúce zaobchádzanie alebo trestanie, a že v nej neexistuje hrozba všeobecného násillia v situáciách medzinárodných alebo vnútorných ozbrojených konfliktov.

Pri tomto posudzovaní sa okrem iného vezme do úvahy, v akom rozsahu sa poskytuje ochrana pred prenasledovaním alebo zlým zaobchádzaním prostredníctvom:

- a) príslušných zákonov a iných právnych predpisov krajiny a spôsobu ich uplatňovania;
- b) rešpektovania práv a slobôd uvedených v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd a/alebo v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach a/alebo v Dohovore Organizácie Spojených národov proti mučeniu, najmä pokiaľ ide o práva, z ktorých podľa článku 15 ods. 2 uvedeného Európskeho dohovoru nemožno urobiť výnimku;
- c) rešpektovania zásady zákazu vyhodenia alebo vrátenia podľa Ženevského dohovoru;
- d) zavedenia systému účinných opravných prostriedkov proti porušovaniu týchto práv a slobôd.

PRÍLOHA II

ČASŤ A

Zrušená smernica

(v zmysle článku 53)

Smernica Rady 2005/85/ES

(Ú. v. EÚ L 326, 13.12.2005, s. 13).

ČASŤ B

Lehota na transpozíciu do vnútroštátneho práva

(v zmysle článku 51)

Smernica	Lehoty na transpozíciu
2005/85/ES	Prvá lehota: 1. december 2007 Druhá lehota: 1 december 2008

PRÍLOHA III

Tabuľka zhody

Smernica 2005/85/ES	Táto smernica
článok 1	článok 1
článok 2 písm. a) až c)	článok 2 písm. a) až c)
—	článok 2 písm. d)
článok 2 písm. d) až f)	článok 2 písm. e) až g)
—	článok 2 písm. h) a i)
článok 2 písm. g)	článok 2 písm. j)
—	článok 2 písm. k) a l)
článok 2 písm. h) až k)	článok 2 písm. m) až p)
—	článok 2 písm. q)
článok 3 ods. 1 a 2	článok 3 ods. 1 a 2
článok 3 ods. 3	—
článok 3 ods. 4	článok 3 ods. 3
článok 4 ods. 1 prvý pododsek	článok 4 ods. 1 prvý pododsek
článok 4 ods. 1 druhý pododsek	—
článok 4 ods. 2 písm. a)	článok 4 ods. 2 písm. a)
článok 4 ods. 2 písm. b) až d)	—
článok 4 ods. 2 písm. e)	článok 4 ods. 2 písm. b)
článok 4 ods. 2 písm. f)	—
—	článok 4 ods. 3
článok 4 ods. 3	článok 4 ods. 4
—	článok 4 ods. 5
článok 5	článok 5
článok 6 ods. 1	článok 6 ods. 1
—	článok 6 ods. 2 až 4
článok 6 ods. 2 a 3	článok 7 ods. 1 a 2
—	článok 7 ods. 3
—	článok 7 ods. 4
článok 6 ods. 4	článok 7 ods. 5
článok 6 ods. 5	—
—	článok 8
článok 7 ods. 1 a 2	článok 9 ods. 1 a 2

Smernica 2005/85/ES	Táto smernica
—	článok 9 ods. 3
článok 8 ods. 1	článok 10 ods. 1
—	článok 10 ods. 2
článok 8 ods. 2 písm. a) až c)	článok 10 ods. 3 písm. a) až c)
—	článok 10 ods. 3 písm. d)
článok 8 ods. 3 a 4	článok 10 ods. 4 a 5
článok 9 ods. 1	článok 11 ods. 1
článok 9 ods. 2 prvý pododsek	článok 11 ods. 2 prvý pododsek
článok 9 ods. 2 druhý pododsek	—
článok 9 ods. 2 tretí pododsek	článok 11 ods. 2 druhý pododsek
článok 9 ods. 3	článok 11 ods. 3
článok 10 ods. 1 písm. a) až c)	článok 12 ods. 1 písm. a) až c)
—	článok 12 ods. 1 písm. d)
článok 10 ods. 1 písm. d) a e)	článok 12 ods. 1 písm. e) a f)
článok 10 ods. 2	článok 12 ods. 2
článok 11	článok 13
článok 12 ods. 1 prvý pododsek	článok 14 ods. 1 prvý pododsek
článok 12 ods. 2 druhý pododsek	—
—	článok 14 ods. 1 druhý a tretí pododsek
článok 12 ods. 2 tretí pododsek	článok 14 ods. 1 štvrtý pododsek
článok 12 ods. 2 písm. a)	článok 14 ods. 2 písm. a)
článok 12 ods. 2 písm. b)	—
článok 12 ods. 2 písm. c)	—
článok 12 ods. 3 prvý pododsek	článok 14 ods. 2 písm. b)
článok 12 ods. 3 druhý pododsek	článok 14 ods. 2 druhý pododsek
článok 12 ods. 4 až 6	článok 14 ods. 3 až 5
článok 13 ods. 1 a 2	článok 15 ods. 1 a 2
článok 13 ods. 3 písm. a)	článok 15 ods. 3 písm. a)
—	článok 15 ods. 3 písm. b)
článok 13 ods. 3 písm. b)	článok 15 ods. 3 písm. c)
—	článok 15 ods. 3 písm. d)
—	článok 15 ods. 3 písm. e)
článok 13 ods. 4	článok 15 ods. 4

Smernica 2005/85/ES	Táto smernica
článok 13 ods. 5	—
—	článok 16
článok 14	—
—	článok 17
—	článok 18
—	článok 19
článok 15 ods. 1	článok 22 ods. 1
článok 15 ods. 2	článok 20 ods. 1
—	článok 20 ods. 2 až 4
—	článok 21 ods. 1
článok 15 ods. 3 písm. a)	—
článok 15 ods. 3 písm. b) a c)	článok 21 ods. 2 písm. a) a b)
článok 15 ods. 3 písm. d)	—
článok 15 ods. 3 druhý pododsek	—
článok 15 ods. 4 až 6	článok 21 ods. 3 až 5
—	článok 22 ods. 2
článok 16 ods. 1 prvý pododsek	článok 23 ods. 1 prvý pododsek
článok 16 ods. 1 druhý pododsek prvá veta	článok 23 ods. 1 druhý pododsek, úvodná časť
—	článok 23 ods. 1 písm. a)
článok 16 ods. 1 druhý pododsek druhá veta	článok 23 ods. 1 písm. b)
článok 16 ods. 2 prvá veta	článok 23 ods. 2
článok 16 ods. 2 druhá veta	—
—	článok 23 ods. 3
článok 16 ods. 3	článok 23 ods. 4 prvý pododsek
článok 16 ods. 4 prvý pododsek	—
článok 16 ods. 4 druhý a tretí pododsek	článok 23 ods. 4 druhý a tretí pododsek
—	článok 24
článok 17 ods. 1	článok 25 ods. 1
článok 17 ods. 2 písm. a)	článok 25 ods. 2
článok 17 ods. 2 písm. b) a c)	—
článok 17 ods. 3	—
článok 17 ods. 4	článok 25 ods. 3
—	článok 25 ods. 4
článok 17 ods. 5	článok 25 ods. 5

Smernica 2005/85/ES	Táto smernica
—	článok 25 ods. 6
článok 17 ods. 6	článok 25 ods. 7
článok 18	článok 26
článok 19	článok 27
článok 20 ods. 1 a 2	článok 28 ods. 1 a 2
—	článok 28 ods. 3
článok 21	článok 29
článok 22	článok 30
článok 23 ods. 1	článok 31 ods. 1
článok 23 ods. 2 prvý pododsek	článok 31 ods. 2
—	článok 31 ods. 3
—	článok 31 ods. 4 a 5
článok 23 ods. 2 druhý pododsek	článok 31 ods. 6
článok 23 ods. 3	—
—	článok 31 ods. 7
článok 23 ods. 4 písm. a)	článok 31 ods. 8 písm. a)
článok 23 ods. 4 písm. b)	—
článok 23 ods. 4 písm. c) bod i)	článok 31 ods. 8 písm. b)
článok 23 ods. 4 písm. c) bod ii)	—
článok 23 ods. 4 písm. d)	článok 31 ods. 8 písm. c)
článok 23 ods. 4 písm. e)	—
článok 23 ods. 4 písm. f)	článok 31 ods. 8 písm. d)
článok 23 ods. 4 písm. g)	článok 31 ods. 8 písm. e)
—	článok 31 ods. 8 písm. f)
článok 23 ods. 4 písm. h) a i)	—
článok 23 ods. 4 písm. j)	článok 31 ods. 8 písm. g)
—	článok 31 ods. 8 písm. h) a i)
článok 23 ods. 4 písm. k) a l)	—
článok 23 ods. 4 písm. m)	článok 31 ods. 8 písm. j)
článok 23 ods. 4 písm. n) a o)	—
—	článok 31 ods. 9
článok 24	—
článok 25	článok 33
článok 25 ods. 1	článok 33 ods. 1

Smernica 2005/85/ES	Táto smernica
článok 25 ods. 2 písm. a) až c)	článok 33 ods. 2 písm. a) až c)
článok 25 ods. 2 písm. d) a e)	—
článok 25 ods. 2 písm. f) a g)	článok 33 ods. 2 písm. d) a e)
—	článok 34
článok 26	článok 35
článok 27 ods. 1 písm. a)	článok 38 ods. 1 písm. a)
—	článok 38 ods. 1 písm. b)
článok 27 ods. 1 písm. b) až d)	článok 38 ods. 1 písm. c) až e)
článok 27 ods. 2 až 5	článok 38 ods. 2 až 5
článok 28	článok 32
článok 29	—
článok 30 ods. 1	článok 37 ods. 1
článok 30 ods. 2 až 4	—
—	článok 37 ods. 2
článok 30 ods. 5 a 6	článok 37 ods. 3 a 4
článok 31 ods. 1	článok 36 ods. 1
článok 31 ods. 2	—
článok 31 ods. 3	článok 36 ods. 2
článok 32 ods. 1	článok 40 ods. 1
článok 32 ods. 2	—
článok 32 ods. 3	článok 40 ods. 2
článok 32 ods. 4	článok 40 ods. 3 prvá veta
článok 32 ods. 5	článok 40 ods. 3 druhá veta
článok 32 ods. 6	článok 40 ods. 4
—	článok 40 ods. 5
článok 32 ods. 7 prvý pododsek	článok 40 ods. 6 písm. a)
—	článok 40 ods. 6 písm. b)
článok 32 ods. 7 druhý pododsek	článok 40 ods. 6 druhý pododsek
—	článok 40 ods. 7
—	článok 41
článok 33	—
článok 34 ods. 1 a ods. 2 písm. a)	článok 42 ods. 1 a ods. 2 písm. a)
článok 34 ods. 2 písm. b)	—
článok 34 ods. 2 písm. c)	článok 42 ods. 2 písm. b)

Smernica 2005/85/ES	Táto smernica
článok 34 ods. 3 písm. a)	článok 42 ods. 3
článok 34 ods. 3 písm. b)	—
článok 35 ods. 1	článok 43 ods. 1 písm. a)
—	článok 43 ods. 1 písm. b)
článok 35 ods. 2 a ods. 3 písm. a) až f)	—
článok 35 ods. 4	článok 43 ods. 2
článok 35 ods. 5	článok 43 ods. 3
článok 36 ods. 1 až ods. 2 písm. c)	článok 39 ods. 1 až ods. 2 písm. c)
článok 36 ods. 2 písm. d)	—
článok 36 ods. 3	—
—	článok 39 ods. 3
článok 36 ods. 4 až 6	článok 39 ods. 4 až 6
—	článok 39 ods. 7
článok 36 ods. 7	—
článok 37	článok 44
článok 38	článok 45
—	článok 46 ods. 1 písm. a) bod i)
článok 39 ods. 1 písm. a) body i) a ii)	článok 46 ods. 1 písm. a) body ii) a iii)
článok 39 ods. 1 písm. a) bod iii)	—
článok 39 ods. 1 písm. b)	článok 46 ods. 1 písm. b)
článok 39 ods. 1 písm. c) a d)	—
článok 39 ods. 1 písm. e)	článok 46 ods. 1 písm. c)
—	článok 46 ods. 2 a 3
článok 39 ods. 2	článok 46 ods. 4 prvý pododsek
—	článok 46 ods. 4 druhý a tretí pododsek
článok 39 ods. 3	—
—	článok 46 ods. 5 až 9
článok 39 ods. 4	článok 46 ods. 10
článok 39 ods. 5	—
článok 39 ods. 6	článok 41 ods. 11
článok 40	článok 47
článok 41	článok 48
—	článok 49
článok 42	článok 50

Smernica 2005/85/ES	Táto smernica
článok 43 prvý pododsek	článok 51 ods. 1
—	článok 51 ods. 2
článok 43 druhý a tretí pododsek	článok 51 ods. 3 a 4
článok 44	článok 52 prvý pododsek
—	článok 52 druhý pododsek
—	článok 53
článok 45	článok 54
článok 46	článok 55
príloha I	—
príloha II	príloha I
príloha III	—
—	príloha II
—	príloha III

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2013/33/EÚ

z 26. júna 2013,

ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (prepracované znenie)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 78 ods. 2 písm. f),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

(1) Smernica Rady 2003/9/ES z 27. januára 2003, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl ⁽⁴⁾, by sa mala podstatným spôsobom zmeniť a doplniť. Z dôvodu prehľadnosti by sa mala uvedená smernica prepracovať.

(2) Spoločná azylová politika vrátane spoločného európskeho azylového systému predstavuje základnú časť cieľa Európskej únie, ktorým je postupné vytvorenie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti otvoreného pre tých, ktorých okolnosti oprávnené donútili hľadať ochranu v Únii. Takáto politika by sa mala riadiť zásadou solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti medzi členskými štátmi, a to aj na finančnej úrovni.

(3) Európska rada na svojom mimoriadnom zasadnutí v Tampere 15. a 16. októbra 1999 súhlasila, že bude pracovať na vytvorení spoločného európskeho azylového systému založeného na úplnom a rozsiahlom uplatňovaní Ženevského dohovoru o právnom postavení utečencov z 28. júla 1951, ktorý bol doplnený Newyorským protokolom z 31. januára 1967 (ďalej len „Ženevský dohovor“), potvrdzujúc tak zásadu zákazu vyhodenia alebo vrátenia. Prvá etapa spoločného európskeho azylového systému bola dosiahnutá prijatím príslušných právnych nástrojov vrátane smernice 2003/9/ES, ktoré sú stanovené v zmluvách.

(4) Európska rada na svojom zasadnutí 4. novembra 2004 prijala Haagsky program, v ktorom sa stanovujú ciele, ktoré sa majú realizovať v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v období rokov 2005 až 2010. V tejto súvislosti sa Európska komisia v Haagskom programe vyzýva, aby ukončila hodnotenie nástrojov prvej etapy a aby predložila Európskemu parlamentu a Rade nástroje a opatrenia druhej etapy.

(5) Európska rada na svojom zasadnutí 10. a 11. decembra 2009 prijala Štokholmský program, v ktorom opätovne zopakovala záväzok dosiahnuť cieľ, ktorým je vytvoriť do roku 2012 spoločný priestor ochrany a solidarity založený na spoločnom konaní o azyle a jednotnom postavení pre všetky osoby, ktorým sa udelila medzinárodná ochrana na základe prísnych noriem v oblasti ochrany a spravodlivých a účinných postupov. V Štokholmskom programe sa ďalej ustanovuje, že je nesmierne dôležité, aby sa bez ohľadu na členský štát, v ktorom si osoba podala žiadosť o medzinárodnú ochranu, takejto osobe poskytlo rovnocenné zaobchádzanie, pokiaľ ide o podmienky prijímania.

(6) Mali by sa mobilizovať zdroje Európskeho fondu pre utečencov a Európskeho podporného úradu pre azyl s cieľom poskytnúť primeranú podporu úsiliu členských štátov pri zavádzaní noriem stanovených pre druhú etapu spoločného európskeho azylového systému, a to najmä tých členských štátov, ktoré predovšetkým z dôvodu ich geografickej a demografickej situácie čelia osobitnému a neúmernému tlaku na ich azylové systémy.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 317, 23.12.2009, s. 110 a Ú. v. EÚ C 24, 28.1.2012, s. 80.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 79, 27.3.2010, s. 58.

⁽³⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 7. mája 2009 (Ú. v. EÚ C 212 E, 5.8.2010, s. 348) a pozícia Rady v prvom čítaní zo 6. júna 2013 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku). Pozícia Európskeho parlamentu z 10. júna 2013 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku).

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 31, 6.2.2003, s. 18.

(7) Vzhľadom na výsledky uskutočneného hodnotenia implementácie nástrojov prvej etapy je v tejto fáze vhodné potvrdiť zásady, o ktoré sa opiera smernica 2003/9/ES, s cieľom zabezpečiť lepšie podmienky prijímania žiadateľov o medzinárodnú ochranu (ďalej len „žiadatelia“).

- (8) V záujme zabezpečenia rovnakého zaobchádzania so žiadateľmi v celej Únii by sa táto smernica mala uplatňovať vo všetkých fázach a pri všetkých druhoch konaní týkajúcich sa žiadostí o medzinárodnú ochranu, na všetkých miestach a vo všetkých zariadeniach, kde sa žiadatelia nachádzajú, a to tak dlho, ako sa žiadatelia môžu zdržiavať na území členských štátov ako žiadatelia.
- (9) Členské štáty by sa pri uplatňovaní tejto smernice mali usilovať o to, aby sa plne rešpektovali zásady najlepších záujmov dieťaťa a zlúčenia rodiny, a to v súlade s Chartou základných práv Európskej únie, Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z roku 1989 a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- (10) Čo sa týka zaobchádzania s osobami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, členské štáty sú viazané záväzkami vyplývajúcimi z nástrojov medzinárodného práva, ktorých sú zmluvnými stranami.
- (11) Mali by sa stanoviť normy pre prijímanie žiadateľov, ktoré postačia na zabezpečenie ich dôstojnej životnej úrovne a porovnateľných životných podmienok vo všetkých členských štátoch.
- (12) Harmonizácia podmienok prijímania žiadateľov by mala pomôcť obmedziť sekundárne pohyby žiadateľov, ktoré sú spôsobené rôznymi podmienkami pri ich prijímaní.
- (13) S cieľom zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so všetkými žiadateľmi o medzinárodnú ochranu a zaručiť súlad so súčasným *acquis* Únie v oblasti azylu, konkrétne so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany⁽¹⁾, je vhodné rozšíriť rozsah pôsobnosti tejto smernice tak, aby zahŕňala aj žiadateľov o doplnkovú ochranu.
- (14) Prijímanie osôb s osobitnými potrebami pri prijímaní by malo byť prvoradým záujmom vnútroštátnych orgánov s cieľom zabezpečiť, aby podmienky tohto prijímania boli navrhnuté tak, aby spĺňali ich osobitné potreby pri prijímaní.
- (15) Zaistenie žiadateľov by sa malo uplatňovať v súlade s hlavnou zásadou, podľa ktorej osobu nemožno zaistiť len z toho dôvodu, že žiada o medzinárodnú ochranu, a to najmä v súlade s medzinárodnými právnymi záväzkami členských štátov a článkom 31 Ženevského dohovoru. Žiadatelia môžu byť zaistení len za veľmi jasne vymedzených výnimočných okolností stanovených v tejto smernici a v súlade so zásadou nevyhnutnosti a proporcionality, pokiaľ ide o spôsob a účel takéhoto zaistenia. Zaistený žiadateľ by mal mať skutočný prístup k potrebným procesným zárukám, akými sú opravné prostriedky pred vnútroštátnym súdnym orgánom.
- (16) Pokiaľ ide o správne konania týkajúce sa dôvodov zaistenia, pod pojmom „náležitá starostlivosť“ sa rozumie minimálne požiadavka, aby členské štáty prijali konkrétne a zmysluplné kroky s cieľom zabezpečiť, aby čas potrebný na overenie dôvodov zaistenia bol čo najkratší a aby existovali reálne predpoklady pre úspešné vykonanie takéhoto overenia v čo najkratšom čase. Zaistenie nesmie prekročiť čas odôvodnene potrebný na ukončenie príslušného konania.
- (17) Dôvodmi zaistenia, ktoré sa stanovujú v tejto smernici, nie sú dotknuté iné dôvody zaistenia vrátane dôvodov zaistenia v rámci trestného konania, uplatniteľné podľa vnútroštátneho práva, ktoré nesúvisia so žiadosťou štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti o medzinárodnú ochranu.
- (18) So žiadateľmi, ktorí boli zaistení, by sa malo zaobchádzať tak, aby sa plne rešpektovala ich ľudská dôstojnosť a podmienky ich prijímania by mali byť navrhnuté tak, aby spĺňali ich potreby v danej situácii. Členské štáty by mali predovšetkým zabezpečiť uplatňovanie článku 37 Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z roku 1989.
- (19) V niektorých prípadoch nie je v praxi možné okamžite zabezpečiť určité záruky pri prijímaní zaistených osôb, a to napríklad vzhľadom na geografickú polohu alebo osobitnú štruktúru útvaru zaistenia. Akákoľvek odchýlka od týchto záruk by však mala byť dočasná a mala by sa uplatňovať len za okolností stanovených v tejto smernici. Odchýlky by sa mali uplatňovať len za výnimočných okolností a mali by byť riadne odôvodnené, pričom by sa mali zohľadňovať okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to vrátane stupňa závažnosti uplatnenej odchýlky, jej trvania a vplyvu na dotknutého žiadateľa.

(¹) Ú. v. EÚ L 337, 20.12.2011, s. 9.

- (20) S cieľom lepšie zabezpečiť fyzickú a psychickú integritu žiadateľov, zaistenie by malo byť krajným opatrením a môže sa uplatňovať len potom, ako sa riadne preskúmajú všetky alternatívne opatrenia k zaisteniu, ktoré nezahŕňajú pozbavenie osobnej slobody. Akékoľvek alternatívne opatrenie k zaisteniu musí rešpektovať základné ľudské práva žiadateľov.
- (21) Na zabezpečenie súladu s procesnými zárukami, ktoré spočívajú v možnosti kontaktovať organizácie alebo skupiny osôb, ktoré poskytujú právnu pomoc, by sa mali poskytovať informácie o takýchto organizáciách a skupinách osôb.
- (22) Členské štáty by pri rozhodovaní o možnostiach ubytovania mali náležitým spôsobom zohľadniť najlepšie záujmy dieťaťa, ako aj konkrétnu situáciu akéhokoľvek žiadateľa, ktorý je závislý na rodinných príslušníkoch alebo iných blízkych príbuzných, ako sú napríklad slobodní maloletí súrodenci, ktorí sa už zdržiavajú v členskom štáte.
- (23) S cieľom podporiť sebestačnosť žiadateľov a obmedziť značné rozdiely medzi členskými štátmi je nevyhnutné stanoviť jasné pravidlá týkajúce sa prístupu žiadateľov na trh práce.
- (24) S cieľom zabezpečiť, aby bola materiálna pomoc poskytovaná žiadateľom v súlade so zásadami stanovenými v tejto smernici, je nevyhnutné, aby členské štáty stanovili rozsah takejto pomoci, a to na základe príslušných referenčných údajov. To neznamená, že priznaná výška pomoci by mala byť rovnaká ako v prípade vlastných štátnych príslušníkov. Členské štáty môžu žiadateľom poskytnúť menej priaznivé zaobchádzanie než vlastným štátnym príslušníkom, ako sa uvádza v tejto smernici.
- (25) Malo by sa zamedziť možnému zneužívaniu systému prijímania určením okolností, za ktorých možno žiadateľom obmedziť alebo odňať materiálne podmienky prijímania, pričom by sa zároveň mala zabezpečiť dôstojná životná úroveň všetkých žiadateľov.
- (26) Mala by sa zabezpečiť efektívnosť vnútroštátnych systémov prijímania a spolupráca medzi členskými štátmi v oblasti prijímania žiadateľov.
- (27) Mala by sa podporovať vhodná koordinácia medzi príslušnými orgánmi v oblasti prijímania žiadateľov a mali by sa preto podporovať harmonické vzťahy medzi miestnymi spoločenstvami a pobytovými tábormi.
- (28) Členské štáty by mali mať právomoc zaviesť alebo si ponechať priaznivejšie ustanovenia pre štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí žiadajú členský štát o medzinárodnú ochranu.
- (29) V tomto duchu sú členské štáty vyzvané, aby uplatňovali ustanovenia tejto smernice aj v súvislosti s postupmi rozhodovania o žiadostiach o iné formy ochrany, než sú tie, ktoré sú stanovené v smernici 2011/95/EÚ.
- (30) Vykonávanie tejto smernice by sa malo v pravidelných intervaloch vyhodnocovať.
- (31) Keďže cieľ tejto smernice, a to zavedenie noriem pre prijímanie žiadateľov v členských štátoch, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov tejto smernice ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (32) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie k vysvetľujúcim dokumentom z 28. septembra 2011 ⁽¹⁾ sa členské štáty zaviazali, že v odôvodnených prípadoch doplnia oznámenie o svojich transpozičných opatreniach jedným alebo viacerými dokumentmi vysvetľujúcimi vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. Vo vzťahu k tejto smernici sa zákonodarca domnieva, že je zasielanie takýchto dokumentov odôvodnené.
- (33) V súlade s článkami 1 a 2 a článkom 4a ods. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a k Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Spojené kráľovstvo a Írsko nezúčastňujú na prijímaní tejto smernice a nie sú ňou viazané ani nepodliehajú jej uplatňovaniu.
- (34) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a k ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijímaní tejto smernice, nie je ňou viazané ani nepodlieha jej uplatňovaniu.

(¹) Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

(35) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady, ktoré uznáva najmä Charta základných práv Európskej únie. Táto smernica sa najmä snaží zabezpečiť úplné rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a podporovať uplatňovanie článkov 1, 4, 6, 7, 18, 21, 24 a 47 charty a má sa zodpovedajúcim spôsobom vykonávať.

(36) Povinnosť transponovať túto smernicu do vnútroštátneho práva by sa mala obmedziť na tie ustanovenia, ktoré predstavujú podstatnú zmenu v porovnaní so smernicou 2003/9/ES. Povinnosť transponovať ustanovenia, ktoré sa nezmenili, vyplýva z uvedenej smernice.

(37) Táto smernica by sa mala uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté záväzky členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu smernice 2003/9/ES do vnútroštátneho práva stanovených v časti B prílohy II,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

ÚČEL, VYMEDZENIE POJMOV A ROZSAH PÔSOBNOSTI

Článok 1

Účel

Účelom tejto smernice je stanoviť normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (ďalej len „žiadatelia“) v členských štátoch.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice:

a) „žiadosť o medzinárodnú ochranu“ je žiadosť o medzinárodnú ochranu v zmysle článku 2 písm. h) smernice 2011/95/EÚ;

b) „žiadateľ“ je štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorí podali žiadosť o medzinárodnú ochranu, v súvislosti s ktorou zatiaľ nebolo prijaté právoplatné rozhodnutie;

c) „rodinní príslušníci“ sú, ak rodina existovala už v krajine pôvodu, títo členovia rodiny žiadateľa, ktorí sa v súvislosti so žiadosťou o medzinárodnú ochranu zdržiavajú v tom istom členskom štáte:

— manžel žiadateľa alebo jeho partner, s ktorým žije v stálom zväzku a s ktorým nie je zosobášený, ak sa podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu

hľadá podľa zákona týkajúceho sa štátnych príslušníkov tretej krajiny na nezobášané páry ako na manželské páry,

— maloleté deti párov uvedených v prvej zarážke alebo žiadateľa, pod podmienkou že sú slobodné, a bez ohľadu na to, či sa narodili v manželskom zväzku alebo mimo neho alebo boli osvojené v zmysle vnútroštátneho práva,

— otec, matka alebo iná dospelá osoba zodpovedná za žiadateľa podľa práva alebo praxe príslušného členského štátu, ak je týmto žiadateľom maloletá nezobášaná osoba;

d) „maloletá osoba“ je osoba mladšia ako 18 rokov, ktorá je štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti;

e) „maloletá osoba bez sprievodu“ je maloletá osoba, ktorá prichádza na územie členských štátov bez sprievodu dospeléj osoby, ktorá je za ňu zodpovedná, či už podľa práva alebo praxe príslušného členského štátu, pokiaľ sa skutočne nenachádza v opatere takejto osoby; patrí sem aj maloletá osoba, ktorá je ponechaná bez sprievodu potom, ako vstúpila na územie členských štátov;

f) „podmienky prijímania“ sú celý súbor opatrení, ktoré členské štáty poskytnú žiadateľom v súlade s touto smernicou;

g) „materiálne podmienky prijímania“ sú podmienky prijímania, ktoré zahŕňajú ubytovanie, stravu a oblečenie, poskytované v materiálnej forme alebo ako finančné príspevky, alebo ako poukážky, alebo ako kombinácia týchto troch foriem, a denné dávky;

h) „zaistenie“ je umiestnenie žiadateľa členským štátom na konkrétnom mieste, na ktorom je obmedzená sloboda pohybu žiadateľa;

i) „pobytový tábor“ je akékoľvek zariadenie, ktoré sa používa na kolektívne ubytovanie žiadateľov;

j) „zástupca“ je osoba alebo organizácia, ktorá bola príslušným orgánom ustanovená, aby pomáhala maloletej osobe bez sprievodu a zastupovala ju v konaniach stanovených v tejto smernici s cieľom zabezpečiť najlepšie záujmy dieťaťa, a v prípade potreby robiť za maloletú osobu právne úkony. Ak je za zástupcu ustanovená organizácia, určí osobu zodpovednú za vykonávanie úloh zástupcu vo vzťahu k maloletej osobe bez sprievodu v súlade s touto smernicou;

k) „žiadateľ s osobitnými potrebami pri prijímaní“ je zraniteľná osoba v súlade s článkom 21, ktorá potrebuje osobitné záruky, aby mohla požívať práva a konať v súlade s povinnosťami stanovenými v tejto smernici.

Článok 3

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa vzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín a osoby bez štátnej príslušnosti, ktoré podali žiadosť o medzinárodnú ochranu na území členského štátu vrátane hraníc, teritoriálnych vôd alebo tranzitného priestoru, pokiaľ sú oprávnení zdržiavať sa na tomto území ako žiadatelia, ako aj na rodinných príslušníkov, ak sa na nich vzťahuje takáto žiadosť o medzinárodnú ochranu podľa vnútroštátneho práva.

2. Táto smernica sa nevzťahuje na prípady žiadostí o diplomatický alebo územný azyl, ktoré sú podané na zastupiteľstvách členských štátov.

3. Táto smernica sa neuplatňuje, ak sa uplatňujú ustanovenia smernice Rady 2001/55/ES z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného príchodu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov⁽¹⁾.

4. Členské štáty sa môžu rozhodnúť uplatňovať túto smernicu v súvislosti s postupmi rozhodovania o žiadostiach o iné formy ochrany, než sú tie, ktoré vyplývajú zo smernice 2011/95/EÚ.

Článok 4

Priaznivejšie ustanovenia

Členské štáty môžu zaviesť alebo si ponechať priaznivejšie ustanovenia v oblasti podmienok prijímania žiadateľov a ďalších blízkych príbuzných žiadateľa, ktorí sa zdržiavajú v tom istom členskom štáte, ak sú na žiadateľovi závislí, alebo z humanitárnych dôvodov, a to za predpokladu, že tieto ustanovenia sú v súlade s touto smernicou.

KAPITOLA II

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O PODMIENKACH PRIJÍMANIA

Článok 5

Informácie

1. Členské štáty informujú žiadateľov v primeranej lehote, najneskôr však do pätnástich dní od podania ich žiadosti o medzinárodnú ochranu, aspoň o existujúcich výhodách a povinnostiach, ktoré musia splňať v súvislosti s podmienkami prijímania.

Členské štáty zabezpečia, aby sa žiadateľom poskytovali informácie o organizáciách alebo skupinách osôb, ktoré poskytujú špeciálnu právnu pomoc, a o organizáciách, ktoré by im mohli pomôcť alebo ich informovať o dostupných podmienkach prijímania vrátane zdravotnej starostlivosti.

2. Členské štáty zabezpečia, aby informácie uvedené v odseku 1 mali písomnú podobu a aby boli v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu žiadateľ rozumie. Tieto informácie sa môžu prípadne poskytovať aj ústne.

Článok 6

Dokumentácia

1. Členské štáty zabezpečia, aby do troch dní od podania žiadosti o medzinárodnú ochranu žiadateľ dostal doklad vydaný na jeho meno a potvrdzujúci jeho postavenie žiadateľa alebo skutočnosť, že je oprávnený zdržiavať sa na území členského štátu až do vybavenia jeho žiadosti alebo počas jej posudzovania

Ak sa držiteľ takéhoto dokladu nemôže voľne pohybovať po celom území alebo po časti územia členského štátu, v doklade sa jasne uvedie aj táto skutočnosť.

2. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že tento článok neuplatnia, ak je žiadateľ zaistený a rovnako aj počas posudzovania žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej na hranici alebo v rámci postupu pri rozhodovaní o práve žiadateľa vstúpiť na územie členského štátu. V osobitných prípadoch, počas posudzovania žiadosti o medzinárodnú ochranu, môžu členské štáty vydať žiadateľom iné osvedčenie rovnocenné dokladu uvedenému v odseku 1.

3. Doklad uvedený v odseku 1 nemusí potvrdzovať totožnosť žiadateľa.

4. Členské štáty prijímajú opatrenia potrebné na to, aby bol žiadateľom vydaný doklad uvedený v odseku 1, ktorý musí platiť po celú dobu, kým sú oprávnení zdržiavať sa na území príslušného členského štátu.

5. Členské štáty môžu žiadateľom vydať cestovný doklad, ak si závažné humanitárne dôvody vyžadujú ich prítomnosť v inom štáte.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 212, 7.8.2001, s. 12.

6. Členské štáty neuložia žiadateľom len z toho dôvodu, že sú žiadateľmi o medzinárodnú ochranu, zbytočné alebo nepriemerané požiadavky týkajúce sa dokumentov alebo iné administratívne požiadavky pred tým, než im priznajú práva, na ktoré majú podľa tejto smernice nárok.

Článok 7

Pobyt a sloboda pohybu

1. Žiadatelia sa môžu voľne pohybovať na území hostiteľského členského štátu alebo v rámci oblasti, ktorú im tento členský štát vyčlení. Vyčlenená oblasť nesmie narušovať nedotknuteľnosť súkromia a musí poskytovať dostatočný priestor na zabezpečenie prístupu ku všetkým výhodám vyplývajúcim z tejto smernice.

2. Členské štáty môžu rozhodnúť o mieste pobytu žiadateľa z dôvodu verejného záujmu, verejného poriadku alebo v prípade potreby aj z dôvodu rýchleho spracovania a efektívneho monitorovania jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu.

3. Členské štáty môžu podmieniť zabezpečovanie materiálnych podmienok prijímania skutočným pobytom žiadateľov na konkrétnom mieste, ktoré určia členské štáty. Takéto rozhodnutie, ktoré môže mať všeobecnú povahu, sa prijme na základe individuálneho posúdenia a v súlade s vnútroštátnym právom.

4. Členské štáty ustanovia možnosť poskytovať žiadateľom dočasné povolenie na opustenie miesta pobytu uvedeného v odsekoch 2 a 3 a/alebo vyčlenenej oblasti uvedenej v odseku 1. Rozhodnutia sa prijímajú na základe individuálneho posúdenia, objektívne a nestranné, a ak sú rozhodnutia zamietavé, musia sa odôvodniť.

Žiadateľ nemusí žiadať o povolenie dostaviť sa na orgány alebo súdy, ak je jeho prítomnosť potrebná.

5. Členské štáty od žiadateľov vyžadujú, aby príslušné orgány informovali o súčasnej adrese a aby čo najskôr týmto orgánom oznámili každú zmenu adresy.

Článok 8

Zaistenie

1. Členské štáty nesmú zaistiť osobu len z toho dôvodu, že táto osoba je žiadateľom v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany⁽¹⁾.

2. Ak je to nevyhnutné, členské štáty môžu na základe individuálneho posúdenia každého jednotlivého prípadu žiadateľa zaistiť, ak nemožno účinne uplatniť iné, miernejšie donucovacie alternatívne opatrenia.

3. Žiadateľa možno zaistiť iba:

- a) na účely zistenia alebo overenia jeho totožnosti alebo štátnej príslušnosti;
- b) na účely zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktoré by bez zaisťovania nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko úteku žiadateľa;
- c) na účely rozhodovania v rámci konania o práve žiadateľa vstúpiť na územie;
- d) ak je žiadateľ zaistený a vzťahuje sa na neho konanie o návrate podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území⁽²⁾, s cieľom pripraviť návrat a/alebo výkon vyhostenia a príslušný členský štát môže na základe objektívnych kritérií vrátane skutočnosti, že žiadateľ už mal prístup ku konaniu o azyle, doložiť, že existuje odôvodnené podozrenie, že žiadateľ žiada o medzinárodnú ochranu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmať vykonanie rozhodnutia o návrate;
- e) ak si to vyžaduje ochrana národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku;
- f) v súlade s článkom 28 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov⁽³⁾.

Dôvody zaistenia sa stanovujú vo vnútroštátnom práve.

4. Členské štáty zabezpečia, aby sa vo vnútroštátnom práve stanovili pravidlá upravujúce alternatívy k zaisteniu, ako napríklad pravidelné hlásenie sa príslušným orgánom, zloženie finančnej zábezpeky alebo povinnosť zdržiavať sa na určenom mieste.

⁽¹⁾ Pozri stranu 60 tohto úradného vestníka.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98.

⁽³⁾ Pozri stranu 31 tohto úradného vestníka.

Článok 9

Záruky pre zaistených žiadateľov

1. Žiadateľ je zaistený iba na čo najkratší možný čas a len pokiaľ pretrvávajú dôvody stanovené v článku 8 ods. 3.

Správne konanie týkajúce sa dôvodov zaistenia stanovených v článku 8 ods. 3 sa vykoná s náležitou starostlivosťou. Oneskorenie v správnom konaní, ktoré nie je zavinené žiadateľom, nie je dôvodom na to, aby bol žiadateľ naďalej zaistený.

2. Zaistenie žiadateľov nariaďujú písomne súdne alebo správne orgány. V príkaze na zaistenie sa uvedú dôvody týkajúce sa skutkového, ako aj právneho stavu, na ktorých je zaistenie založené.

3. Ak je zaistenie nariadené správnymi orgánmi, členské štáty zabezpečia urýchlené súdne preskúmanie zákonnosti zaistenia, ktoré sa vykoná z úradnej moci a/alebo na žiadosť žiadateľa. Ak sa preskúmanie vykonáva z úradnej moci, rozhodne sa o ňom čo najskôr po zaistení. V prípade preskúmania na žiadosť žiadateľa sa o ňom rozhodne čo najskôr po začatí príslušného konania. Na tento účel členské štáty určia vo vnútroštátnom práve lehotu, v akej sa súdne preskúmanie z úradnej moci a/alebo súdne preskúmanie na žiadosť žiadateľa majú vykonať.

Dotknutý žiadateľ musí byť bezodkladne prepustený, ak je podľa súdneho preskúmania jeho zaistenie nezákonné.

4. Zaisteným žiadateľom sa bezodkladne písomne, v jazyku, ktorému žiadateľa rozumejú alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumejú, oznámia dôvody zaistenia a postupy stanovené vo vnútroštátnom práve pre podanie opravného prostriedku proti príkazu na zaistenie, ako aj možnosť žiadať o bezplatnú právnu pomoc a zastupovanie.

5. Zaistenie podlieha v primeraných časových intervaloch preskúmaniu súdnym orgánom z úradnej moci a/alebo na žiadosť dotknutého žiadateľa, a to najmä v prípade predĺženia doby zaistenia, vzniku relevantných okolností či zistenia nových informácií, ktoré môžu mať vplyv na zákonnosť zaistenia.

6. V prípade súdneho preskúmania príkazu na zaistenie, ktoré sa stanovuje v odseku 3, členské štáty žiadateľom zabezpečia prístup k bezplatnej právnej pomoci a zastupovaniu. To zahŕňa prinajmenšom prípravu požadovaných procesných dokumentov a účasť na pojednávaní pred súdnymi orgánmi v mene žiadateľa.

Bezplatnú právnu pomoc a zastupovanie poskytujú náležite kvalifikované osoby, ktoré ako také pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo a ktorých záujmy nie sú v rozpore alebo by sa potenciálne nemali dostať do rozporu so záujmami žiadateľa.

7. Členské štáty môžu tiež stanoviť, že bezplatná právna pomoc a zastupovanie sa poskytujú:

- a) výlučne osobám, ktoré nedisponujú dostatočnými prostriedkami, a/alebo
- b) výlučne prostredníctvom služieb poskytovaných právnymi zástupcami alebo inými poradcami, ktorí sú na základe vnútroštátneho práva osobitne určení na poskytovanie pomoci žiadateľom a na ich zastupovanie.

8. Členské štáty tiež môžu:

- a) uložiť peňažné a/alebo časové obmedzenia na poskytovanie bezplatnej právnej pomoci a zastupovania pod podmienkou, že takéto obmedzenia nie sú svojvoľným obmedzením prístupu k právnej pomoci a zastupovaniu;
- b) stanoviť, že pokiaľ ide o poplatky a ďalšie náklady, nebude zaobchádzanie so žiadateľmi priaznivejšie ako zaobchádzanie, ktoré sa bežne poskytuje vlastným štátnym príslušníkom v záležitostiach týkajúcich sa právnej pomoci.

9. Členské štáty môžu požadovať preplatenie akýchkoľvek uhradených nákladov, a to v plnej výške alebo čiastočne, ak a keď sa finančná situácia žiadateľa výrazne zlepšila alebo ak sa rozhodnutie o úhrade takýchto nákladov prijalo na základe nepravdivých informácií, ktoré poskytol žiadateľ.

10. Vo vnútroštátnom práve sa stanovujú postupy pre prístup k právnej pomoci a zastupovaniu.

Článok 10

Podmienky zaistenia

1. Zaistenie žiadateľov sa spravidla vykonáva v špecializovaných zariadeniach určených na zaistenie. Ak členský štát nemôže poskytnúť ubytovanie v špecializovanom zariadení určenom na zaistenie a je nútený využiť ubytovanie v ústave na výkon väzby, zaistený žiadateľ je umiestnený oddelene od bežných väzňov a uplatňujú sa podmienky zaistenia stanovené v tejto smernici.

Ak je to možné, zaistení žiadatelia sú umiestnení oddelene od ostatných štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nepodali žiadosť o medzinárodnú ochranu.

Ak nie je možné žiadateľov umiestniť oddelene od ostatných štátnych príslušníkov tretích krajín, príslušný členský štát zabezpečí uplatnenie podmienok zaistenia stanovených v tejto smernici.

2. Zaistení žiadatelia majú prístup na čerstvý vzduch.

3. Členské štáty zabezpečia, aby osoby zastupujúce Úrad vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (ďalej len „UNHCR“) mali možnosť komunikovať so žiadateľmi a navštevovať ich v podmienkach, ktoré zabezpečujú súkromie. Táto možnosť sa vzťahuje aj na organizácie, ktoré v mene UNHCR pôsobia na území príslušného členského štátu na základe dohody s týmto členským štátom.

4. Členské štáty zabezpečia, aby rodinní príslušníci, právni zástupcovia alebo poradcovia a osoby zastupujúce príslušné mimovládne organizácie uznané dotknutým členským štátom mali možnosť komunikovať so žiadateľmi a navštevovať ich v podmienkach, ktoré zabezpečujú súkromie. Obmedzenie prístupu do zariadenia určeného na zaistenie možno uložiť len vtedy, ak je to na základe vnútroštátneho práva objektívne nevyhnutné z hľadiska bezpečnosti, verejného poriadku alebo administratívneho riadenia zariadenia určeného na zaistenie a za predpokladu, že tým prístup nie je výrazne obmedzený alebo znemožnený.

5. Členské štáty zabezpečia, aby boli zaistení žiadatelia pravidelne informovaní o vnútornom poriadku zariadenia určeného na zaistenie, ako aj o ich právach a povinnostiach, a to v jazyku, ktorému žiadatelia rozumejú alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu žiadatelia rozumejú. Členské štáty sa môžu odchýliť od tejto povinnosti v riadne odôvodnených prípadoch a na primeraný čas, a to čo možno najkratší, ak je žiadateľ zaistený na hraničnom priechode alebo v tranzitnom priestore. Táto odchýlka sa neuplatňuje v prípadoch uvedených v článku 43 smernice 2013/32/EÚ.

Článok 11

Zaistenie zraniteľných osôb a žiadateľov s osobitnými potrebami pri prijímaní

1. Zdravotnému stavu vrátane duševného zdravia zaistených žiadateľov, ktorí sú zraniteľnými osobami, venujú vnútroštátne orgány prvoradáú pozornosť.

Pri zaistení zraniteľných osôb členské štáty zabezpečia, aby boli tieto osoby pravidelne monitorované a aby im bola

poskytovaná primeraná pomoc s prihliadnutím na ich osobitnú situáciu vrátane ich zdravotného stavu.

2. Maloleté osoby možno zaistiť len v krajnom prípade a ak sa dospeje k záveru, že by sa nemohli účinne uplatniť iné, miernejšie donucovacie alternatívne opatrenia. Takéto zaistenie sa nariaďuje na najkratší čas a musí byť vyvinuté maximálne úsilie na prepustenie zaistených maloletých osôb a na ich umiestnenie do ubytovacieho zariadenia vhodného pre maloleté osoby.

Členské štáty v prvom rade zohľadňujú najlepšie záujmy maloletých osôb, ako sa stanovuje v článku 23 ods. 2.

Zaistené maloleté osoby musia mať možnosť zapájať sa do voľnočasových aktivít, a to vrátane hier a rekreačných činností zodpovedajúcich ich veku.

3. Maloleté osoby bez sprievodu sa zaistia len vo výnimočných situáciách. Musí sa vyvinúť maximálne úsilie o čo najrýchlejšie prepustenie zaistej maloletej osoby bez sprievodu.

Maloleté osoby bez sprievodu nesmú byť nikdy zaistené v ústave na výkon väzby.

Maloletým osobám bez sprievodu sa podľa možnosti poskytnú ubytovanie v inštitúciách disponujúcich personálom a zariadeniami zohľadňujúcimi potreby osôb v ich veku.

V prípade zaistenia maloletých osôb bez sprievodu členské štáty zabezpečia, aby boli ubytované oddelene od dospelých osôb.

4. Zaistené rodiny sa ubytujú samostatne, aby im bolo zabezpečené primerané súkromie.

5. Ak sú zaistenými žiadateľmi ženy, členské štáty zabezpečia, aby boli ubytované oddelene od žiadateľov mužského pohlavia okrem prípadov, ak ide o ich rodinných príslušníkov a všetky dotknuté osoby vyjadrili svoj súhlas.

Výnimky z prvého pododseku možno uplatniť aj pri využívaní spoločných priestorov určených na rekreačné a spoločenské aktivity vrátane podávania stravy.

6. V riadne odôvodnených prípadoch sa môžu členské štáty na primeraný čas, a to čo možno najkratší, odchýliť od ustanovení odseku 2 tretieho pododseku, odseku 4 a odseku 5 prvého pododseku, ak je žiadateľ zaistený na hraničnom priechode alebo v tranzitnom priestore, okrem prípadov uvedených v článku 43 smernice 2013/32/EÚ.

Článok 12

Rodiny

Členské štáty prijímajú vhodné opatrenia v záujme maximálneho možného zlúčenia rodín, ktoré sa zdržiavajú na ich území, ak príslušný členský štát poskytne žiadateľom ubytovanie. Takéto opatrenia sa vykonávajú so súhlasom žiadateľa.

Článok 13

Lekárske vyšetrenie

Členské štáty môžu vyžadovať lekárske vyšetrenie žiadateľov z dôvodov ochrany verejného zdravia.

Článok 14

Školská dochádza a vzdelávanie maloletých osôb

1. Členské štáty poskytujú maloletým deťom žiadateľov a žiadateľom, ktorí sú maloletými osobami, prístup k vzdelávaciemu systému za podobných podmienok ako svojim štátnym príslušníkom dovtedy, kým sa nevykoná rozhodnutie o ich vyhostení alebo o vyhostení ich rodičov. Takéto vzdelávanie sa môže poskytovať v pobytových táboroch.

Príslušný členský štát môže ustanoviť, že takýto prístup k vzdelávaciemu systému sa musí obmedziť na štátny vzdelávací systém.

Členské štáty nesmú odmietnuť stredoškolské vzdelávanie len z toho dôvodu, že maloletá osoba dosiahla plnoletosť.

2. Prístup k vzdelávaciemu systému sa nesmie odložiť o viac ako tri mesiace odo dňa podania žiadosti o medzinárodnú ochranu maloletou osobou alebo v jej mene.

V prípade potreby sa maloletým osobám poskytnú prípravné kurzy vrátane jazykových kurzov s cieľom uľahčiť ich prístup k vzdelávaciemu systému a účasť v ňom, ako sa stanovuje v odseku 1.

3. Ak prístup k vzdelávaciemu systému, ktorý je stanovený v odseku 1, nie je možný kvôli osobitnej situácii, v ktorej sa

maloletá osoba nachádza, dotknutý členský štát ponúkne v súlade so svojim vnútroštátnym právom a praxou iné formy vzdelávania.

Článok 15

Zamestnanie

1. Členské štáty zabezpečia, aby žiadatelia najneskôr do 9 mesiacov odo dňa podania žiadosti o medzinárodnú ochranu získali prístup na trh práce, ak ešte nebolo prijaté prvostupňové rozhodnutie príslušného orgánu a omeškanie nebolo zavinené žiadateľom.

2. Členské štáty v súlade so svojim vnútroštátnym právom rozhodnú o podmienkach, za akých žiadateľom umožnia prístup na trh práce, pričom zároveň zabezpečia, aby mali žiadatelia skutočný prístup na trh práce.

Členské štáty môžu z dôvodov politik trhu práce uprednostniť občanov Únie a štátnych príslušníkov zmluvných strán Dohody o Európskom hospodárskom priestore a štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa na ich území oprávnene zdržiavajú.

3. Prístup na trh práce sa nemôže odmietnuť počas konaní o opravných prostriedkoch, ak má opravný prostriedok proti zamietavému rozhodnutiu v riadnom konaní odkladný účinok, a to až do oznámenia zamietavého rozhodnutia o opravnom prostriedku

Článok 16

Odborná príprava

Členské štáty môžu žiadateľom povoliť prístup k odbornej príprave bez ohľadu na to, či majú prístup na trh práce alebo nie.

Prístup k odbornej príprave súvisiacej s pracovnou zmluvou závisí od toho, do akej miery má žiadateľ prístup na trh práce v súlade s článkom 15.

Článok 17

Všeobecné pravidlá o materiálnych podmienkach prijímania a zdravotnej starostlivosti

1. Členské štáty zabezpečia, aby boli žiadateľom, keď podajú žiadosť o medzinárodnú ochranu, poskytnuté materiálne podmienky prijímania.

2. Členské štáty zabezpečia, aby materiálne podmienky prijímania poskytnuli žiadateľom primeranú životnú úroveň, ktorá im zaručí živobytie a ochráni ich fyzické a psychické zdravie.

Členské štáty zabezpečia, aby bola táto životná úroveň zabezpečená v prípade zraniteľných osôb nachádzajúcich sa v osobitnej situácii v súlade s článkom 21, ako aj v prípade zaistených osôb.

3. Členské štáty môžu zabezpečovať všetky alebo niektoré materiálne podmienky prijímania a zdravotnú starostlivosť pod podmienkou, že žiadatelia nemajú dostatok prostriedkov na zachovanie životnej úrovne primeranej ich zdravotnému stavu a na zabezpečenie živobytia.

4. Členské štáty môžu od žiadateľov požadovať, aby hradili alebo prispievali na náklady na materiálne podmienky prijímania a zdravotnú starostlivosť stanovené v tejto smernici podľa ustanovenia odseku 3, ak majú žiadatelia dostatok zdrojov, napríklad ak primeranú dobu pracujú.

Ak sa zistí, že žiadateľ mal dostatok prostriedkov na úhradu materiálnych podmienok prijímania a zdravotnej starostlivosti v čase, kedy mu boli tieto základné potreby hrazené, členské štáty môžu požiadať žiadateľa o náhradu týchto nákladov.

5. Ak členské štáty poskytujú materiálne podmienky prijímania formou finančných príspevkov alebo poukážok, ich výška sa stanoví na základe úrovne alebo úrovni, ktoré dotknutý členský štát stanovil na základe svojho práva alebo praxe s cieľom zabezpečiť primeranú životnú úroveň svojich štátnych príslušníkov. Členské štáty môžu v tejto súvislosti poskytnúť žiadateľom menej priaznivé zaobchádzanie ako svojim štátnym príslušníkom, najmä ak sa hmotná podpora poskytuje čiastočne v materiálnej forme alebo ak uvedená úroveň alebo úroveň uplatňované na vlastných štátnych príslušníkov majú za cieľ zabezpečiť vyššiu životnú úroveň, než je úroveň, ktorá sa stanovuje pre žiadateľov podľa tejto smernice.

Článok 18

Spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania

1. Ak sa poskytujú ubytovanie v materiálnej forme, malo by mať jednu z týchto podôb alebo ich kombináciu:

- a) priestory používané na účely ubytovania žiadateľov počas posudzovania žiadostí o medzinárodnú ochranu podaných na hranici alebo v tranzitnom priestore;
- b) pobytové tábory, ktoré zabezpečujú primeranú životnú úroveň;
- c) súkromné domy, byty, hotely alebo iné priestory prispôbené na účely ubytovania žiadateľov.

2. Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek osobitné podmienky zaistenia stanovené v článkoch 10 a 11 vo vzťahu k ubytovaniu uvedenému v odseku 1 písm. a), b) a c) tohto článku, členské štáty zabezpečia, aby:

- a) žiadatelia dostali záruky týkajúce sa ochrany ich rodinného života;
- b) žiadatelia mali možnosť komunikovať s príbuznými, právnyimi zástupcami alebo poradcami, osobami zastupujúcimi UNHCR a inými príslušnými vnútroštátnymi, medzinárodnými a mimovládnyimi organizáciami a subjektmi;
- c) rodinní príslušníci, právni zástupcovia alebo poradcovia, osoby zastupujúce UNHCR a príslušné mimovládne organizácie uznané dotknutým členským štátom mali prístup, aby mohli žiadateľom pomáhať. Obmedzenia takéhoto prístupu sa môžu uložiť len z dôvodov, ktoré sa týkajú bezpečnosti priestorov a bezpečnosti žiadateľov.

3. Členské štáty vezmú do úvahy vo vzťahu k žiadateľom umiestneným v priestoroch a pobytových táboroch uvedených v odseku 1 písm. a) a b) osobitné skutočnosti súvisiace s ich pohlavím a vekom, ako aj osobitnú situáciu zraniteľných osôb.

4. Členské štáty prijímajú vhodné opatrenia na zabránenie útokom a rodovo motivovanému násiliu vrátane sexuálnych útokov a obťažovania v priestoroch a pobytových táboroch uvedených v odseku 1 písm. a) a b).

5. Členské štáty zabezpečia, aby boli dospelí závislí žiadatelia s osobitnými potrebami pri prijímaní, pokiaľ je to možné, ubytovaní spoločne s blízkymi dospelými príbuznými, ktorí sa už zdržiavajú v tom istom členskom štáte a ktorí sú za týchto žiadateľov zodpovední podľa práva alebo praxe príslušného členského štátu.

6. Členské štáty zabezpečia, aby boli žiadatelia premiestňovaní z jedného ubytovacieho zariadenia do druhého len v nevyhnutných prípadoch. Členské štáty umožnia žiadateľom informovať svojich právnych zástupcov alebo poradcov o svojom presune a oznámiť im novú adresu.

7. Osoby, ktoré pracujú v pobytových táboroch, musia byť náležite vyškolené a vo vzťahu k informáciám, ktoré získajú pri výkone svojej práce, sú povinné dodržiavať pravidlá dôvernosti stanovené vo vnútroštátnom práve.

8. Členské štáty môžu zapojiť žiadateľov do hospodárenia s materiálными zdrojmi a nemateriálnymi stránkami života v tábore prostredníctvom poradných výborov alebo rád zastupujúcich ubytované osoby.

9. V riadne odôvodnených prípadoch môžu členské štáty výnimočne ustanoviť spôsoby poskytovania materiálnych podmienok prijímania, ktoré sa odlišujú od spôsobov ustanovených v tomto článku, a to na primeranú dobu, ktorá musí byť čo najkratšia, ak:

- a) sa vyžaduje posúdenie osobitných potrieb žiadateľa podľa článku 22;
- b) sú dočasne vyčerpané ubytovacie kapacity, ktoré sú bežne k dispozícii.

Takéto odlišné podmienky musia v každom prípade pokrývať základné potreby.

Článok 19

Zdravotná starostlivosť

1. Členské štáty zabezpečia, aby mali žiadatelia potrebnú zdravotnú starostlivosť, ktorá zahŕňa aspoň pohotovostnú zdravotnú starostlivosť a nevyhnutnú liečbu chorôb a závažných duševných porúch.
2. Členské štáty poskytnú žiadateľom s osobitnými potrebami pri prijímaní potrebnú lekársku alebo inú pomoc vrátane primeranej starostlivosti o duševné zdravie, ak je potrebná.

KAPITOLA III

OBMEDZENIE ALEBO ODŇATIE MATERIÁLNYCH PODMIENOK PRIJÍMANIA

Článok 20

Obmedzenie alebo odňatie materiálnych podmienok prijímania

1. Členské štáty môžu obmedziť alebo vo výnimočných a riadne odôvodnených prípadoch odňať materiálne podmienky prijímania, ak žiadateľ:
 - a) opustí miesto pobytu určené príslušným orgánom bez toho, aby ho o tom informoval, alebo bez povolenia, ak sa takéto povolenie vyžaduje, alebo
 - b) neplní ohlasovacie povinnosti alebo povinnosti poskytovať informácie alebo sa dostaví na osobný pohovor týkajúci sa konania o azyle v primeranej lehote stanovenej vnútroštátnym právom, alebo
 - c) podal následnú žiadosť ako je vymedzená v článku 2 písm. q) smernice 2013/32/EÚ.

Vo vzťahu k prípadom uvedeným v písmenách a) a b), ak sa žiadateľ nájde alebo ak sa dobrovoľne prihlási príslušnému orgánu, na základe dôvodov jeho zmiznutia sa prijme náležité odôvodnené rozhodnutie o opätovnom začatí poskytovania niektorých alebo všetkých odňatých alebo obmedzených materiálnych podmienok prijímania.

2. Členské štáty tiež môžu obmedziť materiálne podmienky prijímania, ak dospejú k záveru, že žiadateľ bez náležitého odôvodnenia nepodal žiadosť o medzinárodnú ochranu po príchode do členského štátu ihneď, ako to bolo možné.

3. Členské štáty môžu obmedziť alebo odňať materiálne podmienky prijímania, ak žiadateľ zatajil finančné zdroje, a tým neodôvodnene využíval výhody materiálnych podmienok prijímania.

4. Členské štáty môžu určiť sankcie za závažné porušenia vnútorného poriadku pobytových táborov, ako aj za obzvlášť násilné správanie.

5. Rozhodnutia o obmedzení alebo odňatí materiálnych podmienok prijímania alebo o sankciách uvedených v odsekoch 1, 2, 3 a 4 tohto článku sa prijímajú na základe individuálneho posúdenia, objektívne a nestranne a musia obsahovať odôvodnenie. Rozhodnutia musia vychádzať z konkrétnej situácie dotknutej osoby, najmä v súvislosti s osobami, na ktoré sa vzťahuje článok 21, berúc do úvahy zásadu proporcionality. Členské štáty za každých okolností zabezpečia prístup k zdravotnej starostlivosti v súlade s článkom 19 a zabezpečia dôstojnú životnú úroveň všetkých žiadateľov.

6. Členské štáty zabezpečia, aby materiálne podmienky prijímania neboli odňaté alebo obmedzené pred prijatím rozhodnutia podľa odseku 5.

KAPITOLA IV

USTANOVENIA O ZRANITELNÝCH OSOBÁCH

Článok 21

Všeobecná zásada

Členské štáty zohľadnia vo vnútroštátnom práve, ktorým sa vykonáva táto smernica, osobitnú situáciu zraniteľných osôb, ako sú napríklad maloleté osoby, maloleté osoby bez sprievodu, zdravotne postihnuté osoby, staré osoby, tehotné ženy, slobodné matky alebo otcovia s maloletými deťmi, obeť obchodovania s ľuďmi, osoby so závažným ochorením, osoby s duševnou poruchou a osoby, ktoré boli podrobené mučeniu, znásilneniu alebo iným závažným formám psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia, ako sú napríklad obeť mrzачenia ženských pohlavných orgánov.

Článok 22

Posúdenie osobitných potrieb zraniteľných osôb pri prijímaní

1. Na účely účinného vykonávania článku 21 členské štáty posúdia, či žiadateľ je žiadateľom s osobitnými potrebami pri prijímaní. Členské štáty tiež uvedú povahu takýchto potrieb.

Uvedené posúdenie sa začne v primeranej časovej lehote po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu a môže sa začleniť do existujúcich vnútroštátnych postupov. Členské štáty zabezpečia, aby sa tieto osobitné potreby pri prijímaní brali do úvahy v súlade s touto smernicou aj vtedy, ak sa prejavia v neskoršom štádiu konania o azyle.

Členské štáty zabezpečia, aby podpora poskytovaná žiadateľom s osobitnými potrebami pri prijímaní v súlade s touto smernicou zohľadňovala ich osobitné potreby pri prijímaní počas celého trvania konania o azyle a ich situáciu budú zodpovedajúcim spôsobom monitorovať.

2. Posúdenie uvedené v odseku 1 nemusí mať formu správneho konania.

3. Za osoby s osobitnými potrebami pri prijímaní sa môžu považovať len zraniteľné osoby v súlade s článkom 21, ktoré tak môžu požívať výhody osobitnej podpory stanovenej v súlade s touto smernicou.

4. Posúdenie stanovené v odseku 1 sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté posudzovanie potrieb medzinárodnej ochrany podľa smernice 2011/95/EÚ.

Článok 23

Maloleté osoby

1. Pri vykonávaní ustanovení tejto smernice, ktoré sa týkajú maloletých osôb, musia mať členské štáty v prvom rade na zreteli najlepšie záujmy detí. Členské štáty zabezpečia životnú úroveň primeranú fyzickému, psychickému, duchovnému, morálnemu a sociálnemu rozvoju maloletej osoby.

2. Pri posudzovaní najlepších záujmov maloletej osoby členské štáty náležite zohľadnia najmä tieto faktory:

a) možnosti zlúčenia rodiny;

b) blaho a sociálny rozvoj maloletej osoby pri osobitnom zohľadnení jej osobnej situácie;

c) bezpečnosť a ochranu, najmä ak existuje riziko, že maloletá osoba mohla byť obeťou obchodovania s ľuďmi;

d) názory maloletej osoby s prihliadnutím na jej vek a vyspelosť.

3. Členské štáty zabezpečia, aby mali maloleté osoby v priestoroch a pobytových táboroch uvedených v článku 18 ods. 1 písm. a) a b) prístup k voľnočasovým aktivitám vrátane hier a rekreačných činností zodpovedajúcich ich veku a k činnostiam na čerstvom vzduchu.

4. Členské štáty zabezpečia prístup k rehabilitačným službám pre tie maloleté osoby, ktoré sa stali obeťami akéhokoľvek zneužívania, zanedbávania, vykorisťovania, mučenia alebo krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania alebo ktoré trpeli kvôli ozbrojeným konfliktom, a zabezpečia, aby bola vytvorená vhodná psychologická zdravotná starostlivosť a aby im v prípade potreby bolo poskytované kvalifikované poradenstvo.

5. Členské štáty zabezpečia, aby maloleté deti žiadateľov alebo žiadateľa, ktorí sú maloletými osobami, boli umiestnení spolu so svojimi rodičmi, so svojimi slobodnými maloletými súrodencami alebo s dospelou osobou, ktorá je za nich zodpovedná podľa práva alebo praxe dotknutého členského štátu, ak je to v najlepšom záujme dotknutých maloletých osôb.

Článok 24

Maloleté osoby bez sprievodu

1. Členské štáty čo najskôr prijímajú opatrenia na zabezpečenie toho, aby maloletú osobu bez sprievodu zastupoval a pomáhal jej zástupca s cieľom umožniť jej požívať práva a plniť si povinnosti ustanovené v tejto smernici. Maloletým osobám bez sprievodu sa bezodkladne oznámi vymenovanie zástupcu. Zástupca vykonáva svoje povinnosti v súlade so zásadou najlepšieho záujmu dieťaťa, ako sa stanovuje v článku 23 ods. 2, a má na tento účel potrebnú odbornú kvalifikáciu. S cieľom zabezpečiť blaho a sociálny rozvoj maloletej osoby podľa článku 23 ods. 2 písm. b) sa osoba konajúca ako zástupca vymení len v nevyhnutnom prípade. Organizácie alebo jednotlivci, ktorých záujmy sú alebo by prípadne mohli byť v rozpore so záujmami maloletých osôb bez sprievodu, nie sú oprávnení stať sa zástupcami.

Pravidelné posudzovanie vrátane posúdenia dostupnosti prostriedkov nevyhnutných na zastupovanie maloletých osôb bez sprievodu vykonávajú príslušné orgány.

2. Maloleté osoby bez sprievodu, ktoré podajú žiadosť o medzinárodnú ochranu, sa od okamihu povolenia vstupu na územie členského štátu, v ktorom bola žiadosť o medzinárodnú ochranu podaná alebo je posudzovaná, až do okamihu, kedy sú povinné tento členský štát opustiť, umiestnia:

a) spolu s dospelými príbuznými;

b) v náhradnej rodine;

c) v pobytových táborech, ktoré sú špeciálne vybavené na ubytovanie maloletých osôb;

d) v inom ubytovacom zariadení vhodnom pre maloleté osoby.

Členské štáty môžu umiestniť maloleté osoby bez sprievodu, ktoré majú 16 rokov a viac, v pobytových táborech pre dospelých žiadateľov, ak je to v ich najlepšom záujme, ako sa stanovuje v článku 23 ods. 2.

Pokiaľ je to možné, súrodenci musia zostať spolu, berúc do úvahy najlepšie záujmy dotknutých maloletých osôb, a to najmä ich vek a stupeň vyspelosti. Zmeny miesta pobytu maloletých osôb bez sprievodu sa obmedzia na minimum.

3. S vyhľadávaním rodinných príslušníkov maloletej osoby bez sprievodu začnú členské štáty čo najskôr po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu, v prípade potreby aj s pomocou medzinárodných alebo iných príslušných organizácií, pričom chránia najlepšie záujmy tejto maloletej osoby bez sprievodu. V prípadoch, kedy by mohlo dôjsť k ohrozeniu života alebo bezúhonnosti maloletej osoby alebo jej blízkych príbuzných, najmä ak ostali v krajine pôvodu, sa musí zabezpečiť, aby sa zhromažďovanie, spracovávanie a šírenie informácií, ktoré sa týkajú týchto osôb, vykonávalo dôverne, aby sa predišlo ohrozeniu ich bezpečnosti.

4. Osoby pracujúce s maloletými osobami bez sprievodu musia absolvovať príslušnú odbornú prípravu s ohľadom na potreby týchto maloletých osôb a v tejto odbornej príprave pokračovať, a zároveň vo vzťahu k informáciám, ktoré získajú pri výkone svojej práce, sú povinné dodržiavať pravidlá dôvernosti stanovené vo vnútroštátnom práve.

Článok 25

Obete mučenia a násillia

1. Členské štáty zabezpečia, aby osobám, ktoré boli podrobené mučeniu, znásilneniu alebo iným závažným násilným činom, bola poskytnutá potrebná liečba spôsobených takýmito činmi, najmä prístup k primeranej lekárskej a psychologickému liečbe alebo starostlivosti.

2. Osoby pracujúce s obeťami mučenia, znásilnenia alebo iných závažných násilných činov musia absolvovať príslušnú odbornú prípravu s ohľadom na potreby týchto obetí a v tejto odbornej príprave pokračovať, a zároveň vo vzťahu k informáciám, ktoré získajú pri výkone svojej práce, sú povinné dodržiavať pravidlá dôvernosti stanovené vo vnútroštátnom práve.

KAPITOLA V

OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

Článok 26

Opravné prostriedky

1. Členské štáty zabezpečia, aby bolo proti rozhodnutiam týkajúcim sa poskytnutia, odňatia alebo obmedzenia výhod podľa tejto smernice alebo proti rozhodnutiam prijatým podľa článku 7, ktoré individuálne ovplyvnia žiadateľov, možné v rámci postupov stanovených vo vnútroštátnom práve podať opravný prostriedok. Možnosť podať opravný prostriedok alebo žiadosť o preskúmanie rozhodnutia z hľadiska skutkového a právneho stavu pred súdnym orgánom sa zaručí aspoň v poslednom stupni konania.

2. Členské štáty v prípade opravného prostriedku alebo preskúmania pred súdnym orgánom uvedeným v odseku 1 zabezpečia na požiadanie poskytnutie bezplatnej právnej pomoci a zastupovania, ak je takáto pomoc nevyhnutná na zabezpečenie skutočného prístupu k spravodlivosti. To zahŕňa prinajmenšom prípravu požadovanej procesnej dokumentácie a účasť na pojednávaní pred súdnymi orgánmi v mene žiadateľa.

Bezplatnú právnu pomoc a zastupovanie poskytujú náležite kvalifikované osoby, ktoré ako také pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo, ktorých záujmy nie sú v rozpore alebo by sa potenciálne nemali dostať do rozporu so záujmami žiadateľa.

3. Členské štáty môžu tiež stanoviť, že sa bezplatná právna pomoc a zastupovanie poskytujú:

- len osobám, ktoré nemajú dostatočné zdroje, a/alebo
- len prostredníctvom služieb poskytovaných právnickými zástupcami alebo inými poradcami, ktorí sú na základe vnútroštátneho práva osobitne určení na poskytovanie pomoci žiadateľom a na ich zastupovanie.

Členské štáty môžu ustanoviť, že sa bezplatná právna pomoc a zastupovanie neposkytnú, ak príslušný orgán dospeje k záveru, že opravný prostriedok alebo preskúmanie nemá žiadne reálne predpoklady na úspech. V takomto prípade členské štáty zabezpečia, aby sa právna pomoc a zastupovanie svojvoľne neobmedzili a aby sa neznemožnil skutočný prístup žiadateľa k spravodlivosti.

4. Členské štáty tiež môžu:

- uložiť peňažné a/alebo časové obmedzenia na poskytovanie bezplatnej právnej pomoci a zastupovanie pod podmienkou, že takéto obmedzenia nie sú svojvoľným obmedzením prístupu k právnej pomoci a zastupovaniu;

b) stanoviť, že pokiaľ ide o poplatky a ďalšie náklady, nebude zaobchádzanie so žiadateľmi priaznivejšie ako zaobchádzanie, ktoré sa bežne poskytuje vlastným štátnym príslušníkom v záležitostiach týkajúcich sa právnej pomoci.

5. Členské štáty môžu požadovať preplatenie akýchkoľvek uhradených nákladov, a to v plnej výške alebo čiastočne, ak a keď sa finančná situácia žiadateľa výrazne zlepší alebo ak sa rozhodnutie o úhrade takýchto nákladov prijalo na základe nepravidlivých informácií, ktoré poskytol žiadateľ.

6. Vo vnútroštátnom práve sa stanovujú postupy pre prístup k právnej pomoci a zastupovaniu.

KAPITOLA VI

OPATRENIA NA ZLEPŠENIE ÚČINNOSTI SYSTÉMU PRIJÍMANIA

Článok 27

Príslušné orgány

Každý členský štát oznámi Komisii orgány zodpovedné za plnenie povinností vyplývajúcich z tejto smernice. Členské štáty informujú Komisiu vždy, keď sa tieto orgány zmenia.

Článok 28

Usmerňovanie, monitorovanie a kontrolný systém

1. Členské štáty s náležitým ohľadom na svoje ústavné systémy zavedú príslušné mechanizmy určené na to, aby sa zabezpečilo primerané usmerňovanie, monitorovanie a kontrola úrovne podmienok prijímania.

2. Členské štáty predložia Komisii príslušné informácie prostredníctvom formulára, ktorý je uvedený v prílohe I, a to najneskôr do 20. júla 2016.

Článok 29

Zamestnanci a zdroje

1. Členské štáty prijímajú príslušné opatrenia na zabezpečenie toho, aby orgány a ďalšie organizácie vykonávajúce túto smernicu absolvovali potrebnú základnú odbornú prípravu s ohľadom na potreby žiadateľov tak mužského, ako aj ženského pohlavia.

2. Členské štáty pridedia zdroje, ktoré sú potrebné v súvislosti s vnútroštátnym právom, ktorým sa vykonáva táto smernica.

KAPITOLA VII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 30

Správy

Komisia podá Európskemu parlamentu a Rade najneskôr do 20. júla 2017 správu o uplatňovaní tejto smernice a navrhne potrebné zmeny a doplnenia.

Členské štáty zašlú Komisii do 20. júla 2016 všetky informácie, ktoré sú potrebné na vypracovanie tejto správy.

Po predložení prvej správy Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tejto smernice aspoň raz za päť rokov.

Článok 31

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú najneskôr do 20. júla 2015 do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkami 1 až 12, 14 až 28 a 30 a s prílohou I. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto opatrení.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Takisto uvedú, že odkazy v platných zákonoch, iných právnych predpisoch a správnych opatreniach na smernicu zrušenú touto smernicou sa považujú za odkazy na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze a jeho znenie upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 32

Zrušovacie ustanovenie

Smernica 2003/9/ES sa pre členské štáty viazané touto smernicou zrušuje s účinnosťou od 21. júla 2015 bez toho, aby boli dotknuté záväzky členských štátov týkajúce sa lehoty na transpozíciu smernice do vnútroštátneho práva stanovenej v časti B prílohy II.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe III.

Článok 33

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Články 13 a 29 sa uplatňujú od 21. júla 2015.

Článok 34

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom v súlade so zmluvami.

V Bruseli 26. júna 2013

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predseda
A. SHATTER

PRÍLOHA I

Formulár, prostredníctvom ktorého členské štáty predkladajú informácie požadované podľa článku 28 ods. 2

Po uplynutí dátumu uvedeného v článku 28 ods. 2 sa informácie, ktoré majú členské štáty predložiť, znova predložia Komisii, pokiaľ dôjde k podstatnej zmene vo vnútroštátnom práve alebo praxi, ktorá nasleduje po poskytnutí informácií.

1. Na základe článku 2 písm. k) a článku 22 vysvetlite rôzne kroky vedúce k identifikácii osôb s osobitnými potrebami pri prijímaní a uveďte okamih, kedy tento proces identifikácie začal, ako aj dôsledky tohto procesu z hľadiska uspokojovania týchto potrieb, a to najmä v prípade maloletých osôb bez sprievodu, obetí mučenia, znásilnenia alebo iných závažných foriem psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia a obetí obchodovania s ľuďmi.
2. Poskytnite úplné informácie o type, názve a formáte dokladov uvedených v článku 6.
3. S odkazom na článok 15 uveďte, do akej miery je prístup žiadateľov na trh práce podmienený splnením osobitných podmienok a podrobne opíšte tieto obmedzenia.
4. S odkazom na článok 2 písm. g) opíšte, akým spôsobom sa poskytujú materiálne podmienky prijímania (t. j. ktoré materiálne podmienky prijímania sa poskytujú v materiálnej forme, formou peňažných príspevkov, poukážok alebo kombináciou týchto foriem) a uveďte sumu denných dávok poskytovaných žiadateľom.
5. Ak je to vhodné, s odkazom na článok 17 ods. 5 vysvetlite, aké referenčné údaje sa na základe vnútroštátneho práva alebo praxe používajú pri stanovení výšky finančnej pomoci poskytovanej žiadateľom. Pokiaľ sa na žiadateľov vzťahuje v porovnaní s vlastnými štátnymi príslušníkmi menej priaznivé zaobchádzanie, vysvetlite dôvody takejto skutočnosti.

PRÍLOHA II

ČASŤ A

Zrušená smernica

(v zmysle článku 32)

Smernica Rady 2003/9/ES

(Ú. v. EÚ L 31, 6.2.2003, s. 18).

ČASŤ B

Lehota na transpozíciu do vnútroštátneho práva

(v zmysle článku 32)

Smernica	Lehota na transpozíciu
2003/9/ES	6. február 2005

PRÍLOHA III

Tabuľka zhody

Smernica 2003/9/ES	Táto smernica
článok 1	článok 1
článok 2 úvodná časť	článok 2 úvodná časť
článok 2 písm. a)	—
článok 2 písm. b)	—
—	článok 2 písm. a)
článok 2 písm. c)	článok 2 písm. b)
článok 2 písm. d) úvodná časť	článok 2 písm. c) úvodná časť
článok 2 písm. d) bod i)	článok 2 písm. c) prvá zarážka
článok 2 písm. d) bod ii)	článok 2 písm. c) druhá zarážka
—	článok 2 písm. c) tretia zarážka
článok 2 písm. e), f) a g)	—
—	článok 2 písm. d)
článok 2 písm. h)	článok 2 písm. e)
článok 2 písm. i)	článok 2 písm. f)
článok 2 písm. j)	článok 2 písm. g)
článok 2 písm. k)	článok 2 písm. h)
článok 2 ods. 1	článok 2 písm. i)
—	článok 2 písm. j)
—	článok 2 písm. k)
článok 3	článok 3
článok 4	článok 4
článok 5	článok 5
článok 6 ods. 1 až 5	článok 6 ods. 1 až 5
—	článok 6 ods. 6
článok 7 ods. 1 a 2	článok 7 ods. 1 a 2
článok 7 ods. 3	—
článok 7 ods. 4 až 6	článok 7 ods. 3 až 5

Smernica 2003/9/ES	Táto smernica
—	článok 8
—	článok 9
—	článok 10
—	článok 11
článok 8	článok 12
článok 9	článok 13
článok 10 ods. 1	článok 14 ods. 1
článok 10 ods. 2	článok 14 ods. 2 prvý pododsek
—	článok 14 ods. 2 druhý pododsek
článok 10 ods. 3	článok 14 ods. 3
článok 11 ods. 1	—
—	článok 15 ods. 1
článok 11 ods. 2	článok 15 ods. 2
článok 11 ods. 3	článok 15 ods. 3
článok 11 ods. 4	—
článok 12	článok 16
článok 13 ods. 1 až 4	článok 17 ods. 1 až 4
článok 13 ods. 5	—
—	článok 17 ods. 5
článok 14 ods. 1	článok 18 ods. 1
článok 14 ods. 2 prvý pododsek úvodná časť písm. a) a b)	článok 18 ods. 2 úvodná časť písm. a) a b)
článok 14 ods. 7	článok 18 ods. 2 písm. c)
—	článok 18 ods. 3
článok 14 ods. 2 druhý pododsek	článok 18 ods. 4
článok 14 ods. 3	—
—	článok 18 ods. 5

Smernica 2003/9/ES	Táto smernica
článok 14 ods. 4	článok 18 ods. 6
článok 14 ods. 5	článok 18 ods. 7
článok 14 ods. 6	článok 18 ods. 8
článok 14 ods. 8 prvý pododsek úvodná časť prvá zarážka	článok 18 ods. 9 prvý pododsek úvodná časť písm. a)
článok 14 ods. 8 prvý pododsek druhá zarážka	—
článok 14 ods. 8 prvý pododsek tretia zarážka	článok 18 ods. 9 prvý pododsek písm. b)
článok 14 ods. 8 prvý pododsek štvrtá zarážka	—
článok 14 ods. 8 druhý pododsek	článok 18 ods. 9 druhý pododsek
článok 15	článok 19
článok 16 ods. 1 úvodná časť	článok 20 ods. 1 úvodná časť
článok 16 ods. 1 písm. a) prvý pododsek prvá, druhá a tretia zarážka	článok 20 ods. 1 prvý pododsek písm. a), b) a c)
článok 16 ods. 1 písm. a) druhý pododsek	článok 20 ods. 1 druhý pododsek
článok 16 ods. 1 písm. b)	—
článok 16 ods. 2	—
—	článok 20 ods. 2 a ods. 3
článok 16 ods. 3 až 5	článok 20 ods. 4 až 6
článok 17 ods. 1	článok 21
článok 17 ods. 2	—
—	článok 22
článok 18 ods. 1	článok 23 ods. 1
—	článok 23 ods. 2 a 3
článok 18 ods. 2	článok 23 ods. 4
—	článok 23 ods. 5
článok 19	článok 24
článok 20	článok 25 ods. 1
—	článok 25 ods. 2
článok 21 ods. 1	článok 26 ods. 1

Smernica 2003/9/ES	Táto smernica
—	článok 26 ods. 2 až 5
článok 21 ods. 2	článok 26 ods. 6
článok 22	—
—	článok 27
článok 23	článok 28 ods. 1
—	článok 28 ods. 2
článok 24	článok 29
článok 25	článok 30
článok 26	článok 31
—	článok 32
článok 27	článok 33 prvý pododsek
—	článok 33 druhý pododsek
článok 28	článok 34
—	príloha I
—	príloha II
—	príloha III

Predplatné na rok 2013 (bez DPH, vrátane poštovného)

Úradný vestník EÚ, séria L + C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	1 300 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, tlačené vydanie + ročné DVD	22 úradných jazykov EÚ	1 420 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	910 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, mesačné (súhrnné) DVD	22 úradných jazykov EÚ	100 EUR ročne
Dodatok k úradnému vestníku (séria S), Verejné obstarávanie a výberové konania, DVD, jedno vydanie za týždeň	viacjazyčné: 23 úradných jazykov EÚ	200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria C – konkurzy	jazyk(-y), v ktorom(-ých) sa konajú konkurzy	50 EUR ročne

Úradný vestník Európskej únie, ktorý vychádza vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie, si možno predplatiť v ktoromkoľvek z 22 jazykových znení. Zahŕňa sériu L (Právne predpisy) a C (Informácie a oznámenia).

Každé jazykové znenie má samostatné predplatné.

V súlade s nariadením Rady (ES) č. 920/2005 uverejneným v úradnom vestníku L 156 z 18. júna 2005 a ustanovujúcim, že inštitúcie Európskej únie nie sú viazané povinnosťou vyhotovovať všetky právne akty v írskom jazyku a uverejňovať ich v tomto jazyku, sa úradné vestníky uverejnené v írskom jazyku predávajú osobitne.

Predplatné na dodatok k úradnému vestníku (séria S – Verejné obstarávanie a výberové konania) zahŕňa všetkých 23 úradných jazykových znení na jednom viacjazyčnom DVD.

Predplatitelia Úradného vestníka Európskej únie môžu získať na základe žiadosti rôzne prílohy k úradnému vestníku. O vydaní týchto príloh budú informovaní prostredníctvom oznamov pre čitateľov, ktoré sa vkladajú do Úradného vestníka Európskej únie.

Predaj a predplatné

Rozličné platené publikácie, rovnako ako aj Úradný vestník Európskej únie, si možno predplatiť a získať u obchodných distribútorov. Zoznam obchodných distribútorov možno nájsť na tejto internetovej adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm.

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) poskytuje priamy a bezplatný prístup k právu Európskej únie. Na stránke možno prehliadať Úradný vestník Európskej únie, ako aj zmluvy, právne predpisy, judikáciu a návrhy právnych aktov.

Viac sa dozviete na stránke: <http://europa.eu>.

